

**T.C.
ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SİYASET BİLİMİ VE KAMU YÖNETİMİ ANABİLİM DALI
2015-YL-062**

**YÖNETİŞİM ÇERÇEVESİNDE ORTAKLIKLAR
VE BELEDİYELERİN KARDEŞ ŞEHİR
İLİŞKİLERİ: ANKARA BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ ÖRNEĞİ**

**HAZIRLAYAN
Ece AKTULUN**

**TEZ DANIŞMANI
Yrd. Doç. Dr. H. Emre ZEREN**

AYDIN 2015

T.C.
ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE
AYDIN

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı Öğrencisi Ece AKTULUN tarafından Hazırlanan Yönetişim, Yerel Ortaklıklar ve Kardeş Şehir İlişkileri: Ankara Büyükşehir Belediyesi Örneği başlıklı Tez, 17/09/2015 Tarihinde Yapılan Savunma Sonucunda Aşağıda İsimleri Bulunan Jüri Üyelerince Kabul Edilmiştir.

	Unvanı, Adı Soyadı	Kurumu	İmzası
Başkan :
Üye :
Üye :

Jüri üyeleri tarafından kabul edilen bu **Yüksek Lisans Tezi**, Enstitü Yönetim KurulununSayılı kararıyla tarihinde onaylanmıştır.

Prof. Dr. Recep TEKELİ

Enstitü Müdürü

T.C.
ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE
AYDIN

Bu tezde sunulan tüm bilgi ve sonuçların, bilimsel yöntemlerle yürütülen gerçek deney ve gözlemler çerçevesinde tarafımdan elde edildiğini, çalışmada bana ait olmayan tüm veri, düşünce, sonuç ve bilgilere bilimsel etik kuralların gereği olarak eksiksiz şekilde uygun atıf yaptığımı ve kaynak göstererek belirttiğimi beyan ederim.

/ /2015

Ece AKTULUN

ÖZET

**YÖNETİŞİM ÇERÇEVESİNDE ORTAKLIKLAR VE
BELEDİYELERİN KARDEŞ ŞEHİR İLİŞKİLERİ: ANKARA
BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ÖRNEĞİ**

Ece AKTULUN

Yüksek Lisans Tezi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Ana Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Halim Emre ZEREN

2015, 227 sayfa

20. yüzyılla etkilerini hissettirmeye başlayan “yönetişim, ortaklıklar ve kardeş şehircilik olguları”, yerel yönetimlerde çok geniş uygulama alanları bulmuş, bu olgulara atfedilen önem, tüm dünyada büyük bir ivme kazanmıştır. Yönetişimde uygulanan bir strateji olarak adlandırılabilir ortaklıklar, beraberinde kardeş şehir ilişkilerini de getirmiştir. Bu nedenle bu tez, bu kavramların, modern dünyada ve gündelik hayatta yönetim yapılarını nasıl etkilediğinin ortaya konulması amacıyla yazılmıştır. Çalışmanın diğer bir amacı da, daha önce pek değinilmeyen bölgesel ya da ulusal nitelikteki kardeş şehir uygulamalarının ekonomik, sosyal, kültürel ve çevresel alandaki etkilerinin belirlenmesidir. Yerel yönetimler her ne kadar yönetim modelini kendi bünyelerinde uygulasalar ya da uygulamaya çalışsalar da günümüz koşullarında çeşitliliği artan ihtiyaçlar ulusal ve uluslararası alanlarda birtakım ortaklıklar ve işbirlikleri kurmayı zorunlu hale getirmiştir.

Küreselleşme eğilimlerinin arttığı bu dönemde beliren ihtiyaçlar karşısında belediyeler kendi imkânlarıyla çıkış bulamadıkları noktada ortaklık ve kardeşlik ilişkileriyle çözüm aramış ve ihtiyaçların sadece ekonomik olmadığı, ulusal ve uluslararası ölçekte hem ülkelerin hem de kentlerin birbirlerinin kültürlerini tanımak istediği görülmüştür.

Bu bilgiler ışığında, Türkiye'nin başkenti olan “Ankara”nın kardeş şehirleriyle ilişkileri ve bu ilişkilerin ne gibi etkiler yarattığı bu tezde incelenmiştir.

ANAHTAR SÖZCÜKLER: Yönetişim, Yerel Ortaklıklar, Kardeş Şehircilik

ABSTRACT

PARTNERSHIPS WITHIN THE FRAMEWORK OF GOVERNANCE and the TOWN-TWINNING RELATIONS OF THE MUNICIPAL GOVERNMENTS: ANKARA METROPOLITAN MUNICIPALITY EXAMPLE

Ece AKTULUN

Master of Arts Thesis, Department of Political Sciences and Public Administration
Thesis Advisor: Assoc. Prof. Dr. Halim Emre ZEREN

Making their influences known in the 20th century, phenomena such as “governance, partnership and town twinning” have undergone a vast range of practical implementation in local governments and the importance attributed to these phenomena has come into prominence all over the world. The phenomenon of partnership, which can be described as a strategy used in governance, has brought about town twinning relations. For this reason, this thesis has been written in order to exhibit how these phenomena affect governmental institutions both in the modern world and in daily life. Another purpose of the present study is to determine the economic, social, cultural and environmental effects of regional or national town-twinning implementations which have not been quite touched upon in this frame. No matter how much the local governments enforce or try to enforce a governance model in their own entities, the continuously varying needs in today’s conditions have made it obligatory to establish some partnerships and co-operations in national and international areas.

Faced with the requirements of the globalized world, at the point where the municipalities could not find a solution through their own means, they looked for a solution through affiliation and town-twinning, and they saw that the needs were not only economic; the countries and the cities would like to know the cultures of one another both on a national and an international level.

In the light of these data, the relations of Ankara, the capital city of Turkey, with its twin towns and the effects these relations create have been examined in this study.

KEY WORDS: Governance, Local Partnerships, Town-Twinning

ÖNSÖZ

Bu çalışma, Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin kardeş şehirleriyle ilgili yapılan ilk tez olması sebebiyle önem taşımaktadır. Günümüzde özellikle yerel yönetimlerde önemini gittikçe arttıran “yerel ortaklık ve kardeş şehircilik” kavramlarının dünyada ve Türkiye’de de uygulamalarına sıkça rastlamaktayız. Belediyelerin hizmetlerinin gelişmesinde ve ülkelerin uluslararası alanda kültürlerinin tanınmasında kullanılan bu yöntemler, gerek Dünya Bankası gerekse Avrupa’daki pek çok ülkenin kalkınma fonu tarafından desteklenmektedir. Bu nedenle ülkelerin hem diplomatik ilişkilerine hem de uluslararası alandaki rollerine olumlu katkılar sağlamaktadır.

Kardeş şehircilik konusunda akademik kaynakların yetersizliği ve dünyadaki pek çok ülkenin kurduğu kardeşlik ilişkisinin çeşitli sebeplerle askıda kalmış olması, kardeş şehirciliğin temelindeki amacına ulaşamamasına ve bu alandaki birikimlerin sınırlı kalmasına neden olmaktadır. Dolayısıyla gerçekleştirilen kardeşlik ilişkileri, ülkelerin menfaatleri açısından da sığ kalmaktadır.

Bu tezle birlikte, Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin kardeş şehircilik alanında çoğu ülkeye ve Türkiye'deki birçok şehre göre önemli bir noktada olduğu, böylece Türkiye'nin diğer ülkelere tanıtılmasında önemli mesafeler kat ettiği görülebilecektir. Tüm bunların yanında kurduğu kardeşlik ilişkilerinin bir kısmının askıda kaldığı çalışmada ifade bulmuştur.

Bu çalışma hazırlanırken gerek bilgi toplama gerekse belge ve dokümanlara ulaşmada Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı oldukça kolaylık sağlamıştır. Pek çok belge, protokol ve anlaşmaların incelenmesi için yardım sağlamış, böylece çalışmanın ilerlemesine katkıda bulunmuşlardır. Kendilerine teşekkürlerimi borç bilirim.

Bu çalışmada doğrudan emeği geçen başta Danışman Hocam Yrd. Doç. Dr. Halim Emre ZEREN'e, yardımlarından ötürü Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanı Ramazan KABASAKAL'a ve aileme teşekkürlerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY SAYFASI	iii
BİLİMSEL ETİK BİLDİRİM SAYFASI	v
ÖZET	vii
ABSTRACT	ix
ÖNSÖZ	xi
EKLER DİZİNİ.....	xii
SİMGELER DİZİNİ.....	xix
GİRİŞ	1
1.ARAŞTIRMA HAKKINDA AÇIKLAMALAR	3
1.1. Çalışmanın Konusu	3
1.2. Çalışmanın Amacı.....	3
1.3. Çalışmanın Önemi.....	3
1.4. Çalışmanın Varsayımları.....	4
1.5. Materyal ve Yöntem.....	4
1.6. Kaynak ve Özetler.....	4
1.7. Kapsam ve Sınırlılıklar	7
2.YÖNETİŞİMİN KAVRAMSAL VE KURAMSAL ÇERÇEVESİ.....	8
2.1. Yönetişim Yaklaşımı.....	8
2.1.1. Yönetişim Kavramı	8
2.1.2. Yönetişimi Gerekli Kılan Faktörler.....	10
2.1.3. Yönetişimin Farklı Boyutları	12
2.1.3.1.Küresel Yönetişim.....	13
2.1.3.2.Yerel Yönetişim	14
2.1.4.Yeni Arayışta Devletin Rolü.....	15
2.1.5. Yeni Yönetim Anlayışının Olumlu ve Olumsuz Yönleri.....	17

2.2.Yönetişim ve Ortaklık İlişkisi.....	19
2.2.1.Bir Strateji Olarak Ortaklık	23
2.2.2. Küresel Nitelikteki Ortaklıklar	26
2.2.3. Yerel Nitelikteki Ortaklıklar.....	28
2.2.4. Belediyelerde Ortaklıkların Anlamı	30
2.2.4.1. Türkiye’de Belediye Ortaklıkları.....	35
2.2.4.2. 5393 Sayılı Belediye Kanunu ve 5355 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu	35
2.2.5. Belediyelerde Ortaklıkların Temel Prensipleri	37
2.2.6. Belediye Ortaklıklarının Olumlu ve Olumsuz Yönleri.....	39
2.2.7.Belediyelerde Ortaklık Alanları.....	43
2.2.8.Türkiye’deki Belediyelerde Ortaklık Modelleri	45
2.2.8.1.Belediye Şirketleri	46
2.2.8.2.Proje Ortaklıkları	50
2.2.8.3.Hizmet Ortaklıkları.....	52
2.2.8.4.Karar Süreçlerinde Ortaklık.....	54
2.2.8.5.Belediye Birlikleri Yoluyla Ortaklık.....	55
2.2.9. Belediyelerin Ortaklık Seviyeleri.....	58
2.2.9.1.Uluslararası Düzeyde Ortaklıklar.....	58
2.2.9.2. Ulusal Düzeyde Ortaklıklar.....	62
3. KARDEŞ ŞEHİR İLİŞKİLERİ	64
3.1. Bir Ortaklık Biçimi Olarak Kardeş Şehir Uygulamaları.....	64
3.1.1. Yönetişim-Ortaklık-Kardeş Şehircilik İlişkileri	64
3.1.2.Kardeş Şehircilik: Küresel Ortaklık Mı? Yerel Ortaklık Mı?.....	66
3.1.3. Tarihçesi	67
3.1.4. Anlamı ve Önemi	72

3.2. Kardeş Şehir Oluşturulmasında İzlenecek Adımlar	73
3.2.1. Başlangıç Süreci	76
3.2.1.1. Durum ve İhtiyaçların İncelenmesi	76
3.2.1.2. Ortakların Saptanması	77
3.2.1.3. Amaçların Tanımlanması ve Beklentiler	78
3.2.2. Gerekli Kurumsallaşmanın Sağlanması	80
3.2.2.1. İletişim ve Katılım Kararlarının Oluşturulması	81
3.2.2.2. Kaynakların Harekete Geçirilmesi	81
3.2.2.3. Uygulamanın Denetimi	82
3.3. Kardeş Şehir Uygulamalarıyla Erişilebilecek Ulusal ve Uluslararası Fonlar	83
3.3.1. AB Düzey 2 Bölgesel Kalkınma Fonları	83
3.3.2. Med-Pack Project	84
3.3.3. Küresel Çevre Fonu (GEF)	84
3.3.4. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) Matra Projesi	85
3.3.5. Ulusal Çevre Projeleriyle İlgili Hibeler (REC)	85
3.3.6. Avrupa Komisyonu Belediyeler ve Bölgeler Komisyonu Çalışmaları (CEMR)	85
3.4. Dünyada Kardeş Şehir Uygulamaları: Kosova, Chigago, Bulgaristan Örnekleri	85
3.5. Türkiye'deki Belediyelerin Kardeş Şehir Uygulamalarına Bakış	96
3.5.1. Bursa'nın Kardeş Şehir İlişkileri	97
3.5.2. İstanbul'un Kardeş Şehir İlişkileri	99
3.6. Dünyadaki ve Türkiye'deki Uygulamaların Karşılaştırılması	101
4. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ'NİN KARDEŞ ŞEHİR İLİŞKİLERİ	103
4.1. Protokollerin Ortak Yönleri ve Amaçları	103

4.2. Köklü Bir Kardeş Şehircilik: Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Seul Belediyesi.....	104
4.3. Etkin Bir Kardeş Şehircilik: Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Budapeşte Belediyesi.....	109
4.4. Ankara Büyükşehir Belediyesinin Kardeş Şehirleri.....	112
4.5. Ankara Büyükşehir Belediyesinin Bazı Kardeş Şehirleriyle İlişkileri	117
4.5.1. Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Pakistan'ın İslamabat Kenti Arasındaki Kardeş Şehir İlişkisi Durumu	117
4.5.2. Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Kuala Lumpur Arasındaki Kardeş Şehir İlişkisi Durumu.....	120
4.5.3. Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Ulan Bator Arasındaki Kardeş Şehir İlişkisi Durumu	123
4.5.4. Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Washington Arasındaki Kardeş Şehir İlişkisi Durumu.....	125
4.5.5. Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Minsk Arasındaki Kardeş Şehir İlişkisi Durumu	129
4.5.6. Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Hırvatistan Arasındaki Kardeş Şehir İlişkisi Durumu.....	131
4.5.7. Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Ufa Arasındaki Kardeş Şehir İlişkisi Durumu	133
4.5.8. Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Viyana Arasındaki Kardeş Şehir İlişkisi Durumu	135
4.5.9. Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Bükreş Arasındaki Kardeş Şehir İlişkisi Durumu	140
4.5.10. Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Lefkoşa Arasındaki Kardeş Şehir İlişkisi Durumu	142
SONUÇ VE ÖNERİLER	145
KAYNAKLAR.....	149

EKLER DİZİNİ

EK 1.....	157
EK 2.....	172

SİMGELER DİZİNİ

AB	: Avrupa Birliği
ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
AKVAM	: Akdeniz Üniversitesi Avrupa Birliği Araştırma ve Uygulama Merkezi
ASKİ	: Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi
ATO	: Arap Kentler Örgütü (Arab Towns Organisation)
BM	: Birleşmiş Milletler
CEMR	: Council of European Municipalities and Regions
DPT	: Devlet Planlama Teşkilatı
GEF	: Global Environment Facility
GRDP	: Gross Regional Domestic Product
ILO	: International Labour Organization
IMF	: International Monetary Fund
KEİ	: Karadeniz Ekonomik İşbirliği
MBB	: Marmara Belediyeler Birliği
OECD	: Organisation for Economic Co-operation and Development
REC	: The Regional Environmental Center for Central and Eastern Europe
STK	: Sivil Toplum Kuruluşu
SWOT	: Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats
TBMM	: Türkiye Büyük Millet Meclisi
TEMA	: Türkiye Erozyonla Mücadele Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı
TBB	: Türkiye Belediyeler Birliği
TİKA	: Türk İş Birliği ve Koordinasyon Ajansı
TÜBİTAK	: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
UNDP	: United Nations Development Programme
YG 21	: Yerel Gündem 21

GİRİŞ

Günümüzde yaygın olarak kabul gören yeni dünya düzeniyle, eski yönetim anlayışı büyük ölçüde terk edilerek; yönetimde çok aktörlülüğü, piyasa temelli devlet anlayışını ve devletin küçültülmesini, karar mekanizmasında ise toplumun pek çok kesiminin dahil edilmesini gerekli gören bir yönetim biçimine, yani yönetişime geçilmiştir. Böylece eskiden var olan yönetim yapılarının işlevselliği tartışılır hale gelmiştir.

Yeni dünya düzeni yönetişimle birlikte “ortaklık” ve “işbirliği” kavramlarını da beraberinde getirmiştir. Böylece kentlerin taşıdığı özellikler yerel nitelikten çıkıp uluslararası alanlara taşınmış, hizmetlerin kalitesi için belirli dengelerin sağlanması koşuluyla yerel ortaklıklar ve işbirlikleri kurulmaya başlanmıştır. Çalışmada yerel ortaklık kavramının yerine aynı anlamlar ve görevler üstlendiğinden sık sık “işbirliği” kavramı kullanılmıştır.

Yönetişimin yönetim birimlerine yüklediği roller ve yetkiler, gerek küresel gerekse yerel boyutlarda derin yankılar uyandırmıştır. Tüm dünyadaki yönetsel aktörler zaman zaman işbirliği, zaman zaman da uluslararası alandaki varlıklarını güçlendirmek için bir strateji olarak ortaklık modellerini uygulamışlardır.

Kurulan ortaklıklarda yerel yönetimlerin rolü oldukça büyük önem taşımaktadır. İlk başta ortaklıkların yerel boyutu göze çarpsa da aslında kurulan ortaklıkların yerel ve ulusal yönünün değil; küresel, sınır ötelere dayanan ve ulus-devlete başkaldıran uluslararası boyutunun ortaklık modellerini ve ortaklık koşullarını şekillendirdiği görülmektedir. Gerçekleştirilen ortaklıklarsa öncelikle dünyadan haberdar olmak ve gelişmeleri yakalamak, sonra da yerel birimlerin yetkilerini arttırmak için yönetişim anlayışı ile yönetimlerin izledikleri bir strateji halini almıştır.

Yönetişim anlayışının etkisiyle hem küresel hem yerel ortaklıkların ya da yerel işbirliklerinin kurulmasıyla birlikte, gerek ulusal gerekse uluslararası kalkınma ve tanınma adına kardeş şehircilik kavramı ortaya çıkmış; pek çok kentin ve özellikle de belediyelerin tercih ettiği bir kavram haline gelmiştir.

Kardeş şehirciliğin oluşması için belli başlı koşullar vardır. Bunları ifade etmeye “denklik” kavramıyla başlanabilir. Yani kardeşlik ilişkisi kuracak

şehirlerin aralarında uçurumlar bulunmamalıdır. Bunun yanında kesin kural olmamakla birlikte, genellikle ülkelerin başkentlerinin kardeş şehir seçildiği görülür. Yine kesin kural olmamakla birlikte, bir kent başka bir ülkedeki kentlerden ancak biriyle kardeş kent olmaktadır. Kentlerin belediye meclislerinde kardeş kent olabilecekleri konusunda karar kabul edildikten sonra her kent ilgili bakanlıktan (Türkiye’de İçişleri Bakanlığı) onay almak zorundadır.

Kardeşlik ilişkisi kuran kentler amaçlarını ve kullanılabilir kaynaklarını iyi belirlemek zorundadır. Bunun yanında kardeşlik ilişkisi kurulduktan sonra yine ilgili birimlerce iletişim sağlıklı bir şekilde sağlanmalıdır. Kardeş şehir ilişkilerinin amaçları ve tarafları belirlendikten sonra yapılan anlaşmalar ile tarafların hedeflerine bağlı kalmaları beklenmektedir. Aksi halde amaçlara başarılı bir şekilde ulaşamadığı görülmektedir.

Kardeş şehircilik ile kardeş belediyecilik aynı anlamları ifade etse de, bu çalışmada anlam kargaşasını önlemek için “kardeş şehircilik” kavramı kullanılmıştır.

1. ARAŞTIRMA HAKKINDA AÇIKLAMALAR

1.1. Çalışmanın Konusu:

Çalışmanın konusunu; yeni dünya düzeninde önem kazanan yönetim anlayışı çerçevesinde, yerel yönetimlerin ortaklıkları ve gerek bölgesel gerekse ulusal kalkınma için yapılan kardeş şehir uygulamaları ile kardeş şehir ilişkileri kapsamında Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin kardeş şehirleri ve kardeş şehirleriyle ilişkileri oluşturmaktadır.

Bu amaçla çalışmanın ilk bölümünde “yönetişim ve yerel ortaklıklar” konuları ele alınmış, yerel yönetimlerde ve özellikle belediyelerde ortaklık ilişkilerine neden ihtiyaç duyulduğu tartışılarak, temel prensip ve yöntemleri değerlendirilmiştir.

Tezin ikinci bölümünde, kardeş şehir ilişkileri; tarihçesi, anlamı, önemi, oluşturulurken izlenmesi gereken adımlar, ulusal ve uluslararası karşılaştırmalar ile uygulamada elde edilecek fonlar çerçevesinde incelenmiştir.

Tezin son bölümü olan üçüncü bölümde ise; Ankara'nın kardeş şehirleri ve kardeş şehirleri ile içinde bulunduğu ilişkiler değerlendirilmiştir.

1.2. Çalışmanın Amacı

Bu tezin amacı, yönetimdeki çoklu katılımlar ve yerel ortaklıklarla kentlerin kalkınma stratejilerinde uyguladıkları kardeş şehir olgusunu ele almak ve özellikle Türkiye'nin başkenti olan Ankara'nın kardeş şehirleriyle olan ilişkilerini değerlendirmektir.

1.3. Çalışmanın Önemi

Yönetimdeki çoklu aktörlerin yerel ve bölgesel kalınlarda ne gibi fayda sağladıkları yeni düzende oldukça önem teşkil eder. Bu sebeple çalışmanın, daha önce pek değinilmeyen bölgesel ya da ulusal nitelikteki kardeş şehir uygulamalarının, ekonomik, sosyal, kültürel ve çevresel kalkınma açısından ne derece etkili olduğunun anlaşılması açısından önem taşıdığı söylenebilir.

Yukarıda sayılan gerekçelerle Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin dünyanın çeşitli ülkeleriyle kurduğu kardeşlik anlaşmaları ve kardeşlik ilişkileri

incelenmiştir. Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin kardeş şehirleriyle ilgili yapılan ilk tez çalışması olma niteliğiyle, bu alandaki literatüre katkıda bulunacağı ve Türkiye'nin başkenti olan Ankara'nın kardeş şehirleriyle ilişkilerinin ortaya konmasına imkan sağlayacağı söylenebilir.

1.4. Çalışmanın Varsayımları:

Yönetişimde ortaklık, bir işbirliği stratejisi olarak uygulanırken, kentler veya belediyelerde kalkınma ve kültürlerinin tanınması konusunda ortaklığın bir sonraki adımı ve bir ortaklık türü olan kardeş şehircilik uygulamalarını tercih etmektedir. Kardeş şehircilik askıya alınan bir konu olması sebebiyle amaçlarına tam anlamıyla ulaşamamaktadır. Ankara'nın kardeş şehirleri ile kurduğu ilişkiler ise sanılanın aksine pek çok kent ve ülkeye göre olumsuz bir örnek oluşturmamakla birlikte, başkentin tanınması ile ilgili önemli faaliyetlerin gerçekleştirildiğini söylemek de mümkündür.

Bu çalışmanın temel varsayımı; "Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin yönetim anlayışı çerçevesinde sürdürdüğü kardeş şehir ilişkileri yeterli seviyede etkili ve verimli değildir." şeklinde ortaya konabilir. Bu bağlamda; çalışmada, Ankara'nın kardeş şehirleriyle ilişkilerinin olumlu ve olumsuz yönleri açıklanmaya çalışılmıştır.

1.5. Materyal ve Yöntem

Çalışma için literatür taraması ile yazılı kaynaklar, makaleler, uluslararası araştırmalar ve üniversite yayınları incelenmiştir. Konu üzerine yabancı kaynaklara daha sık rastlandığından çalışma çeviriler ile desteklenmiştir. Ayrıca ilgili kanun metinlerinden ve internet sitelerinden yararlanılmıştır. Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi'nde ise kardeş şehircilik anlaşma protokolleri ile faaliyet belgeleri incelenmiş, belgelerin fotokopisini ve fotoğrafını çekmek yasak olduğundan her biri tek tek not edilerek çalışma tamamlanmıştır.

1.6. Kaynak ve Özetler

Çalışılan tezde, Ümit ÖZCAN'ın "Yerel Yönetimler Arasında Ortaklıklar ve Kardeş Şehir İlişkileri El Kitabı" adlı kitap kardeş şehircilik ile önemli konuları içermektedir. Belediyelerin farklı kapsam ve adlar altında kısmen yürütmekte oldukları benzer çalışmaların uluslararası kabul ve anlayışa uygun kurallara

oturtulması, yaygınlaştırılması ve etkinleştirilmesi için izlenmesi gereken yol ve yöntemler tanıtılmaktadır. Kitap, İçişleri Bakanlığı tarafından yürütülmekte olan Yerel Yönetimler Reform çalışmaları kapsamında, AB tarafından fonlanmakta ve UNDP tarafından yürütülmekte olan “Yerel Yönetim Reformu Programı” Projesi kapsamında hazırlanmıştır. Öte yandan kitapta, belediyelerdeki ortaklıkların faydaları, gerekliliği, kurulabilecek ortaklık türleri ile ortaklıkların oluşturulma yöntemleri, ortaklıklarla elde edilebilecek faydalar, kimlerle ortaklık kurulabileceği ve uygun ortakların kimler olabileceği, ortakların hangi mevzuatlara tabi olacakları ana eksenini oluşturmaktadır. Bu sebeple bu kaynaktan önemli ölçüde yararlanılmıştır. Kitapta; belediyelerde ortaklığın ne anlama geldiği, ortaklık alanları, ortaklıklarla elde edilebilecek faydalar ve uygun ortaklıklar ele alınmıştır. Bu yüzden kardeş şehircilikle ilgili yazılı kaynak anlamında oldukça önemli ve neredeyse kardeş şehirciliğin tüm ana hatlarını ele alması sebebiyle de oldukça yön gösterici bir kaynaktır. Ayrıca tezin konusuna benzer konularda çalışılmış bir eser olduğundan kardeş şehirciliğin farklı yönlerinden de faydalanılmıştır.

Kamu yönetimi alanında önemli katkılar sunan Muhittin Acar ve Hüseyin Özgür’ün “Çağdaş Kamu Yönetimi I” adlı eserindeki “Kamu Sektörünün Yönetimi Sorununa Yeni Bir Yaklaşım: Yeni Kamu İşletmeciliği” ve “Küreselleşme Sürecinde Modern Ulus-Devlet ve Kamu Yönetimi” adlı makalelerden faydalanılmıştır. Bu eserde devlet ve kamu yönetiminin küreselleşme sürecinde yaşadığı değişimler ele alınmış, özellikle kamu yönetiminin bu süreçten nasıl etkilendiği incelenmiştir. Modern devletin küreselleşme ile etkileşimi analiz edildikten sonra kamu yönetiminde görülen değişiklikler uluslararası perspektifte ve global boyutlarda incelenmiştir. Amaç, yeni yüzyılda kamu yönetimi olgusunun nasıl şekilleneceği ve yeni yapı ve işlevleri belirleyici paradigmalardan neler olacağı yönünde sistematik ve betimsel bir açıklama çerçevesi ve özgün bir yaklaşım oluşturabilmektir. Bu nedenle bu kaynaktan özellikle yeni bir yönetim şekli olan “yönetişim” konusunda bir hayli yararlanılmıştır.

Mehmet Akif Özer’in “Yönetişim Üzerine Notlar” adlı eseri özellikle çalışmanın yönetişim konulu bölümün zenginleşmesini sağlamış, güncel ve tartışmaya açık yönleriyle çalışmaya farklı perspektifler getirmiştir.

Halil Kalabalık'ın "Avrupa Birliği Ülkeleriyle Karşılaştırmalı Yerel Yönetim Hukuku" adlı eseri ise gerek yerel ortaklıklar, gerekse uluslararası işbirlikleri konularında Türkiye ve Avrupa ülkelerinin yerel yönetimlerinin karşılaştırılması açısından yardım sağlamıştır. Eserde yönetimler arası yardımlaşma ve işbirliği çerçevesinde ortaklıklar ve işbirliğinin ilkeleri, araçları ve hukuki temelleri ele alınmış, uygulamalı yöntemlerle Belçika, İspanya, Danimarka, Almanya, İsviçre gibi ülkelerin yerel yönetim yapıları hukuki temellerle karşılaştırılmıştır. Bunun dışında yabancı ülke yerel yönetim birlikleri ve uluslararası kuruluşlarla ilişkileri uluslararası hukuk boyutunda incelenmiştir. Bu nedenle eser bu tezde, gerçekleştirilecek işbirliği ve ortaklık konularının ilkeleri ve hukuki dayanakları konusunda ışık tutmuştur.

Ruşen Keleş'in "Yerinden Yönetim ve Siyaset" adlı eserinden büyük ölçüde faydalanılmıştır. Böylece değişen yönetim yapıları geçmişteki yönetim yapılarıyla kıyaslanmış ve değişimin temel sebepleri bu doğrultuda incelenmiştir. Eser, yerel yönetimlerde birleşmeden, Türkiye'de kurulan birliklerden ve ulusal alandaki birliklerden bahsedilmesi sebebiyle işbirliği ve bir ortaklık modeli olan belediye birlikleri konusunda teze oldukça katkı sağlamıştır.

Mehmet Sinan Cebe'nin Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı Kapsamında Belediye Yasası ve Büyükşehir Belediye Yasası adlı eseri tezde faydalanılan diğer bir önemli kaynaktır. Eserde, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı, Avrupa Konseyinin demokrasi ve yerel yönetim yaklaşımı, küreselleşme ve yerelleşme sürecinin güncel boyutu, özerk yerel yönetimlerde birlik kurma ve işbirliği hakkının hukukumuzdaki durumu, Türk Belediye Yasaları ve özerk yerel yönetimlere sağlanan yargısal güvenceler konuları ele alınmıştır. Bu sebeple yerel yönetimlerin Avrupa'da edindiği yasal durumlar ve yerel yönetimlerin ortak ilgi alanlarındaki görevlerini yerine getirebilmek, yerel yönetimlerin ortak çıkarlarını korumak ve geliştirmek gibi konularda teze katkı sağlamıştır.

Bu kaynaklar yanında Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı'nda yer alan uluslararası protokol ve anlaşmalar ile etkinlik belgeleri incelenmiştir. Tüm bu uluslararası belgelerde yer alan anlaşma metinlerine tek tek yer verilmiştir ve Ankara'nın kardeş şehircilikten beklentileri ile faaliyetleri bu metinlerin incelenmesi neticesinde hazırlanmıştır.

1.7. Kapsam ve Sınırlılıklar

Çalışma, Ankara Büyükşehir Belediyesi ile sınırlıdır. Kaynak taraması esnasında Ankara'nın kardeş şehirleri ile ilgili hazırlanan başka bir çalışmaya rastlanamamıştır. Bunun yanında Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin kardeş şehirleriyle kurduğu ilişkiler kapsamında incelenen protokol ve anlaşmaların dışarı çıkarılması, fotokopisinin ya da resimlerinin çekilmesi yasak olduğundan tek tek elle yazılmış, kurulan kardeşlik ilişkilerinin gerçek sebepleri ve kardeşlik ilişkilerinin askıya alınmasına neden olan bazı koşullardan üstü kapalı bahsedilmesi belediye tarafından talep edilmiştir. YÖK'ün tez veri tabanında yapılan aramalar sonucu kardeş şehircilikle ilgili yapılmış bir tez çalışması bulunmamaktadır.

2. YÖNETİŞİMİN KAVRAMSAL VE KURAMSAL ÇERÇEVESİ

2.1. Yönetişim Yaklaşımı

Yönetimdeki klasik bürokratik yapının artan ve çeşitlenen ihtiyaçlara karşılık vermemesi üzerine klasik yönetim anlayışı önemli ölçüde terk edilmiş ve yerini daha işlevsel olduğu gerekçesiyle yeni bir yönetim anlayışı olan “yönetişim” almıştır.

Küreselleşmeyle birlikte tüm dünyayı önemli ölçüde etkileyen yönetişim konusu bu bölümde detaylı olarak ele alınacaktır.

2.1.1.Yönetişim Kavramı

Küreselleşmeyle birlikte ortaya çıkan ihtiyaç çeşitliliğinin artması ve mevcut yönetim yapılarının işlevselliğindeki problemler, sorunlara çözüm yaratmak yerine daha da artmasına neden olmuştur. Böyle bir ortamda mevcut olan yeni yönetim fikirlerinin artık pratiğe dökülmesi gerektiği düşüncesiyle yeni bir yönetim anlayışının etkilerini hissettirmeye başladığı söylenebilir. Yönetişim 1980’lerden beri var olan bir süreçtir.

1970’lerin ortalarından itibaren etkili olan ekonomik-mali kriz karşısında devlet bizatihi sorunun kendisi olarak görülmüş; devletin küçültülmesi ve özel sektör işletmeciliğine ait (business-like) değer, teknik ve uygulamaların kamu sektörüne aktarılması suretiyle devletin etkinliğinin artırılması liberal-muhafazakar hükümetlerin ilgi odağını oluşturmuştur. Böylece, geleneksel “yönetim” (idare/administration) ve “politika-yapımı” (policy-making) işlevlerinden ziyade “işletmecilik” (yönetim/management) işlevine kamu sektörünün mevcut ekonomik ve yönetsel sorunlarının çözümünde daha kritik bir rol atfedilmiştir (Ömürgönülşen; 2003: 6-7).

20.Yüzyılın son çeyreğine gelinceye kadar devlet genellikle kalkınma yolundaki sorunların çözümüne kavuşturulmasında asli bir eleman olarak görülmekteydi. Bu yüzden geleneksel kamu yönetimi ve kamu politikası yaklaşımlarının böyle bir ideolojik atmosferde yeşerip geliştiği söylenebilir. Ancak 1980’li yıllardan itibaren esen neo-liberal rüzgarın bu anlayışların tümünü yerle bir ettiği de görülebilir.

TODAİE'nin Kamu Yönetimi Sözlüğü (Bozkurt, Ergun; 1998: 274), yönetim kavramını etkileşim temeline dayalı ve katılmayı öne çıkaran bir kavram olarak değerlendirmekte ve “Bir toplumsal-politik sistemdeki ilgili bütün aktörlerin ortak çabalarıyla elde edilen sonuçların oluşturduğu yapı ya da düzen” şeklinde tanımlamaktadır.

Yönetişim, kamu hizmetlerinin sunumunda kamu sektörünün, özel sektör, sivil toplum kuruluşları veya gönüllü kuruluşlar ile işbirliği yaparak kompleks bir sistem oluşturmasını ve bunların kendi aralarındaki ilişkiler ağını ve karşılıklı etkileşimlerini ifade etmektedir (Eryılmaz, 1999: 28).

Yönetişim kavramının tek bir tanımının olmamasının nedeni, hukuktan siyasete, kamu yönetiminden işletmeye ve uluslararası ilişkilere kadar bir çok disiplinle ilgili olması ve lokal, ulusal ve global mekansal ölçeklerde uygulama alanı bulmasıdır (Sobacı, 2007: 220). Bovaird ve Löffler (2002: 16-17)'a göre; bu kadar geniş yönetim penceresinden bakılırsa, mükemmel bir yerel yönetimin mükemmel bir hizmet sunucusundan daha iyi olması gerekir. Hatta toplumdaki siyasal ve sosyal sorumluluklarını yerine getirdiği yöntemin de kusursuz olması lazımdır.

Yönetişim kavramının şekillenmesinde ve içeriğinin belirlenmesinde Birleşmiş Milletler, OECD, Dünya Bankası, IMF ve Avrupa Birliği gibi uluslararası kuruluşların büyük katkılarının olduğu, bu kuruluşların yönetime karşı duydukları ilgi ve kavramın popülaritesini arttırmaya yönelik girişimleri, kapitalizmi bütün dünyaya kabul ettirebilecek evrensel bir hal aldığı düşüncesiyle ciddi eleştirilere maruz kaldığı söylenebilir.

BM yönetişimi; “bir ülkenin her düzeyindeki işlerinin yönetiminde iktisadi, siyasi ve idari otorite kullanımı” şeklinde ifade etmiştir. 1980'li yıllarda geleneksel kamu yönetimi düşüncesinin “kamu işletmeciliği” olarak yeniden tasarlanması sonucunda ortaya çıkan yönetim anlayışı, kamu yönetiminin etkin ve verimli çalışmasının yanında, gücü elinde bulunduran ve kullanan bütün birimleri ve dinamikleri işaret eder. Tüm bunlardan hareketle yönetişimin özellikleri şu şekilde açıklanabilir (HABİTAT II, 2001:1).

-Katılımcı, demokratik yapılanma: Kamu ve özel sektör yanında sivil toplum örgütlerinin, diğer platformların ve özellikle de halkın yönetimde ve karar

süreçlerinde yer alması gerektiğine inanılır. Halk katılımı genel olarak kurumların görevli oldukları politika alanlarında gündem belirleme, karar verme, politika oluşturma olarak tanımlanabilir (Genç, 2012: 48).

Demokratik yerel yönetimlerde katılım yoluyla, yerel yönetimlerin yaptıkları faaliyetlerde halktan girdilerin artacağı belirtilirken, hesap verilebilirlik yoluyla da, yerel yönetimin yaptığı veya yapmadığı şey üzerinde halkın kontrolünün çoğalacağı söylenmektedir. Öte yandan, çıktı olarak yerel hizmet sunumunu arttırabileceği gibi yeterli sayıda verici olduğu için önemli miktarda yoksulluğu da azaltabilir (Blair, 2002: 22).

-Uzlaşma yönelimlilik ve müzakereye açıklık: Toplumdaki farklılıkların kabulüne ilişkin ve şiddet-baskı içermeyen bir yönetim tarzı oluşturulmasını ifade eder.

-Hukuk devleti: Hukuku ve özgürlükleri koruyan kurallar koyan ve bu kuralların işletilip korunması için uğraşan, bu düzeni sağlayan devlettir.

-Şeffaflık: Yönetim faaliyetlerinin her biri halka ve denetim organlarına açık, istenildiği ve gerektiği durumlarda bilgi vermeye elverişli olmalıdır.

-Duyarlılık: Yönetimlerin kendisi dışından gelebilecek her türlü öneri ve eleştiriye açık olmasıdır.

-Sorumluluk ve Stratejik Planlama: Yönetim birimleri içinde yer alan her organların görev ve yetki alanları açıkça belirlenmiş olmalıdır. Bunun yanında karşılaşılabilecek her türlü soruna karşı oluşturulacak plan ve programların vadesi iyi belirlenmeli, çözüm olanakları gerçeği yansıtmalıdır.

-Hesap verilebilirlik: Yönetim organlarındaki her bir birimin ve yetkilinin yaptıkları işin kurallar ve görevleri dahilinde olduğu, bu kurullar ve yasalar çerçevesinde gerçekleştirildiğine dair her an hesap vermeye ve denetime açık olmalarıdır.

2.1.2. Yönetimi Gerekli Kılan Nedenler

1970'lerin sonundan itibaren batı dünyası başta olmak üzere dünyada pek çok ülke kamu yönetimlerinde yeni arayışlara ve bunun sonucunda yeniden

yapılandırma sürecine girmiş; reform dalgası ABD, İngiltere, Fransa gibi batı Avrupa ülkelerinde yayıldığı gibi Avustralya, Yeni Zelanda gibi diğer Avrupa ülkelerinde de hızla yayılmıştır. Yükselen neo-liberal düşünceler ışığında ülkelerin kamu yönetimi sistemlerinin hem makro düzeyde hem de mikro düzeyde yapılanma yoluna gittiği görülebilir.

Ortaya çıkan yapılanma sürecinde varılan fikir birliği, neo-liberal hava ışığında yapılanmanın işletmecisi ve devleti küçültücü yolundaki mantığın işleridir. Uzun yıllar devletçi, bürokratik, zorlayıcı, yekpare ve tekdüze, merkeziyetçi ve hiyerarşik bir yapıyı öngören kamu yönetimi yaklaşımı tarafından şekillendirilmiş olan kamu sektörü; giderek piyasa yönelimli, daha az bürokratik ve esnek, adem-i merkeziyetçi, girişimci ve yenilikçi olmayı destekleyen bir kamu işletmeciliği yaklaşımının etkisi altına girmektedir. 1970'lerde yaşanan petrol krizi, dünyanın pek çok yerinde neden olduğu ekonomik krizler, sürekli dinamik içinde olunan ve gelişen dünyada değişen vatandaş beklentileri, bu beklentileri kamu bürokrasisinin karşılayamaması, yeni sağ yükselirken sosyalizmin ve solun düşüşe geçmesi, dünyada yönetim anlayışının değişmesinde en önemli nedenlerdir (Ömürgönülşen; 2003: 17).

Küreselleşmeyle değişen yönetim anlayışının, ihtiyaçlara karşılık vermeyen, sıkı bir hiyerarşi gerektiren, hantal ve etkin olmayan klasik yönetim anlayışlarını bertaraf ederek yeni düzende kendinde önemli bir yer edindiği söylenebilir.

Yeni yönetim anlayışı olan yönetişimle birlikte artık tek aktörlülük değil, çok aktörlülük vurgulanmış, çağın gerektirdiği yönetim tekniklerini takip etme ve uygulama konusu üzerinde durulmuş, halkın yönetime daha çok dahil edilmesine böylece sorunun hem belirlenmesi hem de çözümüne dahil edilmesi aşamasında yer alması istenmiştir. Bunun yanında sivil toplum kuruluşları, kent konseyleri gibi örgütler yönetime dahil edilip küresel çağın gereklerine uygun bir yönetim anlayışı esas alınmıştır.

Klasik yönetim anlayışındaki yönetimin kapalılığı, kırtasiyeciliğe ve hantal bürokrasiye çok fazla önem vermesi, bunun yanında ihtiyaçlara karşılık verememesi gibi nedenlerden ötürü küreselleşme ile fırsat bulan yönetişimin başarı kazandığı söylenebilir.

Yönetişimi gerekli kılan belli başlı nedenler şöyle özetlenebilir:

-Sorun çözme kapasitesi, ulus devletlerden AB, IMF, Dünya Ticaret Örgütü gibi ulus üstü kurumlara kaymıştır.

-Ulusal ve uluslararası düzlemden ulus altı ve bölgesel düzlemlere doğru sorun çözme kapasitesinde dikey değişimler yaşanmıştır.

-Merkezi olarak kamu tarafından yapılan düzenlemelerden toplum tarafından gerçekleştirilen öz düzenlemelere geçiş vardır.

-Mevcut geleneksel yönetim anlayışları sorun çözme ve hizmet sunumunda yetersiz kalmıştır.

-Artan ve küreselleşmeyle değişen vatandaş taleplerine klasik yönetim anlayışı cevap verememektedir.

-Mevcut yönetim anlayışının otoritesi zayıflamıştır, yeni bir otoriteye ihtiyaç vardır.

-Artık hükümetler yalnız başarılarına hareket etmeyip kendileri dışında özel sektör, başka hükümetler ve sivil toplumla işbirliği halindedir.

-70'li yıllarda yaşanan krizler ve ekonomik durgunluk, devletin küçültülmesini, kaynakları etkin kullanacak yönetim anlayışları arayışlarına gidilmesine neden olmuştur.

-Yeni sağ düşüncesinin yükselişe geçmesiyle serbest piyasa ekonomisi kendisini göstermiştir.

2.1.3. Yönetişimin Farklı Boyutları

Yönetim yapılarındaki değişikliğin temel nedenlerinin 1970'li yıllara dayandığından daha önce bahsedilmişti. 1970'li yıllardaki petrol krizine dayanan bu önemli çözümlerin sosyalizmi erittiğini, tek kutuplu dünyadan çok kutuplu dünyaya taşıdığını, ulus-devlet kavramını aşındığını, neo-liberalizm akımının zafer kazandığını rahatlıkla görebiliriz. Bu akımla birlikte devletlerin küçültüldüğü, uluslararası şirketlerin önem kazandığı, özelleştirme faaliyetlerinin ön plana

çıktığı, çok aktörlü sistemin karşılıklı etkileşim halinde olmayı gerektirdiği söylenebilir.

2.1.3.1. Küresel Yönetişim

Küresel yönetim, uluslararası topluluk ve tekil aktörlerin, kapasitelerini aşan ekonomik, sosyal ve siyasal konularda ortaya çıkan sorunları düzene sokmak amacıyla koydukları kurallardan ve oluşturdukları kurumlardan oluşan bir sistemdir (Temiz, 2012: 203).

Güzelsarı (2003: 22) bu konuda Hirst ve Thampson'nın fikirlerini inceledikten sonra; 1980'lerin sonunda yaşanan gelişmelere paralel olarak, ulus-devletlerin yönetim kapasitelerini yitirdiğini, ulusal düzeyin önceliğini küresel düzeye teslim ettiğini ve günümüzde politikanın ulus-devletler arasındaki süreçlerin etkileşimi biçiminde algılanmasının geçersizleştiğini, birbiriyle çatışan ve rekabet edebilen yönetim ajanlarından oluşan karmaşık bir sistemin yalnızca bir düzeyi olarak devletlerle birlikte politikanın da çok merkezliliğin giderek arttığına dikkat çekmektedir.

Devletlerin varlıklarını daha sağlam sürdürebilmeleri ve uluslararası alanda daha fazla söz sahibi olabilmeleri açısından diğer devletlerle rekabet edebilir ve yeni dünyaya uygun projeler üretebilir olması gerektiği söylenebilir.

Bu konuda Aktan (2008: 14) devletlerin uluslararası siyasi ve ekonomik ilişkilere önem veren, uluslararası rekabette kenetlenmeyi ve dünya ekonomisi ile bütünleşmeyi hedef alan bir kurum olması gerektiğini, dünyadaki küreselleşme trendinin bu yaklaşımı zorunlu kıldığını, ideal devletin bu boyutunu, global devlet ya da küresel devlet olarak adlandırdığımızı, devletlerin evrensel değerlere sahip bir kurum olması gerektiğini, her ülkenin ve milletin sahip olduğu kültür, gelenek, örf ve adetlere şüphesiz saygı duyulması gerektiğini ifade etmektedir.

Yönetişimin küresel boyutunda yönetimi de şekillendiren siyasetin etkili olduğu söylenebilir. Merkezi ve yerel idari birimlerin siyasetten nasibini aldığını göz önünde bulundurursak, küresel siyasete yem olmamak için devletlerin yönetim biçimlerini ve stratejilerini şekillendirmek zorunda oldukları söylenebilir.

Küresel yönetim, küreselleşme sürecinin biçimlendirilmesinde küresel ve yerel siyasal güçler arasındaki diyalektik ilişkileri de ortaya koyar. Küresel

yönetişimin bu yapısı, küreselleşme ve sosyal politika arasındaki ilişkileri göstermek için de kullanılır (Temiz, 2012: 203).

2.1.3.2 Yerel Yönetişim

Tüm dünyada yaşanan gelişmeler çerçevesinde gerek halkların gerekse yönetimi oluşturan aktörlerin talep ve beklentilerinin farklılaştığını, bu nedenle yönetime katılımı daha çok yer sahibi olmak istedikleri ve hizmetlerin sunumuyla kalitesine daha çok önem verdikleri söylenebilir. İşte böyle bir ortamda, beklentilere daha verimli karşılıklar vermek ve sorunlara daha etkin çözümler bulmak amacıyla ve yönetim anlayışındaki değişmelerin de etkisiyle, yetkilerin yavaş yavaş yerel yönetim birimlerine devredildiği görülebilir. Artık merkezi idarenin otoritesinin ve yetkilerinin, yetki devri ile yerel mekanizmalara bırakıldığı, böylece yerelleşmenin ön plana çıktığı görülebilir. Özellikle günümüzde, yerel, halkın beklentilerinin karşılanması bölgenin ya da yörenin kalkınmasıyla eş değerde görüldüğünü söylemek yanlış olmaz. Bu sebeple hizmetin sunumunda en etkin, en kısa ve yetkili merciinin yerel yönetim birimleri şeklinde karşımıza çıktığı söylenebilir.

Kamu yönetimi yapısı içerisinde, ulusal düzeydeki tam ve yarı kamusal mal ve hizmetler merkeze bağlı teşkilatlar tarafından yürütülmekte olup, bunun dışında kalan ve bölgesel nitelik taşıyanlar ise yerel idarelerin sorumluluğuna verilmektedir. Bunun bir sonucu olarak, halkın merkezi devlet kurumlarından beklediği reformların nitelik ve nicelikleri, yerel idarelere göre sayı olarak daha fazladır (Es, 2008:109).

Yerel yönetim sistemi ve yerel demokrasi açısından değerlendirildiğinde yerel yönetim; yerel seçilmişler ile vatandaşlar arasındaki iletişimin yaygınlaştırılması, yerel seçilmişlerin ve demokratik kurumların meşruiyetini güçlendirmesi ve bu kurumların etkinliğini arttırması nedeniyle bugün artık yerel demokrasinin gerçekleştirilmesi için olmazsa olmazlar arasında sayılmaktadır (Canpolat ve Haktankaçmaz, 2010: 92-93).

Yönetişimin yerel boyutu “yerelleşme” kavramıyla da açıklanabilir. Yerelleşme kavramının içinde aslında, hem merkezden yerel yönetimlere, hem sivil toplum örgütlerine, hem de özel sektöre yetki devrinin bırakılması, daha fazla alan yaratılması, karar süreçlerine yerel birimlerin de dahil edilmesi konularını

arayabiliriz. Ayrıca yerelleşme açısından diğer önemli bir konunun, eskiden hiç olmadığı kadar yerel yönetimlerin kamu politikalarında söz sahibi olması, kamu politikalarına katılması ve daha fazla kamu hizmeti üretmesi olduğu söylenebilir. Bu boyutuyla yerelleşmeyi Cebe (2007: 15), yerel kimliklerin yeniden keşfedilmesi, yerel potansiyelin kullanılması anlamıyla değerlendirirken, yine yerelleşmeyi yerel birimlerin özerkleşmesi ve yerel kimliklerin tanımlanması, küreselleşme sürecinin itici bir ögesi olarak önem kazanması şeklinde belirtmiş ve bu iki sürecin karşıt olarak gelişmemekte olduğunu, tam tersine bir diyalektik çerçevede birbirlerini takip ettiklerini vurgulamıştır.

2.1.4. Yeni Arayışta Devletin Rolü

Kamu yönetiminde yapılan reformlar ülkeden ülkeye değişiklik gösterir. Çünkü her ülkenin yaşadığı tecrübeler, toplum yapısı, halkın beklentileri ve yönetim yapısı farklı şekillerde ortaya çıkmaktadır.

Osman Yılmaz'ın (2001) "Kamu Yönetimi Reformu: Genel Eğilimler ve Ülke Deneyimleri" adlı çalışmasında devletin rolü dört temel yaklaşımla ele alınmaktadır:

1) Kısmi-Geçici Düzenlemeler: Genellikle bütçeden kaynaklanan mali krizlere geçici çözümler üretmek için yapılan düzenlemelerdir. Adından da anlaşılacağı gibi alınan önlemler uzun soluklu değildir. İlk tedbir olarak derhal kamu harcamaları kısılır ve kamuda çalışan personel sayısı azaltılarak çözüm yaratılmaya çalışılır.

2) Aşamalı Değişim: Devlet politikasına karşı genelde ihtiyatlı bir tutum izler. Yani aksi durum yaratacak her olay karşısında bir "B" planı vardır. Ancak bu plan ve programlar öyle hemen uygulamaya konmaz. Uygulanmaya konacak her politika için uygun zaman ve uygun şartlar kollanır.

3) Kapsamlı ve Köklü Düzenlemeler: Geniş ve kapsamlı bir değerlendirmeye dayanan, temel ilke ve standartları içeren düzenlemelerdir. Bu anlamda etkili ve verimli bir kamu yönetimi için devletin yürüteceği temel hizmetlerin neler olacağı, kamu sektörünün karşılaştırmalı ve üstün olduğu alanların nereler olduğu gibi soruların yanıt bulduğu düzenlemelerdir.

4) Süreklilik Taşıyan Reformlar: Reformu sürekli kılabacak mekanizmalar üzerinde durulur. Bu yaklaşımın gereği, köklü bir reforma girişmek isteyen ülkelerde reform hızlı ilerliyorsa bu, reformun sağlamlılığını açısından yavaşlatılır. Aşamalı reform uygulayanlar ise reform alanlarını genişletir.

Bu anlamda devlete yüklenen rollere baktığımızda;

-Tek taraflılık ve tek aktörlülükten, çok aktörlü bir yönetim yapısına geçmesi gerektiği,

-Tepkisel ve geçmiş yönelimli bir anlayış olmaktan çıkıp, aktif ve gelecek yönelimli bir anlayışı sağlanmaya çalışılmalı,

-Rutin gündelik işler yüzünden kısa vadeli programlar yerine, strateji güçlendirerek uzun vadede güçlü plan ve program hazırlanmalı,

-Girdi odaklılıktan çok çıktı ve hedef odaklı olmaya çalışılmalı,

-Piyasayı yönetmek yerine piyasaya saygılı olmalı ve piyasa araçlarını kullanılmalı,

-Tek başına karar veren taraf olmaktan çıkıp sivil toplum kuruluşlarına, derneklere, vakıflara, üniversitelere karar mekanizmasında yer vermeli,

-Yetki devriyle yerel birimleri güçlendirmeli,

-Mevzuatı kısa ve sade tutmaya çalışmalı,

-Performansa ve kaliteye önem vermeli,

-Hizmetlerde nicelikten vazgeçip nitelik ve kaliteye odaklanılmalı,

-Yapılacak yenilik ve girişimciliklerde risk almaya istekli olunmalı,

-Yöneticilerin katı kurallar çerçevesinde yönetilmesi yerine daha çok yetki vererek fikir üretmeleri sağlanmalı,

-Geniş merkezde odaklanmak yerine dar merkez, geniş çevre anlayışını üstlenmeli, şeklinde sonuçlara varılabilir.

2.1.5. Yeni Yönetim Anlayışının Olumlu ve Olumsuz Yönleri

Geleneksel yönetim, bürokrasideki değişmeler ve siyaset/yönetim ayrımı görüşlerinden fazlasıyla etkilenmiştir. “ Mevcut kaynaklarla nasıl daha verimli etkinlikler sağlanır” düşüncesinin yeni yönetim anlayışında etkinliği ve kaynakların programlı kullanılmasını gerekli kıldığı söylenebilir. Bunun da ekonomiklik ve daha az para harcanarak daha çok verim alma ile gerçekleştirilmeye çalışıldığı söylenebilir.

Ökmen ve arkadaşları (2004: 44), yeni yönetim anlayışı olan yönetişimin, kamu yönetimi ve demokrasiye önemli katkılar sağlayabileceğini ve bunun özellikle de yerel yönetimlerin öne çıkarılması ve yerel yönetişimin yaygınlaştırılması yoluyla olabileceğini söylemektedir.

Yönetişim genelde ve yerelde toplumsal işbölümü olarak görülebilir. Çukurçayır ve Eroğlu (2012: 217), bu iş bölümünde devletin tek belirleyici güç olmadığını, toplumsal sorunların çözüme kavuşturulmasında yerel, ulusal ve uluslararası aktörlerin de katılımını sağlayan bir sistem olduğunu ifade etmektedir.

Bu yeni yaklaşım ile, merkezi birimlerin yükünün azaltılması; ortaya çıkabilecek kamunun zayıflıklarının, eksikliklerinin, insan ve finansal ihtiyaçlarının karşılanması için kamu hizmetlerinin yönetiminde doğrudan sunumun azaltılması; yeni melez (hybrid) kamu-özel ortaklık formu oluşturulması ve merkezi yönetimin, yerel yönetimler, hükümet dışı organizasyonlar ve özel sektör grupları ile işbirliği yapması hedeflenmekte ve öngörülmektedir (Al, 2002: 234).

Yeni yönetim anlayışında performans ölçümü ve başarı için özgür bırakma felsefesi üzerinde durulmuş, bu yüzden profesyonel yönetime, teknik uzmanlığa, başarılı sonuç elde etmek için yetki devrine, uygun örgütsel kültürleri geliştirme aracılığı ile daha iyi örgütsel performans sağlanmasına ve örgütsel çıkarların aktif ölçümü ve uygulanmasına vurgu yapıldığı görülmektedir.

Yeni anlayışın, inisiyatif, risk almaya ve esnek karar vermeye elverişli olduğundan girişime daha yatkın olduğu, böylece klasik yönetim anlayışı yerine piyasa temelli ve bireylerin memnuniyetine dayalı işletme modeliyle daha çok verim alındığı görülebilir.

Yönetişimle birlikte devletin yönetim ve karar alma konularında tek taraflı karar veren mekanizma olmaktan çıkıp toplumda var olan diğer aktörlere de yer vermek zorunda olduğu ve önceden tek taraflı ve sorgulanmadan uzak aldığı kararlar yerine artık kararlarında şeffaf ve hesap verebilirlik durumunun zorunlu olduğu söylenebilir. Vatandaşın yaşadığı sorunlar karşısında çözüm üretmesine ve çözümün bir parçası olmasına imkan tanındığı, onlara da fikir ve projelerini sunma olanağı sağlandığı, daha kaliteli hizmet sunumu için rekabetin arttığı ve ‘müşteri tatmini’ nin önem kazandığı, klasik ve hantal yönetim yapıları yerine daha dinamik ve etken yönetim yapılarının geldiği görülebilir..

Hukukun üstünlüğü, yönetimde etkinlik, yönetim ahlakı, toplumu güçlendirme, etkin sivil toplum ve katılım, yerinden yönetime önem verme, kurallar ve sınırlamalar, toplam kalite yönetimi ve denetim gibi iyi yönetim ilkeleriyle yönetimlerde etkinlik sağlanmaya çalışıldığı belirtilebilir.

Küresel, ulusal ve yerel boyutlarıyla tüm dünyadaki her aktörün önem kazandığı, bilgi çağının gerektirdikleri yakalanmaya çalışıldığı, çağdaş yönetim tekniklerinden haberdar olduğu, birlikte iş yapma, uluslararası sistemlerde kurulan birliklerde yer alma, uluslararası sistemdeki sorunlara ortak çözüm arama gibi örgütsel hareketlenmelerin başladığı görülebilir.

Tüm bunların yanında olumsuz sonuçlarından bahsetmek de doğru olacaktır. Her şeyden önce yönetimde hantallığın azaltılmasıyla sorunların bitmediği, oturmuş alan yönetim anlayışını temizlemekte yetersiz kaldığı, savunduğu yetki devri ilkesi, yöneticilerin bu yetkiyi suistimal ederek kullanmalarına yol açtığı için yönetsel ahlaksızlık ve yolsuzluğun arttığı, kendi beklenti ve çıkarları her şeyin önüne geçtiği söylenebilir.

Sorun yöneticilerle sınırlı kalmayıp vatandaş açısından da bazı problemler teşkil etmektedir. Müşteri profiliyle bakılan her vatandaşın aynı rasyonellik ve bilinçle olaylara yaklaşmadığı ve her birey kendi menfaatleri konusunda uygun seçim yaparken başarılı olmadığı şeklindeki sonuçlarla karşılaşılabılır.

Klasik yönetim anlayışında siyasal doku ve kokuları belli etmemek esastır. Ancak yeni yönetim anlayışıyla yöneticilerin kendi siyasal uzlaşılarna uyan kişileri idari kadroya seçmelerinin, sistemin kişisel olmasına zemin hazırladığı söylenebilir.

Yeni yönetim anlayışı her ne kadar insan hak ve özgürlüklerine vurgu yapsa da buram buram liberalizm kokmakta ve bundan dolayı sosyal eşitlik, adalet, sosyal devlet gibi kavramların aşınmaya başladığı görülebilir.

Yönetimde insan kaynakları da ihmal edilmektedir. Çalışanların teknik yeterlilikleri kapasiteleri ve performanslarına yeterince önem verilmemesi, çalışanların bu değişikliklere nasıl hazırlanacağı konusunda bir düzenleme bulunmaması da problem yaratabilir.

Diğer bir olumsuzluk ise ulusal devlet kavramının zarar görmesidir. Yönetim ve sorunların çözümünde ulus üstü aktörler sürece dahil edildiği için ulusal çözümlerin yaşanılacağı, ulus-devlet yapılarının zarar göreceği düşünülmektedir.

2.2. Yönetişim ve Ortaklık İlişkisi

Küreselleşmenin etkilerinin görülmesiyle birlikte tüm yönetim yapılarında yaşanan değişmelerle birlikte yerel yönetim yapılarında da önemli değişmeler yaşandığı, böylece yönetim çerçevesi ekseninde yerel yönetimler açısından yeni değerlendirmelerin önem kazandığı söylenebilir.

Yönetişim, saydamlık, hesap verebilirlik, katılım, çalışma uyumu, yerindelik ve etkinlik gibi kriterlere dayanan, çok aktörlü ve toplumsal ortaklıklara dayalı yönetim anlayışıdır. Türkiye’de yönetim merkeziyetçidir, kent konseyleri yerel katılımı yerel yönetim sağlamaya çalışmaktadır ve “ortaklık modeli” ile yerelde bunları yaygınlaştırarak hemşehrilik bilincinin gelişmesini ve çok ortaklı yönetim modelinin benimsenmesini sağlamaktadır (Kestellioğlu, 2011:131).

Yönetişimle birlikte devletlerin yönetim stratejilerinde uyguladıkları yönetim modeli olarak kabul edeceğimiz ortaklık modelinin özellikle ülkemizde yerel boyutu ağır basarken, Amerika ve Avrupa gibi ülkelerde merkezi yönetim-yerel yönetim ilişkilerinde, yerel birliklerin özerkliğinin ve hukuki zeminde daha sağlam karşılıklarının olması sebebiyle küresel boyutun ağır bastığı da söylenebilir.

Avrupa Birliği’ne dahil ülkelere, özellikle de Batı Avrupa ülkelerine dair verilebilecek diğer örneklerde merkezi yönetim-yerel yönetim ilişkilerinde yerel otoritelerin ayrı ve güçlü bir hukuki varlık olarak faaliyet gösterdiği “ortaklık ve

denge” modellerinin geçerli olduğu, yapılan ve yapılmakta olan yönetsel reformlarda bundan geriye doğru bir dönüşün yaşanmadığı söylenebilir (Parlak, 2014:24).

Dünyada değişen yöntemlerle birlikte, yerel ya da bölgesel aktörlerin elindeki insan gücü kalitesi, bilgi ve teknoloji düzeyleri, öğrenme ve yeniliklere açık olma dürtüleri de artmaktadır. Dolayısıyla yöre ve kentlerin taşıdığı özellikler artık sadece yerellikle değil, fiziki sınırların aşıldığı nitelikteki dönüşüme geçmektedir. Bu nedenle bölge, yöre ve kentler yalnızca ulus-devletin bir parçası olarak kalmamakta, dünyanın pek çok yerindeki benzer özelliklere sahip bölgeler ile işbirliği ve ortaklığa geçebilmektedir.

1980’li yıllardan itibaren yerel yönetimlerde yerleşmeye verilen önem artış göstermiş ve bu süreçte halkın yönetime katılımı, hesap verebilirliğinin artırılması ve toplumsal beklentilerin karşılanması amacıyla yerel yönetim önemli bir araç olarak görülmüştür. Yerel yönetimin kurumsallaşabilmesi için devletin yönetim alanında ortaklık kuracağı diğer unsurların kapasitelerini geliştirmesine yardımcı olması ve yetkilerinin yerleştirilmesi gerekmektedir (Demir, 2014: 166).

Tüm bu sebeplerden ötürü çalışmanın ilerleyen bölümlerinde yönetişimde önemli görevler üstlenen ve bir yerel ortaklık modeli şeklinde karşımıza çıkan “belediyelerde ortaklık modelleri” ele alınmıştır. Bir yerel yönetim birimi olarak belediyelerin gerçekleştirdikleri ortaklık modelleriyle nasıl faaliyet gösterdikleri, ne gibi faydalar sağladıkları ele alınmıştır.

Ortaklık ve işbirliği, karşılıklı bağımlılığı, eşitler arasında eşitlikçiliği ve her türlü getiri ve çözümü birlikte üstlenmeyi gerektiren anlamlar içerdiğinden, “ortaklık” ifadesi yanında yer yer “iş birliği” kavramı da konu içerisinde ve çalışmada yer almaktadır.

Özcan’a (2006: 6) göre; ortaklık kavramının ucu açıktır ve çok çeşitli anlamları vardır. Ancak hepsinin ortak noktalarını topladığımızda “işbirliği, yardımlaşma, birlikte hareket etme, her iki ortağın faydalarını sağlamak” gibi karşımıza genel hatlarıyla bir açıklama çıkmaz. Dolayısıyla ortaklık; mevcut mali ve idari yapının zenginleşerek, çok daha etkinleştirilmesine, bilgi ve deneyimlerin paylaşımına, kıt kaynakların etkin kullanımına, katkı ve katılımlara

açık yapısıyla finansman ve insan gücü kaynağı yaratma yeteneğinin geliştirilmesine katkıda bulunmaktadır.

Ortaklığın uluslararası alandaki tanımına baktığımızda genel olarak kabul görmüş bir tanımı bulunmamaktadır. Ancak bazı uluslararası mevzuat ve uygulamaların içerdiği tanımlara göz atmakta yarar olduğu düşünülmektedir.

Cebe (2007: 5); Avrupa Konseyi Statüsü'nün dibacesinde (girişinde), insan haklarının ve uygarlığın korunması adına, insan hak ve özgürlüklerine önem veren, barışın hakim kılındığı, gerçek demokrasiye dayalı, hukukun üstün tutulduğu, sosyal ve iktisadi ilerlemenin sağlandığı, ilerleyen bilgi ve teknoloji birikimine uyum gerektiren her türlü konuda bu hisleri besleyen Avrupa memleketleri arasında ortaklık ve işbirliği mecburi sayıldığını, birinci maddede ise bu sıkı birliğin ortak çıkarları ilgilendiren konuların incelenmesi, anlaşmalar yapılması, iktisadi, kültürel, hukuki alanlarda ortak hareket etmek ve insan hakları ile ana hürriyetlerinin korunması ve geliştirilmesi yolu ile varılacağını belirtilmiştir.

Yeşillendirme Bölgesel Kalkınma Programları Ağı (2006: 12)'de ise; Genel Avrupa Birliği Tüzüğü ve Uyum Politikasının yasal çerçevesinde ise, her bir üye devletin geçerli olan her yerde ve mevcut ulusal kural ve uygulamalara uygun olarak, yetkili kurum ve kuruluşlar arasında ortaklık oluşturulmasını öngörmektedir. Buna göre;

- a. Yetkili bölgesel, yerel, kentsel ve diğer resmi makamlar;
- b. Ekonomik ve sosyal ortaklar;
- c. Sivil toplumu temsil eden diğer bütün uygun kuruluşlar, çevresel ortaklar, kadın-erkek eşitliğini teşvik eden sivil toplum kuruluşları ve diğer kuruluşlar.

“Her bir üye devlet, kadın-erkek eşitliğini teşvik etme gerekliliği ile çevre koruma ve iyileştirme koşullarını kalkınmaya entegrasyonu yoluyla sürdürülebilir kalkınmayı göz önünde tutarak, ulusal kural ve uygulamalara uygun bir biçimde ulusal, bölgesel ve yerel düzeyde ve ekonomik, toplumsal, çevresel veya diğer alanlarda temsil yeteneği en yüksek ortakları tayin edecektir.” Şeklindeki ifade yer alır.

Kalabalık 'a (2005:800) göre; hukuki açıdan, yönetimler arası gerçek ortaklığı belirleyen ve tanımlayan üç temel rehber ilke bulunmaktadır. Bunlar, özerklik (autonomy), yasallık (legality), ve ikincillik (subsidiarity) tir.

1) Özerklik: Ortaklık, kamu kurumlarının farklı seçeneklere sahip olmaları durumunda oluşur. Kanun, kamu kurumlarına, kendi kaderini tayin etme hakkı ile birlikte bunu tevdi etmeli veya en azından diğer kamu kurumlarıyla ilişki kurmak için gerekli karar ve hareket serbestisi sağlamalıdır. İlişkilerin kanunla tanınmadığı veya üst otoritelerce bireysel anlaşma yapma yetkisinin emredilmediği durumlarda kamu yönetimleri arasında gerçek bir ortaklık ve işbirliği ilişkisi olamayacağı gibi, bu kurum ve kuruluşlar kendi işlem ve eylemlerinden sorumlu da tutulamazlar. Bu nedenle, ortaklık ve hesap verilebilirlik ortakların özerkliğinin asgari ön şartıdır (Kalabalık; 2005:800).

2) Yasallık: Yönetimler arası ortaklık ilişkisinin kurulması ve uygulanması, hukuka uygun şekilde gerçekleştirilmelidir. Merkezi idarenin koyduğu kurallar dikkate alındığında, hukuka uygunluk, anayasal ve yasal düzenlemelere uygunluk olarak anlaşılmalıdır. Ortaklıkta merkezce konulan iç hukuk kurulları her zaman üstündür, bu nedenle de yerel bölgesel yönetimlerce konulan emirler bunlara uygun olmak zorundadır. Devletler arasındaki ortaklık uluslararası hukuka uygun olmak zorundadır (Kalabalık; 2005:801).

3) İkincillik: Devletler ve siyasi varlıklar çok kademeli bir yapı gösterirler. Her ne kadar, bu düzeylerin gerçek form ve fonksiyonları tarihsel evrimle şekillense de, kamusal görevlerin farklı düzeylerde yerine getirilmesinin rasyonel gerekleri bulunmaktadır. Daha büyük kaynaklar ve homojen sosyal çözümler gerektiği zaman, geniş siyasi varlıklar uygun olabilir. Bireysel ihtiyaçlar yerel düzeyde karşılandığı zaman, bu onlar için mahzurlu olabilir. Katolik sosyal teoriye göre, sosyal sorumluluklar ve görevler bireye en yakın yönetim düzeylerince yerine getirilmelidir (Kalabalık; 2005:802).

Görüldüğü gibi ortaklık temelinde, ilişkinin konusu ve süresinin, ortakların rollerinin açık ve belirleyici olduğu, her iki taraf için de ileriye götürücü ve kalkındırıcı, sürekliliğe sahip ilişkiler ve işbirliği dokusu olduğu görülmektedir. Ortaklığın oluşabilmesi için ortak sahip olunan bir sorunun, çözüm arayışının ve projenin olması gerekmektedir. Ortaklık kurulduktan sonra beklenen hedef ve projelerin gerçekleştirilmesiyle ortaklık ilişkileri dondurulabilir.

2.2.1. Bir Strateji Olarak Ortaklık

Yönetişim bir yönetim modeli iken, yerel ortaklık yönetim yapılarının izledikleri bir strateji olarak değerlendirilebilir. Bu strateji, yerel kaynakları ve yerel imkanları kullanarak belirli bir bölgenin kalkınma faaliyetlerini destekler nitelikte olabileceği gibi, genel bir kalkınma hedefi altında ekonomik, sosyal ve kültürel aktiviteleri destekler nitelikte de olabileceği söylenebilir.

Tüm dünyada gelişen şartlarla birlikte, ülkelerin yönetim yapıları da değişmiş ve uluslararası alanda yerlerini sağlamlaştırmak adına ülkelerin bilimsel, teknolojik, gelişen insan gücü konularında birbirleriyle fikir alışverişlerinde bulunma ihtiyaçları gündeme gelmiştir. Dolayısıyla tüm bu ihtiyaçların karşılanması ve ülkelerin birbirlerinin faaliyetlerinden haberdar olmak için belirli şartlar kapsamında “yerel ortaklık” girişimlerinde buldukları söylenebilir. Kurulan bu ortaklıkların genellikle küresel bir nitelik taşıdığını da görebiliriz.

Yönetişim tüm dünyada etkiler yaratan bir kavram olarak ele alındığında ülkelerin birbirleriyle etkileşim ve iletişimlerinin zorunlu bir hal aldığı da ifade edilebilir. Bu nedenle işbirliği yapmanın adeta bir ihtiyaç olduğu ve doğru ortağın bulunmasının bir zorunluluk halini aldığı söylenebilir.

Yönetişim kurumlar arasındaki ilişkilerde mevcut güç bağımlılıklarını açıklığa kavuşturmaktadır. Güç bağımlılığı toplu harekete yönelik örgütlerle diğer örgütlere bağlı kabul edilmektedir. Hedeflerine ulaşabilmek için örgütler, kaynakların değişimini yapmak ve genel amaçlar üzerinde anlaşmak zorundadır (Özer, 2006: 71). Bu nedenle bu bağlılıkta bir strateji olarak ortak seçiminin amaçlara, yönetime ve halkın ihtiyaçlarına göre yapılması gerektiği söylenebilir.

Yönetişim doğası gereği tek taraflı bir yönetim tarzı yerine hep birlikte yönetmeyi öngören bir yönetim tarzı sayılabilir. Dolayısıyla yönetişimde yer alan aktörler, kurumlar ve yerel birimler kendi kaynaklarını, ihtiyaçlarını ve amaçlarını gerek ulusal kalkınma gerekse uluslararası kalkınma açısından iyi belirlemelidir.

Küresel yönetişim çerçevesinde dünyadaki pek çok ülkeyi ilgilendiren küresel sorunlara çözüm arayışlarının işbirliği ya da ortaklık kavramlarıyla sonuçlara ulaştırılmaya çalışıldığı söylenebilir. Özer’e göre, küresel yönetişimle ilgili en önemli toplantı Mayıs 1998’de İngiltere’nin Birmingham kentinde gerçekleştirilmiştir. 1997 yılında imzalanan Kyoto Anlaşmasının temel

noktalarının tartışıldığı bu toplantıda, gelişmiş ülkeler ciddi küresel sorunları çözmek için bir araya gelmişlerdir. Toplantıda küresel işsizlik, sürdürülebilir kalkınma ve gelişmekte olan ülkelerin dünya ekonomisiyle bütünleşmeleri, 1997 yılında Asya’da başlayan ekonomik krizle mücadele edebilmek için küresel mali düzenlemelere duyulan ihtiyaç ve özellikle Hindistan tarafından yapılan nükleer çalışmalar değerlendirilmiştir. Bu sorunların küresel yapısı, çözümde uluslararası çabanın gerekliliğini açıkça ortaya koymuştur. Bununla birlikte bir dünya hükümeti eksikliği, küresel yönetimde başarının sağlanması için devletlerarası işbirliğini gerekli kılmaktadır (2006:75-76).

Yönetişimin özellikle devlet yapılarındaki yönetimlerin dönüşümüyle ilgili olduğundan yönetimin sınırlarını aşma, yönetim yapılarını birleştirme ve ortak alanlarda buluşturma, işbirliği ve ortaklık alanlarına yönlendirme, ulusal ve uluslararası kalkınma için devlet yapılarının çıkarlarını gözetme gibi kriterleri göz önünde bulundurduğu ifade edebilir.

Güzelsarı (2003: 20) yönetişimin, yönetim olgusunu devletle birleştiren klasik kamu yönetimi anlayışından uzaklaşarak, kamu yönetimini tek boyutlu bir alandan çok boyutlu ve farklı aktörlere sahip bir yönetim alanına taşıdığını belirtir. Sobacı (2007:222) ise yönetişimle ortaklığı, yönetişim kavramı kapsamında yönetimde ortak karar alma, karşılıklı etkileşim, birlikte yönetme, farklı unsurları bir bütün halinde değerlendirme ve kamu-özel sektör ortaklığı, kamu yönetimine hakim olmaya çalışan unsurların meydana getirilmesi şeklinde ifade etmektedir.

Bugünün dünyasında devletler kendilerinin ekonomik,sosyal ve siyasal etkinliklerini ve kaynaklarını tek başlarına idare etmekte güçlük çekerken, bu ve benzeri alanlarda plan, proje, strateji ve çözüm yolları üretme açısından birbirleriyle ortaklık kurma ihtiyaçlarının doğduğu söylenebilir. Ülkelerin ortaklık kurarken yardımlaşma, işbirliği gibi amaçlarının yanında kendi çıkarlarını gözetmek ve uluslararası alanda varlıklarını sağlamlaştırmak adına mücadele ettikleri, bu amaçla da “ortaklık” fikrine sıcak baktıklarını ve idarelerinde adeta bir strateji olarak izledikleri görülebilir.

Küreselleşmenin ilerlemesinde ve yaygınlaşmasında etkili rol oynayan gerek ABD ve gerek Avrupa Devletlerinin birbirleriyle kurdukları ortaklık da bir strateji olarak değerlendirilebilir. Çünkü Avrupa Birliği’nin esas olarak kuruluş

amacı; üye devletler arasındaki sosyal-ekonomik farkları azaltmak, kültürel tanınmışlıkları ve işbirliklerini geliştirmek olarak söylenebilir.

Avrupa Birliği üye devletler arasındaki sosyo-ekonomik dengesizliklerin ortadan kaldırılması amacıyla 1975 yılında Avrupa Bölgesel Kalkınma Fonu'nu oluşturmuş ve sınır bölgelerine de destek sağlamıştır. Sınır bölgelerinin diğer bölgelerden farklı özelliklere sahip olması, ihtiyaçlarının farklı olması sınır bölgeleri için diğer bölgelerden farklı kalkınma politikalarının oluşturulmasına neden olmuştur. Bunun üzerine Avrupa Komisyonu 1990 yılında AB'nin genişleme süreci içinde ilerde AB'ne uyum politikalarının üç temel hedefinden biri olacak olan ve AB'ne üye ülkeleri kapsayan İnterreg İşbirliği Programlarını oluşturmuştur (TODAİE, 2009: 1042).

Ülkeler ya da devletler içinde buldukları durum ya da çıkarları sebebiyle ortaklık yapmak istemediği taraflarla bile sırf stratejik politikaları sebebiyle ortaklık ilişkileri içinde buldukları görülebilir. Bu Rusya Federasyonu ile AB'nin kurmuş olduğu ortaklıkla daha iyi somutlaştırılabilir:

Beklendiğinin aksine, AB-Rusya arasında “ortak değerler ve prensiplere” istinat eden bir ortaklık kurulamamış ve en azından orta vadede bu nitelikte bir ortaklığın kurulması olanaklı görünmemektedir. Son on yılda AB-Rusya ilişkileri gittikçe azalan “karşılıklı beklentiler kısır döngüsü” içerisine girmiştir. Resmi belgelerde yer alan “stratejik ortaklık” ifadesi, taraflar arasındaki ilişkinin gerçek niteliğini açıklamaktan çok, mevcut şartlar altında bir temenniden ibaret kalmaktadır. “Stratejik ortaklığın” amaçları ve anlamı üzerinde AB ile Rusya arasında ciddi görüş farklılıkları bulunmaktadır. Politik konularda gözlemlenen “karşılıklı hayal kırıklıklarına” rağmen, AB ile Rusya arasındaki ekonomik ilişkiler karşılıklı bağımlılık seviyesine ulaşmış bulunmaktadır. Son tahlilde AB ile Rusya'nın birbirleriyle mücadele etmeye azmetmiş rakip güçler ya da aksine, çıkarları büyük ölçüde örtüşen “gerçek stratejik ortaklar” olmadığı, fakat ekonomik, ticari ve medeni sebeplerden dolayı birbiriyle işbirliği yapmaya mecbur komşular olduğu söylenebilir (Zhussipbek, 2011: 47).

Görüldüğü üzere geçerliliğini sürdüren yönetim anlayışında kurulan ortaklıklar, genel hatlarıyla tercih edilen taraflar ya da yönetim birimleri arasında gerçekleşse de bazen sırf politik nedenler ya da ekonomik ve ticari zaruretler ve stratejiler sebebiyle de ortak hareket etme mecburiyetini de getirebilir.

2.2.2. Küresel Nitelikteki Ortaklıklar

Yönetişimde bir strateji olarak uygulanan ortaklık kavramını, yönetişimin algısı ve doğası gereği küreselleşmeden ayrı düşünmenin yanlış olduğu söylenebilir. Çünkü 20. yüzyılın sonlarında her ne kadar bölgesel kalkınma adına yerel ortaklıklar kurulmaya başlansa da, yönetişimin tüm dünyada etkilerini hissettirmesiyle birlikte “yerel ortaklık” veya “yerel işbirliği” kavramları da sıklıkla uygulanan bir model haline dönüştüğüne rastlayabiliriz. Tekeli'nin de söylediği gibi “Yönetişime güvenle yaklaşılması kolay olmasa da, birey, toplum ve küresel işbirliği açısından değerlendirildiğinde, oldukça mühim katkılar yapabilecek bir yaklaşım olarak ele almak gerekir.” (1996: 252).

Günümüzde tüm dünyada uygulanan yerel ortaklıkların, ülkelerin merkezi ve idari politikalarının etkinliğini arttırdığı gibi aynı zamanda demokrasiyi geliştirdiğini, katılım mekanizmalarını güçlendirdiğini ve sosyal kaynaşma ile ülkelerin tanınmışlıklarını arttırdığını da görebiliriz. Bu anlamda küresel boyutta yerel ortaklıkları destekleyen ILO, OECD, UNDP, AB İstihdam Paktları (EQUAL, URBAN, LEADER) önemli gelir sağlayan fonlardır. Bu paktların temel amacı, oldukça geniş çerçevede yerel ve bölgesel ortaklık ve işbirliğini teşvik etmektir (Çetin, 2007: 166).

Ulus ötesi yönetim örgütlerinin (IMF, Dünya Bankası, Dünya Ticaret Örgütü vb.) kararlarının ve yönetsel kurallarının ulus devletler üzerinde, onların yönetim sistemlerini etkileyen yaptırımlar halini almıştır. Modern devletler içindeki sınır içi ve sınır ötesi konuları ele alırken ve küresel çevre ve çevresel sürdürülebilirlik gibi iyiden iyiye alarm veren genel çıkarlara ilişkin konularda işbirliği arayışına girerken, birbirlerine karşılıklı bağımlılıkları artmıştır. Küreselleşmeyle ortaya çıkan değişimin, devletlerin bilgi çağı avantajlarını kazanarak yönetim ve yönetimin hemen tüm işlerini hem ülke içi hem de uluslararası düzeylerde daha da geliştirmelerini sağlaması yönünde etkilidir (Parlak, 2003: 361)

“İnsanlık tarihsel bir dönüm noktasındadır” tümcesiyle başlayan Gündem 21'in amacının vazgeçilmez bir yöntemi olarak “küresel ortaklık” kavramını gündeme getirmektedir. Bu kavramla birlikte tüm dünyada geleneksel yönetim anlayışı, yerini “yönetişim” olarak ifade edilen katılımcılığa ve ortaklıklara dayalı yeni bir yaklaşıma bırakmaya başlamıştır (Arar, 2002)

Kuşkusuz ki küreselleşmenin tüm ülkelerin yönetim yapılarında, çeşitlenen ihtiyaçlarında ve yönetim yapılarında izledikleri modellerde etkili olduğu fark edilebilir. Her şeyden önce ulus devlet kavramının aşınarak uluslararası ortaklıklar ve işbirlikleri kavramına yerini bıraktığı, uluslararası alanda yer edinmek ya da güçlerin devamlılığını sağlamak için ortak hareket etme durumunu beraberinde getirdiği söylenebilir.

Yaşanan gelişmeler, devlet içindeki farklı kurumsal ilişkilerin yeniden düzenlenmesine ve bir düzlemde yer alan kurum ya da kurumların sayıca çoğalan diğer düzlemlerdeki kurum ya da kuruluşlarla iletişim ve irtibata geçebilmesine, böylelikle farklı düzenlemelerdeki kurumlar arasındaki karşılıklı alışverişler yaşanmasına ihtiyaç doğurmaktadır (Okçu, 2007:309).

Ortaklığın küresel boyutuyla ilgili şartları Avrupa Yerel Topluluklar ve Yönetimler Arasında Sınır Ötesi İşbirliği Çerçeve Sözleşmesi'nde de görebiliriz. Buna göre; “ Sınır ötesi işbirliği yerel topluluklar ve yerel yönetimlerin, iç hukuklarında belirlenen yetkileri çerçevesinde gerçekleştirilecektir. Sözleşme bu tip yetkilerin kapsamını ve niteliğini değiştirmeyecektir (md.2).

Sözleşmeyi imzalayan ülkelerin Avrupa Konseyi çerçevesinde, yerel topluluk veya yerel yönetimler arasında yapılmış çerçeve anlaşmalarından esinlenmiş olan her türlü yerel topluluk ve yönetim girişimini destekleyeceği vurgulanmıştır. Ülkelerin devletlerarası anlaşma yapmaya gerek gördüğü durumlarda, bu anlaşmalar sınır ötesi işbirliği ile ilgili yerle topluluk ve yönetimlerin yetkilerini kullanabilecekleri sınırları ve bunların içeriğini de belirleyecektir (Kalabalık, 2005: 823).

Tüm bunlardan anlaşıldığı üzere, bazı yerlerde “işbirliği” şeklindeki ifadesiyle ortaklık, adeta yönetimle ortaya çıkan bir kavram olarak, yönetişimin küresel etkilerinin belirlenmesiyle yönetimlerin ihtiyaçlara ve çağın gerektirdiklerine ayak uydurmak adına izlemiş oldukları ve neredeyse tüm dünya yönetimlerinin isteyerek ya da istemeyerek uygulamaya çalıştıkları bir strateji olarak özetlenebilir.

2.2.3. Yerel Nitelikteki Ortaklıklar

Küreselleşmeyle birlikte bölgelerin ve kentlerin çeşitli alanlarda kalkınmak amacıyla uyguladıkları “yerel ortaklıklar” kavramının, yönetim yapılarının da değişmesiyle küresel bir nitelik taşıdığı söylenebilir.

Yönetişimle birlikte artık her alanda çok aktörlülük önem kazanmış, yerel yönetimlerin yerel hizmetleri karşılamada yaşadığı sorunların yerel katılım ve bazı işbirlikleri, ortaklıklar olmadan çözülemeyeceği anlaşılmış, bu bağlamda gerek idari gerek mali ve gerek sosyal konularda işbirliklerine gidilmiş, yerel hizmetlerin yerine getirilişinde daha çok katılım, yardımlaşma ve yönetim gündeme getirilmiştir. Böylece halkın ihtiyaçlarına ve idarenin işlevsel sorunlarına etkin çözümler oluşturulmaya çalışılmıştır. Bunun yanında kurulacak ortaklıkların yer yer demokrasiye, katılımcılığa, örgütlülüğe ve yerel bölgelerin rekabetine daha verimli bir ortam sağlayacağı düşünülmektedir.

Göymen’e (2013:1) göre, fiziki sınırların aşındığı günümüzde, bir bölge veya kentteki yönetimler, firmalar, kurum ve kuruluşlar çeşitli örgütlenme ve ağlar içinde hem aynı kent ve yöredeki hem de dünyanın herhangi bir yerindeki kuruluşlarla işbirliği, ortaklık, rekabet ilişkisine girebilmektedirler. Bütün bu yapılar farklı düzeylerde hareket yeteneğine sahip olmak zorundadırlar. Dolayısıyla gerek yerel, bölgesel ve ulusal düzeyde gerekse uluslararası düzeyde aktörler her daim izlenmeli, yaşanan değişimler yakından takip edilmeli, kendi birikim ve stratejileri göz önünde bulundurulmalıdır. Tüm bu koşullar hesaba katılarak hem kısa vadede hem de uzun vadede yapılacak planlara ve kurulacak ortaklıklara şekil verilmelidir.

Türkiye’de belediyelerin diğer yerel yönetimlerle dayanışma yapma ve işbirliği hakkı vardır. Bu anlamda belediyelerin işbirliği hakkı 5393 sayılı kanunun 74. maddesinde düzenlenmiştir. Bu maddeye göre;

- Yerel yönetimlerle,
- Kamu kuruluşları,
- Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları,
- Kamu yararına çalışan dernekler,

-Özürü dernek ve vakıfları, Bankalar Kurulunca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar,

-507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkarlar Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile işbirliği yapabilecekleri öngörülmüştür.

Kalabalık'a (2005: 799) göre; yönetimler arasındaki ortaklık ve işbirliği, dikey ve yatay ortaklık ve işbirliği şeklinde kendisini gösterir. Yatay ortaklık, yerel yönetimlerin, bölgelerin ya da merkezi idare birimlerinin kendi aralarındaki işbirliğidir. Dikey ortaklık ise, yerel yönetimler ile bölgeler ve merkezi idare arasındaki işbirliğini ifade etmektedir. Bununla birlikte tarafların hukuki statüleri dikkate alındığında, kamu kurumları arasındaki dikey ilişkide, yetki ve görevler birbirinden oldukça farklıdır ve biri diğerine oranla ikincil niteliktedir. Bu nedenle kamu kurumları arasında ilişkilerde gerçek bir ortaklık ilişkisinden söz etmek zordur.

Sezer (2008: 323); BM örgütünün 1992 yılında Rio'da gerçekleştirmiş olduğu Dünya Zirvesi'nde, sürdürülebilir kalkınma hedefini gerçekleştirmenin vazgeçilmez bir yöntemi olarak ortaya konan "Gündem 21" "Küresel Ortaklık" kavramını ortaya çıktığını, bu kavramla birlikte yönetim anlayışında önemli değişimlerin meydana geldiğini, geleneksel yönetim anlayışının yerine "yönetişim" olarak ifade edilen katılımcılığa ve ortaklıklara dayalı yeni bir yaklaşım gündemde yer aldığını, Gündem 21'in amaçlarına ulaşabilmesi için toplumsal uzlaşma, yönetişim, sürdürülebilirlik, yapabilir kılma, hakçalık gibi kavramlar üzerinde durulduğunu ifade eder.

Arar (2002:16); Rio Zirvesi'nde Gündem 21'in bahsettiği sorunlar ve üzerinde durduğu çözümler yerel birimlerin faaliyetlerine ilişkin olduğundan, öngörülen hedeflerin gerçekleştirilmesi için ülkeler içinde ve ülkeler arası yerel otoritelerin faaliyetlerinin işbirliğini ve paylaşımını gerektirdiğini açıkça vurgulanmaktadır. Bunun da ancak yerel otoritelerin katılımı, ortaklık kurmaları ve işbirliği faaliyetlerinde bulunmalarıyla sağlanacağını, Gündem 21 ile yerel yönetim yapılarında uygulanması gereken yerel ortaklık ve işbirliklerinin şu maddelerle de destekler niteliklerini açıklamaktadır:

-Her ülkedeki yerel yönetimlerin, kendi belde halkları ile katılımcı bir süreci başlatmaları ve kendi kentleri için YG 21 konusunda görüş birliği sağlamaları,

-Uluslararası topluluk ile yerel yönetimler arası işbirliğinin arttırılması ve uluslararası ölçekte yerel yönetimler arasındaki işbirliğini güçlendirici adımlar atılması,

-Deneyim ve bilgi alışverişini desteklemek amacıyla, yerel yönetim birlikleri ve diğer yerel yönetimlerin temsilcileri arasındaki eşgüdüm ve işbirliği düzeyinin geliştirilmesi,

-Her ülkedeki yerel yönetimlerin, karar alma, planlama ve uygulama süreçlerine kadınların ve gençlerin etkin olarak katılımını sağlayacak programlar geliştirmeleri ve uygulamaları.

Tüm bunlardan hareketle yerel yönetim birimlerinin en önemli birimlerinden biri olan belediyelerin aslında uluslararası ortaklıkların kurulmasında ne kadar etkili olduğu konusu, belediyelerde ortaklığın ne anlama geldiği ile belediyelerdeki ortaklık modelleri üzerinde durulmuştur.

2.2.4. Belediyelerde Ortaklıkların Anlamı

Dünyada yönetim anlayışlarının ve ihtiyaçlarının değişmesi, tüm kurum ve örgütlerde çeşitli baskıların yaşanmasına neden olmuştur. Dolayısıyla değişen düzenle birlikte tüm bu ihtiyaçlara karşılık vermek için zaman zaman kurum ve kuruluşların işbirlikleri oluşturmaya, daha hızlı ve etkili iletişime geçmeye başladığı görülmüştür. Bu kurumların gelirlerini arttırmak, varlıklarını güçlü bir şekilde sürdürebilmek, ihtiyaçlara daha verimli yanıtlar vermek ve halkla ilişkilerde başarıyı sağlamak adına çeşitli ortaklıkların kurulması yöntemine başvurulduğu söylenebilir.

Ulaşım, iletişim ve bilgi araçlarının hızlı gelişmesi, tüm dünyada yaşanan küreselleşme ya da yeni dünya düzeni, ülkeler ve kentler arasındaki ekonomik, kültürel, sosyal ve teknolojik ilişkileri ilerletmiş, ülkelerin ve kentlerin birbirine bağımlı olmasını arttırmıştır. Bu durumun, gerek ülke yönetimleri, gerekse kentlerdeki belediye yönetimleri arasında işbirliğine gitmeyi, ortak çalışmayı, karşılıklı bilgi birikimi alışverişinde bulunmayı zorunlu hale getirdiği söylenebilir.

Tüm bu koşullarda küresel, ulusal, bölgesel ve yerel ilişkiler ağı içinde en önemli rolü belediyeler üstlenmektedir. Bu kurumların bazı hizmetleri, (çöp toplamak, çevre temizliği, su ihtiyacını karşılamak gibi) yerine getirmekle yetinmeyip, tüm kentin ve kentlilerin ortak taleplerini en verimli şekilde karşılaması da gerekmektedir. Bu da belediyelerin mali yapılarını güç duruma sokmakta, yönetsel kapasitelerini de zorlamaktadır. Kentlilerin belediyelerden talep ettikleri tüm bu beklentiler kentin kalkınma durumuyla eşleştirilmektedir. Bu noktada yerel yönetimlerden beklenenin, doğrudan kamu yatırımları yerine, üretici olma pozisyonundan çekilip bölgede ya da yerelde yatırımcılığı teşvik etmesi olduğu söylenebilir. Bunu yaratırken de bölgede ya da kentte etken güçler arasında aracılık yapması, ortak bulması ve verimli işbirliklerini sağlaması beklenir. Tüm bunlardaki amacın, bölgeyi ya da kenti bölgesel, ulusal ve uluslararası alanda ön plana çıkarmak olduğu unutulmamalıdır. Unutulmaması gereken diğer önemli nokta; tüm bu işbirliklerinde geliştirilen ilişkilerin hiyerarşik ilişkiler olmayıp eşitlik ve gönüllülük esasına dayanmalıdır.

Diğer yandan, günümüzün dinamik toplumlarında, nüfus hareketlerinin de artmasıyla şehirleşme giderek artmış, metropoller son derece önem kazanmaya başlamıştır. İşte bu metropol alanlarda, insanlar bir belediye sınırları içinde oturup ikamet ederken, diğer belediye sınırları içinde de işine gitmektedir. Hatta bunun yanında başka belediye sınırlarına ihtiyaçlarını karşılamak için gitmekte, sosyal etkinliklere katılmakta, çocuğunun eğitim ve öğretimini sürdürmektedir. Bu tarz ilişkiler ağının da bir belediyenin sınırlarını aşan ve diğer belediye ile ortaklaşa çözüm bulmayı gerektiren sorunlar haline geldiği görülebilir.

Belediyeler ve yerel yönetimler arasında ortak çalışma ve işbirliğinin temelini atan diğer bir gereklilik ise, bazı kentsel hizmetlerin gerek ekonomik olarak, gerekse yetki ve sorumluluk olarak birden fazla yerel yönetim ya da belediye tarafından yerine getirilme zorunluluğunun doğmasıdır. Günümüzde yaşanan hava, su kirliliği gibi sorunların sınır tanımaması, bu sorunların çözümünün, bölgesel, ülkesel, hatta uluslararası düzeyde, kuruluşlar arası işbirliği ve koordinasyon gerektirmesi de, yerel yönetimleri bu alanda işbirliği yapmaya yöneltmiştir (Ünlü; 1994: 4).

Özellikle az gelişmiş, gelişmekte olan veya üçüncü dünya ülkelerinde yerel yönetimlerin kendilerinden beklenen hizmetleri gerektiği gibi yerine getirememelerinin en önemli nedeni çağın gerektirdiği yönetim anlayışlarına sahip

olmamaları ve uygulamaya koyamamaları şeklinde sıralanabilir. Hizmet politikası ve standartlarını, personel yönetimi ve ilişkileri hakkındaki eksiklikler, kalkınma ve gelişim modellerinin örnek alınmayışı ya da başarılı deneyim ve taktiklerin diğerlerine aktarılmamış olması en önemli başarısızlık nedenleri arasında sayılabilir. Tüm bu faktörlerin yanında bir de kaynakların etkinsiz ve yanlış kullanımı da eklenince yerel yönetimlerin sık sık darboğazlara girdiği görülebilir.

Mengi'ye (1998: 30) göre; belediye ortaklığı; karşılıklı bağımlılığı, eşitler arasında eşitlikçiliği, yeni plan ve programlar üretmeyi ve ortaklığa taraf olanların her türlü getiri ve çözümü birlikte üstlenmesini gerekli kılar. Bu anlamda eğer bir ortaklıktan söz ediyorsak o noktada ortaklığın var olması için somut bir gerekçenin de olması gerekir. Ancak böyle bir noktada ortaklığın var olması için getirilerine ortak olan tarafların ikna olmuş olmasından söz edebiliriz.

Belediyelerde ortaklığın kurulması için öncelikle farkındalık ve ihtiyaç gerekir. Yani tek başına çözümü zor ya da imkansız olan ortak sorunların, işbirliği halinde, ortak akıl, emek, sorumluluk, ortak yetki kullanımı ve ortak projelerle tanımlayıp çözüme ulaştırılması önem teşkil etmektedir. Böylece ortaklıkta yer alan her iki tarafında sorunları belirlenmiş ve ortak faaliyet sonuçları için uygun zeminler oluşturulmaya başlanmış sayılabilir.

Mengi'ye (1998: 30) göre; günümüz yönetim düşünceleri karşılıklı fikir alışverişine ve işbirliğine dayalı yapıların daha başarı olduğu konusunda hem fikirdir. Ulusal sınırlar dışındaki diğer ülkelerin yerel yönetimleri ile kurulan ağlar, yerel yönetimlere işbirliği ve yardımlaşma yaparak yerel sorunların üstesinden daha kolay gelme şansı vermektedir. Zaten hakim olan yeni anlayıştaki “yönetişim” kavramının içerdiği diğer bir anlam da “işbirliği, aktörlerin ortaklığı” anlamıdır.

Toprak (2006: 12); Türkiye’de mevzuat içeriği de dahil olmak üzere genelde ortak sözcüğünün, “belediyelerin örgüt içi ve diğer kurumlar arasındaki işbirliğini belirtmek için kamu, özel ve sivil aktörler ile bireysel katkılar için de “katılımcılık ve işbirliği” ifadesinin kullanıldığını ifade eder.

Gerek bölgesel, gerekse uluslararası ortaklıklar ve işbirlikleri Avrupa Birliği stratejisinde de önemli yer tutar. Toprak, buna göre sadece kentin ya da kentlilerin ekonomik veya çevresel kalkınması değil sosyal ve insan hakları

açısından da kalkınmasını, gelişmesini öngörür. Bölge ülkeleriyle düzenli bir enerji diyalogu geliştirmeleri gerektiğinin üzerinde durur. Buna göre; Avrupa Birliği stratejisi ikili ve bölgesel işbirliğine dayalı bir yaklaşım getirmektedir. Bölgedeki ülkelerin farklı ihtiyaçları ve göstermiş olduğu farklı performanslar dikkate alınarak ikili işbirliği, Avrupa Birliği tarafından geliştirilen strateji çerçevesinde özel bir önem taşımaktadır. Her bir bölge, ülkesinin önerilerini dikkate alarak ikili ilişkilerini güçlendirmeyi planlanmaktadır. İşbirliğinin yoğunluğu tarafların reformlara olan bağlılığını yansıtacaktır. Bölgesel işbirliği ise; organize suçlar, ilaç ve silah kaçakçılığı, terör, yasadışı göç, çevre kirliliği gibi ortak bölgesel tehditlerin üstesinden gelinmesine hizmet edecektir (Toprak; 2006: 12).

Acartürk (2001: 51); belediyelerin önemli ölçüde finansman, donanım ve uzman personel gerektiren hizmetlerin sunumunda bazen tek başlarına yeterli olmadığını, bu anlamda belediyelerin, bu tür hizmetleri, doğrudan kendisinin yürütmesi yerine, başka bir belediye ya da kurum ve kuruluşlara anlaşarak satın alabileceğini, yaptırabileceğini ya da ortaklaşa sunabileceğini ifade etmektedir. Bu ortaklıkların ya da işbirliklerinin genellikle yakın coğrafyaya ya da bölgelerdeki belediyeler arasında görüldüğü, ortaklıkların bir hizmetin üretimi ya da ortak bir hizmetin sunumu için organizasyon ile gerçekleştiği söylenebilir.

Yerel yönetimlerde ortaklık ve işbirliği, her iki tarafında tüzel kişiliklerine dokunmadan yapılmalıdır. Yeni bir belediye diğer bir belediye ile ortaklık kararı alıyorsa, bu karar çeşitli hukuki yapılanmalar içinde, karşılıklı gönüllülük göstermeleri ile gerçekleşmelidir. Kendi aralarında şirket, vakıf, dernek, kooperatif ve birlik kurarak işbirliğine gidebildikleri söylenebilir.

Ortaklaşmanın sosyal yönü; sosyal barışı ve dayanışmayı sağlamak, serveti sosyalleştirmek, toplumlarda gelir dağılımını dengelemek, insan haklarını dikkate alan düzenler yaratmak, kentin ve kentlilerin kalkınmasına yardımcı olmak, sorunlara verimli çözümler sunmak ve toplumsal bilinçliliği yaratmak şeklinde sıralanabilir.

Kurulan ortaklık modellerinin incelenmesi, ortaklık nedenlerinin belli başlı olanları şöyle sıralanabilir;

-Ortak hizmet ihtiyacı,

- Parasal güç sağlama,
- Alan itibariyle etkinlik,
- Sosyal yarar sağlama,
- Ortak davranış biçimi geliştirme,
- Kültür ve eğitim hizmetleri,
- Yardımlaşma duygusunu pekiştirme,
- İşbirliği ve gönüllülük esasıyla hareket etme,
- Ortak sorun ve çözümler üretmek,
- Ortak plan ve proje gelişimini sağlamak,
- Sorunlara etkin çözüm arayışları.

Yerel yönetimlerde özellikle de belediyelerde işbirliği ve ortaklık için nesnel gereksinimlerin bulunup bulunmaması, birimlerin işbirliğine istekli ya da gönül rızalarının olup olmaması ve yasal prosedürleri kurulacak birliktelik ve ortaklık çerçevesini yakından etkiler. Bu nedenle işbirlikleri (Genç, Yılmaz; 2008: 424-425) ;

a) tek bir amacın gerçekleştirilmesi için,

b) birden çok amacın gerçekleştirilmesi için, yerel yönetimleri ilgilendiren genel siyasaları saptama, benimsetme ve yayma amaçlarıyla kurulabilir. İşbirliği sonucunda ortaya çıkan birliklerin organlarına geniş yetkiler tanınır, işbirliğinin etkinliği artar, ama birliği oluşturan birimlerin özerkliği bundan zarar görebilir. Birlik organlarına yalnız üye birimlerin meclislerine önerilerde bulunmak yetkisi verilebileceği gibi, birlikçe alınan kararlar, doğrudan doğruya yürütülmesi zorunlu kararlar da olabilir. Ama teknik ve yönetici örgüt, birliği oluşturan birimlerin elinde bulunduğundan, birlik olarak karar uygulamak genellikle kolay değildir.

2.2.4.1. Türkiye’de Belediye Ortaklıkları

Türkiye’de yerel yönetimlerin aralarında yaptıkları işbirliğinin en önemli türü olan birliklerin hukuksal niteliğini içeren ilk yasal kaynak 14.04.1930 gün ve 1471 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe konulan ve 24.12.2004 gün ve 25680 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 07.12.2004 kabul tarihli ve 5272 sayılı kanunun 87. maddesi ile ek ve değişiklikleriyle birlikte yürürlükten kaldırılan 1580 sayılı Belediye Kanunu’dur. Bu kanunun 138-148. maddeleri arasında birlikleri ile ilgili kapsamlı düzenlemelere yer verilmiştir.

1580 sayılı Kanunda yer alan birlikler ile ilgili birçok düzenlemeye 5272 sayılı Belediye Kanununda Yer verilmemiştir. 5272 sayılı kanunun iki maddesinde birlikler ile ilgili ifadelere yer verilmiştir. 5272 sayılı Kanunun 18. maddesinin (o) bendinde “ diğer mahalli idarelerle birlik kurulmasına, kurulmuş birliklere katılmaya veya ayrılmaya karar vermek”, (p) bendinde, “ yurt içindeki ve İç İşleri Bakanlığının izniyle yurt dışındaki belediyeler ve mahalli idare birlikleriyle karşılıklı işbirliği yapılmasına; kardeş kent ilişkileri kurulmasına; ekonomik sosyal ilişkileri geliştirmek amacıyla kültür, sanat ve spor gibi alanlarda faaliyet ve projeler gerçekleştirmesine; bu çerçevede arsa, bina ve benzeri tesisleri yapma, yaptırma, kiralama veya tahsis etmeye karar vermek” şeklindeki ifadeler belediye ve diğer birlikler arasında işbirliği ve ortaklık konusuna örnek olarak yorumlanabilir.

2.2.4.2. 5393 Sayılı Belediye Kanunu ve 5355 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu

5393 Sayılı Belediye Kanunu’nun 18. maddesinin (i) bendine göre, “bütçe içi işletme ile 6762 Sayılı Türk Ticaret Kanunu’na tabi ortaklıklar kurulmasına veya bu ortaklıklardan ayrılmaya, sermaye artışına ve gayrimenkul yatırım ortaklığı kurulmasına karar vermek, (p) bendine göre, “yurt içindeki ve İç İşleri Bakanlığının izniyle yurt dışındaki belediyeler ve mahalli idari birlikleriyle karşılıklı işbirliği yapılmasına; kardeş kent ilişkileri kurulmasına; ekonomik ve sosyal ilişkileri geliştirmek amacıyla kültür, sanat ve spor gibi alanlarda faaliyet ve projeler gerçekleştirilmesine; bu çerçevede arsa, bina ve benzer, tesisleri yapma, yaptırma, kiralama veya tahsis etmeye karar vermek” işi belediye meclislerine aittir.

Bir başka kanun 5355 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'dur. Mahalli idarelerce bir ortaklık biçimi olarak mahalli idare birlikleri TBMM'ce 26.05.2005 tarihinde kabul edilen ve 11.06.2005 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu uyarınca kurulabilmektedir.

Mahallî idare birlikleri adından da anlaşılabilceği gibi; belediyeler, il özel idareleri ile köyler arasında ve bu idarelerce ortaklaşa yapılmasında fayda görülen hizmetler konusunda kuruluş amacı ve kapsamı açıkça belirlenmek kaydıyla kurulabilir. Kurulacak olan birlikler sadece aynı amacı taşıyan ve ortak hedefi paylaşan belediyeler olacağı gibi, birliğin kuruluş amacında belirtiliyorsa ve hizmetin niteliği gerektiriyorsa özel idarelerle köylerin de birlik kurmasına açık olabilmektedir. 5355 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun 4. maddesine göre, su, atık su, katı atık ve benzeri altyapı hizmetleri ile çevre ve ekolojik dengenin korunmasına ilişkin projelerin zorunlu kılması durumunda; Bakanlar Kurulu ilgili mahalli idarelerin, bu amaçla kurulmuş birliğe katılmasına karar verebilir. Bu fıkrada belirtilen birliklerden ayrılma da Bakanlar Kurulu'nun iznine bağlıdır. Aynı kanununun 20. maddesine göre ise; ülke düzeyinde kurulan birlikler birinci fıkrada belirtilen amaçların yanında mahallî idarelere rehberlik etmek; mahallî idareler arasında yardımlaşma ve işbirliğini, teknik ve idarî deneyim bilgi değişimini teşvik etmek; iyi uygulama örneklerinin yaygınlaşmasına yardım etmek konularında da faaliyette bulunabilir.

Belediyeler arasında ortaklık kurulması ihtiyacı ancak ortak olarak farkında olunan ve tek başına çözümü zor ya da imkânsız olan, işbirliği halinde etkin bir çözümün üretilebilmesi beklenen bir ortak sorunun tanımlanabilmesi ile gündeme gelebilecektir. Ortaklık, ortaklıkta yer alan her tarafın belirlenmiş bir sorunun çözümü için ortak akıl, ortak emek, ortak sorumluluk ve ortak yetki kullanımı ile mümkündür. Böylesi bir ortaklaşma ile doğacak sinerjiden ortaklığa taraf olanlar kadar, bu ortak faaliyetin sonuçlarından yararlananlar da yararlanır ve benzer ortaklıkların kurulabilmesi için uygun ortam oluşmaya başlar. (Özcan; 2006: 8)

Ülkemizde kurulan belediye ortaklıklarına baktığımızda bunların çoğu genellikle ticari amaç taşıyarak kurulan ortaklıklardır. Bu nedenle başlangıçta iyi niyetlerle kurulmuş olsalar dahi, daha sonralarda çeşitli sebeplerle amaçlarına ulaşamayabilirler. Her ne kadar ortaklık konuları resmîyet kazandırılarak belirli sözleşmeler çerçevesinde belirlense de hırs ve farklı talepler, şeffaflığın zarar

görmesi, iletişimsizlik, yolsuzluk faaliyetleri gibi nedenler ticari anlamda oluşturulan ortaklığın zarar görmesine ve neticesinde de başarısız değerlendirilmesine neden olduğu görülür.

2.2.5. Belediyelerde Ortaklıkların Temel Prensipleri

Birçok ülkede, ülke genelindeki refahın önemli bir bölümünü yerel yönetimler kanalıyla belediyelerde gerçekleştirilen ortaklıklar sağlamaktadır. Ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmanın sadece merkezi yönetimlerin işi olmadığı, yerel yönetimlere ve özellikle de belediyelere bu alanlarda destek sağlanması önemlidir.

Ortaklığın önem kazanması, pek çok konuda kendi varlıklarını temsil etmeleri, çeşitli yollarla seslerini duyurabilmeleri ile sağlanmaktadır. Dolayısıyla ülke içinde kendi aralarında ya da ülkeler arası bu benzer niteliklere ve sorunlara sahip belediyelerle kurulan ortaklıklar ve işbirlikleri amaçlarını gerçekleştirmelerinde örnek teşkil eder. Ancak bunların da belli başlı ilke ve prensipleri vardır. Bu prensipler şöyle sıralanabilir (Kalabalık; 2005: 803-804);

-Tarafların açık, şeffaf ve sorumluluklarının bilincinde olması; ortaklığa dahil olan her iki taraf da, faaliyetleri, harcamaları ve kararlaştırılan kurallar dahilinde, hesap verilebilirliğe açık hareket etmelidir. Bunun yanında görev üstlenen her birim yetki ve görev alanlarında sorumluluklarının bilincine vararak hareket etmeli, bunların dışına çıkmamalıdır.

-Ortak bir amaca dönük hareket edilmesi; tarafların kabul ettiği ortaklık modelinde anlaşılan plan ve proje dahilinde, beklenen amaca ve başarıya ulaşmak için kararlaştırılan hedefler doğrultusunda hareket edilmeli, bireysel fayda ve menfaatlere yer verilmemelidir.

-Ortaklık konusunun belirlenmesi; Ortaklığa taraf adaylar arasında öncelikle ortak ya da benzer nitelik taşıyan sorunlar bulunmalıdır. Ya da sorunlar dışında ortak fayda ve yarar sağlayacağı düşünülen durumların benzerlikleri söz konusu olmalıdır. Bu nedenle sorunlar belirlenirken çok iyi tespitler yapılmalı, sorunlara etkin çözümler bulunmalıdır. Çözüm arayışlarına da ilk önce etkili ve çözüm odaklı plan-proje varlığı ile başlanmalıdır.

-Proje yönetiminin kurallarının açıkça belirlenmiş olması; projeyle ilgili görevlendirmeler ve bu görevlendirmelerden sorumlu yönetim kadrosu çok iyi belirlenmelidir. Projede gerçekleştirilecek hususlar çerçevesinde yapılacak harcamalar dengeye oturtulmalı, her birim harcama kalemi özenle oluşturulmalıdır. Projenin uzun vade ya da kısa vadede çözüm üreteceği dikkate alınmalı, getirdiği çözümler nispeten de olsa ortaya konmalıdır. Proje sonuçları gerçekleri tüm şeffaflığıyla yansıtmalı, uygulama süreleri belirlenen dilimlerde işlemelidir.

-Ortaklar arasında eşitlik; ortaklığa ilişkin tüm taraflar ortaklıkta eşit yetki ve görev üstlenmelidir. Ortaklık kurulduktan sonra taraflar kimliklerini bir kenara bırakıp “ortak kimlik” etrafında hareket etmeli, ortaklık paylara bölünmüşse her ortak belirlenen durum kadar yetki ve söz sahibi olmalıdır.

-Denetim araçlarının kabulü; sorumluluk üstlenen ya da sorumluluk devredilen ortaklar denetim araçlarını da kabul etmek zorundadır. Üst otoritelerce yapılan hukuka uygunluk denetimi, ortaklık ilişkileri içinde yapılan işlemlere de uygulanmalıdır. Bireylerin yargısal korunmalarını etkileyen işlemler sınırlanmalıdır.

-Kanun koyucunun varlığı; kanun koyucu, ortaklık araçlarıyla sorumluluklarını tanzim etmeden ortaklığı bozmayacak ve hukuki emine oturacak hukuki düzenlemeleri yapmak zorundadır.

-Asgari özerklik; ortaklık, taraflar arasında asgari bir özerkliğin varlığını gerektirir.

Kısacası, belediyeler arasında bir ortaklık kurulduğunda, belediye ve belediye organlarının özerkliklerini koruyarak, kar amacı gütmeyen, sınırları içerisinde yaşayan halkın menfaatlerini gözetmek ve gerek bölgesel gerek yerel kalkınmayı hedef almak, kurulan ortaklığın amacına ulaşmasında izlenmesi gereken yoldur.

2.2.6. Belediye Ortaklıklarının Olumlu ve Olumsuz Yönleri

Belediye ortaklığının temel hedefleri ekonomik olarak daha güçlü belediye ve kentlerin var olan eksiklik ya da sorunlarını gidermek amacıyla ortak plan dahilinde her iki taraf için de verimli sonuçlar elde etmektir. Bu da dayanışmacı bir anlayıştan yola çıkılarak civardaki belediye sınırları içinde hizmet bekleyen halkın bu hizmetlerden etkili ve verimli yararlanmaları için önemli bir adımdır.

Ortaklıklar yoluyla yerel yönetimlerin asgari düzeyde özerklikleri de sağlanabilir. Farklı şekillerde ve yoğunluklarda işbirliği kapasitesini içeren bölgesel ve yerel yönetimlerin özerkliği, esnek çözümler sunar. Küçük yönetim birimleri, herhangi bir görevi kendi kendilerine yerine getirip getiremeyeceklerine karar vermelidir veya sorumluluklarını başkalarıyla paylaşmak amacıyla işbirliği şekillerini kullanmalıdırlar. Bu anlamda, yönetimler arası ortaklık, bir tür uyarılma veya en alt düzeydeki yetkilerin ayarlanarak mükemmelleştirme olarak kabul edilebilir (Kalabalık, 2005: 803).

Ekonomik açıdan güçlü olan bir belediye ile tamamen rastlantısal olarak karşılaşılıp, çözümler ve projeler dahilinde, belirli hukuki kurallar zemininde oluşturulan ortaklıklarda karşımıza çıkabilir. Burada belediye organlarında çalışan tarafların eksiliği hissedilen konu dahilinde birbirini tamamlayıcı nesnelere aracılık yapabildikleri söylenebilir.

Ortaklık genellikle ihtiyaç kavramıyla ortaya çıktığı için çözümlenmesi çok zor ya da imkansız konularda işbirliği ile sorunlar tanımlanabilir. Bu yüzden ortak akıl, mantık, emek ve sorumluluklar ile ihtiyacı yaratan durum tespit edilebilir. Analizi yapılan sorunlara elbirliği ile ortak çözümler üretilip, sorumluluklar paylaşıldığı için üstlenilen görevler hafifleyebilir ya da etkinliği artırılabilir, kıt kaynakların etkin kullanımı sağlanırken, idari ve mali sürdürülebilirliği gerçekleştirecek güçlü yapılar oluşturulabilir, halka en iyi hizmet en yakın yerden en etkili biçimde sağlanırken, hizmetin çeşitliliği ve kalitesi artış göstermekte olduğu, çeşitli kültürel ve sosyal olanak ve alanların maliyetleri azaltılarak halkın faydalanmasına sunulduğu sonuçlarına varılabilir.

Dünya ölçeğinde rekabet eden firmalar yerel pazarlara girmek için yerel ortaklara, yeteneklerini tamamlamak için ise küresel ortaklara ihtiyaç duyarlar. Geleceğimizin teknoloji tarafından yönlendirilen rekabet ortamında özel

yeteneklere sahip olan ortaklar, her bir ortağın ayrı ayrı sahip olduğu yeteneklerden daha geniş yetenekler dizisine sahip olmak için güçlerini birleştirip yeni fırsatlar yakalamayı anlamlı bulurlar (İlker, 2010: 201-202).

Yerel ve bölgesel topluluklar arasında kırsal ve kentsel kalkınmaya elveriş ortamı sağlarken, tarım, sanayi, enerji, eğitim, kültür, çevrenin korunması ve ticaret alanlarında oluşturulacak projelere de destek verilmesi sağlanabilir. Sosyal hizmet alanında sorumlulukları artan belediyelerin diğer belediyelerin hizmet birimlerine erişim olanaklarının sağlandığı, böylece belediyeler arasındaki iletişimsizlik sorununun da ortadan kalkabileceği sağlanabilir..

Ortaklığın kurulma ve artı nedenlerinden biri de optimum ölçeğe ulaşma çabası olarak sayılabilir. Optimum ölçeğe ulaşılarak ölçek ekonomisinin getirilerinden faydalanmak amaçlanmaktadır. Refah artışı, teknolojik gelişmeler ve demografik yapıdaki değişimler, yerel düzeydeki ihtiyaç ve taleplerin artmasına ve çeşitlenmesine neden olmuş, bu ihtiyaçların doğrudan belediyelerce karşılanması güçlük yarattığı için diğer belediyelerle oluşturulan ortaklıklar çözüm olanaklarını artırdığı söylenebilir.

Ünlü (1994:5); bir çok ülkede, ülke çapındaki refahın önemli bir bölümünün yerel yönetimler kanalı ile gerçekleştiğini, ekonomik ve sosyal kalkınmanın yalnızca merkezi yönetimlerin görevi olmadığını, yerel yönetimlerin de bu alanda desteklenmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Bunun anlamı ise, yerel yönetimlerin giderek önem kazandıkları, çeşitli düzeylerde kendilerini temsil ettirdikleri, çeşitli konularda seslerini duyurdukları, bu amaçla da kendi aralarında, metropol, bölge, ülke ve uluslararası düzeyde işbirliğine gittiklerini ifade etmektedir.

Oluşturulan ortaklıklarda mali konularda güç birliğine gidilerek bazı hizmetlerin sunumu kolaylaştırılmıştır. Bu şekilde belediyeler, kendi ellerinde var olan kaynakların ötesinde bir kaynağın oluşumunu da sağlamış olmaktadır. Kaynak, yetki, araç-gereç ve personel yetersizliği belediyelerin genel sorunları gibi birtakım nedenlerle gerek örgütsel gerekse işlevsel açıdan yetersiz kaldıklarında etkin örgütlülük ve boşlukların doldurulması konusunda çözüm üretildiği söylenebilir.

Tüm bu olumlu yanlarla birlikte bazı olumsuzluklar da mevcuttur. Ünlü'ye (1994: 5) göre; özellikle gelişmekte olan ya da az gelişmiş ülkelerde yerel yönetimlerin kendilerinden beklenen hizmetleri gereği gibi yerine getirememelerinin önemli nedenlerinden birisi de, çağdaş yönetim tekniklerini, hizmet standartlarını, personel politikalarını edinmemiş olmaları, daha da önemlisi, kendi başarılı deneyimlerini birbirlerine aktaramamış olmalarıdır, sonuç olarak da, mevcut kaynakların rasyonel kullanamamalarıdır.

Özcan'a (2006: 8) göre; Türkiye'de genelde ticari faaliyetler özelinde görülen ortaklıklara baktığımızda, ortaklaşma pratiğimizin çok da başarılı olmadığını itiraf etmek zorundayız. Ortaklık kuralları yazılı olsalar dahi yazılmayan ve söylenmeyen farklı niyetler genelde ortaklıkların içinde vardır. Çünkü bireysel hırs ve talepler, konjonktürel kazanç ve kayıplar, kişisel tercihler, bilgi ve beceri eksiklikleri, iletişimsizlik v.b. pek çok faktör ortaklıklarda yazılı olmayan kurallar olarak varlığını sürdürmekte, ilişkilerde şeffaflık genelde sağlanamamaktadır.

Tüm bu faktörlerin varlığının yanı sıra, ortaklaşma geleneğimizde de ciddi eksikliklerin varlığı düşünüldüğünde, ticari ortaklıklar konusunda ancak kurumsallaşma başarısını gösterebilen yapılarda başarılı ortaklıkların varlığından söz edebiliriz. Bu açıdan ticari ortaklıklar ile belediye ortaklıkları karşılaştırılacak olursa; ülkemizde belediye başkanları ve belediye organlarında görev alanların sahip oldukları hırslar aşıkardır. Bireysel tercihler her zaman ön planda tutulmakta, oluşturulan ortaklık yasal çerçevelerle oluşsa da çeşitli yol ve yöntemlerle kişisel menfaatler halkın menfaatlerinden önce gelmektedir. Bu nedenle sınırlar içinde yaşayanların toplumsal faydası yerine bireysel kazançlardan söz etmek yanlış olmaz.

Yine Özcan'a (2006: 9) göre, belediyelerimizin bilgi ve beceri düzeyi, eleman istihdam edebilme kapasiteleri ile paralel bir biçimde artış göstermenin yanı sıra, belli konularda hizmet alımı yapabilme kabiliyetine de sahip olmaları nedeniyle giderilebilir bir sorun olarak görünse de, mevcut mali yapıların bu konuda belediyelerimize önemli avantajlar sağlamaktan yoksun olduğu da bir gerçektir. Ortaklık halinde tümü kamusal anlamda görevlendirilmiş olan belediye personelinin proje bazlı ortak kullanımı ile iş gücünün daha etkin kullanımı sağlanabileceği gibi, mali açıdan da bir tek belediyenin gücünün yetemeyeceği yatırım konularının gerçekleştirilmesinin mümkün olabileceği görülmektedir.

Kurulan ortaklıkların belli başlı olumlu ve olumsuz yönlerini birkaç başlık altında toplarsak;

Olumlu yönleri;

-Coğrafi açıdan birbirine yakın ülkelerin elverişli kaynaklarından yararlanma,

-Alternatif turizmin gelişmesinde elverişli etmenlerden (su kaynakları, ormanlar, termaller gibi) elde edilen ekonomik ve sosyal fayda,

-Doğanın iyi korunması ve ekolojik sistemin sürdürülebilirliği için girişilen her türlü ortak çaba ve faaliyet,

-Zengin etnik ve kültürel çeşitlilikle ülkeler arasında kurulan geleneksel ilişkiler,

-Tarımın ve sulama şartlarının iyileştirilmesi için gerekli şartların oluşturulması,

-Gerek ülke gerekse ülkeler arası bulunan ulaşım kanallarının stratejik önemine farkına vararak faaliyetlerin geliştirilmesi,

-Gelişen ve gelişmekte olan enerji ağının örnek alınması ve bu yönde projeler geliştirilmesi,

-Biriken kültür ve tarih mirasının her nesil ve her kültüre ulaşımının sağlanması,

-Gelişen teknik ve teknolojik birikimlerin paylaşılarak kullanımının arttırılması ve çağın bilişiminin yakalanması,

-Gençler ve çocukların boş zamanlarına önem verilmesi ve sosyalleştirilmelerine yardımcı bulunulacak etkinliklerin düzenlenmesi,

-Eğitim kurumlarında bireylerin gelişimine fayda sağlayacak uygulamaların gerçekleştirilmesi ve yine bireylerin mesleki alanda uzmanlaşmalarının sağlanması için gerekli zeminlerin oluşturulması gibi faktörler.

Olumsuz yönleri ise;

-Ülke içinde ya da ülkeler arasında idari merkezlerin çeşitli sebeplerle ortaklıklardan zamanla uzaklaşmaları,

-Nüfus oranlarındaki dalgalanmalar sonucunda yaşanan göçlerle oluşturulan ortaklığa ya ilginin kalmaması ya da ortaklığın sunduğu imkanların yetersiz kalması,

-Ortaklık kurulan şehirler veya ülkeler arasındaki yaşam standardı farkları,

-Yine ülke ya da şehirlerin altyapı yetersizlikleri,

-Kurulan ortaklıklarda, ortaklar arasında sağlanan koordinasyonun yetersiz kalması,

-Bilim ve teknoloji konusunda iletişimin yetersiz kalması,

-Ekonomik ve sosyal yaşamda görülen farklılıklar,

-Ortaklıklarda dezavantajlı tarafların kimi zaman uyum sağlayamamaları,

-Kurulan ortaklıkların yerel yönetimlerinde iletişim ve koordinasyon eksiklikleri,

-Kültür birikimi ve korunması konusunda her bireyin aynı duyarlılıkta olmaması,

-İdari kapasitelerde görülen kapasite ve kaynak yetersizliği,

-Ortaklığın içinde yer alan halkın karar alma süreçlerine ve uygulamaya konulan projelere düşük katılımı gibi faktörlerdir.

2.2.7. Belediyelerde Ortaklık Alanları

Belediyeler arası kurulan ortaklıklara baktığımızda belediyelerin faaliyet ve görev alanına giren her alanda ortaklık kurabildiği görülebilir.

-Ekonomik ve Ticari Alanda: Bu ortaklıktaki temel amaç, yöre insanına ekonomik katkıda bulunmak ve yörenin ekonomik kalkınmasını sağlamaktır.

Bunlardan bazıları, sanayi tesisleri yapımı ve işletilmesi, besihane, damızlık ve suni tohumlama, arıcılık, balıkçılık, soğuk hava deposu, plaj, kaplıca, restoran, turistik tesisler yapma ve işletme gibi. Tüm bu alanlardaki ortak yatırımcılık çok önemlidir. Yatırımların yurt içi ve yurt dışından fonlanması sağlanması ekonomik ortaklıkta önemli bir noktadır.

Küresel bir sorun haline alan yoksullukla mücadelede ortak plan ve proje çalışmalarının yürütülmesi, temel sorun ve ihtiyaçların belirlenmesi oluşturulan ekonomik ortaklıkların ortaklık sebepleri başında gelir.

-Sosyal ve Kültürel Alanda: Bazı sosyal ve kültürel ihtiyaçları karşılamak için genellikle ülke sınırları içindeki belediyelerin oluşturdukları ortaklıklardır.

Köseoğlu'na göre (2010:69); güçsüzler yurdu ve huzur evi yapımı, öğrenci yurtları yapımı, konut ve lojman yapımı, kreş yapımı, aşevi yapımı, misafirhane, spor tesisleri, eğitim ve dinlenme tesisleri, tiyatro ve sinema faaliyetleri, kütüphane yapımı gibi alanlarda birlik ve ortaklıklar kurup, faaliyetlerde bulunarak toplumsal görev üstlenilmektedir.

Sosyal ve kültürel alanda oluşturulan ortaklıklarda genellikle pek fazla çıkar ve menfaat gözetilmez. Yani ekonomik kaygıya yer verilmez. Bu konuyla ilgili olarak gerek vakıflarla gerek özel sektörle gerekse kamu kaynaklarıyla ortaklaşa proje üretme ve gerçekleştirme amacı güdülür.

-Altyapı Hizmetleri Alanında: Bu tür ortaklıklar, belediye birimlerinin altyapı ile ilgili hizmetlerini ortaklaşa karşılamak üzere oluşturdukları ortaklıklardır. Bu alanda genellikle dikkat edilen şey, coğrafi anlamda birbirine yakınlıktır. Çünkü ortak altyapı amaçlanmaktadır. Belediye tek başına yetemediği altyapı hizmetlerinin sunumu ya da sorunları karşısında çoğu zaman yetersiz kalmakta, kurulan ortaklık ile maliyetlerde düşüşü sağlarken, sınırlı kaynaklarını da verimli kullanmayı amaçlamaktadır.

-Eğitim Alanında: Eğitim faaliyetleri genellikle personellerin eğitimine yönelik kurs, seminer veya sempozyum etkinliklerinin yanında, belediye sınırları içerisinde halka meslek kazandırmak amacıyla da sağlanır. Belediyelerin Halk Eğitim Merkezleriyle birlikte oluşturdukları çalışmalar, gerek ev hanımlarının, gerekse meslek edinmek isteyen herkesin kazanım sağlamalarına imkan tanıyıp,

bu şekilde çalışma hayatlarında yer almalarına olanak sağlamaktadır. Bunların yanında halkın sağlığı, çevre sorunları, etkin bir kamuoyu oluşturma ve etkin bir sivil toplum oluşumuna yönelik eğitimlerle halkın bilinçliliğinin artırılması hedeflenmektedir.

-Ulaşım: Genellikle büyükşehir belediyeleri ve metropollerde tercih edilen ulaşım olanaklarının ve vasıtalarının geliştirilmesi amacıyla, belediyelere gelir sağlamak temel hedef olmakla birlikte, bir ve birkaç belediyenin kurdukları şirketler aracılığıyla başvurulan girişimlerdir. Bunun yanında ulaşım rahatlığı açasından araç ve imkanların çoğaltılması da önemlidir.

-Sağlık: Belediyeler genellikle bu konuyla Sağlık Bakanlığının ilgilendiğini düşündüğü için bu konuya pek eğilim göstermemiştir. Kentlerin ortak sağlıklılaştırma projelerinin hazırlanması ve uygulanması, ortak huzur evlerinin, kreşlerin ve rehabilitasyon merkezlerinin kurulması, ortak laboratuvarlar, çevre sorunlarının denetimi ve bertarafı projeleri, halk sağlığı konusunda kamuoyu yaratma programları vb. çalışmalarda ortak projelerin üretilmesi ve belediyelerimizce uygulanması mümkündür (Özcan; 2006: 23).

-Katılım ve Duyarlılık Alanında: Belediyelerin faaliyet ve hizmetlerinde etkinliliğin sağlanması için bunlardan yararlanan halkın da daha kaliteli bir hizmet alması için söz sahibi olması gerekir. Bu da ancak halkta farkındalık ve duyarlılık duygularının gelişmesiyle sağlanır. Kurulan ortaklıktaki projelerde yer almaları ya da katkıda bulunmaları yanında, bunlardan haberdar olmaları da önemlidir. Kendi bölgelerindeki sorun ve eksikliklerin bilincinde olmaları, sorunun doğru belirlenmesi ve doğru çözümler üretilmesi anlamında çok şey ifade etmektedir.

2.2.8. Türkiye’deki Belediyelerde Ortaklık Modelleri

Belediyeler bir ortaklık kurmaya gerek duyduğunda ortaklığın muhatabı tarafla belirli çerçevelerde anlaşmaya varması gerektiğinden söz konusu ortaklığın hangi amaçla ve tarafların menfaatleri doğrultusunda yapılacağı konusunda fikir birliğine varılması gerektiği, bu konuda karar verdikten sonra, kurulacak birlik ya da ortaklığın hangi ortaklık türünde, yani oluşturulacak ortaklığın yöntemi doğrultusunda ve yasalar önünde karşılık bulduğu tanımlar neticesinde ortaklık oluşturulması gerektiği söylenebilir. Ortaklık yöntemleri oluşturulurken belediyelerin, hangi ortaklık yöntemlerinin bölge ya da yerel sorunlarına en iyi

çözüm sunacağı, ortaklık amacı ve yöntemi doğrultusunda fayda sağlayacağı, temel sorunların çözüleceği kararına varıldıktan sonra ortaklıkların hangi aşamada dahil edileceği, ortaklık türünün ve amaçlar yörüngesinde ortak fayda ve çıkarlara hizmet edecek plan ve projeler belirlenmesi gerekliliği göz önünde bulundurulmalıdır.

5393 Sayılı Belediye Kanunu, belediye ortaklıklarının kurulabilmesi imkanını belediyelerimize tanımıştır. Ancak ortaklık yöntemleri konusunda genel tanımlamalardan çok belediyelere seçtikleri yöntemleri uygulamaları açısından yol gösterici niteliktedir. Yani belediyelere açıkça ortaklık yöntemlerini açıklar nitelikte değil de, karar verdikleri yöntemleri uygularken nelere dikkat edecekleri hususunda yardımcı olmaktadır. Bu kanun belediye, belediye organları, belde ve mahalli birimlerini ifade eder ve madde 8’de birleşmeye ilişkin hususlar yer alır. Buna göre; bir belde veya köyün komşu bir belde ile birleşmesinin buralarda oturan seçmenlerin oylamaları ile yapılacağı, oylama sonucunun olumlu çıkması durumunda sonucun valilik tarafından birliğe katılacak belediyeye gönderileceği ve otuz gün içinde belediye meclisinin uygun görmesi halinde gerçekleşeceği yer alır. Büyükşehirlerde ise birleşme ve katılım kararının işlemleri büyükşehir belediye meclislerinde karara bağlandıktan sonra 6.maddeye göre işlem yapılır ve sonuç İç İşleri Bakanlığına bildirilir.

Belediyelerde görülen ortaklık şekilleri aşağıdaki gibi sıralanabilir:

2.2.8.1. Belediye Şirketleri:

Dünyada çeşitlenen ihtiyaçlarla birlikte yerel yönetimlerden, özellikle de belediyelerden sundukları hizmetlerin kalitesini, etkinliğini ve verimliliğini arttırmaları beklenilmektedir.

Titiz’e göre (2007:72); gelişen ekonomik ve sosyal şartlar ile artan sosyal belediyecilik anlayışı nedeniyle belediyeleri yeni kaynak arayışına zorlanmaktadır. Belediye ve belediye yönetiminin yeni ekonomik gelişmeler uyumunu dikkate alan kanun koyucu belediyelere “belediyelerin hizmetlerini daha etkili, verimli ve ekonomik şartlarda sunmasına ve kaynak yaratmalarına yardımcı olmak” gerekçesiyle şirket kurma veya ortak olma hakkı verilmiştir. Böylece 5393 sayılı

ve 5216 sayılı kanunlar, belediyelerin gelir ve giderleri arasında belediyelerin kuruluşlarına katıldıkları şirketlerin hisseleri ve ortaklık paylarını da eklemiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun meclisin görevleri başlığını taşıyan 18. maddesinde "bütçe içi işletme ile 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine tabi ortaklıklar kurulmasına veya bu ortaklıklardan ayrılmaya belediye meclisi karar verecektir.

Yine Titiz (2007:72); mahalli müşterek ekonomik ve istihdam ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla belediyelere sunulan haklardan birisinin de şirket veya işletme kurabilmeleri olduğunu, belediye şirketlerinin belediyenin gelir kaynaklarından birini oluşturmasının yanında, gider kalemlerinden biri olarak kabul edildiğini ve belediye tarafından şirketlere kaynak aktarılmasına imkan tanındığını, bu haklar çerçevesinde kamu haklarını kullanan belediye şirketlerinin, DPT tarafından hazırlanan Yerel Yönetimler Özel İhtisas Komisyonu Raporu'nda da ifade edildiği üzere kamu denetimi dışında tutulması gerektiğinin önemi üzerinde durur.

4046 Sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun'un 26.maddesinde belirtildiği şekilde belediyeler;

-Yeni bir şirket kurarak,

-Kurulacak şirketlere sermaye katılımında bulunarak,

-Mevcut bir şirkete ortak olarak şirket kurabilirler. Tüm bu durumlardaki karar, Belediye Meclisleri tarafından alınır.

Belediyelerde şirketleşme ile belli başlı hedefler vardır, bunlar (Negiz, 2007: 56-57);

-Kentlerde ihtiyaç duyulan ticaret merkezlerini kurmak,

-Turizm sektöründe ihtiyaç duyulan yatırımları gerçekleştirmek,

-İş olanakları yaratmak,

-Yeni ekonomik kaynaklar yaratmak,

-Yabancı teknolojilerden yararlanmak,

-Sağlıklı bir kentleşme sağlamak.

Belediye şirketlerinin genel anlamda ticari bir kuruluş olduğunu ve ilk kriterlerinin de kar elde etmek olduğu söylenebilir. Bu yüzden rekabet ortamından soyutlanamayacaklarını, dolayısıyla bunun sonucunda da birtakım yolsuzluk ve bireysel çıkar faaliyetlerini beraberlerinde getirecekleri ifade edilebilir.

Belediye şirketleri birer ticari kuruluş olmalarına karşın, çoğunluğu itibariyle piyasa koşullarından soyutlanmış bir şekilde ve sadece ait oldukları belediyelere bağlı olarak faaliyetler yürütmekte ve bunun yanında yine çoğunluğu itibariyle kar elde etmeyi amaç edinmemektedirler. Şirketler açısından rekabetten beklenen nihai fayda ise daha çok kar elde edebilmektir (İlhan, 2013:23).

5272 Sayılı Belediye Yasası'nın 15.maddesine göre; belirli hizmetleri yerine getirmek için bu görevi 3. şahıslara bırakabilirler.Aynı kanunun (d) bendinde; “vergi,resim,harç dışında özel hukuk hükümlerine göre tahsisi gereken doğalgaz, su, atık su gibi hizmetleri” (f) bendinde; “toplu taşıma yapmak, bu amaçla otobüs, deniz ve su ulaşım araçları, tünel, raylı sistem dahil her türlü toplu taşıma sistemlerini kurmak, kurdurmak, işletmek ve işlettirmek” (g) bendine göre; “katı atıkların toplanması, taşınması, ortadan kaldırılması, ayrıştırılması” gibi görevler, belediyelere/büyükşehir belediyelerine bırakılmalıdır.

5272 Sayılı Kanun yürürlükte olmadığından, 5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun 15. maddesinin (d) bendine göre belediyeler, “Özel kanunları gereğince belediyeye ait vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarının tarh, tahakkuk ve tahsilini yapmak; vergi, resim ve harç dışındaki özel hukuk hükümlerine göre tahsili gereken doğalgaz, su, atık su ve hizmet karşılığı alacakların tahsilini yapmak veya yaptırmak, (e) bendine göre; “müktesip haklar saklı kalmak üzere; içme kullanma ve endüstri suyu sağlamak; bunlar için gerekli tesisleri kurmak, kurdurtmak, işletmek ve işlettirmek; kaynak sularını işlemek veya işlettirmek, (f) bendine göre; toplu taşıma yapmak; bu amaçla otobüs, deniz ve su ulaşım araçları, tünel, raylı sistem dahil her türlü toplu taşıma sistemlerini kurmak,kurdurmak, işletmek ve işlettirmek, (g) bendine göre; katı atıkların toplanması, ayrıştırılması, geri kazanımı,ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak ve yaptırmak hakkına sahiptir.

Tüm bu durumları birkaç örnekle somutlaştırmakta yarar vardır.

Günümüzde kentsel planlama ve yerleşim konularında “güvenli site” kavramı oldukça dikkat çekmektedir. Çünkü artık kent merkezlerinin tehlikeli, düzensiz, huzur vermeyen, yoğun trafik ve stresle düzeltilemez mekanlar olduğu düşüncesinin yaygınlaştığı söylenebilir. Dolayısıyla tüm bu faktörleri ortadan kaldıracak gibi gösterilen, içinde koca koca binaların yer aldığı yerleşim alanlarının inşasına başlanıldığını ve bu konuda dikkat çeken girişimlerin olduğu, bu girişimlerde İstanbul kentinin de baş sıralarda yer aldığı da söylenebilir.

Yatırımcılar açısından yer seçiminde belde belediyelerince yönetilen alanlar önemli bir cazibe unsuru teşkil etmektedir. İstanbul Büyükşehir Belediyesi özellikle 1990’ların başlarından beri kent çeperinde yaşanan değişim sürecinde etkisiz kalmakta, doğan hukuki ve idari boşluktan faydalanan yatırımcı firmalar da denetimin zayıf olduğu belde belediyelerinde kar oranlarını yükseltebilmektedir (Perause ve Danış, 2550: 99).

İstanbul’da Büyükçekmece Belediyesi ile Alkent firması arasında arazi konusunda anlaşma yapıldıktan sonra belde belediyesinin kârının oldukça artış gösterdiği söylenebilir. Alorko bu alanda güzel örneklerden biridir. “İstanbul’dan uzaklaşmadan İstanbul’da kalmak...”(Alkent 2000 broşürü) “Alkent 2000’de yaşarken hemen yanı başımızda yararlandığımız spor olanakları, çok yoğun iş ortamında olan bizler için büyük ayrıcalık...” (www.alkent2000.com.tr/müşterilerimiz/görüşsayfası) gibi sözlerle kültürel etkinlik ve rahat yaşama dikkat çekilmiştir. Alorko 2000’de Beykoz konutlarıyla güvenlik, ulaşım, kültürel etkinliklere dikkat çekildiğini, böylece hem bu şirket hem de belde belediyesinin oldukça gelir sağladığı belirtilebilir.

Tüm bunların yanında beldeye ait arazilerde imarlaşma ve yapılaşma hareketlerinde çeşitli yolsuzlukların ivme yaptığından bahsedebiliriz. Perause ve Danış’a göre (2005:96); özellikle Beykoz, Ümraniye, Büyükçekmece gibi kentin dış çemberindeki ilçelere bağlı belde belediyelerinde hukuki ve idari anlamda denetimden uzak alanlarda kentsel yayılma çok daha çarpıcı boyutlarda gerçekleşmekte, bu alanlarda sık sık yasaların değiştirilmesi, kent bilimcilerin buraları “İstanbul’da kentleşmenin kara delikleri” olarak adlandırmasına neden olduğu şeklinde ifade etmektedir.

Başka bir örnek olarak Antalya'da Sarısu Mesire Alanı'nı gösterebiliriz. Bu alan ihaleye açılmış ve yeşil alanların değerlendirilmesine yönelik projeleriyle ihaleyi, AN-TEPE İnşaat ve Ticaret A.Ş. kazanmıştır.

İhaleyi kazanan AN-TEPE İnşaat ve Ticaret A.Ş. Sarısu Mesire Alanı'nın ön projesine dayalı olarak alt yapı ve uygulama projelerini hazırlamıştır. Şirket, birinci derece sit alanı sayılan Sarısu'da olduğu gibi korunacak yeşil alanlar ve özel bölgeleri belirlemiştir. Ayrıca vatandaşların kullanacağı tuvalet, duş ve çay bahçeleri ile diğer ünitelerin yerlerini saptamıştır. Plaj, otopark, mesire alanı gibi açık alanların dışında kalan büfe, kır lokantası, çay bahçeleri gibi kapalı üniteleri kiraya vereceğini duyurmuştur (Erdoğan, 2010: 482).

Görüldüğü gibi belediyelerdeki şirketleşmeyle, bazı hizmet sunumlarındaki ağır yük belediyelerin omzundan alınmış, böylece hem hizmetin sunumunda etkinlik, hem belediyelerde, kâr hem de kentte istihdam sağlanmaya çalışıldığı söylenebilir. Bu konuda yetkiler de yerelleşme kanalı ve yasalarla belediyelere verilmiş olup, yönetişimin yerel boyutunda önemli bir yer işgal eden belediyelere yetki devri sağlanmaya çalışılmıştır. Ancak olumlu sayabileceğimiz bu durumların, beraberinde çeşitli yolsuzluk ve kanun boşluklarını da getirdiğini görebiliriz. İhaleye açılan bu alanlarda gerek belediye çalışanlarının gerekse menfaat ortaklarının rant sağlamak adına rüşvete başvurularının, siyasi, dengelerin ve kayırmacılığın işin içine dahil edilmesiyle oluşan yolsuzluk ve adaletsizliğin, bireysel hırs ve taleplerin çok sık görülen durumlar olduğu söylenebilir. Tüm bunların engellenmesi için, yerel yönetimleri mümkün olduğunca siyasi havadan ve merkezi otoriteden uzaklaştırmalı, kanundaki boşlukları derhal doldurmalı, denetim mekanizmalarının işlevselliğini arttırmalı, halkın katılımı ve hesap sorabilirliğine fırsat tanınmalıdır.

2.2.8.2. Proje Ortaklıkları

Belediyelerimiz tarafından üretilen projeler yöre ya da bölge halkının ihtiyaçları doğrultusunda olduğu gibi, altyapı ve çevresel faktörlerin neden olduğu durumlarda da oluşturulabilmektedir.

Proje ortaklıkları; özellikle kamu yararını doğrudan ilgilendiren konularda geliştirilebildiği takdirde, anılan projelerin ulusal ve uluslararası kaynaklardan

finansman sağlanmasında çok ciddi önceliklerin kazanılmasına katkıda bulunacak yeni bir örgütlenme tipi olarak AB tarafından desteklendiği görülebilir.

Proje ortaklığıyla ilgili olarak, projede tarafların kim olduğu, üstlenilecek görevlerin neler olduğu, projenin beklenen yararları, konusu ve çözüme odaklılığı konusunda Belediye Meclisi bağlayıcı kararlar çıkarmalıdır.

Proje ortaklığına örnek olarak Çevre Şehircilik Bakanlığı'nın birkaç büyükşehir belediyesi ile başlatacağı projeyi örnek olarak gösterebiliriz. Bakanlığın bu yeni uygulaması ile belediyeler, finansman destek sağlayarak kentsel dönüşüm projelerini kendileri gerçekleştirebilecektir.

Çevre Şehircilik Bakanlığı, uygulamaya koyduğu yeni stratejiyle belediyelerle birlikte büyük kentsel dönüşüm projeleri yapacak. Bunun için ilk olarak büyük maliyet gerektiren projeler için belediyelere finansman desteği sağlanacak. Belediyeler de bu projeden kazandıkları parayla yeni projelere kaynak yaratabilecek. Bakanlık bu kapsamda başta Ankara, Eskişehir, Bolu ve Sakarya gibi şehirlerdeki belediyelerle ortaklık kurarak 4 bin, 5 bin konutluk "alansal dönüşüm" projelerine ağırlık verecek. Büyük maliyet gerektiren belediyelerin kentsel dönüşümle ilgili finansmanını proje başında bakanlık karşılayacak. Daha sonra TOKİ'de olduğu gibi projelerden gelecek finansman yeni projelerin başlamasını sağlayacak (Hürriyet, Şubat 2015).

Oluşturulan daha somut bir proje ortaklığına bakarsak, Türkiye Belediyeler Birliği ve İspanya'daki Belediyeler Federasyonunun gerçekleştirdiği "İspanya ve Türkiye'deki Belediyeler Arasındaki İşbirliğinin Geliştirilmesi" adlı projeyi ele almak faydalı olacaktır. Proje Haziran 2008-Kasım 2009 tarihleri arasında gerçekleştirilmiş olup, ortaklığın bir tarafı Türkiye Belediyeler Birliği iken diğer tarafı İspanya Belediyeler Federasyonudur.

Türk ve İspanyol küçük ve orta ölçekli 10 belediye arasında sürdürülebilir işbirlikleri ve kardeş şehir ilişkilerinin kurulması ve Türkiye Belediyeler Birliği ile İspanya Belediyeler Federasyonu arasında bir işbirliği oluşturarak daha geniş ölçekte, kardeş şehir ilişkilerinin ve yerel yönetimlere yönelik ortak projelerin yaygınlaşmasını sağlamak amacıyla; bilgilendirme toplantısı, proje hazırlama eğitim semineri, uluslararası işbirlikleri ve kardeş şehir eğitim semineri, eşleştirme konferansı, Türkiye'de pilot belediyelere yönelik 10 bölgesel çalıştay ve

İspanya'ya iki çalışma ziyareti düzenlenmiştir. 10 pilot belediye meclisinden kardeş şehir kararı alınarak, işbirliği protokolleri kapanış konferansında imzalanmıştır. Ayrıca çeşitli AB projeleri için ortak olarak başvuruda bulunan pilot belediyeler olmuştur. Kardeş Şehir Rehber Kitabı ve belediyelerin internet üzerinden başvuru yaparak kardeş şehir bulmalarına imkan verecek web sitesi hazırlanmıştır (CSD, 2015: 60).

2.2.8.3. Hizmet Ortaklığı

Hizmet ortaklığı 5393 sayılı kanunun 75. maddesinde ifade edildiği üzere;

Belediye, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda;

a) Mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ait yapım, bakım, onarım ve taşıma işlerini bedelli veya bedelsiz üstlenebilir veya bu kuruluşlar ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir ve bu amaçla gerekli kaynak aktarımında bulunabilir. Bu takdirde iş, işin yapımını üstlenen kuruluşun tâbi olduğu mevzuat hükümlerine göre sonuçlandırılır.

b) Mahallî idareler ile merkezî idareye ait aslî görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla gerekli aynî ihtiyaçları karşılayabilir, geçici olarak araç ve personel temin edebilir.

c) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, özürlü dernek ve vakıfları, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar ve 507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkârlar Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir.

d) Kendilerine ait taşınmazları, aslî görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebilir veya süresi yirmi beş yılı geçmemek üzere tahsis edebilir. Bu taşınmazlar aynı kuruluşlara kiraya da verilebilir. Bu taşınmazların, tahsis amacı dışında kullanılması hâlinde, tahsis işlemi iptal edilir. Tahsis süresi sonunda, aynı esaslara göre yeniden tahsis mümkündür.

Kamu kurum ve kuruluşlarına belediyeler, bağlı kuruluşları ve belediye şirketlerince devir veya tahsis edilen taşınmazlar, kamu konutu ve sosyal tesis olarak kullanılamaz.

Bu maddelerden anlaşılacağı üzere hizmet ortaklığı sadece belediyeler arasında değil, mahalli idareler ve merkezi idareye bağlı diğer organlar tarafından da oluşturulabilir. Ortaklık resmi olarak bittiğinde tekrar aynı şekilde kurulabilir ya da proje tamamlandıktan sonra nihai olarak sonlandırılabilir.

Özcan'a (2006: 17) göre, hizmet ortaklıkları kurulduğunda, söz konusu hizmet hangi kurum tarafından gerçekleştiriliyor ise, işin yapım sürecinde o kuruluşun tabii olduğu mevzuat hükümleri kullanılarak çalışmalar yürütülür. İşin denetimi, hizmeti veren ve alan kuruluşça ortak olarak gerçekleştirilirken, hizmet alan kuruluş almış olduğu hizmet, veren kuruluşta vermiş olduğu hizmet yönünden faaliyet raporlarını hazırlayarak kendi meclislerine bilgi vermek zorundadırlar. Yapılan harcamaların yasal denetimi noktasında, hizmet ortaklığını oluşturan her kurum kendi tabii oldukları mevzuat uyarınca denetlenirler. Hizmet ortaklıklarında iş, işin yapımını üstlenen kuruluşun tabii olduğu mevzuat uyarınca gerçekleştirilir.

Belediyelerde hizmet ortaklığı "alternatif hizmet sunumu" şeklinde de karşımıza çıkabilir. Alternatif hizmet sunumu, hizmet programları ve hizmetlerin sunumu geliştirmek için yönetim ve yönetim dışı sektörlerin diğer düzeyleri ile ortaklığı içeren yeni ve uygun organizasyon şekilleri ve düzenlemelerin izlenmesini gerektirir (Yıldırım, 2004: 21).

Bilimsel alandaki çalışmaları geliştirmek ve belediye çalışmalarını elektronik sisteme geçirmek amacıyla Konya Büyükşehir Belediyesi'nin TÜSİAD'la ortaklığını, hizmet ortaklığı örnek gösterilebilir.

Yeni yönetim yaklaşımının getirdiği önemli uygulamalardan biri olan e-devlet anlayışıyla belediyenin yapmış olduğu işlemlerdeki kırtasiyecilik önlenmeye çalışılmıştır. Büyükşehir Belediyesi Bilgi İşlem Daire Başkanı e-devlet yönetim anlayışıyla birlikte vatandaşın da işinin kolaylaştığının altını çizmektedir. Bugün küreselleşmenin getirdiği dönüşüm çizgisinde hala en basit işlerde bile vatandaş belediyeye gidip şikayet ve isteklerini arz ediyorsa burada asla verimlilik ve etkinliğin olamayacağını söylemektedir. Artık vatandaş evinden, iş yerinden,

fatura veya vergilerini ödeyebilmektedir. Bu açıdan e-belediyeçilik anlayışının aktif katılımı sağladığını söyleyebiliriz (Atmaca, 2012:105).

Konya fiziksel, sosyal ve kültürel belediyeçilik anlayışına son yıllarda ekolojik ve bilimsel olmak üzere iki farklı anlayış şekli daha eklemiştir. Buradaki amaç da yine halka hizmeti en iyi şekilde götürmektir. Bürokratik hantallığı, hizmetlerdeki gecikmeyi önleyebilmek için e-belediyeçilik anlayışını uygulamaya koymuştur. Bu konuda TÜSİAD'la işbirliği yapmıştır (Atmaca, 2012:117). Türkiye'nin birçok şehrinde e-belediyeçilik hizmetlerinin yaygınlaştığı ve gündün güne çeşitliliğini arttırdığı görülmektedir.

2.2.8.4. Karar Süreçlerinde Ortaklık

Karar süreçleri denildiğinde akla halkın da yönetime ve karar mekanizmalarına katılımı gelmektedir. Bu katılım kanallarının başında da “kent konseyleri” gelir. Kent konseyleri kentte yaşayan kentlilerin karar süreçlerine katılmak, kendilerini ifade edebilmek ve bölge ya da yörenin yönetiminde söz sahibi olunması için oluşturulan önemli platformlar sayılabilir.

Türkiye Kent Konseyleriyle Habitat II Konferansında yer alan Yerel Gündem 21 kararlarıyla tanışmıştır. Türkiye bakımından sürecin gelişimi ise 1996 yılında İstanbul'da düzenlenen Habitat II Konferansı'nın ardından, 1997 tarihli bir Bakanlar Kurulu kararı ile kent konseylerinin iç hukuktaki dayanağının oluşturulması adımlarını takip etmiştir (Özdemir, 2011: 31). Yerel Gündem 21'in en önemli amaçlarından biri, kentte yaşanan herhangi bir sorun karşısında o bölgenin insanlarıyla, o soruna etkili çözüm arayışları geliştirmek, böylece yerel halkı kentin yönetiminden koparmamak olarak sıralanabilir.

Türkiye'de Yerel Gündem 21, başarılı bir süreçten geçirmiştir. Bu başarının ardında, kamu kuruluşları, yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşlarının katkıları bulunmaktadır. Bunların işbirliğiyle yeni bir karar mekanizması geliştirilmesi ve “yerel yönetişim” oluşturulması mümkündür. Bu modelin merkezinde yerel düzeyde katılımın temel aracı olan kent konseyleri yer almaktadır. Kente sahip çıkma, aktif katılım, çözümde ortaklık gibi ilkeler bu modelin temelini oluşturmaktadır (Emrealp, 2010: 27).

Karar süreçlerinde kent konseylerine yapılan vurgu ile aslında hizmetin muhatabı vatandaşın, kararları etkilemesinde en önemli unsur olarak görüldüğü

söylenbilir. Kentin ya da yörenin gelişimi, kalkınması vatandaşların sorunlarına etkin çözümler üretilmesi, yine kentlilerin talep ve çözüm önerileriyle sağlandığını belirtmek yanlış olmaz.

Katılımın amacı, karar vericilerin halkın önceliklerini anlaması ve kararlarında yer vermesi, vatandaşların yerel bilgisini kararlara dahil etmek, seslerini başka yollarla duyuramayan grupların sürece dahil edilmesi, kamusal kararların meşruluğunun artırılmasıdır (Genç, Özoğuz ve Yılmaz, 2011: 95).

Türkiye’de kent konseylerinin işlevselliği konusunda en önemli ve en verimli örneklerden birini Bursa Kenti olarak gösterebiliriz. Kent konseylerinin etkinliği, yerel yönetim anlamında uygulamada yer bulması, halkın yönetime katılımı gibi alanlarda Bursa Kent Konseyinin başarılarından söz edilebilir.

Örneğin yakın bir geçmişte, Bursa Kent Konseyi Kadın Meclisi, kadın Adayları Destekleme ve Eğitim Derneği ve Nilüfer Kent Konseyi işbirliği ile gerçekleştirilen Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Fuarı’nda stant açmıştır. Bunun yanında Bursa Kent Konseyi Gençlik Meclisi, gençlerin doğru kariyer planı yapabilmeleri, iş hayatında güçlendirilmeleri ve gençler ile işverenler arasında bir köprü kurulması amacıyla “İşini Şansa Bırakma Kariyer Zirvesi” düzenlenmiştir. Mesela Bursa Kent Konseyi, Nisan ayında yapılan Özürlü Memur Seçme Sınavı’na girmek isteyen engelliler için Osmangazi Halk Eğitim Merkezi işbirliğiyle ücretsiz hazırlık kursu açmıştır. Bursa Kent Konseyi Çocuk Meclisi, çocuğun eğitim hakkının desteklenmesine yönelik başlattığı çalışmalara İngilizce eğitimi ile devam etmektedir (Özgökçeler, 2014:78).

Kent konseylerinin bireylerin kendilerini temsil ettikleri bir organ olarak işlev görmesinin yanı sıra, sivil toplum örgütleri ve siyasal parti örgütleriyle de destek sağlanan bir organ görevinin olduğu da söylenebilir. Hemşehricilik anlayışını ön plana çıkarmakla birlikte, sürdürülebilir kalkınma anlayışını, demokratik katılımın yaygınlaşmasını, kentin kaynaklarının etkin kullanımını, kent sorunlarına ideal çözümleri, yönetimde şeffaflık ve hesap verilebilirliği temel hedef edindiği de söylenebilir.

2.2.8.5. Belediye Birlikleri Yoluyla Ortaklık

Mahalli idarelerde bir ortaklık biçimi olarak kurulabilecek mahalli idare birlikleri, 5355 sayılı Mahalli İdari Birlikleri Kanunu’na kurulur. Bu kanun 2005

yılında kabul edilmiştir ve mahalli birliklerinin hukuki statüsünü, kuruluşunu, organlarını, yönetimini ve sorumluluklarını ifade etmenin yanı sıra birliğin kurulması için gerekli şartları da içermektedir. Mahalli İdari Birlikleri; belediyeler, il özel idareleri ve köyler arasında, kurulacak birlik ve ortaklıklardır. Bu birimlerce ortaklaşa yapılmasından fayda görülecek hizmetlerin sunumu gerçekten fayda sağlayacaksa birimlerin birlik kurmasından daha doğal bir şey olmamaktadır. Bu birliklerin oluşturulması için amaçlar açıklanmalı ve mahalli idare özelliği taşımayan tüzel kişilerin üyeliği söz konusu olmalıdır. Birlik ancak birlik tüzüğüne kesinleşmesinden sonra Bakanlar Kurulu'nun izni ile kurulabilir ve tüzel kişiliklerini kazanabilir

5355 Sayılı Kanunun 5. maddesine göre, mahalli idarelerde görülen bir ortaklık biçimi olarak oluşturulan birliklerin olmazsa olmazları vardır. Bunlar sırasıyla;

- Birliğin adı ve amacı,
- Birlik üyesi mahalli idarelerin adları,
- Birliğin merkezi, birliğin görev süresi, sona ermesi ve tasfiyesi,
- Birliğe devredilen görev ve hizmetler,
- Birlik meclisi ve birlik encümeninin toplantı dönemleri,
- Birlik üyesi mahalli idarelerinin her birinin birlik meclisinde kaç üye ile temsil edileceği ve seçilen üyelerin görev süresi ve birlik encümeni üye sayısı,
- Birlik üyelerinin, birliğin kuruluş ve faaliyet giderlerine katılma payları ve bu payların tespiti,
- Birliğin gelirleri, giderleri, bütçe ve çalışma programlarına ilişkin hususlar,
- Birlik üyesi mahalli idarelerin ve bu idarelerin hizmet alanında yaşayanların birlik hizmetlerinden yararlanma usulleri,
- Tüzük değişikliğinin nasıl yapılacağı şeklindedir.

Bu kanun gereği birlik kuracak birimlerin amaçlarını ve temel hizmet konularını açıkça belirtmeleri gerekir. Kurulacak birlikler aynı amacı paylaşan belediyelerin yanında özel idareler ve köyler ile oluşturulabilir. Birliğin organları; birlik meclisi, birlik encümeni ve birlik başkanıdır. Birlik meclisi, birlik üyesi mahalli idarelerin meclislerinin kendi üyeleri ya da meclis üyeliğine seçilecek kişiler arasından gizli oy neticesinde, belirli sayıda verilecek üyelere oluşur. Belediye meclisinin görev ve yetkileri 9. maddede açıkça yer alır.

Yine 5355 Sayılı Kanun'un 20. maddesine göre, "Kurulmuş olan birlikler, mahalli müşterek hizmetlere ilişkin olarak, üye mahalli idarelerinin hak ve yetkilerine sahiptir." Kanunda ülke düzeyinde birlik kurulması; "Mahalli idarelerin menfaatlerinin korunması, gelişmelerine yardımcı olunması, personelin eğitilmesi ve mahalli idarelerle ilgili kanun hazırlıklarında görüş bildirmesi amacıyla il özel idarelerini ve belediyeleri temsil etmek üzere ülke düzeyinde sadece birer birlik kurulabilir. Bu durum ülke düzeyinde olmaksızın bu amaçlarla başka mahalli idare birliği kurulmasına engel oluşturmaz. İl özel idareleri ve belediyeler ülke düzeyinde kurulan birliklerden kendilerine ait olanın doğal üyesidirler.

Bu kurulan birliklerin tüm bu amaçlarının yanı sıra, mahalli idarelere rehberlik etmek, mahalli idareler arasında yardımlaşma ve işbirliğini sağlamak, teknik ve idari deneyim bilgi değişimini teşvik etmek ve iyi uygulama örneklerinin yaygınlaşmasını sağlamak gibi amaçları da mevcuttur.

Mahalli İdare Birliklerinin denetimi 5355 sayılı kanunun 22.maddesi gereğince İçişleri Bakanlığı tarafından yapılır. Ancak valiler ve kaymakamlıklar gerek gördükleri taktirde ülke düzeyinde kurulan birlikler dışındaki birlikleri denetleyebilir.

Ülkemizde yerel yönetim birliklerinin yaklaşık yarısını köylere hizmet götürme birlikleri oluşturmaktadır. 1964 yılında Köy İşleri Bakanlığı'nın faaliyete geçmesiyle köy yolları, köy içme suları ve sulama suları gibi konularda yerel halkın katkısının sağlanması amacıyla mülki idare amirlerinin önderliğinde Köylere Hizmet Götürme Birlikleri kurulmaya başlanmış ve birlik sayısında dikkate değer artış olmuştur (Sayın, 2000: 103).

2.2.9. Belediyelerin Ortaklık Seviyeleri

Belediyelerin kurmuş oldukları ortaklıklar, ulusal ve uluslararası düzeyde olmak üzere iki şekilde incelenebilir:

2.2.9.1. Uluslararası Düzeyde Ortaklıklar

Köseoğlu'na (2010: 60-61) göre; küreselleşen dünyada bilgi teknolojisinin de gelişmesiyle birlikte yerel halkın ihtiyaçları ülke sınırlarını aşmaya başlamış, yerel hizmet istekleri birbirine benzemiştir. Artık bir ülkede verilen yerel hizmetin dünyanın başka bir ülkesinde yansımalarının görülmesi olağan hale gelmiştir. Dünyanın çeşitli ülkeleri arasında yerel yönetimlerin birbirleriyle iletişime geçmeleri ve birbirlerinin deneyimlerinden yararlanarak, sorunlara ortak çözüm üretmeleri gereksinimi ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda, uluslararası işbirliği yapılabilmesi için öncelikle yerel idarelerin belirli bir oranda kendi aralarında birlik kurmaları gerekmiştir. Birliklerin yerel düzeydeki başarıları, uluslararası iş birliğinden güç alarak artış gösterecektir. Uluslararası örgütlü ilişkiler, ulus ötesi kaynakların birlikler aracılığı ile yerel hizmete kanallı edilmelerini sağlayacaktır.

Yerel ve bölgesel ortaklık ve işbirliği eşit şartlardaki gönüllülük arz eden uluslararası belediyelerimizin yapacakları faaliyetlerin dış politikaya ve uluslararası anlaşmalara aykırı olmaması gerekmektedir. Sınır ötesi belediyelerde gerçekleştirilen ortaklık veya işbirliği faaliyetlerinin, ulusal ya da bölgesel yönetimler arasında kentsel ve kırsal kalkınma, çevrenin korunması, kamu hizmetlerinin geliştirilmesi ve doğal afet ya da kriz gibi önemli durumlarda karşılıklı yardım alanlarda karşımıza çıktığı görülebilir. Ancak kurulacak bu işbirliği ve ortaklıklarda İç İşleri Bakanlığı'nın izninin alınması zorunludur. Belirtilen düzenlemeler ile yerel ve bölgesel sınırları aşan işbirliğinin sağlanması ekonomik, mali ve sosyal sonuçlar ortaya çıkarmakta, yerel topluluk ve kurumların, özellikle de belediyelerin belirtilen noktalarda entegrasyonunu sağlamak asıl hedef olarak sayılabilir.

Bu konuyla ilgili olarak Avrupa Yerel Yönetimler arasında "Sınır Ötesi İşbirliği Çerçeve Sözleşmesi" karşımıza çıkan örneklerden biridir. Bu sözleşmenin amacı Avrupa Konseyi üye devletlerinin arasındaki ilişkileri geliştirmek, taze tutmak, yardımlaşmaya olanak sağlamak ve işbirlikçi hareketleri çoğaltıp, geliştirmek olarak sayılabilir. Böylece bu işbirlikleri ve ortaklıklarla sınır

bölgelerinin halklarının birleşmesine katkıda bulunmak hedeflenmektedir. Sözleşmenin 2. maddesinde sınır ötesi işbirliği kavramı; İki veya daha fazla akit tarafın yetki alanı içindeki yerel topluluk veya yönetimler arasındaki komşuluk ilişkilerini güçlendirmeye ve teşvike yönelik her türlü uyumlu eylem ve bu amaç için gerekli her türlü anlaşma ve düzenlemenin akdedilmesi” olarak kullanılmıştır. Bu anlaşmaya göre sınır ötesi işbirliği yürüten yerel ve bölgesel yönetimlerin, ulusal düzeyde işbirliği yapmış sayılacağı, tüm ihtiyaç ve harcamaları hazırlanan ortak bütçeden ve kaynaklardan karşılanacağı görülebilir.

Sınır ötesi ulusların yaptıkları işbirlikleri ekonomik olanaklar ve hayat standartlarıyla sınırlı değil, yaşam kalitesi ve sosyal kalkınmayla da ilişkilidir. Bireylerin kalkınması, sosyal yaşamlarında sosyal faaliyet biçimlerinden de yararlanmaları ortaklık ve işbirliklerinin hedeflerindedir.

Uluslararası ve yönetimler arası işbirlikleri ve ortaklıklarda Dünya Bankası gibi kuruluşların mali hizmet kapsamındaki yaklaşımları desteklediği, Dünya Bankası'nın uluslararası para sağlamakla birlikte yerelleşme sürecini de temelden etkilediği, belirtilen yönetimlerin; mali ve gümrük düzenlemeleri, yabancı para ve sermaye transferindeki kural ve yöntemleri geliştirmeyi özellikle dikkate almaları gerektiği söylenebilir.

Ortaklığın sosyal boyutlarına geldiğimizde, üniversiteler, meslek örgütleri, siyasi partiler, sendikalar ve hayatın hemen her alanındaki örgütlenmeler ortaklaşa hareket edebildikleri ölçüde başarıya ulaşabilirler.

Şentürk (2013: 32) ise; yerel sosyal tarafların, yerel topluma faydası olabilecek şekilde, yerel durum hakkında bilgi sahibi olduklarını, ortaklıklar kurulması yoluyla, yerel koşullara göre istihdamda yenileşmeyi teşvik edebildiklerini, işsizliğe ve toplumsal dışlanmaya karşı savaşılabildikleri ve yerel politikacıların, eğitim merkezleri vs. yerel nüfusların yaşam koşullarının iyileştirilmesi için yerel kalkınmaya katkıda bulunabileceğini ifade etmektedir.

Üzerinde durulması gereken diğer önemli bir nokta da ortaklık ilişkisini yürütecekleri alanlarda uygulayacakları planların olması, ortaklıkta eşleşme protokolünün bir örneğine bu ilişkinin oluşmasına olur veren belediye meclis kararlarıyla birlikte İç İşleri Bakanlığından alınan izin belgesidir.

Belediye ortaklıkları ya da kardeş şehir uygulamalarında kentin ve kentlinin gerek ekonomik, gerekse sosyal kalkınma en başta gelen hedeflerindedir. Toplumsal kalkınma ile ilgili oluşturulan örgütler ya da ortaklıklar hem yerel hem ulusal uygulama düzeylerinde etkilidir. Ortaklığı ilgilendiren öncelikli konular arasında katılımı, sivil toplumu ve yerel demokrasiyi güçlendirme, istihdam olanakları, barınma, çevrenin geliştirilmesi, sosyalleştirme, kırsal kalkınma, değişim, kültürler arası aracılık, iletişim ve gelişim yer alır. Uluslararası belediyelerle ve yönetimlerle yapılan sözleşmeler tamamlamayı bir gelir kaynağı olarak düşünülebilir. Bu durum ulusal programlarda olduğu kadar, Avrupa programlarında da yerel topluluklar, kentlerin gelişim ve yaşam alanlarıyla ilgili olan yerel ekonomiyi etkin kılma konusunda önemli rol oynar. Bu nedenle yapılan sözleşmelerde “ortaklık” kalkınma açısından önemli bir yer tutmaktadır. Bu yüzden yerel, bölgesel ve uluslararası bağlamda sosyal adalet, insan hakları, ekonomik ve sosyal kalkınma gibi konulardaki mücadelenin, toplumsal bütünleşmelere olanak sağlayacak şekilde fakat kültürel farklılıkları da göz önünde bulundurarak hayata geçirilmesi gerektiği söylenebilir.

Kaya’ya (2012: 196) göre; “yeni toplumsal kalkınma için mücadele, dünya çapında etkin bir sivil toplumun ortaya çıkışına önderlik edecek yerküre çevresindeki ortaklığın ve dayanışmanın çemberlerini güçlendirmeyi, yerel, bölgesel ve ulusal düzeyde oluşturulan kalkınmayı ve insan haklarını desteklemektedir.”

Belediyelerin de karar mekanizmaları etkileyebileceğini Toksöz (2013: 54) şu şekilde anlatır:

“Belediyelerin de içinde yer aldığı yönetimler karar süreçlerini etkilemek için temsilciler vasıtasıyla çeşitli kanallara katılabilirler. Bunların başında da Bölgeler Komitesi gelir. Bu komite politika geliştirme ve mevzuat konularında yerel ve bölgesel yönetimlerin sesi olur. Bölgeler Komitesi, yerel ve bölgesel yönetimleri Avrupa Birliğinin gelişimindeki temel oyuncular olarak ilk kez kabul eden Maastrich Anlaşması ile 1994 yılında kuruldu. Anlaşma yerel yönetimlerin politika belirleme ve karar alma süreçlerine katılması, kendisini etkileyen konularda işbirliği yapması veya o konuları etkilemesi için çerçeve sağladı.”

Lizbon Anlaşması ise Bölgeler Komitesi’nin gücünü daha da güçlendirmiş, bunun yanında Avrupa’da belediyelere yönelik olarak Avrupa

Belediyeler Konseyi, 1951 yılında bir grup Avrupalı belediye başkanı tarafından Cenevre’de kurulmuştur. Daha sonra üyelerini genişleterek Avrupa Belediyeler ve Bölgeler Konseyi haline gelmiştir. Bu konuda Bingöl (2014);

“39 ülkede bulunan kasaba, belediye ve bölgelerin ulusal birliklerinin 50’den fazlası bu konseyin üyesi olarak bulunmaktadır. Bu konseyin temel amacı, yerel ve bölgesel özerkliğe dayanarak demokrasiyle yoğrulmuş birleşmiş bir Avrupa’yı teşvik etmektir. Bu amaçla belediyelerin yeri önemle vurgulanmış ve hedeflere ulaşmada Avrupa hukuku ve politikalarını etkilemeleri sağlanmaya çalışılır. Ayrıca Avrupa belediyelerinden oluşan bu komite yerel ve bölgesel seviyede deneyimleri paylaşır ve dünyanın diğer bölgelerindeki ortaklar ile işbirliği yapar. Taşımacılık, çevre, fırsat eşitliği ve yönetim gibi konular önemli faaliyet alanlarıdır. 1 Aralık 2009 tarihinde yürürlüğe giren Lizbon Anlaşması Birliğin bütünleşmesi, ulusal çıkarların ön plana alınması ve 27 üyeli Birliğin işleyişinin etkinleştirilmesi açısından oldukça önemli bir başarıdır” şeklindeki ifadesiyle konseyin önemini vurgulamaktadır.

Avrupa’daki bölgesel işbirlikleri ve ortaklıkların temel hedefi, ortak yerel ve bölgesel programlar geliştirerek ulus ötesi işbirliği ve ortaklıkları başlatıp, deneyimleri paylaşmak, bilgi tabanlı toplumu oluşturmak, çevresel, ekonomik ve sosyal kalkınmaya destek olmak ve fırsat eşitliğini gözetmektir.

Türkiye’de ise uluslararası ortaklar daha sonra detaylıca değineceğimiz “Kardeş Şehir” uygulamalarıyla karşımıza çıkar. Fakat kardeş şehir uygulamalarına belediyelerimiz tarafından sıkça başvurulmadığı da açıktır. Kardeş şehircilikten beklenen de aynı ortaklık konusunda olduğu gibi tarafların beklenti ve taleplerinin açık olması ve muhakkak yazılı olması gerekmektedir. Kardeş şehircilikten beklenen fayda; farklı kültürlerin tanınması, ticari ilişkileri oluşturmak ve sıcak tutmak, ihtiyacı olan belediyeye veya kente yardımı olmak, bilgi ve teknoloji birikimlerinin paylaşılması ve aktarılması şeklinde belli başlı olarak sıralanabilir.

Bu konuyla ilgili olarak İçişleri Bakanlığının hazırlamış olduğu 10/11/2010 Tarih ve 30639 Sayılı Yurtdışı İlişkiler ile ilgili Genelgede;

1- Kardeş şehir ilişkisi kurmak isteyen belediyelerimizin, kardeşlik ilişkilerini hangi alanda yürütmeyi planladıkları,

2- Yapılacak çalışmanın amacı ve beklenen faydalarına ilişkin bir açıklama ile birlikte,

3- Eşleşme (kardeşlik) protokolünün bir örneği ve bu ilişkinin oluşmasına olur veren belediye meclis kararı ile birlikte İçişleri Bakanlığına başvurularının yapılması gerekmektedir.

Kardeş Şehircilik uygulamalarından beklenen sonuçların alınması için benzer niteliklere ve ortak özelliklere sahip kentler seçmenin yanında, amaç ve hedeflerin iyi belirlenmiş olması ve mutlaka yazıya dökülmesi gerektiği söylenebilir.

2.2.9.2. Ulusal Düzeyde Ortaklıklar

Ulusal düzeyde kurulan ortaklıklar genelde mahalli idare ortaklıkları şeklinde karşımıza çıkar. Kurulan ortaklıkların veya ortaklık kurmaya duyulan ihtiyacın belli başlı nedenleri şu şekilde özetlenebilir;

- Doğal kaynaklar ve biyolojik çeşitliliğin korunması ve sürdürülebilirliği,
- Doğal afetlerde işbirliği,
- Bütünleştirilmiş su yönetimi ve korunması,
- Katı atıklara çözüm bulabilme,
- Ekonomik kalkınma,
- Turizmin gelişmesi ve turizmden gelen gelirlerin artması,
- Kültür alışverişleriyle kültürel mirasların tanınması,
- Yerel düzeyde kurumsal kapasitelerin oluşturulması,
- Benzer coğrafi nitelik gösteren bölgelerle iyi korunmuş doğa, park ve biyolojik çeşitliliği korumak,
- İyi derecede teknik donanım, tesisler ve kaliteli eğitim gibi amaçlar güdülerek ortaklıklar kurulur.

Ulusal düzeyde kurulan ortaklıkla ilgili olarak 5272 sayılı kanunun (p) bendinde;

“ Yurt içindeki ve İç İşleri Bakanlığının izniyle yurt dışındaki belediyeler ve mahalli idare birlikleriyle karşılıklı işbirliği yapmasına; kardeş kent ilişkileri kurulmasına; ekonomik ve sosyal ilişkileri güçlendirmek amacıyla kültür, sanat ve spor gibi alanlarda faaliyet ve projeler geliştirilmesine; ...” şeklindeki ifadeyle ihtiyaç duyulduğunda ulusal ve uluslararası mahalli idare birlikleriyle ortaklıklar kurulabileceğinden bahsedilmiştir.

Belediyelerin diğer belediyeler ve yerel yönetimler ile işbirliği yapma hakkı 5393 Sayılı Kanunun 74. maddesince de düzenlenmiştir. Düzenlemeye göre, belediye, belediye meclisinin kararı üzerine yapılacak anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda belediyelerin diğer;

-Yerel yönetimlerle,

-Kamu kuruluşlarıyla,

-kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarıyla,

-Kamu yararına çalışan derneklerle,

-Özürü dernek ve vakıfları , Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınmış vakıflarla,

-507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkarlar Kanunu kapsamına giren meslek odalarıyla işbirlikleri yapılabilir.

Böylece, yine 5393 Sayılı Kanun'un 75. maddesine göre, belediyelerin bu kuruluşlar ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebileceği ve bu amaçla gerekli kaynak aktarımında bulunabileceği, geçici olarak araç ve personel tein edebileceği, kendisine ait taşınmazları, asli görev ve hizmetlerinde kullanmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahalli idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebileceği veya süresi yirmi beş yılı geçmemek üzere tahsis edebileceği, kiraya verebileceği öngörülmüştür.

3. KARDEŞ ŞEHİR İLİŞKİLERİ

Kardeş şehir ilişkileri yönetiminde bir strateji biçimi olarak uygulanan ortaklığın bir çeşidi olarak değerlendirilebilir. Dolayısıyla ne yönetişimin ne de ortaklığın küresel etkilerinden ayrı düşünülemez. Bu yüzden bu bölümde “kardeş şehir” kavramının küresel ve yerel boyutu tartışıldıktan sonra dünyanın birçok kentinde uyandırdığı yankılara değinilmiştir.

Kardeş Şehir ilişkilerinin İkinci Dünya Savaşı’ndan sonra büyük yankılar uyandırdığı ve bundan sonraki tüm dönemlerde çeşitli gerekçelerle gerçekleştirilen bir ortaklık çeşidi olduğu söylenebilir. Bu çerçevede Türkiye’de ve Dünyada amaçları doğrultusunda uygulanan birkaç kardeş şehir modeli üzerinde durduktan sonra kardeş şehir ilişkileri oluşturulurken izlenen adımlar incelenecek ve Ankara Büyükşehir Belediyesi’nin kardeş şehir ilişkileri değerlendirilmiştir.

3.1. Bir Ortaklık Biçimi Olarak Kardeş Şehir Uygulamaları

Kardeş Şehircilik, bir ülkede ya da bir bölgede ekonomik, kültürel ve sosyal alanda kalkınma için uygulanan bir ortaklık modeli olarak değerlendirilebilir. Bazen kentler arasında bazen ise yönetimler arasında işbirliği, dayanışma ve bilgi-deneyim alışverişleri için tercih edilen bir çeşit ortaklık olduğu söylenebilir.

Bir ortaklık modeli olarak kardeş şehirciliğin amacı; kimi zaman ulusal ve uluslararası kentlerin kültürel ilişkilerini tanıtmak, kimi zaman bölgesel ya da kentsel gelişimi sağlamak, kimi zaman da barışı egemen kılmak şeklinde sıralanabilir.

3.1.1. Yönetişim-Ortaklık-Kardeş Şehircilik İlişkileri

Daha önce de ifade edildiği gibi, değişen ve gelişen yeni bir yönetim anlayışı olan yönetiminde ‘ortaklık’ kavramı yönetimlerde bir strateji olarak uygulanmış ve bu pek çok ülkede yankılar uyandırmıştır .

Ülkelerin yerel yönetimlerinde, özellikle de belediyelerinde kimi zaman gönüllülük esasıyla, kimi zamanda stratejik konum, ekonomik kaygılar gibi nedenlerle, mecburi koşullarda ortaklıkların gerçekleştirildiği görülebilir. Yönetişimin küresel boyutunun gerek kentler arasında, gerekse ülkeler arasında,

‘küresel şehirler diyalogunu’ gerektirdiği de söylenebilir. Bu nedenle bir ortaklık biçimi olan kardeş şehircilikte/ kardeş şehircilikte coğrafi olarak uzak yerleşim alanlarının kültürel, ticari ve sosyal amaçları göz önünde bulundurularak birlikler oluşturdukları görülebilir. Dolayısıyla dünyada yaşanan gelişmeler, teknolojik ve bilimsel imkanlar, küreselleşmenin getirdiği, artan ve çeşitlilik gösteren ihtiyaçlar sebebiyle ülkelerin birbirleriyle temas halinde olmaları zorunluluk halini almış da denebilir.

Yönetişimin, küresel ölçekte her türlü gelişmeyi yakından takip etmeyi gerektirmesi, yönetimde ve karar mekanizmalarında çok aktörlü yapıyı desteklemesi, uluslararası alanda da sağlam yerler edinmeyi gerekli kılabılır. Bu nedenle kardeş şehircilikle uluslararası ittifak veya birlik ağlarının geliştiği de söylenebilir.

Kardeş şehirlerle kurulan ilişkiler ve sağladığı faydaların önemine gelince tüm bu çalışmalar kentin küresel partnerlik ağının gelişmesiyle kentin küresel kimliğinin oluşturulması, belediyenin sunduğu dünya çapında hizmetlerin tanıtım yolu ile gelişmişlik düzeyinin dünya kamu oyuna gösterilmesi açısından önem arz etmektedir. Ayrıca günümüz dünyasında kurulan ilişkiler, oluşturulan networkler ve yakın işbirlikleri de bir kurumun ve/veya kentin küresel düzeyde öncü ve lider bir konuma yakalanmasında ve bu konumu korumasında önemli rol oynamaktadır (Ermış, 2012:21).

Ünlü, bir ortaklık modeli olarak kardeş şehirciliği; gerek kentler arasında, gerekse kent yönetimleri ve diğer yönetimler arasında, farklı düzeylerde (metropol, bölge, ülke, uluslararası) kurulan işbirliği çeşitli biçimlerde tanımlamak mümkündür. İki yada daha çok yerel yönetim, aralarında bir sözleşme düzenleyerek, belirli bir hizmet alanında işbirliğine gidebilir. (bu sözleşme yada protokol genellikle 2 biçimde olmaktadır. Bunlardan ‘ortaklık sözleşmesi’ olarak adlandırılan işbirliği türünde, sözleşmenin tarafları, ortak yetki kullanmaktadırlar. ‘hizmet sözleşmesi’ olarak adlandırılan işbirliği türünde ise taraflardan birisi, bedeli karşılığında diğer taraftan hizmet satın almaktadır. Ortak yetki kullanılması söz konusu değildir.) Kentler arasında kardeş kent ilişkisi kurulmuş olabilir. (Bu ilişki iki kent arasında daha çok ekonomik ve kültürel ilişkileri geliştirmeyi amaçlamaktadır.) şeklinde açıklamaktadır (Ünlü, 1993: 7).

Görüldüğü gibi ortaklığın yönetimde strateji olarak uygulandığı, en azından yaygınlaşan bir kavram halini aldığı, kardeş şehirciliğin/kardeş şehirciliğin ise ortaklık veya işbirliği çeşidi olarak karşımıza çıktığı ve uluslararası ortaklık ağının gelişimi, uluslararası gücün sağlanması yada korunumu açısından önemli bir yer teşkil ettiği söylenebilir.

3.1.2. Kardeş Şehircilik: Küresel Ortaklık Mı? Yerel Ortaklık Mı?

Yönetişimin üzerinde durulan bir yönetim anlayışı olması sonucu yönetim yapılarında değişiklikler meydana getirdiğinden ve artık karar mekanizmalarında tek aktörlü yapıdan çok aktörlü yapılara geçilmesini zorunlu kıldığından önceki bölümlerde bahsetmiştik. Bu çok aktörlü yapının, tüm dünyada barışı sağlamak ve ülkelerin uluslararası alanda yerlerini sağlamlaştırılmaları için birbirleriyle etkileşim halinde olmayı ve ortaklıklar yoluyla işbirliklerini de beraberinde getirdiği söylenebilir. Kurulan ortaklıkların ve gerçekleştirilen işbirliklerinin bir sonraki adımı olan, sağlam temellere oturtulmasını sağlayan ortaklık modelinin de kardeş şehircilik olduğu görülebilir.

Kardeş şehirciliğin küresel alanda, sosyal ve kültürel alanda, yerel hizmetlerde bilgi ve tecrübe paylaşımında, teknolojik ve ekonomik alanda, tarihsel ve doğal çevrenin korunması alanlarındaki işbirliğini sağlamlaştırdığı da görülebilir.

Kardeş şehirciliğin her ne kadar yerel birimlerin kurduğu ortaklık ve işbirliğinin sağlam zeminini oluşturması sebebiyle yerel niteliğe ön plana çıkarılsa da dünyadaki çeşitli ülkelerin birbirleriyle kurduğu ortaklık ve işbirliği sebebi ve ülkeler arasında barışın sağlam temellerini oluşturması gibi nedenlerle küresel nitelik taşıdığını söylemek daha yerinde bir karar sayılabilir.

Yerel hizmetlerin karmaşıklığı ve çok boyutlu hale geldiği günümüzde yerel yönetimler karşı karşıya oldukları problemlere çözüm üretmek, daha etkin hizmet sunabilmek, vatandaşların sosyal ve kültürel gelişimini sağlamak amacıyla kendi aralarında işbirliğine gitmektedir. Yerel yönetimler arası birleşmeler, proje ortaklıkları, yerel yönetim birlikleri, aynı sınırı paylaşanlar arasında sınır ötesi işbirlikleri, çalışma ziyaretleri, yerel yönetimlerle ilgili tarih, sağlık, çevre koruma vb. konularındaki ağlar ve kardeş şehir ilişkileri işbirliği türleri olarak sayılabilir (İşçioğlu, 2014: 12).

Tüm bunların yanında kardeş şehirciliğin küresel nitelikte olduğunun kanıtı, Avrupa'nın üye ülkeleri arasındaki sosyo-ekonomik farkları azaltmak için işbirliği programlarına önem vermesi durumuyla da açıklanabilir.

Sınır bölgelerinin, diğer bölgelerden farklı özelliklere ve sorunlara sahip olması, ihtiyaçlarının farklı olması, sınır bölgeleri için diğer bölgelerden farklı kalkınma politikalarının oluşturulmasına neden olmuştur. Bunun üzerine, Avrupa Komisyonu tarafından 1990 yılında Avrupa Birliği'nin genişleme süreci içinde ileride AB'ne uyum politikalarının üç temel hedefinden biri olacak olan ve AB'ne üye ülkeleri kapsayan Interreg İşbirliği Programları oluşturulmuştur (TODAİE, 2009: 1042).

Kardeş şehir ilişkileri taşıdığı amaç gereği farklı kültürden olan halkların birbirlerini tanıması ve fikir, bilgi alışverişinde bulunmaları koşulu da kardeş şehirciliğin/belediyeciliğin küresel boyutuna örnek teşkil edebilir.

Kardeş şehir işbirlikleri, farklı ülkelerdeki insanların kaynaşması ve görüş alışverişinde bulunmaları için esnek bir araç olarak kabul edilmektedir. Aynı zamanda ticaret, kültür, spor, sürdürülebilir kalkınma, gençler, yerel kamu hizmetleri gibi geniş bir yelpazede işbirliklerine olanak veren bir yöntem olarak görülmektedir (İşçioğlu, 2014: 14).

3.1.3. Tarihçesi

Kardeş şehir kavramının tarihçesi çok eskilere dayanmaktadır. Bu olguya zamanla daha çok önem verilmiştir ve günümüzde de dinamikliğini koruyan bir kavram olarak kabul edilebilir.

Kardeş kent ilişkilerinin kökleri ilk kez 836 yılında Le Mains (Fransa) ile Paderborn (Almanya) arasında kurulan ortak kültürel işbirliğine dayansa da (Ogawa, 2012:11) resmi kardeş kent ilişkilerinin kurulması tam olarak 2. Dünya Savaşı sonrasında görülmektedir.

Kardeş şehir ilişkilerinin dünyada etkileri 1900'lü yılların başına dayanmaktadır. Ancak yer yer savaşların yaşattığı olumsuzluklar ve yer yer de kendini hissettiren ekonomik bunalımlar, ülkelerin sınırlarını belirleme kaygıları sebebiyle çok fazla kendini hissettirememiştir. Bu nedenle 1900'lü yıllarda "kardeş şehir" izlerine tam anlamıyla rastlanılmaz.

Dünyada ilk olarak 1920’li yıllarda başlayan kardeş şehir uygulamasının çıkış noktasında farklı kültürlerden insanların birbirini daha iyi tanınması ve anlaması amacının olduğu söylenebilir. Bugün bu kardeşlik toplulukları, kendi iradeleri ile sınırların ötesinde birbirini bulma noktasına geldikleri, bu girişimler sayesinde dünyanın dört bir yanındaki vatandaşlar arasında sıkı bağlar oluştuğu ifade edilebilir. (www.antalyaguide.org) İkinci Dünya Savaşı’ndan sonra kardeş şehir kavramının, savaşın etkilerinden dolayı özellikle halklar arasındaki düşmanlıkların üstesinden gelmesi amacıyla kullanıldığını ve böylece barışın sağlanması anlamında ayrı bir önem kazandığını belirtmek yanlış olmaz.

1940’lı yıllardan sonra savaştan çıkmış olmanın da verdiği etkiyle birlikte ülkelerin özellikle barışı sağlamak adına kardeş şehir ilişkileri kurmaya başlamışlardır. Savaşın yaşattığı gerek sosyal gerekse ekonomik buhranlar sebebiyle ülkeler birbirlerinin yardımına ihtiyaç duymuş, bu doğrultuda da önemli bir adım olarak belediyelerinin karşılıklı ilişkilerini geliştirmeye çalışmışlardır. Özellikle 2. Dünya Savaşı’ndan çıkan ülkeler, birbirleriyle savaş içinde buldukları ülkelerle barışı sağlamlaştırmak adına diplomatik bir yol olarak gerek görmüşlerdir.

2. Dünya Savaşı’ndan sonra iyileşme kapsamında kardeş kent ilişkisi kurulmuş ve böylelikle savaşta zarar gören şehirler için “Tek Dünya Programı” oluşturulmuştur. Bu döneme kadar bu ilişkilerin desteklenmesi için herhangi bir kurumsal organizasyon kurulmamış olup Başkan D. Eisenhower 1956’da uluslararası ilişkileri geliştirmek amacıyla toplumların tüm kesimlerinden bireylerin ve organize grupların “vatandaş diplomasisinde” yer almasını sağlamak amacıyla “People to People International” derneğini kurmuştur (Souder ve Bredel, 2005: 4).

ABD’nin kendi şehirleriyle dünyada kurulmuş olan diğer ülkelerin şehirleri arasında barış temelli olarak kardeş şehir uygulamalarına rastlanabilir. Bunun yanında birbirleriyle sürekli savaş halinde olan Almanya-Fransa ve Almanya-İngiltere arasında geliştirilmeye çalışan ilişkiler, kardeş şehir tanımını destekler niteliktedir ve 1950’li yıllarda bu kardeşlik ilişkisinin “twinning” olarak adlandırıldığı, ekonomik, sosyal ve kültürel yardımlaşmadan daha ziyade “dostluk ilişkilerinin pekiştirilmesi” amacıyla hareket ettikleri görülebilir. Yine 1950’lerde kurulan Avrupa Birliği Bölgesel Komitesi de yerel yönetimlere seslerini duyurma

fırsatını vermekle birlikte, işbirliği ve kardeş şehircilik anlamında nemli bir adım sayılabilir.

Avrupa’da belediyelerin çeşitli dönemlerinde farklı motivasyonlarla kardeş şehir ilişkileri kurup geliştirdikleri gözlemlenebilir. 1950-1960 döneminde Avrupa’da II. Dünya Savaşı’nın yıkımından sonra savaş boyunca birbirinin kentlerini bombalayan eski düşman ülkeler, barışı tabanında sağlamlaştırmak amacıyla kardeş şehir ilişkileri geliştirmişlerdir. Bu yönde kurulan Alman-İngiliz ve Alman- Fransız kentleri arasındaki ilişkilerle, bu ülkelerin halklarının savaş sonrası yeniden yakınlaşabilmesinin ve karşılıklı anlayış ve barış duygularının geliştirilmesinin hedeflendiği söylenebilir.

1950’li yılların başlarında ve 1960’lar boyunca yerel yönetimlerin, özellikle belediyelerin idari yapılarındaki farklılaşma ve bazılarında yaşanan reformlar sebebiyle kardeşlik ilişkisi daha çok kültürel boyuta doğru kaymıştır da denebilir . Bu da diplomasi anlamında gerginlikler yaşansa da ülkeler arasındaki bağların tamamen kopmasını engelleyici bir unsur olmuş, soğuk savaş döneminde batılı ülke belediyeleri ile doğu bloğu ülke belediyelerinin kardeşliğinin en azından kültürel ilişkilerin sürmesine olanak sağladığı söylenebilir.

1951 yılında kurulan CEMR (Council of European Municipalities and Regions) kardeş şehir programlarına oldukça fazla destek vermiştir. Avrupa’da birçok yerel yönetimle yakından ilgilenip, kardeşlik kurmaları için seçilmeleri konusunda çaba göstermiştir. Birçok ülkede yerel yönetim birimlerini eşleştirerek karşılıklı bağ kurmalarına yardımcı olmuştur. CEMR’de (2014) eşleştirme; “bir Avrupa bakış açısıyla bu yolda harekete geçmeyi, sorunlarıyla yüzleşmeyi ve kendi aralarında giderek daha da yakınlaşan dostluk bağları geliştirmeyi amaçlayan iki topluluğun bir araya gelmesidir.” Eşleştirme binlerce köy ve kasaba arasında işbirliği temelli olarak kurulurken aynı zamanda büyükşehirlerle bir köy ya da kasaba eşleştirilebilir. Eşleştirmedeki çeşitlilik, Avrupa’nın çok fazla kent ve kasabasındaki farklı kültür gruplarının birbirlerini tanınması ve fikir alışverişinde bulunması açısından muazzam bir platform oluşturduğu söylenebilir. Ayrıca bu platformda sorunlar belirlenerek ortak çözüm arayışlarında bulunmak ve kültür, sanat, iktisadi kalkınma, sosyal projeler gibi konularda ortak programlar da geliştirildiği görülür. En önemli noktalardan biri de kurulan ortaklıklar ve işbirlikleri uzun soluklu, uzun vadeli plan ve programları içermektedir. Geçici çözüm arayışlarına yer verildiğine genellikle rastlanmaz.

1960-1970 döneminde ulusal politikaların iki ülke halkının yakınlaşmasına izin vermediği dönemlerde de önemli bir diplomasi aracı olarak etkili olduğu söylenebilir. Örneğin soğuk savaş dönemlerinde batılı ülke belediyeleri ile doğu bloğu ülke belediyelerinin kardeşlik ilişkileriyle en azından kültürel ilişkilerinin sürmesine olanak sağladığı görülebilir.

1960'lı yılların sonu ve 1970'li yıllarda ekonomik kaygılar sebebiyle kardeşliğin artık ekonomik ve ticari yörengelere doğru kaydığı görülür. Yapılan kültürel geziler ve etkinliklerde özellikle ticari ilişkilerde güven sağlamak amacı güdülmüştür. Böylece ticari ilişkilerin geliştirilmesi ve bunun sonunca gerek yabancı yatırımların arttırılması gerekse ekonomik ilişkileri canlı tutmak istenmiştir.

Marmara Belediyeler Birliği (MBB)'ne (2014) göre; özellikle batı ülkeleri, kardeş şehirlerine yerel ticaret ve sanayi odaları ile STK'larını örgütleyerek ticaret ve kültür gezileri düzenlemektedirler. (Ör. Barselona İş Köprüsü, Berlin-İstanbul Kent Partnerliğinin 20. Yıl Dönümü.) Buradaki temel mantık, kültürel olarak bağları geliştirirken kendi şehirlerdeki iş adamlarının kardeş şehirlerde iş olanaklarını arttırmaktır. Uluslararası ticarete en önemli hususlardan biri güvendir. Belediye başkanlarının eşlik ettiği heyetler bu bağlamda beraberlerindeki iş adamlarını daha güçlü temsil etmekte ve güvenilirliği arttırmaktadır (Ör. Houston-Monterrey ticari işbirliği).

Kardeş Şehir kavramının popülerliğinin 1980-2000'li yıllarda hız kazandığı görülebilir. Bunun sebebi de Avrupa Birliği Projeleri'nin sayısı ve etkinliğinin bu dönemde hız kazanmaya başlaması ve Sovyetlerin yıkılmasıyla birlikte Avrupa'yla özellikle de Batı Avrupa'yla kurulan ilişkilerin ivme kazanması olarak düşünülebilir. Hatta bu ilişkilerin, bütünleşme sürecini doğurduğu, bu sürecin de kardeş şehirciliği en belirgin etkileriyle ortaya çıkardığı söylenebilir. Tabi bu etkinin öncelerde de olduğu gibi en çok kültürel boyutu kendini hissettirmiştir. Üstelik bu kez dostluk ilişkisi, kültürel yakınlaşma yeniden tanışma boyutuna da genişletilmiştir. Örneğin İngiltere'deki yeni eğilim kardeş kent anlaşmaları yerine uluslararası ortaklıklar ve uluslararası işbirliği anlaşmaları kurma şeklindedir. Bu şekilde, yerel yönetimler, belli amacı olan projelerde, yararları tanımlanmış ve kısa zamanda yerel seçmene sonuçlarını gösterebilecekleri konularda çalışmalar yapmayı tercih etmektedirler (Clarke N., 2011).

Ülkemizde de kardeş şehirciliğe genellikle 1980- 1990 yıllarında daha çok ticari faaliyet amacıyla rastlanır. Bunun en güzel örneklerinden biri de KEİ (Karadeniz Ekonomik İşbirliği) olabilir. Birliği oluşturma fikri 1980’li yılların sonlarında Doğu Avrupa ülkeleri ve Sovyetler Birliği tarafından oluşturulmuştur. Karadeniz Havzası’nda yer alan pek çok ülkenin katılımıyla birlik hızla genişlemiştir. KEİ’nin ilk toplantısı, Türkiye’nin girişimiyle 19 Aralık 1990’da Ankara’da gerçekleşmiştir. TÜBİTAK’ın (2014) yazısında Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü’nün, 1992 yılında 11 ülkenin katılımıyla kurulduğu (KEİ - Black Sea Economic Cooperation-BSEC), bölgedeki barış ve istikrar ortamının korunması ve üye ülkeler arasında politik ve ekonomik alanda işbirliği ve uyumun artırılması amacını taşıdığı ifade edilmektedir.

Hammadde ve enerji kaynaklarının fazlalığı dolayısıyla savunma sanayisine oldukça fazla yatırım yapan Sovyetler, insansal ihtiyaçları karşılayacak ürünlerin üretiminde oldukça zayıf kalmıştı. Türkiye ise gıda ve hammadde zenginliğine sahip bir ülkeydi. Ayrıca Sovyetlerde pek çok Türk Cumhuriyeti de bulununca iş birliği her iki ülkenin de menfaatine hizmet ediyordu. Böylece KEİ’nin kurucu üyeleri Türkiye, Sovyetler Birliği, Romanya ve Bulgaristan olmuştur. Daha sonralarda ise Azerbaycan, Ermenistan, Gürcistan, Moldova, Ukrayna birliğe katılmıştır. Yine MBB’ ye (2014) göre;

KEİ’nin başlangıçtaki amacı serbest ekonomi ve ekonomik işbirliği olarak kendini gösterse de sonralarda Karadeniz Bölgesi’nde refah, barış, yardımlaşma ve işbirliği haline gelmiştir. Benzer ilişkiler 1990’lı yılların sonlarında Orta Asya Türk Devletleriyle de kardeş şehir uygulamaları görülmüştür. Yalnız bunlara istinaden 1982 tarihinde Cidde Kenti’nde Arap Kentleri Örgütü ve Marmara ve Boğazları Belediyeleri Birliği arasında imzalanan ATO (Arab Towns Organisation) “Dostluk ve İşbirliği Sözleşmesi” Arap ve Türk Kentleri arasındaki dostluk ilişkileri ve bilgi paylaşımlarının gelişimi için atılan bir adımdır.

1998 yılında Yerel Topluluklar ve Yerel Yönetimler Arasında Sınır ötesi İşbirliği Çerçeve Sözleşmesi imzalanmıştır. Amacı; Avrupa’daki yerel ve bölgesel yönetimler arasındaki işbirliğini arttırmak, mümkün olduğu kadar ileri götürmek ve sınır bölgelerinin ekonomik-sosyal kalkınmalarına destek olmaktır. Sözleşmenin “Sınır ötesi İşbirliğinin Geliştirilmesine Yönelik Devletler Arası Anlaşmalar” başlığı altındaki 1 ve 6. maddeler işbirliği ve yardımlaşmanın belirli hukuk çerçevelerinde gerçekleşmesi gerektiğinden bahsetmektedir. Sınır ötesi

işbirliği anlaşmaları iç hukuk çerçevesindeki yetkiler sınıрыla yapılacaktır. Buna (md.1.4/2) göre; “sınır ötesi işbirliği mukaveleleri, yerel yönetimler tarafından, iç hukuk çerçevesindeki yetkilerinin sınırları dâhilinde akdolunacaktır.” Benzeri ilişkiler ülkemizde de özellikle 90’lı yıllarda Bulgaristan, Romanya, Azerbaycan, Gürcistan ve Orta Asya Türk Cumhuriyetleri gibi ülkelerin kentleri ile kurulmuş olan kardeş şehir ilişkilerinde görüldüğü söylenebilir.

2000’li yıllara gelindiğinde, kardeş şehir ilişkileri ticari kaygılardan daha çok yurttaşları birbirine yaklaştıran ve kültürlerin tanınıp kaynaştırılmasını hedef alan bir perspektifte karşımıza çıktığı görülebilir. Bu konuda özellikle Avrupa Birliğinin, yurttaşlarının, diğer ülkelerdeki yurttaşların gündelik hayatları konusunda bilgi sahibi olmaları ve önyargıları kırarak ortamların oluşmasını arzu ettiğinden bahsedilebilir.

2000’lerden sonra Avrupa Birliğinin, kardeş şehir ilişkilerini yurttaş düzeyinde de halkları birbirine yakınlaştıran, diğerinin gündelik yaşamı hakkında bilgi sahibi olma olanağı sunan ve önyargıları kıran bir araç olarak gördüğü de dile getirilebilir.

3.1.4. Anlamı ve Önemi

T.B.B’ ye (2012) göre; “Kardeş Şehir, coğrafi olarak uzak yerleşim alanlarının, kültürel ve ticari alışveriş amacıyla oluşturdukları birlikteliktir. Bu birliktelik, sosyo-ekonomik gelişimi yükseltmek amacıyla proje ve programlar yürüten iki veya daha fazla belediyenin ortak uygulamasıdır.”

T.B.B (2012); “Kardeş şehir ya da uluslararası ilişkiler terminolojisinde “sister city”, 1990’lı yıllardan itibaren ABD şehirleri ile dünyanın geri kalan ülkelerindeki şehirler arasında barış ve karşılıklı anlayışın geliştirilmesi amacıyla ortaya çıkmıştır. Avrupa’da da aynı yıllarda özellikle Fransız ve İngiliz şehirleri arasında dostluğun geliştirilmesi amacıyla “twinning” adı verilen kardeşlik ilişkileri kurulmaya başlanmıştır.” şeklinde belirtmiştir.

Merkezi ABD’de bulunan Dünya Kardeş Şehirler Birliği Teşkilatı’nın prensiplerine göre bir şehir her ülkeden ancak bir şehir ile kardeş şehir ilişkisi kurabilir. Bu, çok katı bir kural değildir. Bu kurala genellikle uyulduğu söylenebilir.

Kardeş şehir olma teklifi, genellikle diplomatik yollardan yapılır. Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla belediyelere iletilir veya belediyeler arasında karşılıklı iletişimlerin kurulmasına yardımcı olunur.

Kardeş şehir ilişkilerinin önemi kardeş şehrin amaçları ve hedefleri doğrultusunda aşağıdaki birkaç maddeyle sıralanabilir:

-Hem ulusal hem de bölgesel tanınmışlığı sağlar.

-Gerek bölgesel gerekse uluslararası ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmaya yardımcı olur.

-Ülkeler arası barışın önemli bir unsurudur.

-Uluslararası diplomaların gelişimine katkı sağlar.

-Bölgeler arası ekonomik ve sosyal farkların azaltılmasında etkilidir.

-Ülkeler arasında yardımlaşma bilincinin oluşmasına imkan verir.

-Kentlerin ve ulusların kültürlerinin ve kültürel faaliyetlerinin tanıtılmasında önemli rol oynar.

-Dünyadaki bilim ve teknolojiye haberdar olunmasını ve bunlardan yararlanılmasını sağlar.

-Hem uluslararası hem de ulusal idari, teknik ve sosyal deneyimlerinde paylaşılmasında önemli bir unsurdur.

3.2. Kardeş Şehir Oluşturulmasında İzlenecek Adımlar

Belediyelerin yurt dışı ilişkilerini düzenleyen temel hukuki dayanak 5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun(5393/74md/p) 74. maddesidir. Bu madde gereğince İçişleri Bakanlığı'ndan izin alınması kaydıyla belediyelerin yurtdışı ilişkiler kurmaları ve kardeş şehir protokolleri imzalamaları mümkündür. Aynı kanunun 18. p maddesi bendinde bu ilişkilerin kurulması için karar alma yetkisini belediye meclisine vermiştir.

1173 Sayılı Milletlerarası Münasebetlerin Yürütülmesi ve Koordinasyonu Hakkında Kanun'un ise resmi ilişkilerin tüm çerçevesini Dış İşleri Bakanlığı'na bıraktığı, özellikle yerel yönetimlere ve diğer kurumlar da dahil olmak üzere, Dış İşleri Bakanlığı'na bilgi verme işbirliği yapma zorunluluğu getirdiği ifade edilebilir.

İç İşleri Bakanlığının konuyla ilgili çıkardığı genelgeler çerçevesinde, kardeş şehir ilişkisi kurmak isteyen belediyeler, Bakanlığa gönderecekleri resmi izin yazısının ekine aşağıda belirtilen bilgi ve belgeleri ekleyerek gerekli müracaatı yapacaklardır. Bu belgeler:

-Kardeş şehir ilişkisi kurmak isteyen belediye ile ortak olunacak yabancı belediye hakkında temel bilgileri içeren bir not,

-Kardeş şehir ilişkisinin kapsamını (hangi alanda veya alanlarda işbirliği yapılacağı), amacını, işbirliğinden beklenen faydaları belirten bilgi notu,

-Kardeş şehir ilişkisi kurulmasına dair belediye meclis kararı,

-İmzalanacak "kardeş şehir protokolü" nün bir örneğini eklemeleri gerekir (Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı) .

İki belediye arasındaki Kardeş Şehir Protokolü, belediye meclisinde karar alındıktan sonra, İç İşleri Bakanlığının onay vermesiyle imzalanır.

İlk adımda; genellikle kardeş şehir ilişkisi kurulacak kentten bir heyet, kardeş şehir olunacak kente bir ziyarette bulunur. Bunun için başkana bir davet mektubu gönderilir. Ardından cevap olumlu ise, ziyarette bulunacak heyetin isim listesi ve uçuş programı karşı tarafa gönderilir ve kısa zamanda katılım cevabının verilmesi gerekir. Meclis kararı ve oluru ile mecliste gündeme alındıktan sonra, karşı taraftan teyit alınmasıyla birlikte ziyaret programı, havaalanı karşılama, otel, programa uygun araç araştırılması yapılmaya başlanır. Bu esnada, Dış İşleri Bakanlığı'na ve büyükelçiliğe bilgi yazıları yazılır, tüm heyet üyelerine gidilecek yerler ile ilgili dosya hazırlanır. Ziyaret edilecek mekanlardan randevu alınır ve ziyaretin yapılacağı mekanlar bilgilendirilir. Bu aşamaların mali hazırlık boyutu için kredi çekilir. Ziyaret gerçekleştirildikten sonra heyetin ziyaret raporu hazırlanır ve teşekkür mektubu gönderilir. Tüm bu durumlardan sonra kardeş şehir ilişkisi kurmak isteyen taraflar olumlu kamıdaysa, ilgili şehirler ile ön mutabakata

varılması ile ilgili işlemler başlatılır(Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı).

Anlaşmanın yapılması için;

-Kardeş şehir ilişkisini kuracak tarafların anlaşma metninin hazırlanması (Türkçe/İngilizce/İlgili Dil),

-Dış İşleri Bakanlığı'ndan uygun görüş alınması,

-Başkanlık oluru ve İçişleri Bakanlığı'ndan anlaşma için izin alınması,

-Belediye meclisinden anlaşma için karar alınması,

-Anlaşma tarihi ve yerinin tespiti

- İlgili kentten heyetin davet edilme süreci,

-Anlaşma metninin baskılarının yapılması,

-Anlaşma mekânının ayarlanması,

-Basına haber verilmesi,

-Anlaşmanın karar alınan kentte imzalanması,

-İlgili kente heyet gönderme süreci,

-Faaliyetlerin raporlanması,

-Arşiv (Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı) .

Bunların yanında bir de kardeş şehir ilişkisinin kurulmasını isteyen bir belediyenin izlemesi gereken adımlar vardır. Bunları da aşağıdaki başlıklarda inceleyebiliriz.

Ülkemizde 1173 Sayılı Milletlerarası Münasebetlerin Yürütülmesi ve Koordinasyonu Hakkındaki Kanun gereğince ise kardeş şehir ilişkisi kurmanın yasal yolları ve gerekli belgeleri şunlardır:

-Dış İşleri Bakanlığı'nın uygun görüşü üzerine İç İşleri Bakanlığı'nın onayı,

-Beldenin nüfus yapısı, ticari, ekonomik, turizm vb. bakımlardan durumu ve böyle bir ilişki kurulmasında amaçlanan yararlar konusunda gerekçe raporu,

-Valinin görüşü ve Bakanlığa (Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü) teklif

-Başvuru üzerine, Dış İşleri Bakanlığı'nın görüşü alınmakta ve İç İşleri Bakanlığı'nın onayı ile işlem tamamlanmaktadır (Esen, Polat, 2007:17).

3.2.1. Başlangıç Süreci

İki kent arasında kurulan ilişkiler kapsamındaki ilk adım yani ihtiyaçlar belirlenip ortaklara karar verildikten sonra taraf olan iki kent arasında bir süreç başlar. İhtiyaçlar perspektifinde ortaya konulan faktörler, kurulacak kardeşlik ilişkisinin vadesini de belirleyebilmelidir. Kardeşlik ilişkisine karar veren tarafların bu ilişkiyi kısa süreli tutabileceği gibi uzun süreli tutabildiği de görülmektedir.

Genellikle iki kent arasında tercih edilen ve böylece kurulan en güçlü ilişki türünün “işbirliği protokolü” olduğu söylenebilir.

Türkiye’de genellikle kardeş şehri bulunan ülkelerdeki ikinci bir şehir ile ilişki kurulması planlandığında işbirliği protokolü tercih edilmektedir. İşbirliği Protokolünde kentler arasında denklik prensibi aranmamaktadır. İşbirliği alanları teknik, kültürel veya tüm bunları içine alabilecek şekilde de oluşturulabilir. Maddeler tamamen taraflar arasındaki diyaloglarla netleşir. İşbirliği protokollerinde de belediye meclis kararı olmalı ve İç İşleri Bakanlığının onayının alınması gerekmektedir (TBB, 2012).

3.2.1.1. Durum ve İhtiyaçların İncelenmesi

Öncelikle belediye olarak neden bir başka belediyeye kardeş şehir olmak istediğini bilmek çok önemlidir. Bir ortaklık çok çeşitli amaçlarla kurulabilir. Asıl

konu neden ortaklık yapılmasının istendiğidir. Çünkü kardeşlik ilişkilerinin her iki tarafın da menfaatlerine karşılık vermesi gerekir. Kentin ekonomik kalkınmasına katkı sağlamak, belediye yönetimi ve hizmet sunumu kalitesini geliştirmek, karşılıklı bilgi alış-verişinde bulunmak (know-how aktarımı), AB sürecine yerel düzeyde dahil olmak ve geliştirmek, sürdürülebilir kalkınma, iklim değişikliği, sosyal gelişme, ve daha çok çeşitli amaçlar kardeş şehir ilişkisi kurma amacını tarif ediyor olabilir (TBB, 2012: 9).

Özellikle mevcut durumun analizi iyi bir şekilde yapılmalı, bunun sonucunda da ihtiyaçlar belirlenmelidir. İhtiyacı doğuran etkenlerin sosyal faktörler, ekonomik faktörler, ticari kaygılar ya da kültürel faktörlerden hangisini kapsadığına karar verilmelidir. Bu faktörlerden kimi zaman biri, kimi zaman da bir kaç ihtiyaç neden olabilir. Dolayısıyla yine bu faktörlerden bazen biri bazen de hepsiyle, ihtiyaçların karşılanmasına yönelik ortaklık ya da kardeşlik ilişkilerine gerek duyulabilir. Sadece biri ya da tamamının olması ilişkilerde zorunluluk yansıtmaz. Bunların yanında tarafların/belediyelerin bir de öz değerlendirme yaparak gerçek anlamda kuvvetli ve zayıf olduğu alanları belirlemesi gerektiği görülebilir. Bunlardan hangilerinin kardeşlik ilişkisine konu olacağına doğru karar vermeleri gerekmektedir.

Başlangıçta durum ve ihtiyaçların belirlenmesinin, kardeşlik ya da ortaklık ilişkilerinin temelini oluşturduğu söylenebilir. Çünkü ihtiyaçlara net bir yanıt verilmesi önemlidir. Öyle ki bugün kardeş şehir ilişkilerine yapılan eleştirilerin çoğu için, ihtiyaçları karşılamadığı ve amaçlara hizmet etmediği şeklinde olduğu söylenebilir. Bu nedenden ötürü kurulan ilişkilerin pek çoğunun kenara itildiği ya da askıya alındığı bilinmektedir.

3.2.1.2. Ortakların Saptanması

İhtiyaçlar doğru bir şekilde belirlendikten sonra sıra ortakların belirlenmesine ya da kardeşlik ilişkisi kurulacak tarafın/belediyenin seçilmesine gelir. Bu süreçte ihtiyaçların belirlenmesi kadar ihtiyaçları karşılayacak tarafın da kararı doğru verilmelidir. Çünkü kardeşlik ilişkisi kuracak tarafların/belediyelerin güçlü-zayıf yanları, yeterli olup olmadığı alanları açısından denklik göstermesi beklenebilmektedir.

Ortaklık ilişkilerinin kurulabilmesi için bu ortaklığa taraf olabilecekler arasında ortaklaşılın bir konunun, sorunun veya genel bir sorun etrafında ortaklaşılmakta olan veya potansiyel ortaklara teklif edilebilecek bir çözüm yönteminin varlığı bir başka deyişle bir projenin varlığı aranmalıdır (Özcan, 2006: 10).

Ortak aramaya başlamadan önce nasıl ve hangi şartlarda ortak bulunmak istenmesi en önemli şartlardan sayılabilir. Zaten bazı belediyelerle daha öncelerden irtibatlar mevcutsa az çok o belediyeler hakkında fikir sahipliği de mevcuttur. Ancak hiç haberdar olunmayan bir belediye ile kardeşlik anlaşması yapılması isteniyorsa bir süre ilişkilerin oluşmasının sağlanması ve ihtiyaçlar doğrultusunda irtibatların devam ettirilmesi de diğer önemli bir şart sayılabilir.

Kardeşlikte gerçekleştirmek istediğiniz amaca uygun ortak için kendinize sorup yanıtlamanız gereken bazı sorular vardır. Aradığımız ortak belediye, kentsel bir bölge içinde mi yer almalı; nüfusu ne kadar olmalı; ekonomik yapısı, sosyal yapısı, nüfus yapısı ve diğer özellikleri nasıl olmalı? Hangi ülkeden belediyelerle ortaklık kurmak amaçlarımıza daha uygundur? Bu benzeri sorularla olası kardeş şehrin profiline ulaşabilirsiniz: “ Şu amaçla(rla) kuracağımız kardeş şehir ilişkisine uygun ortak kent şu ülkeden/ülkelerden birinden, şu büyüklükte, şu sektörlerde ileri gitmiş ama bizimle şu alanlarda bir arada hareket etmeyi isteyecek, birlikte şu bakımlardan fayda sağlayacağımız bir belediye olmalıdır” gibi bir cümle kurulabilmesinin taşıdığı önem göz önünde bulundurulmalıdır.

3.2.1.3. Amaçların Tanımlanması ve Beklentiler

Belediyeler arasındaki ortaklık ya da kardeş şehir ilişkisi çok çeşitli sebeplerden kurulabilir. Burada hangi ihtiyaçlar için hangi belediyelerle ortaklık kurulmak istendiğinin, getiri ve götürülerinin neler olabileceğinin saptanması dikkatli yapılmalıdır.

Bugüne kadar yapılmış çalışmalar ile gözlem ve deneyimler Türk Belediyelerinin kardeşlik ilişkilerini genellikle geçici temelde kurduğunu ve bu ilişkilerin sürdürülebilir olmadığını ortaya koymuştur. Şehirler arasında kardeşlik ilişkileri genellikle daha kısa erimli ve geçici amaçlarla başlatılmaktadır.

Bunlar :

-Ekonomik ziyaretler,

-Diplomatik ziyaretler,

-Turist trafiğindeki artışlar,

-Dışişleri veya İçişleri Bakanlıklarının zaman zaman sunduğu tavsiyeler,

-Belediye başkanının iyi kişisel ilişkileri ve liderliği,

-Yurt dışında yaşayan Türk toplumunun girişimleri,

-Okul değişim programı gibi küçük başlangıç faaliyetleri olarak sıralanabilir.

Bunların yanında yaygın olarak sayılabilecek diğer faaliyetler; kültürlerin tanıtılması ve kaynaştırılması için hazırlanan fotoğraf, resim, heykel sergileri, festivallerde kenti ve ülkeyi temsilen çağırılan halk oyunları, dans ve gösteri grupları, özellikle futbol bunun turnuvaları, yine kentin ve ülkenin esintilerini yansıtan müzik ve orkestra grupları olarak sıralayabilir.

Bir de genellikle çok sık rastladığımız başka bir durum ise kardeş kentler arasında taraf kentlerde yaptırılan parklardır. Çoğu kardeş şehir ilişki kurduğu kentte (genellikle ülkelerin başkentleri) kendisini temsilen bir park yaptırdığı gözlemlenebilir. İçindeki oyuncaklar ve parkın ismi de dahil olmak üzere masraflar ilişkinin kurulduğu tarafa ait olabilmektedir. Ayrıca kardeşlik ilişkisi kurulan kentler birbirlerinin isimlerini kendi kentlerindeki bir sokağa verdiğini görebiliriz(Örneğin Ankara-Kabil Arasındaki Kardeş Şehir Deklarasyonu, md.5). Bu da yine İçişleri Bakanlığı'nın izniyle olabilecek durumlardan biridir.

Bunlar göz önünde bulundurulduğunda belirlenen amaçların işlevselselliğinin önemini karşımıza çıktığı söylenebilir. Kurulan kardeşlik ilişkisinin boyutu, kısa vadeli ya da uzun vadeli olduğuyla değil, kestirilen süreçte belirlenen amaçlara tam anlamıyla hizmet edip etmediğiyle alakalı olmalıdır. Zaten her iki taraf da amaçlarının gerçekleşmesinde tatmin olduktan sonra kardeşlik ilişkileri kendiliğinden daha kalıcı ve sürdürülebilir olacağı iddia edilebilir.

Kentin ekonomik kalkınmasına katkı sağlamak, belediye yönetimi ve hizmet sunumu kalitesini geliştirmek, karşılıklı bilgi alışverişinde bulunmak (know-how aktarımı), AB sürecine yerel düzeyde dahil olmak ve geliştirmek, sürdürülebilir kalkınma, iklim değişikliği, sosyal gelişme ve daha çok çeşitli amaçlar kardeş şehir ilişkisi kurma amacını tarif ediyor olabilir. Ancak en doğrusu önce belediyenin bir öz değerlendirme yaparak belediyenin iyi, kuvvetli olduğu alanları, gelişme ihtiyacı olan zayıf olduğu yanları belirlemek ve bunlardan hangilerinin ortaklığa konu etmek istenildiğine karar vermek olacaktır. Bu gerçekleştirildiğinde de ortak belediyede aranan vasıflar da daha kolay tarif edilebilir.

Kardeş şehir ilişkileri kurulduğunda bir belediyenin adı diğer belediyeyle çoğu zaman birlikte anıldığı görülmektedir. Bunun, her iki tarafın da isminin duyulması ve kendilerinin tanıtılması açısından önem taşıdığı söylenebilir. Bu sebeple çevreyi geniş tutmak ve bir çok toplumsal örgütle birlikte çalışmak da yarar sağlayabilir. Kardeşliğe dahil olan ve destek sunan sivil toplum örgütleri, kent konseyleri, belediye meclisleri ve üniversiteler hem kurulan kardeşlik ilişkisinde beklentilerin gerçekleşmesine hem de sürecin aktifleşmesine katkı sağlayabilirler.

3.2.2. Gerekli Kurumsallaşmanın Sağlanması

Amaçlar ve beklentiler saptandıktan sonra, kurulan ortaklığın hangi amaçlar çerçevesinde gerçekleştirildiği de tekrar göz önüne alınarak, oluşturulacak ilişki bazı temellere dayandırılmalıdır. Bu aşamada öncelikle kardeşlik ilişkisi kuracak tarafların önce belediye meclislerinin ya da belediyelerinin ilgili birimlerinin onayına sunulmalı, oybirliği ile kabul gördükten sonra başvurularla gerekli yasal mercilerin olurlarına sunulularak kurumsallaşma temellendirilebilir.

Buna örnek olarak Özcan'ın üzerinde durduğu noktalara değinmekte yarar vardır. Özcan (2006: 38) kurumsallaştırma sadece ortaklığın yasal statüye kavuşturulması ile sağlanmadığının, ortaklığın işler hale getirilmesi için gerekli iş organizasyonunun ve görevlendirmelerin yapılmasının, ilgili ekipman, yer vb. diğer düzenlemelerin tamamlanmasının, kurumsallaşma sürecinin ayrılmaz bir parçası olarak değerlendirilmesinin gereği üzerinde durmaktadır.

3.2.2.1. İletişim ve Katılım Kararlarının Oluşturulması

Ortaklıkta ve kurulan kardeşlik ilişkisinde tarafların birbirlerini anlaması, iletişimde kopuklukların yaşanmaması ve ilişkinin sürdürülebilmesi açısından iletişimin önemli bir unsur olduğu açıkça görülebilir. Bu yüzden kardeşlik ilişkisi kuran taraflar, program ve projelerin devamlılığı ve hayata sağlıklı geçirilmeleri açısından ortaklığa dahil ettikleri birimler arasında sağlıklı ve sürekli iletişim kanalları oluşturmayı başarabilmelilerdir.

Yürütülen projelerde yerel halkın katılımının sağlanması projelerin yaygınlaşmasına olumlu ölçüde katkıda bulunacaktır. Bu konuda faaliyet gösteren ağlara olan üyelikler etkin çalışma konusunda fayda sağlayacaktır (TBB, 2012: 54).

Özcan (2006: 38) konuyla ilgili olarak şunlara değinmektedir: “Ortaklar arasında iletişimin sürekliliği ve katılım kanallarının işlerliğinin ortaklıklarının sürdürülebilirliğinin adeta garanti belgesi niteliğinde olduğunu vurgular. Bu noktada da, ilişki kurulacak kilit personelin belirlenmesinin, iletişim amacıyla kullanılacak yöntemlerin, katılımı artırma amacıyla proje hakkında kamuoyunu bilgilendirmesinin ve katılıma davet yöntemleri üzerinde tartışılarak olabildiğince geniş bir katılımı hedefleyen yöntemlerin hayata geçirilmesinin amaçlanması gerektiğinin üzerinde durur. Kullanılacak iletişim kanallarının belirlenmesinin, uygulamalardan ve gelişmelerden kamuoyunun ve tüm ortakların haberdar edilmesi amacıyla kullanılacak iletişim kanallarının varlığına önem vermenin, oluşturulan projelerin sürdürülebilirliği açısından hayati önem taşıdığını ifade eder. Kullanılacak iletişim kanallarının önceden karara bağlanması mümkün olabileceği gibi, gelişen teknolojik olanakların kullanılması açısından eğer protokol konusu haline getirilmiş ise belli esnekliklere açık ifadelerin kullanılmasında yarar olduğunu düşünmektedir.”

3.2.2.2. Kaynakların Harekete Geçirilmesi

Ortaklar bulundu, amaçlar saptandı, gerekli birimler ve yasal kuruluşların onayına sunulup kurumsallaşmanın gerekleri yapıldı, iletişim kanallarının temelleri atıldı ve sıra kaynakların harekete geçirilmesine geldi. Dolayısıyla kardeşlik ilişkisinin etkinliği için tüm kaynaklar doğru değerlendirilmelidir. Bu kaynaklar içerisinde; yapılan görevlendirmeler, mali taahhütler, bunun yanında

taahhüt edilen ekipmanlar, makine, personel, yer ve birimler eyleme başlamalıdır. Sonunda ise değerlendirme açısından belli profillere ulaşabilir. “Şu amaçlarla kuracağımız kardeş şehir ilişkisine uygun olarak şu ülke veya ülkelerden birinden, şu büyüklükte, şu sektörlerde gelişme göstermiş ama bizimle şu alanlarda birlikte hareket edecek ve şu noktalarda fayda sağlayacak bir belediye profili oluşmuştur” şeklindeki ibarelerle belli başlı profillere ulaşılabilir.

Ortaklığınız kuruluşu artık tamamlanmış durumda. Yapılmış olan görevlendirme, mali taahhüt, ortaklık için taahhüt edilen ekipman, personel, makine, yer v.b. taahhütlerin tüm ortaklarca harekete geçirilmesi ile ortaklığınız amacı doğrultusunda eyleme başlaması için gerekli ivmeyi kazanmış olacaktır (Özcan, 2006: 39).

3.2.2.3. Uygulamanın Denetimi

Ortaklıklar kurulup, kurumsallaşmayı sağlamak adına gereken adımlar atıldıktan sonra her iki tarafın yüklenmiş olduğu pozisyon ve sorumlulukların uygun eylemlere dönüştürülüp dönüştürülmediği de incelenmelidir. Çünkü kurulan ilişkide ortak amaç ve beklentiler yolunda ilerlenirken, program ve hedef süreçlerine bağlılık, takiplerinin esası, kardeşlik ilişkisinin sağlam zeminlere oturtulması ve amaçlarının askıda kalmaması açısından önemlidir.

Tüm bu sebeplerle kardeşlik ilişkisi kuran her iki taraf ve ilişkinin sürdürülmesi açısından yetkiye sahip her birim, aynı derece sorumluluk ilkesiyle projelerin ve programların sık sık işleyişini kontrol etmeli ve en ufak aksaklıklar karşısında ilgili kanallarca gereken müdahaleyi yapmalıdır. Dolayısıyla uygulamanın işlevselliğindeki denetimin, yine tarafların aktif eylem ve takiplerine bağlı olduğu söylenebilir.

3.3. Kardeş Şehir Uygulamalarıyla Erişilebilecek Ulusal ve Uluslararası Fonlar

Kardeşlik ilişkisi kuran tarafların gerçekleştirmek istedikleri bazı noktalarda kendi imkanları kısıtlı kalabilir ya da yeterlilik göstermeyebilir. Dolayısıyla bu durum da başlatılan ya da başlanacak projelerin yarıda veya askıda kalmasına neden olabilir. Bu yüzden bazı fon ve kaynaklara ortaklar ya da kardeşlik ilişkisi kurulan taraflar aracılığı ile de ulaşılabilir.

Ülkemiz kendi içinde faydalandığı yapısal fonların yanında Avrupa Birliği'nce sağlanan fonlardan da faydalandığını görebiliriz. Örnek vermek gerekirse katı atıkların toplanması, çevre kirliliğinin önlenmesi ve çevre düzenlemelerinin yapılması ile ilgili Çevre ve Orman Bakanlığı'ndan sağlanan fonlar yanında, Avrupa Birliği düzeyinde oluşturulan Bölgesel Kalkınma Programları da sıralanabilir.

Kardeşlik ilişkisi kuran belediyeler bir yandan kendilerini seçen halkın talep ve gereksinimlerine çözüm bulmak zorundayken bir yandan da kardeşlik ve ortaklık işlevlerini yerine getirebilmek için daha çok yetki ve kaynak sağlamak durumunda kalabilirler. Bunun da ancak ülke içinde yani ulusal düzeyde kendi aralarında işbirliği ve yardımlaşma yapmalarına bağlı olduğu söylenebilir. Böylece bu birlikler arasında yardımlaşma, işbirliği, her türlü bilgi ve deneyim alışverişleri yapmalarına imkan sağlamanın yanında, iyi uygulama örneklerinin yaygınlaşması da sağlanabilir.

Keleş'e (2009: 438) göre; ülkemizde birliklerin yeterince gerekli ekonomik kaynaklara kavuşturulmamış olması, siyasal ve kişisel etmenlerden ötürü belediyeler arasındaki işbirliğinin gerektiği gibi sağlanamaması ortaklık ve birlik oluşturmaya set çekmiştir.

Bunların yanında belediyelerimizin doğrudan başvurabilecekleri fonlara bakarsak;

3.3.1. AB Düzey 2 Bölgesel Kalkınma Fonları:

Özcan (2006: 45-46); 2003 yılında Temmuz ayında Resmi Gazete'de yayınlanan Ulusal Program Çerçevesinde Türkiye'nin AB Yapısal Fonlarından yararlanmasına ilişkin anlaşma onaylanıp, sonucunda Türkiye Nuts II düzeyinde 26 bölgeyi içeren geçici bir Düzey 2 sınıflamasını gerçekleştirerek Avrupa komisyonu ile mutabakata varmış ve 2005 yılından başlayarak Yapısal fonların Bölgesel Kalkınma programı çerçevesinde kullanımına başladığını ifade etmektedir. Bölgesel kalkınma programları kapsamında uygulanan programların Küçük Ölçekli Altyapı Bileşeni doğrudan yerel yönetimlerin kullanımına yönelik olduğunu, Küçük Ölçekli Altyapı Hibe Programının, DPT tarafından hazırlanan bütüncül Bölgesel Kalkınma 8.9.2006 46 Programının bir parçası olduğunu, bu hibe bileşeninin; iş ortamının geliştirilmesi, kırsal kalkınma ve turizm için gerekli

olan ya da çevrenin korunması ve yaşam kalitesinin yükseltilmesine katkı sağlayacak müşterek altyapıların sağlanması ve niteliklerinin artırılmasına yönelik olduğunu söylemektedir. Ayrıca hibe programı kapsamında desteklenmekte olan projelerin, hibe yardımı ile bölgedeki altyapı projesi hazırlama ve uygulama kapasitesini artıracak; daha büyük programlar için örnek teşkil edebileceğini ve bölgeye özel sektörden ve kamu kaynaklarından daha fazla fonun yönlendirilmesini sağlayabilecek güçte olan projeler olduğunu, projelerin ayrıca, iş faaliyetlerini canlandırarak, turizm gelişimini teşvik ederek ve inşaa ve işletme aşamalarında yeni iş olanakları ortaya çıkartarak, hedef bölgelerdeki ekonomik kalkınmaya katkıda bulunmayı amaçladığını ifade etmektedir.

3.3.2. Med-Pack Project:

Avrupa Komisyonu tarafından yerel yönetimlerde işbirliğini geliştirmek amacıyla 2005 yıllarında temelleri atılan bir programdır. Akdeniz’de yerel yönetimler arasında işbirliğini ve kültürler arası iletişimi sağlamak amacıyla faaliyetler hedeflediğini görebiliriz. Buna göre genel hedefleri;

-AB ile Akdeniz şehirleri arasında sürekli olarak işbirliğini sağlayıp, ilişkilerin gelişmesine ışık tutmak,

-Vatandaşların katılımıyla birlikte bilgi ve deneyim alışverişini sağlayarak yerel yönetimlere hibe programı oluşturmak,

-Akdeniz Belediye’lerinin planlama ve yönetim kapasitelerinin gelişimine katkıda bulunmak,

-Oluşturan işbirliklerin desteklenerek devamlılığının sağlanmasına katkı vermek şeklinde sıralanabilir (Med-pack,2015).

3.3.3. Küresel Çevre Fonu (GEF)

BM Kalkınma Programı, BM Çevre Programı ve Dünya Bankası tarafından yönetilen, misyonu küresel çevrenin korunması olan bir çevre programıdır. Biyolojik çeşitlilik, iklim değişikliği, uluslararası sular ve ozon tabakasının delinmesi gibi dört önemli konudaki projelere fon sağlayarak küresel faydayı geliştirme amacı gütmektedir (ttgv, 2015).

Tüm bunlara ek olarak Türkiye'nin dört büyük coğrafi alanının (Karadeniz dağlık alanları, Orta Anadolu yayları, Avrupa ve Akdeniz bölgelerini temsil eden orman, sulak alan ve araziler) bütünlüğünü ve korunmasını sağlamaya çalıştığı da söylenebilir.

3.3.4. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) Matra Projesi:

Özcan (2006: 47) projesi; Programın şeffaflık ve hesap verilebilirlik amacıyla sürdürülebilirlik ve işlerliğini daha önceden katılım süreçlerine dahil olmuş, yerel iletişim ağlarının gücü ve sinerjisini kullanan, bu anlamda yerel kapasitelerin güçlendirilmesi amacıyla Türkiye'deki kadınların ve gençlerin katılabileceği bir ortamın yaratılmasını amaçladığı şekliyle belirtmektedir.

3.3.5. REC: Ulusal Çevre Projeleriyle İlgili Hibeler:

Sürdürülebilir kalkınma için paydaşlara; çevre politikaları, biyo-çeşitlilik, iklim değişikliği, çevresel bilgi, atık yönetimi gibi konularda etkin ve net çözümler sunulması ve projeler oluşturulması için destek vermektedir. REC kuruluş belgesinin Resmi Gazetede yayımlanmasından sonra 2004 Mayıs ayında Ankara'da çalışmalarına başlamıştır. Türk sivil toplum kuruluşlarını ve yerel yönetimlerini destekleyen ulusal hibe programı geliştirmiştir (REC, 2015).

3.3.6. CEMR: Avrupa Komisyonu Belediyeler ve Bölgeler Komisyonu Çalışmaları:

Bu Komisyonun özellikle kardeş kentler ve Avrupa için aktif yurttaşlar programlarını Avrupa Komisyonu adına yürüterek, Avrupalı Belediyeler ve yurttaşlarının hareketleri ve girişimlerinin desteklenmesi yönünde faaliyetlerde bulunduğu söylenebilir. AB ülkesi üyeleri olan kentlerden en az biriyle de olsa eşleşme sağlayan ülkeler (Türkiye'de buna dahildir) arasında yapılacak konferans ve seminerlerin, en az 50 katılımcıyı sağlamak koşuluyla finanselerini sağlayan bir kuruluştur (CEMR,2015).

3.4. Dünyada Kardeş Şehir Uygulamaları: Kosova, Chigago, Bulgaristan Örnekleri

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra kurulan Avrupa Birliği (AB), birliğe üye ülkeler arasındaki sosyo-ekonomik farkları azaltmak ve üye ülkeler ile ekonomik

işbirliğini sağlamak amacıyla kurulduğu söylenebilir. Dolayısıyla dünyada gerçekleştirilen işbirliği temelleri AB'nin kuruluşuna dayandırılabilir.

Bütün dünyada ülkelerin, kendilerine yakın gördükleri ya da uluslararası ilişkilerinin iyi olduğu ülkeler ile kardeşlik veya bunun yanında işbirliği faaliyetlerine gittikleri görülebilir.

Bunun yanında üye devletler arasındaki sosyo-ekonomik dengesizlikleri azaltmak adına 1975 yılında Avrupa Bölgesel Kalkınma Fonu oluşturulmuş ve işbirliği anlamında yol kat edilmeye çalışıldığı da anlaşılabilir.

Sınır bölgelerinin diğer bölgelerden farklı özelliklere ve sorunlara sahip olması, ihtiyaçlarının farklı olması sınır bölgeleri için diğer bölgelerden farklı kalkınma politikalarının oluşturulmasına neden olmuştur ve bunun üzerine Avrupa Komisyonu'nun 1990 yılında AB'nin genişleme sürecinde ileride AB'ne uyum politikalarının üç temel hedeflerinden biri olacak olan ve AB'ne üye ülkeleri kapsayan Interreg İşbirliği Programlarını oluşturdukları görülebilir.

Yine İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, dünya, kardeş şehir ilişkilerini temelde barışı sağlamlaştırmak adına geliştirmeye çalışmıştır. Bazı dönemlerde iki ülkenin yaklaşmasına imkan tanımayan durumlarda ise diplomatik araç olarak etkisini gösterdiği görülebilir. 1990'lı yıllarda demir perde olarak adlandırılan Doğu Bloğu ülkelerinin dağılıp Avrupa ile bütünleşme sürecine gidilmesinin kardeş şehir ilişkilerine, dünyada yeni boyutlar kazandırdığı ve özellikle kültürel ilişkilere hız kazandırdığı söylenebilir.

2000'li yıllara gelindiğinde ise kardeş şehir kavramı etkilerini iyice hissettirmeye başlamış, halkları birbirine yakınlaştırmış ve halklarının birbirlerinin kültürleri, gündelik yaşamları hakkında bilgi sahibi olma fırsatı sunmuştur denilebilir.

Dünyada kurulan ya da kurulacak kardeş şehir ilişkilerinde en büyük desteğin CEMR'den geldiği söylenebilir. Kuruluşunun ilk yıllarından itibaren pek çok ülkeye destek vermiş ve pek çok ülkenin eşleşmesinde etkili olduğu görülebilir.

Tüm dünya genelinde kurulan kardeşlik ilişkilerinde, toplumun çıkarlarına uygun faaliyetlerin, belediyelerin ve kentin gelişmesine katkı sağlayacak

programların, ekonomik kalkınma ve kültürel mirasın korunması gibi kaygıların ön planda tutulduğu söylenebilir.

Belediyeler bünyesinde gerçekleştirilen kardeşlik ilişkilerinde, uluslararası alanda var olan kuruluşlar ile temasa geçilip, ilgili bakanlıklar tarafından ilişkinin kurulması yönünde davetler geldikten sonra, yapılacak çalışmalar ve kardeşliğin getireceği faydalar raporlanmalıdır. Genellikle uluslararası kurulan işbirliklerinin ve kardeşlik ilişkilerinin belediyelere maddi kazanç sağlamaktan öte kültürel, sosyal, teknik ve yönetsel açıdan bilgi ve deneyim sağladığı da görülebilir.

Dünyada kardeş şehir ilişkilerini ve işbirliklerini destekleyen belli başlı örgütler şu şekilde sıralanabilir:

- Dünya Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Teşkilatı: 2004 yılında kurulmuş olan bu örgütün amacı, yerel yönetimlere yönelik dünya ölçeğinde bilgi kaynağı olmak, yerel yönetimler ve onların teşkilatları arasında ademi merkezîyetçi ve uluslararası işbirliğini gerçekleştirmek, halklar arasında dostluk ve karşılıklı öğrenmeyi sağlayıcı araçlar olarak işbirliği ve kardeş kent uygulamalarını hayata geçirmek olmuştur (Esen; 2007: 33).
- Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler-Ortadoğu ve Batı Asya Bölge Teşkilatı: 1986 yılında kurulmuş olan bu örgütün amacı, yerel yönetimler arası işbirliği ve dayanışmayı geliştirmek, yerel yönetimlerde kalıcı mekanizmaların ve ortakların tesisi, desantralizasyon sürecinin desteklenmesi şeklinde sıralanabilir (Esen; 2007: 39).
- Avrupa Tarihi Kentler ve Bölgeler Birliği: 1999 yılında kurulan bu birliğin amacı, tarihi kentler ve miras örgütleri arasında uluslararası işbirliğini sağlamak, tarihi kentler arasında başarılı deneyim ve uygulamaları paylaşmak ve tarihi kentlerin yaşanabilirlik kapasitelerini ve sürdürülebilir yönetimlerini geliştirmek şeklinde sıralanabilir (Esen; 2007: 54).
- Güneydoğu Avrupa Ulusal Yerel Yönetim Dernekleri İletişim Ağı: 2001 yılında kurulan bu örgütün amacı, belediyelerin kapasitelerini ve yetkilerini geliştirici hizmetleri sağlamak, üyelerini ilgilendiren

konularda hükümetle işbirliğinin gelişimini sağlamak ve bilgi deneyim ve en iyi uygulamaların değişimini desteklemek olarak sıralanabilir (Esen; 2007: 56).

- Yerel Demokrasi Ajansları Birliği: 1993 yılında kurulan bu birliğin amacı, Avrupa'da yerel ve bölgesel yönetimler arasında ortaklıkları desteklemek, Avrupa'da belediyeler arası, bölgeler arası ve toplumlar arası ilişkilere dayalı uluslararası işbirliğini geliştirmek şeklinde sıralanabilir (Esen; 2007: 62).
- Avrupa Kalkınma Ajansları Birliği: 1991 yılında kurulan bu örgütün amacı, Avrupa Komisyonu ve birliğin diğer kurumları arasında teknik işbirliğini organize etmek ve birçok ülkenin kalkınma ajansları arasında, işbirliği ve projelerin geliştirilmesini desteklemek şeklinde sıralanabilir (Esen; 2007: 68).

Kardeş şehircilik ilişkileri, kendisini ve bölgesel konumunu sürekli geliştirmeye çalışan Kosova açısından ele alındığında şu sonuçlara ulaşmak mümkündür:

Kosova'nın gerek bölgesel gerekse yerel kalkınmaya önem veren bir ülke olduğu söylenebilir. Bu nedenle Kosova'nın Yerel Yönetim Bakanlığı Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı ile gerçekleştirdiği işbirliği sayesinde hem ekonomik anlamdaki gelişmenin hem de yerel yönetim kapasitelerinin güçlendirilmesinin ve belediyelerin sorumluluklarının artmasının hedeflediği söylenebilir. Buna göre hedefler;

*Mevcut durum değerlendirmesi ve sorunlara dikkat çekme ve bunları stratejik olarak nasıl çözümleneceğine dair tartışma,

*Zayıf politika tedbirlerine karşı Kosova'da ki kurumlar, sivil toplum, özel sektör ve diğer kalkınma ortakları arasında ortaklık kurma ve geliştirme,

*AB üye ve aday ülkeler arası deneyimlerin paylaşımı (www.migm.gov.tr, 2011:1).

Tüm bu hedefler kardeş şehir olma kriterleriyle karşılaştırıldığında; Kosova'nın bu işbirliğiyle amaçladığı ilk hedef, kardeş şehirciliğin ilk adımını

oluşturan durum ve ihtiyaçların incelenmesi kriteriyle örtüşmektedir. Çünkü Kosova'nın gerek yerel yönetimleri, gerekse ulusal ve uluslararası kalkınma karşısındaki tüm durumları göz önünde bulundurup problemlere en etkili çözümün nasıl bulunacağı konusunda arayışlarda oldukları söylenebilir.

Kosova'nın sosyo-ekonomik gelişmesinde belediyelerin sorumluluklarının güçlendirilmesini hedeflemektedir. Geçen sene, yerel yönetim kapasitelerinin geliştirilmesi, sosyal bütünlüğün artırılması ve ulusal ve uluslararası düzeyde belediye iş birliklerinin daha geliştirilmesini amaçlayan faaliyetler gerçekleştirilmiştir (www.migm.gov.tr , 2011:1).

Kardeş şehircilikte izleyeceğimiz diğer bir adım, ortakların saptanmasıdır. Buna göre Kosova'nın ortaklıkla ilgili hedefi ise toplumun hemen her kesimini oluşturan katılım mekanizmaları ya da yönetimde etki sağlayan çok aktörlü yapılar ile ortak oluşturmaktır. Bunların içine sivil toplum kuruluşları, özel sektör ve diğer ortaklar girebilir.

Kosova'da kardeş şehircilikte diğer bir süreç olan başlangıç evresini Kosova'nın Yerel Yönetimler Bakanlığı ile UNDP Kosova Temsilciliği'nin işbirliğiyle başlamış olarak ifade edebiliriz. Bu süreci Kosova'da yerel yönetimlerin yetkilerinin artırılmasıyla destekleyebiliriz.

Amaçların tanımlanması ve beklentiler ile ilgili kardeş şehir kriteri çerçevesinde ise Kosova'nın, AB'ye üye ve aday ülkeler arasında ki yerel yönetimler ve belediyeçilik alanıyla ilgili her türlü bilgi ve deneyimi paylaşmak istediği söylenebilir. Tüm bu girişimler sonucu elde edilen ya da edilmesi planlanan çıktılara bakarsak;

*Kosova'yı etkileyen yerel özerk yönetim ve bölgesel işbirliği sorunlarını daha iyi kavrama; Bu sorunları çok sayıda paydaş katılımı ile çözüme öneriler, öncelikler ve gelecek planlar listesi oluşturma.

*Yerel özerk yönetim konusunda stratejik amaçlara ulaşılması için sivil toplum, özel sektör ve diğer paydaşların katılımını yoğunlaştırmak (www.migm.gov.tr , 2011:1).

Kardeş şehirle ilgili somut diğer bir örnek, kardeş şehircilik konusunda oldukça başarılı faaliyetleri olan ABD'nin Chicago kenti ile verilebilir.

Chicago'nun kardeş şehircilikle ilgili hazırladığı uluslararası programda, bu konuyla ilgili kriterlerini gayet net hazırladığı görülebilir. Chicago'nun her yeni kardeş şehir seçimiyle ilgili uygulaması ve takip edilmesi gereken kriter ve kuralları aşağıdaki gibidir (Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Daire Başkanlığı):

* Seçilmesi muhtemel şehir, organize olmuş bir grup, Chicago vatandaşının onayı doğrultusunda aday gösterilmelidir.

* Chicago kardeş şehirler programı personel üyeleri seçim ve aday gösterme işlemleri sonucunda gerekli adımları atmış olan şehir gruplarına Chicago kardeş şehir programı ve ilgili partiler arasında danışma ve haberleşme devam ettiği sürece yardım edecektir.

* Muhtemel şehirler arasında kültür, ticaret ve ekonomik gelişme, gençlik ve eğitim, yeniden yapılanma, sağlık ve teknoloji alanlarında karşılıklı menfaat ve ilgi var olmalıdır.

* Chicago kardeş şehir programı meclis yöneticilerinin yeni şehir adaylar komitesi tarafından muhtemel şehir gözden geçirilmeden ve aday gösterilmeden önce aşağıdaki dokümanlar Chicago kardeş şehir programına tamamlanarak gönderilmelidir.

- Muhtemel şehir görünüşü gönderilmelidir ve güçlü fikir şehirler arasında iyi bir dengeye yer açacak faktöre yer verilmelidir.

- Hem Chicago hem de aktif olarak uzun dönemli ilişkide olmayı en içten arzu eden muhtemel aday şehrin bölgesel şehir komitelerinde ki bireylerin listesi, seçimlerde gelen hükümet görevlileri içinde meydana gelecek değişikliklere karşı koyarak güçlü kardeş şehir ilişkisinin desteğinin bir kanıtı olmalıdır.

- Chicago ve muhtemel şehir arasında meydana gelen en az 2 değişim doküman gönderilmelidir. Her bir değişiklik farklı alanda, kültürde, ticarete, ekonomik gelişmede, gençlik konusunda, eğitimde, yeniden yapılanmada, sağlıkta ve teknolojiye olmalıdır.

* Belge tamamlanınca, Chicago kardeş şehirler programı personeli yeni şehir kuralları komitesinin meclis yöneticilerine bilgi göndereceklerdir ve

komiteden önce şehir grupları sunum yapabilecekleri program zamanı hazırlayabileceklerdir.

*Eğer yeni şehir kuralları komitesi tüm kriterlerin oluştuğuna karar verirse bu muhtemel aday şehir ve şehir gruplarının uzun dönemli kardeş şehir ilişkisinin devamı sağlanırsa, tüm Chicago Kardeş Şehir Programı'nın meclis yöneticilerinden önce aday gösterme lehine tavsiye verilecektir.

*Meclis yöneticileri, aday gösterilmeyi tekrar gözden geçirecek ve adaylığın uygun bulunması, reddedilmesi veya ertelenmesi için oy kullanacaklardır. Eğer onaylanırsa, meclis son karar merceği belediye başkanı Daley' e adaylık için tavsiye gönderecektir.

*Şehirlerin adaylık için uygunluğunu gözden geçirince, şehir grubu aşağıdaki kriterleri dikkate almalıdır:

-Her bir Chicago kardeş şehir komitesi değişimler konusunda fonların artırılması için ilgili kardeş şehri ile sorumludur.

-Her bir ülke için birden fazla kardeş şehre izin verilmez.

-Muhtemel aday şehir ABD'nin başka bir şehri ile kardeş şehir ilişkisine sahip alamaz.

*Bu gibi ilişkiler, başarılı bir şekilde kaynakların kullanımı, gerekliliği üzerine kurulu olduğundan Chicago kardeş şehir programı meclis yöneticileri Chicago şehrinin kardeş şehir ilişkileri sayısını kısıtlayabilir.

Chicago'nun kardeş şehri Çin kapsamında en önemli kardeş şehir etkinliklerinden biri olan "100 bin Güçlü Girişim" danışma komisyonu ile başlattığı eğitim programını ele alalım:

Chicago'nun kardeş şehirlerinden olan Çin ile kurduğu ilişkiler neticesinde her iki ülkede de eğitim konusunda fayda sağlayan faaliyetlerden biri de Başkan Barack Obama'nın "100 bin Güçlü Girişim" danışma komisyonu ile başlattığı, her iki ülkedeki eğitim programlarıdır.

22 yıldır belediye başkanı olan Daly, Çin ile kültürel ilişkileri arttırmak için büyük çaba sarf etmiştir. Bu çabalar sonucu Rüzgarlı Kent olarak anılan

Chicago, Çin Devlet Başkanı Hu Jintao'nun ocak ayındaki ziyareti sırasında Çin'e en dost kent seçilmiştir. Wen Ya Lu, Walter Payton Üniversitesi Hazırlık Okulu'nda Çince öğretiyor. Chicago'daki okullarda Çince dil dersi yıldır ders programının bir parçası... Belediye Başkanı Amerika'daki en büyük Çin dili programının öncülüğünü yaptı. Chicago'da 12 bin öğrenciye Çince öğreten yaklaşık 42 okul var (Tekalan, 2012: 17).

Görüldüğü gibi Chicago ve Çin kardeşliğinde öncelikle durum ve ihtiyaçlar belirlenmiş. Çünkü Tekalan'a göre, Amerika'ya en çok öğrenci gönderen ülke Çin. Ayrıca eğitim Amerika'nın en önemli gelir kaynaklarından. Dolayısıyla Amerika'da eğitim gören yabancıların Amerika'ya gitmeyi düşünen öğrenciler için en güvenilir bilgi kaynağı olduğunu ve bu nedenle Amerika üniversitelerinin kampanyaya destek verdiğini belirtiyor (2012:17).

Çin'den Amerika'ya oldukça fazla öğrenci gitmesinin, birbirlerinin dillerini karşılıklı öğrenmeleri açısından ihtiyaç doğurduğu ve bu durumun da Çin'in ortak olarak seçilmesine sebep verdiği söyleyebilir. Her iki tarafın birbirlerinin kültürlerini daha iyi tanıma gayeleri, daha etkili bir diplomasi taktiğinin gelişmesi ve ekonomik hedefler amaç ve beklentiler kategorisinde değerlendirilebilir.

Chicago'da 12 bin öğrenciye Çince öğreten 42 okul ve Çince ders programı, kardeş şehircilik çerçevesindeki "gerekli kurumsallaşmanın sağlanması" ve "kaynakların harekete geçirilmesi" kriterleriyle örtüştürülebilir. Çünkü eğitimlerin okulların açılmasıyla başladığı ve bu süreç içerisinde sayılarının gittikçe arttığı görülebilir. Ayrıca eğitimde gerçekleştirilen bu faaliyetler ile her iki ülkenin de ilişkilerinin pekiştiği, böylece diplomatik araçlarda bu tarz faaliyet ve ilişkilerin önemli bir yer tuttuğu söylenebilir.

Tekalan, William Spence Chicago Kardeş Kentler Çin Komitesi Eş Başkanı'nın dil derslerinin Çin ile ilişkilerin iyileşmesinde büyük rol oynadığını, Chicago'nun adının Çin'de duyulmasının en etkili yollarından biri olduğunu söylediğini ifade etmektedir (2012:17).

Proje ile sağlanan faydaları Tekalan şöyle ifade etmektedir: "Yabancı öğrenci sayısını arttırmaya yönelik kampanya meyvelerini vermeye başladı. Uluslararası eğitim enstitüsünün verileri, Amerika'da yabancı öğrenci sayısının

arttığını gösteriyor. Enstitü Başkanı Allan Goodman ekip çalışmasının önemini vurguluyor. 11 Eylül'den sonra yabancı öğrenci sayısındaki azalmanın kaygı yarattığını belirten Goodman, "Gerek hükümet gerekse devlet üniversiteleri ve özel üniversitelerin yöneticileri üzerine düşen görevi yaptılar ve yabancı öğrencileri cezbetme çabası, ekonomik amaçlı olmanın ötesinde aynı zamanda etkili bir diplomasi taktiği olarak algılanıyor" (2012:17).

Kardeş şehir kavramının Avrupa ve Amerika'da tüm dünyaya kıyasla neden daha başarılı olduğu 2. Dünya Savaşı yıllarına uzatılabilir. Çünkü 2. Dünya Savaşı'yla tüm dünyadaki dengeleri gerek ekonomi, gerekse barış açısından belirleyen iki kutbun Amerika ve Avrupa olduğunu, dolayısıyla dünyadaki kentler arasında "işbirliği" hareketini bu iki kutbun başlatması nedeniyle kardeşlik ilişkilerini de bu iki tarafın belirlediği söylenebilir.

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Avrupa'da yerel düzeyde işbirliği aracı olarak gelişen kardeş şehir yöntemi, daha sonra Amerika Birleşik Devletleri'ne ve diğer gelişmiş ülkelere de yayıldı. ABD'de kardeş şehirler Avrupa'dan farklı biçimde gelişti. Kardeş Şehir Hareketi adıyla (Sister City Movement) 1956'da başkan Eisenhower tarafından ABD'deki şehirler ile diğer ülkelerdeki şehirler arasında insandan insana (people to people) girişimi çerçevesinde başlatıldı. Günümüzde 500 ABD şehrinin kardeş şehir ağı kapsamında 149 ülkede 2 binden fazla işbirliği bulunmaktadır (İşçioğlu, 2014: 14).

Tüm bunların yanında kardeş kentin gelişimi ve etkinliğini yerel yönetimlerde gerçekleştirilen modernleşme faaliyetlerinin ve yerindenlik ilkesinin Avrupa ve Amerika'da daha erken net sindirilmesiyle de ilişkilendirilebilir.

1970 ve 1980 yıllarında, birçok eyalet, adli sistemlerinin yapısını modernleştirdiler, tüm eyaleti kapsayan adli personel sistemleri geliştirdiler, eyalet kaynaklarını arttırdılar. Yerel yönetimlerde de modernleşme ve reform hareketleri yaşandı. Yasal olarak yerel yönetimler eyalet tarafından kurularak yetkilendirilir ve sadece eyalet yasalarının onlara verdiği hakları kullanabilirler. Buna rağmen eyaletlerin yarısı yerel yönetimler için özel kurallar "(home-rule)" geliştirmiştir. Bu kurallara göre yerel hükümetler, kullanmaları resmen yasaklanmış olan tüm yetkileri kullanma hakkına sahiptir. Kentler bu şekilde günün sorunlarına cevap verebilmek için çok daha fazla esneklik kazanmıştır (Katz, 2003: 8-9).

Amerika'dan Chicago örneğinden sonra yine kardeş şehirciliğin temellerinin atıldığı Avrupa'dan ve bir AB üyesi olan Bulgaristan Devleti ile Türkiye kardeş şehircilik ilişkileri aşağıdaki gibidir:

Yerel yönetimlerin ekonomik, sosyal, kültürel ve ticari kalkınmaları açısından birbiriyle etkileşim halinde bulunmalarının ve işbirliği yapmalarının küresel dünya ortamında son derece gerekli olduğu söylenebilir. Bu nedenle Avrupa Yerel Topluluklar ve Yönetimler Arasında Sınır Ötesi İşbirliği Avrupa Çerçeve Sözleşmesi'nin kabul edildiği belirtilebilir. Bu amaçla Türkiye-Bulgaristan sınır ötesi işbirliğinin gerçekleştirildiği görülür.

Bulgaristan'ın Türkiye sınırı 2003 yılında 1822/2003 Sayılı Komisyon Tüzüğü ile Phare Söi Programı kapsamına alınmıştır. 2003 yılında 2004-2006 yıllarını kapsayan pilot bir uygulama olarak 2003 Ortak Küçük Projeler Fonu (OKPF) hibe programı uygulanmasına karar verilmiştir. Bulgaristan'ın AB'ne üye olması ile hız kazanan işbirliği hazırlık çalışmaları Bulgaristan'da Bölgesel Kalkınma ve Bayındırlık Bakanlığı tarafından yürütülürken; Türkiye'de Dış İşleri Bakanlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı tarafından yürütülmüştür. Türkiye-Bulgaristan arasındaki işbirliği programının genel amaçları; Türkiye-Bulgaristan sınır bölgesinin, yerel/bölgesel kalkınma alanında sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde desteklenmesi ve sınırın her iki tarafında ağların oluşturulmasıdır (TODAİE, 2009: 1043-1044).

Bu kapsamda Türkiye'den Edirne Belediyesi ve Bulgaristan'dan Elhova Belediyesi arasında gerçekleştirilen sınır ötesi işbirliği hareketini belediyelerin kardeşliği şeklinde ifade etmemiz de mümkündür. Lalapaşa Belediye Başkanı Bülent Şahinşah: "Hamzabeyli sınır kapısının açılmasıyla birlikte geçmiş yıllarda Bulgaristan'ın Elhova şehri ile kardeş şehir olmuştuk. Şu anda da güzel bir dostluğumuz var." (www.hurriyet.com.tr,2014) şeklindeki açıklamayla kardeşlik ilişkisi bulunduğunu belirtmektedir.

Kurulan kardeşlikte sınır bölgesi iki ülkenin altyapı, çevrenin korunması, geliştirilmesi ve yönetimi ile kişisel/toplumsal faaliyetler öncelik konusu edilmiştir. Proje kapsamında hazırlanan SWOT analizi ile her iki ülkenin güçlü ve zayıf yönleri ile fırsatlar ve tehlikeler belirlenmiştir (TODAİE, 2009: 1044). Buradan da anlaşılacağı üzere kardeş şehircilikte en önemli ilkelere biri olan

durum ve ihtiyaçların analizi yapıldıktan sonra doğru ortağın saptanmasıyla sürecin başlamış olduğu söylenebilir.

Kurulan ortaklığın güçlü yanlarından bazıları; alternatif turizmin gelişmesinde elverişli olan su kaynakları, ormanlar, termal ve mineral su kaynaklarının mevcudiyeti, çeşitlilik ve iyi korunmuş doğa, düzenlemiş doğal parklar, koruma altına alınmış alanlar, biyolojik çeşitlilik ve mükemmel ekosistem, zengin etnik çeşitlilik ve iki ülke arsında geleneksel iyi ilişkiler, eğitim kurumları ve onların mesleki ihtisaslaşmalarında elverişli ortamın olması, uluslararası ulaşım koridorunun bulunmasının stratejik önemi, gelişmiş enerji ağının bulunması ve modern sınır kapısı oluşu şeklinde sıralanabilir. Zayıf yanlar ise, iki ülkenin sınır bölgelerinin idari merkezlerinden uzaklıkları, doğum oranında dş görülmesi, büyük şehirlere g, düşük yaşam standardı, bilim, yenilikler ve iş sektörleri arasında iletişimin yetersiz oluşu, Bulgaristan karayollarında altyapı eksikliği, AB'deki konforlu seyahat ve güvenilirliğe cevap verememesi, bazı bölgelerde atık su arıtma tesisi bulunmaması, yerel seviyede idari kapasitenin yeterli olmaması, halkın karar alma sürecine düşük katılımı, sağlık ağının dağınık olması ve kaliteli hizmet etkinliği olarak ifade edilmektedir (TODAİE, 2009: 1045).

Bu analizler ve girişimler sonucu elde edilen bulgular; her iki tarafın etnik farklılıklarının, inançlarını ve diplomatik meselelerinin olumsuz anlamda gerçekleştirilen faaliyet ve projeleri etkilememesi şeklinde olduğu söylenebilir.

Türk ve Bulgar tarafından yapılan anket sonucunda tarafların; çevrenin korunmasına, geliştirilmesine, evre yönetimine öncülük verdikleri; doğal kaynaklar ve biyolojik çeşitliliğin korunması/sürdürülebilirliği konularıyla kişisel/toplumsal faaliyetlerde evre konularına önem verdikleri ve bu konuların sürekli olması gerektiğini düşündükleri; özel konulara dair kararların alınmasında gerek karar alım süreci gerekse mevcut sorunların çözümünde işbirliği çerçevesinde belediyecilik uygulamaları yürütüldüğü; buna karşın projede; niversiteler, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör ile işbirliği yapılmadığı ve sınır ötesi işbirliği için bir an önce yeni yasal düzenlemelerin hayata geçirilmesi gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır (TODAİE, 2009: 1047).

Görüldüğü gibi kardeşlik ilişkisi kurulurken kardeşlik kriterlerinde herhangi bir eksiğin olmadığı, aksine gerçekleştirilecek proje için tüm reel

analizlerin yapıldığı, fırsatların ve dezavantajların belirlendiği açıktır. Ancak tüm bu uygulamaların daha sağlıklı hayata geçirilmesi ve kardeşlik ilişkisinde herhangi bir aksaklığın olmaması için tarafların yasal mevzuatlarındaki her türlü boşluğun doldurulması ve denetimin her süreçte aktif olması gerektiği çıkarılabilir. Üstelik Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde kardeşlik ilişkilerinin askıda kalmaması ve özellikle Avrupa ve Amerika ülkelerinin deneyimlerinden daha çok faydalanmak için yerel yönetimler ciddi anlamda yetkilendirilmeli, merkezi hükümet yerel yönetimlere destek vermeli, uluslararası meseleler faaliyette olan proje ve ilişkilere oldukça az yansıtılmalıdır.

3.5. Türkiye’deki Belediyelerin Kardeş Şehir Uygulamalarına Bakış

Türkiye’de kardeş şehir uygulamalarının genellikle 1980’li yıllara rastladığı görülebilir. Bu ilişkilerin büyük oranının da büyükşehir belediyelerinin ilçe belediyelerle kurmuş olduğu kardeşlik ilişkileri şeklindedir.

Kurulan kardeş şehirlerin yaklaşık yüzde altmış ikisi büyükşehirler ile büyükşehir ilçe belediyelerinin kurmuş oldukları ilişkilidir. Toplam 1103 kardeş şehir ilişkisi içinde il belediyelerinin oranı yüzde otuz üç iken, geri kalan yüzde on beşi de diğer belediyeler tarafından kurulmuştur. Bu işbirliklerinin bölge dağılımı ise şu şekildedir: Marmara Bölgesi yüzde kırk ikilik oranla ilk sıradadır ve ardında yüzde yirmilik oranla Ege Bölgesi, yüzde on beşlik oranla İç Anadolu Bölgesi ve yüzde on ikilik oranla da Akdeniz bölgesi takip eder. Ülke gruplarına baktığımızda ise, ağırlığın yüzde kırk dört oranla AB üyesi ülkelerde olduğunu ve işbirliklerinin yüzde on dokuzunun Bağımsız Devletler Topluluğu ülkeleri ile yapıldığını görürüz (TBB, 2012).

Ünlü’ye (1994: 10) göre; “Türkiye’de belediyeler arası işbirliğini amaçlayan geniş kapsamlı ilk girişim, 1945 yılında, bir kısım bilim adamı ve belediyece tarafından dernek statüsünde kurulan Türk Belediyecilik Derneğidir.”

Sezer (2008: 320) kardeş şehirciliğin yasal yollarını; “Türkiye’de yerel yönetimlerin yurt dışındaki yerel yönetimlerle işbirliği yapabilmesi konusunda daha önceki 1580 Sayılı Belediye Kanunu’nda herhangi bir hüküm bulunmamasıyla birlikte, 5302 Sayılı Kanun’da il özel idareleri ve belediyelerin uluslararası teşekkül ve organizasyonlara kurucu üye veya üye olmaları ve gerekse bu teşekkül, organizasyon ve yabancı yerel yönetimlerle ortak faaliyet ve hizmet

projeleri gerçekleştirmeleri veya kardeş kent ilişkileri kurmalarına yönelik sürecin dış politikaya veya uluslararası anlaşmalara uygun olarak yürütülmesi ve önceden İç İşleri Bakanlığı'ndan izin alınması zorunludur” şeklinde ifade etmiştir.

Türkiye’de belediyelerin kardeş şehir ilişkileri kurmaları ve işbirlikleri yapmaları hakkındaki en temel kanun, 5393 Sayılı Belediye Kanunu’dur. Bu kanunun 74. maddesi gereğince İç İşleri Bakanlığı’ndan izin almak şartı ile belediyeler yurt içinden ya da dışından bir belediye ile kardeşlik ilişkisi ya da işbirliği münasebetleri kurabilir. Bu ilişkiler ancak anlaşma ya da protokol imzalanması şeklinde geçerliliğe sahiptir. Yine aynı kanunun 18. maddesi gereğince bu ilişkilerin kurulması için karar alma yetkisi öncelikle belediye meclislerine aittir.

Kardeşlik ilişkileri kapsamında bağlayıcılığı olan diğer bir kanun ise 1173 Sayılı Milletlerarası Münasebetlerin Yürütülmesi ve Koordinasyonu Hakkında ki Kanun’dur. Yine bu kanuna göre, belediyeler, yapacakları işbirliği ve kuracakları kardeşlik ilişkileri hakkında Dış İşleri Bakanlığı’na bilgi vermek zorundadırlar.

Bunların yanında Türkiye Yerel Gündem 21’ler ile diğer ulusal kuruluşlarla işbirliğini desteklemesi açısından önemli bir programdır. Bu programın temel amacının yerel düzeyde işbirliği olanaklarını sağlaması olduğu söylenebilir.

3.5.1. Bursa’nın Kardeş Şehir İlişkileri

Küreselleşmeyle birlikte coğrafi sınırların öneminin azalması ve ülkelerin birbiriyle sosyal, kültürel ve ekonomik alanda etkileşim halinde bulunmalarının gerekliliği bölgesel işbirliği faaliyetlerini de beraberinde getirdiği söylenebilir.

Kardeş şehir ilişkilerinin ikinci dünya savaşı ve soğuk savaş dönemlerinde barışı sağlamak ve yaygınlaştırmak için ilk önce Avrupa ve Amerika’da ortaya çıktığından bahsedilebilir. Bugün gelinen noktada ise kardeş şehirciliğin yalnız Avrupa ve Amerika’yı etkilemediği, dünyanın pek çok ülkesinde uygulandığı ve desteklendiği görülebilir.

Kardeş şehir ilişkileri birbirinden oldukça farklı kültürler yanında Türk cumhuriyetlerindeki işbirliklerinde olduğu gibi, yakın kültürler arasında zaman için azalmış ilişkilerin tekrar gelişmesinde de önemli role sahiptir. Türkiye’de ki

belediyelerin Türk cumhuriyetlerindeki şehirlerle olan ilişkileri 1990'lı yıllarda başlamış ve 2000'li yıllarda artan oranda gelişme göstermiştir. (İşçioğlu, 2014:14)

Kardeş şehir ilişkileri şehre önemli maddi ve manevi katkı da sağlamaktadır. Örneğin, 1971 yılında ilk kardeşlik anlaşmasını Almanya'nın Darmstadt Belediyesi ile imzalayan Bursa Belediyesi, dünyadaki çeşitli şehirlerin belediyeleri ile bugüne kadar 21 tane kardeşlik anlaşması imzalamıştır. Her dönemde yürütülen iyi ilişkiler, uluslararası alanda yapılmış olunan çalışmalar, kardeş şehirler ile kurulan sıkı bağlar, Bursa şehrine 1988 yılında Avrupa Konseyi tarafından verilen Avrupa Şeref Bayrağı'nı ve 1991 yılında da Avrupa Şehri unvanını kazandırmıştır (Esen, 2007:94).

Bursa Belediye Başkanı Recep Altepe'nin 2012 yılında Türkiye Belediyeler Birliği Dergisi'ne verdiği röportajda, Bursa'nın yurt içi ve dışından 35 kardeş şehri olduğunu, kardeşlik ilişkilerinin temelini, iki kardeş şehir arasındaki iletişim artması, karşılıklı kültürel, ekonomik, sosyal ve spor alanlarındaki iletişimin oluşturulması ve geliştirilmesi gibi faktörlerin belirlediğini ifade etmiştir (TBB, 2012:24).

Ayrıca Esen'in ifade ettiği üzere, kardeş şehirlerle yapılan düzenli öğrenci değişimleri, kültürel etkinlikler, öğrenci staj programları, gençlere yönelik çalışmalar, kentlerin ve Türkiye'nin tanıtımı açısından büyük yarar sağlamaktadır (2007:93-94).

Bursa'nın kardeş şehirleriyle başlattığı ilişkiler sonucu şehrin kazanımları Altepe'ye göre şu şekildedir: 'Kardeş şehirler arasında karşılıklı ziyaretler, spor faaliyetleri, tiyatro ve film gösterileri, resim ve fotoğraf sergileri gibi birçok faaliyetler gerçekleştiriliyor. Bu çalışmalar sonucunda Bursa'nın ve dolayısıyla Türkiye'nin tanıtımına katkı sağlanıyor. Düzenlenen teknik geziler ve ortaklaşa yürütülen teknik projeler sayesinde teknoloji açısından ileride olan şehirlerden teknik malzeme ve teknolojiye bilgi transferleri sağlanıyor. Ayrıca, Bursa halkı dünyanın birçok farklı ülkesindeki şehirleri bilgi dağarcıklarına katmış oluyor. Aynı zamanda kardeş şehirlerde Bursa'nın daha çok tanıtımı yapılmış oluyor (TBB, 2012:24).

Ayrıca Kosova ve Bursa kardeşliği çerçevesindeki kazanımlardan bir diğeri ise Bursa'nın bir ilke imza atarak gerçekleştirdiği projedir. Osmangazi

Belediyesi'nin inşa ettiği “Engelli Rehabilitasyon Merkezi” oldukça gurur vericidir. Osmangazi Belediyesi tarafından Kosova'nın Prizren kentinde inşa edilen Prizren Engelli Rehabilitasyon Merkezi, Başbakan Yardımcısı Bekir BOZDAĞ'ın da katıldığı törenle açılmıştır. Prizren'deki ilk ve tek rehabilitasyon merkezinin açılışında konuşan Osmangazi Belediye Başkanı Mustafa DÜNDAR, “Milliyet ayrımı yapmaksızın engelli kardeşlerimize destek olmaktan çok mutluyuz” dedi (TBB, 2012: 31).

Bunların yanında Bursa'ya bağlı Yıldırım Belediyesi Başkanı Özgen Keskin ise kazanımlarını; ‘Kazanılmış her dostluğun kişiye nasıl faydası varsa, şehirlere de o şekilde yansması olduğunu, yeni bir ülkeyle tanışmanın, o ülkenin şehriyle kardeş olmanın aynı zamanda; gelenekleri, anneanneleri; özellikleri, kısacası şehrin bütünüyle kardeş olmak anlamına geldiği şekliyle tanımlıyor (TBB, 2012:29).

Görüldüğü üzere Bursa'nın kardeş şehircilik konusunda Türkiye'de öncü bir kent olması, çoğu kardeş şehirleriyle ilişkilerinin ve faaliyetlerinin kağıt üzerinde kalmaması ve Türkiye'de bir kenti Avrupa standartlarına taşıması sebebiyle, gerek kardeş şehircilik konusunda, gerekse kent yönetimi konusunda Türkiye'nin gururu olarak gösterilebilir.

3.5.2. İstanbul'un Kardeş Şehir İlişkileri

İstanbul'un kardeş şehir ilişkilerinde Türkiye'deki pek çok kentten olumlu ilerlemeler kat ettiği söylenebilir. Özellikle turizmin gelişmişliği sayesinde kendini tanıtmayı ve Türkiye'de uluslararası ticarete önemli bir yer edinmiş olması kardeşlik ilişkilerinde başarıya ulaşması açısından olumlu faktörler olarak sayılabilir.

İstanbul'un uluslararası kentlerle yürüttüğü çalışmalar kardeş şehir çalışmaları, işbirliği protokolleri ve mutabakat zaptı (iyi niyet mektubu) şeklinde olmaktadır. İstanbul bir kentle kardeş şehir ilişkisi kurarken bu ilişkide gerek İstanbul'un ve gerekse de diğer kentin ne bekledikleri konusunda son derece açık ve net bir şekilde tavrını ortaya koymaktadır. Yine kardeş şehir ilişkisi kurulması sırasında İstanbul yazılı olmayan hiç bir konuda talepkâr olunamayacağını baştan kabul eder. Bu nedenle, oluşturulacak kardeşlik protokolünün hazırlık safhasında azami dikkat ve özen göstermektedir (TBB, 2012: 18-19).

İstanbul'un 38 kardeş şehir, 20 işbirliği protokolü ve 17 mutabakat zaptı/iyi niyet protokolü bulunmaktadır. İstanbul'un kardeş şehirlerinin 19'u Asya, 11'i Avrupa, 4'ü Amerika ve 4'ü de Afrika kıtasındadır (www.ibb.gov.tr) .

Kardeş şehircilik ve işbirliği kapsamında İstanbul'un 2010 yılında Avrupa Kültür Başkenti olması, kentin tanınması ve turizmin gelişmesi için büyük katkı sağlamıştır denilebilir.

Avrupa Kültür Başkenti çalışmaları; Kentsel Uygulamalar, Kültür-Sanat, Turizm ve Tanıtım başlıkları altında üç ana eksen de yürütülmüştür. İstanbul'un coğrafi konumu itibarıyla birçok medeniyete ev sahipliği ve imparatorluklara başkentlik yapmış bir kent olması, Avrupa Kültür Başkenti projesini özellikle değerli kılmaktadır. İstanbul'un vizyonunu zenginleştirecek bu kültürel miras kaynağının rehabilitasyon ve koruma odaklı yeni yaklaşımlarla dönüştürülerek hayata geçirilmesinin, Ajans tarafından iddialı hedeflerinden biri olarak ele alındığı ve bu hedefe ulaşma yolunda, Kentsel Uygulamalar kapsamındaki koruma amaçlı projelerin araştırmaya dayalı, yaratıcı ve kamusal yaklaşımlarla şekillendirilmesine önem verildiği anlaşılmıştır (Sayıştay, 2010: 3).

Kültür günleri programı çerçevesinde İBB'nin koordinasyonu, işbirliği ve yardımıyla ilgili şehrin belediyesi veya yönetimi, isterlerse STK'lar ve sanat dünyası ile işbirliği dâhilinde İstanbul'da kendi kültür ve sanatlarını sergileyecek etkinlikler düzenleyebilmektedirler. Bu etkinliklerde İstanbul ve Türkiye'nin kültür ve sanatını tanıtmaya yönelik resim-fotoğraf sergileri, ebru ve hat sanatı, konserler düzenlenir, Türk mutfağı tanıtılır (TBB, 2012: 20).

Turizm ve tanıtım kapsamında gerçekleştirilen projelerle de, İstanbul'un eşsiz kültürel mirası ve yaratıcı kültür kapasitesinin turizm ürününe yansıtılması suretiyle, turizm olanaklarının geliştirilmesi, gerekli kentsel altyapının iyileştirilmesi ve hizmet kalitesinin yükseltilmesine katkı sağlanması amaçlanmış ve İstanbul'a 2010 yılında azımsanmayacak sayıda turist gelmesinde etkili olunmuştur. Avrupa kültür başkenti projesi belirli bir zaman dilimine ait gibi gözükse de, kenti daha çok tanımak, tanıtmak, araştırmak ve yeni girişimler için önemli bir fırsat olarak değerlendirilmelidir (Sayıştay, 2010: 3-4).

3.6. Dünyadaki ve Türkiye'deki Uygulamalarının Karşılaştırılması

Her şeyden önce ülkeler arasında kurulan kardeş şehir ilişkilerinde ya da oluşturulan işbirliklerinde, ortak özelliklere sahip kentler arasında doğru eşleştirmelerin yapılmasının önemli olduğu dikkati çekmektedir. Tarafların beklentileri konusunda son derece açık ve net olmaları gerektiği söylenebilir. Çünkü imzalanacak protokol, her iki tarafın da beklenti ve isteklerini içerecek, anlaşmada yer almayan hiçbir maddenin gerçekleştirilmesi mümkün olmayacaktır.

Kardeş şehir ilişkilerinin temelleri dünyada İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra atılmıştır. Bu ilişkilerin en temel hedefinin o günün koşulları gereğince barışı sağlamak olduğundan daha önce bahsetmiştik. Ardından 1960'lı yıllarda uluslararası zeminlerin halkların kardeşliğine elverişli olmamasından ötürü kardeş şehirciliğin, diplomatik alanlar ve ilişkilerle sınırlı kaldığı görülebilir.

Kardeş şehir kavramının popülerliğinin başladığı dönem olarak 1980'li yılların sonu 1990'lı yılların başını kabul edilebilir. Türkiye'de de zaten bu yıllar arasında kardeş şehirciliğin ne olduğuna dair algılar oluşmaya başlamıştır. Ancak yaklaşık elli yıl kadar öncelerde kardeş şehir ilişkileri kurmaya başlayan Amerika ve Avrupa, bu konuda da Türkiye'den öndedir. Zaten Türkiye'nin 1990'lı yıllarda kurduğu kardeş şehir ilişkilerinin genellikle ekonomik temelli olduğu söylenebilir.

Kardeş şehir ilişkilerinde, Özcan'a (2006; 43) göre; uluslararası pratiklere bakıldığında kentsel eşleştirmelerin olabildiğince ortak sorunlara, benzer nüfus büyüklüğü ve coğrafyaya sahip belediyeler arasında daha çok proje temelli ve bilgi alışverişine dayalı olmasının kabul gördüğü söylenebilir. Oysa ülkemizde kardeş kent uygulamaları arayışı içinde olan belediyelerimizin, kendileri için eşleşebilecek bir kent bulmaları için uygun yöntem olarak, çeşitli nedenlerle yurtdışı ile ilişkide bulunan hemşehrilerin girişimleri ile kardeş kent ilişkisinin oluşturulması söylenebilir.

Bazen bu eşleşmeler yerine, kardeş kent arayışı içinde olan bazı belediyelerimiz, Dışişleri Bakanlığı'ndan bu konuda yardım istemektedir. Bunun yanında diğer ülkelerden gelen kardeş kent olma istekleri de Dışişleri Bakanlığımıza iletilmek koşuluyla, böyle eşleşmelerin de sağlanabileceği söylenebilir. Ancak bu bakanlığın yoğun temposundan dolayı pek tercih edilen bir yöntem değildir.

Ülkemizde kardeş kent ilişkileri genellikle somut ve sağlam amaçlar temelinde gerçekleştirilmediğinden kardeşlik ilişkilerinin, anlaşma metni üzerinde kalmaktan öteye gidemediğini ya da karşılıklı tebrik ve hediyelerin verilmesinden öteye geçemediğini söylemek mümkündür. Öte yandan Amerika ya da Avrupa'da kardeş şehir ilişkisi içinde bulunan pek çok devlette, amaç ve beklenti pratiklerinin daha sağlam temellere dayanması sebebiyle ülkemizdekine benzer durumların çok nadir yaşandığı söylenebilir.

4. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ'NİN KARDEŞ ŞEHİRLERİ

Çalışmanın bu bölümünde Ankara büyükşehir Belediyesi'nin kardeş şehirleriyle olan ilişkileri incelenerek, söz konusu ilişkilerin seviyesi ve geleceği hakkında çıkarımlar yapılmaya çalışılacaktır.

4.1. Protokollerin Ortak Yönleri ve Amaçları

Bir ülkenin diğer bir ülkeyle kurduğu kardeşlik ilişkilerinin temeli işbirliği protokollerine dayandırılabilir. İşbirliği protokolleriyle kurulan ortaklıkların ve zamanla sınıp her iki tarafa da ortak çıkarlar sağlaması sonucu ilişkilerin, daha ileri seviyelere taşınarak 'kardeşlik ilişkilerine' çevrildiğini görebiliriz. Tarafların işbirliği ve barış nişanları olarak sayabileceğimiz kardeşlik protokollerinin, imzalandığı tarihten itibaren geçerliliğinin başladığı ve her iki tarafa da sorumluluk yüklediği söylenebilir.

Yurt içi ilişkiler konusunda belediyeler için yasal çerçeveyi oluşturan diğer metinleri İçişleri Bakanlığı Genelgesi oluşturmaktadır. Genelgede kardeş şehir ilişkisinin çerçevesi ve kapsamıyla ilgili bilgi ve koşullar yer almaktadır. Kardeş şehir ilişkisi kuracak şehir hakkında bilgilerin derlenmesi, işbirliği konusunun, süresinin, amacının, hedefinin, maliyetinin ve beklenen faydaların neler olduğunun ortaya konulması, işbirliği protokolünün hazırlanması ve Belediye Meclisi kararının alınması gerekmektedir (İşçioğlu, 2012:15).

Protokollerin her iki tarafın kendi rızasıyla ve açıkça belirlediği kriterlerin protokollerde yer aldığı şekliyle imzalandığını unutmamak gerekir. Protokollerin imza tarihiyle beraber taraflara sorumluluk yüklediğini ve istenildiği takdirde belirli aralıklar halinde tekrarlanıldığı söylenebilir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin imzaladığı hemen her protokolde karşılıklı niyet ve beklentilerin açıkça ortaya konduğu görülebilir. Protokollerdeki konuların ortak alanlarına baktığımızda (Ek 2: Protokoller)

-Her iki tarafın öncelikli niyeti, barışı ve dostluğu sağlamak ve sağlamlaştırmak,

-Mevcut işbirliği ve ilişkileri geliştirmek,

-Şehir yönetimi, imar, ulaşım, sağlık, trafik, altyapı, çevre koruması gibi konularda bilgi ve tecrübeleri paylaşmak,

-Ortak çıkarları kapsayacak şekilde proje ve çalışmalar yapmak,

-Sosyal, kültürel ve ekonomik konuları amaçlayan sergi, panel ve konferanslar düzenlemek,

-Turizm, kültür, sanat, spor ve bilimsel çalışmalarda işbirliği yapmak,

-Kentteki iş çevrelerinin ticari ilişkilerinde işbirliği yapmalarını sağlamak,

-Tarafların birbirlerinin şehirlerinde, birbirlerinin kültürlerini tanıtmak amacıyla restoran açmasına, park yapmasına, cadde ve sokak isimleri verilmesine ve kültür günleri düzenlenmesine olanak sağlamak,

-Deneyimlerin paylaşılması için karşılıklı ziyaretlere imkan tanımak,

-Kardeşliği oluşturan protokolü her iki tarafın kendi dillerinde eşit derecede önem taşıyacak şekilde hazırlamak ve anlaşmazlık halinde İngilizce metni esas almak şekliyle karşımıza çıktığı görülebilir.

4.2. Köklü Bir Kardeş Şehircilik: Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Seul Belediyesi

Ankara ve Güney Kore arasında kurulan kardeşlik ilişkisinin temellerini 1070'li yılların başına dayandırabiliriz. 1973 yılında bağımsızlık uğruna Kore'de savaştan Türk askerleri anasına Ankara Büyükşehir Belediyesi'ne Kore Anıtı hediye edilmiş ve günümüze kadar ilişkilerin sıcak tutulmaya çalışıldığı görülebilir. Ankara'nın ilk anlaşmasını 1971 yılında Kore ile imzalamış olduğu ve zaman zaman bu protokollerin yenilendiği söylenebilir.

Ülkelerin ekonomik yatırımları, idarelerin birbirlerinin deneyimlerinden faydalanmaları ve diplomatik temaslar yanında halkların birbirlerinin kültürlerini tanınmasına da kardeş şehircilikle imkan verildiği görülebilir.

Bunun gibi ekonomik işbirliğinin gelişmesi dışında kültür müzakeresi de gerekir. Kültür müzakeresi iki ülke arasında hayat kültürü hakkında karşılıklı anlayışı hızlandırmayı amaç edinmesi gerekir. Bunun için Kore-Türkiye arasının

toplumsal kültür müzakeresi ve işbirliği geleneksel dostluk ilişkisinin devamını sağlayarak gerçekleşmesi gerekir (Kim, 2007: 122).

Ankara-Kore ilişkileri, işbirliği protokolleri ile her ne kadar çok eskiye dayansa da kardeşlik ilişkisi protokolü 2005 yılında yenilenerek tekrar imzalanmıştır (29 Haziran 2005, Ankara-Seul Kardeş Şehir Protokolü).

Kardeş şehircilik çerçevesinde Ankara-Seul ilişkilerini kardeşlik modelinin etkinliği kriterleri açısından ele almakta fayda görülmektedir.

-Durum ve İhtiyaçların Belirlenmesi

Kardeşlik protokolünün 1. maddesine göre; “Her iki kent ekonomi, çevre koruma, sosyal refah ve kent planlaması gibi çeşitli konuları içerecek fakat bunlarla sınırlı kalmayacak şekilde mevcut işbirliğinin derecesini ve faaliyet alanlarını genişletmeye devam edeceklerdir.” Görüldüğü üzere işbirliği yalnızca belirli birkaç konuyla sınırlı kalmamış, etkileşim ve işbirliği ile ilgili alanların sürekli genişletilmesi özellikle belirtilmiştir.

21. yüzyılda uluslararası ortam değişikliği, politika, ekonomi, sosyal, toplum, kültür ve sanat değişikliği aracılığıyla ülkeler arasındaki kültürel işbirliği ortaklığını daha da çok geliştirerek güçlenmesi gözlenmektedir. Kore ile Türkiye arasındaki karşılıklı yatırım gittikçe daha çok gelişeceği görülmektedir. Özellikle çağdaş teknoloji ve “High-Touch” sanayi alanlarındaki karşılıklı yatırım gelişerek daha çoğalacaktır (Kim, 2007: 121-122).

Yine toplumların birbirlerini tanıma istekleri küreselleşen dünyayla birlikte artmış ve ülkelerin birbirlerinin gündelik yaşamları ve kültürlerini tanımaları amacıyla, protokolün 2. maddesine göre karşılıklı kültürlerin tanınması ve sanatın geliştirilmesi için karşılıklı kültür günleri düzenlenecektir. Tüm bu ihtiyaçların ve programların karşılanması için gerekli muhataplara yani ortaklıktaki taraflara ihtiyaç vardır. Durumlar ve ihtiyaçlar doğru teşhis edildikten sonraki adım bunları karşılayacak ortağın saptanmasıdır. Kardeşlik ilişkisine konu olan taraflar Türkiye’den Ankara Büyükşehir Belediyesi, Güney Kore’den ise Seul Belediyesi’dir.

-Başlangıç Süreci

Kardeşlik ilişkisi sürecinin “kardeşlik protokolü” nün imzalandığı tarihten itibaren başlamış olduğunu ve bu andan itibaren her iki tarafın da birbirlerine karşı sorumlulukları olduğunu, anlaşma metni üzerinde fikir birliğine varılan konuların gerçekleşmesi için her birinin ayrı ayrı görevlerinin olduğu unutulmamalıdır. Dolayısıyla Seul ile Ankara arasındaki kardeş şehir ilişkisinde başlangıç süreci ile ilgili kriter, protokolün imzalandığı tarih olan 1971 yılında resmen başlamış olup, tekrarlandığı süreçler içerisinde de aynı önemde sorumluluk taşımaktadır.

-Amaçların Tanımlanması ve Beklentiler

Amaçlar ve beklentiler iki belediye arasında imzalana protokol metninde açıkça belirtilmiştir. Bu alanlar; ekonomi, çevre koruma, sosyal refah, kent planlaması, kültürel faaliyetler, toplu kamu taşımacılığı, kent yönetimi ile ilgili teknik bilgi ve deneyim paylaşımı şeklinde sıralanmıştır (Protokol md.1,2,3).

Protokole göre tüm bu açıkça sıralanan alanlar dışında da faaliyet alanları genişletilecek olup, işbirliğinin derecesi ve etkinliği sınırlı kalmayacaktır.

-Gerekli Kurumsallaşmanın Sağlanması

Bu kriter, başlangıçta belirli prosedürlerin sağlanması şeklinde algılansa da aslında uzunca bir süreci gerekli kılacak bir kriter sayılabilir. Kurumsallaşmanın sağlanması için her iki tarafın belediye meclislerinden karar ve ilgili bakanlıklarından onay çıkmış olması gerektiği söylenebilir. Böylece protokolün imzalanacağı tarih, ülke ve yer belirlenir, basın çağırılır ve tarafların belediye başkanlarınca imzalar atılır.

-Uygulamanın Denetimi

Kardeşliğe taraf olan Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Seul Belediyesi gerekli kurumsallaşma sağlandıktan sonra üstlendikleri pozisyonlar ve yetkiler çerçevesinde protokoller üzerinde mutabakata varılan konuların eyleme dönüşüp dönüşmediğini incelemektedirler. Ankara ve Seul Belediyelerinin bunu, kardeşlik protokollerini zaman zaman yenileyerek, karşılıklı ziyaretlerin devamlılığını sağlayarak ve projeleri yürüten birimlerin belirli zamanlar içinde birbirlerini bilgilendirme faaliyetleriyle gerçekleştirdikleri anlaşılabilir.

-İletişim ve Katılım Kararlarının Oluşturulması

Kardeşlik ilişkisi kuran tarafların, program ve projelerinin devamlılığını sağlamak için ortaklığa ya da işbirliğine dahil her birim arasında sürekli iletişimin olması gerektiği söylenebilir. Dolayısıyla Ankara ve Seul kardeşliğinin 1970’li yıllardan günümüze kadar kopmadan ve amaçlarına hizmet eder şekilde gelmesi, belediye başkanları ve beraberlerindeki heyetlerin sık ziyaretleri, neredeyse her yıl karşılıklı düzenlenen kültür günleri, kent yönetimine yönelik düzenlenen konferans ve seminerlerin sıklığı, ihracat ve ithalat faaliyetleri, ekonomik program ve projelerin oluşturulması, spor ve kültürel aktivite davetleri, uluslararası konferans ve fuar davetleri ile belediye başkanlarının iyi ilişkileri şeklinde sıralanabilir. Bu kriterlerden sonra halen devam eden ilişkilerin zeminini oluşturan faaliyetlerin belli başlıcaları;

*Kore yerel televizyon kanalının zaman zaman Türkiye’yi tanıtıcı programlar yapmaları,

*Özelde Ankara’yı genelde Türkiye’yi tanıtıcı park ve imar yapıları,

*Belediye başkanları ve beraberindeki heyetlerle gerçekleştirilen ziyaretler,

*Toplu taşıma, kent deneyimleri, kadınların istihdamdaki yeri ve önemi, eğitim programları, park ve şehir mimarisi, kentsel gelişim ve refahın incelenmesi, altyapı, ulaşım, uluslararası forumlar, çevre politikaları, belediye başkanları forumları gibi konularda karşılıklı düzenlenen seminer ve konferanslar,

*Yeni yıl, seçim, bayram ve ulusal gün tebrikleri,

*Halkların birbirlerinin kültürlerini tanımaları için düzenli olarak gerçekleştirilen kültür günleri,

*Kültür günlerinde ve belirli zamanlarda sergilenen sanatsal ve sporsal faaliyetler gibi konular Kore-Ankara ilişkilerinin 40 seneyi aşkın süredir sıcak tutulmasına vesile olmuştur denebilir.

Sonuç olarak 40 yılı aşkın süredir kurulan kardeşlik ilişkileri çerçevesinde hem Seul hem de Ankara adına yaşanan gelişmeler ve gerçekleştirilen faaliyetlere baktığımızda;

Güney Kore ile gerçekleştirilen kardeşlik ilişkisi, Türkiye'nin az da olsa ihracat faaliyetlerinde hareketlenme sağlamıştır. Başkanlık Özel Kalemî Saffet ÖZDEMİR'in 1994 yılı raporuna göre; Güney Kore'ye ihraç edilen başlıca ürünler; demir-çelik çubuklar, demir, alaşımsız çelikten yarı mamuller, kuruyemiş, meyve, yünlü mensucat, deri eşya, seramik, karolar, cam eşya, yaprak tütün, ithal edilen başlıca ürünler ise sentetik iplik, muhtelif dokumalar, buzdolapları, dondurucular, soğutucular, elektronik cihazlar, sentetik lif ipliği, binek otomobilleri, eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlardır. Ülkemizin 1999 yılında Güney Kore'ye ihracatında bir hareketlenme gözlenirken, Kore'nin ihracatında az da olsa bir düşme izlenmiştir.

Türkiye ve Güney Kore arasında ekonomik ve ticari ilişkileri geliştirmek için Ekonomik ve Teknik İşbirliği Ortak Komisyonları kurulmuş ve dönem dönem konseyler oluşturulmuştur. Yine Saffet ÖZDEMİR'in aynı tarihli raporuna göre, Türkiye ve Güney Kore arasında ekonomik ve ticari ilişkilerin geliştirilmesi için gerekli altyapı tamamlanmıştır. Türkiye-Güney Kore ticaretin geliştirilmesi ve Ekonomik Teknik İşbirliği Ortak Komisyonu'nun 5. dönem toplantısı 28 Ekim 1997 tarihinde Seul'da yapılmıştır.

2004 yılında Seul'da Mesleki Eğitim Anlaşması yapılması üzerine Ankara'dan bir grup öğrenci kurs görmüştür. 1 yıl süren eğitimler ve kurslar boyunca her türlü sorumluluk ve ekonomik masraflar Seul Belediyesi'ne ait olmuştur. (Ek:1, 13 Ekim 2003 tarihli Seul Uluslararası İlişkiler Müdürü tarafından Seyfi SALTOĞLU'na yazılan yazı)

Seul'da zaman zaman Türk kültürünün tanıtılması için mehter takımları, kent orkestrası görevlendirilmiş (1170 Sayılı ve 16.05.2005 tarihli yazı), yine Türk kültürünün tanıtılması için Seul'da bir Ankara Bağ Evi inşa edilmiş (1278 Sayılı ve 14.11.1994 tarihli yazı), karşılıklı kültür günleri düzenlenmiş ve İç İşleri Bakanlığı'nın 2012/62 Sayı ve 23.01.2012 tarihli kararı ile Ankara'da bir caddeye "Seul Meydanı" adı verilmiştir.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı ve beraberindeki heyet uluslararası programlara ve seminerlere katılarak su ve yeşil alanlar, su kalitesi yönetimi, kent vizyonu, çevre politikaları hakkında hem brifingler vermiş, deneyimlerini aktarmış hem de Ankara bu konferanslarda tanıtılmıştır. (20-25 Ekim tarihli Ramazan KABASAKAL Raporu)

Bunların yanında 2014 yılında Ankara Büyükşehir Belediyesi Seul’da “Kamu Hizmetlerine Girişimin Geliştirilmesi” dalında birincilik ödülünü almış olup, etkinlik süresince düzenlenen sergide belediyenin projeleri ve Ankara’yı tanıttıkları materyaller sergilenmiştir. (252 Sayı ve 18.06.2014 tarihli yazı)

Görüldüğü üzere gerçekleştirilen tüm bu faaliyetler Ankara-Seul kardeşlik ilişkisinin askıda kalmamasına ve amaçlarına hizmet etmesine vesile olmuştur. Dolayısıyla kardeş şehrin en önemli temellerinden olan “barış, kültürlerin ve deneyimlerin paylaşılması ve yardımlaşma” gibi konular her iki taraf için de olumlu katkılar sağlamıştır. Yukarıda saydığımız “kardeş şehir oluşturulmasında izlenecek kriterler” adım adım gerçekleştirilmiş, sonucunda da etkileri halen süren kentler arasında iletişimi sürekli kılan durumların yaşanmasına imkan tanımıştır.

4.3. Etkin Bir Kardeş Şehircilik: Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Budapeşte Belediyesi

Ankara ve Macaristan kardeş şehir ilişkilerinin de oldukça eskiye dayandığı söylenebilir. Bu kardeşlik ilişkilerinin temelli 1900’li yılların başına dayanıp, günümüze kadar ulaştığını görebiliriz. Bu ilişkilerin 1991 yılında dönemin belediye başkanı Murat KARAYALÇIN ile başladığını ve günümüzde de halen ekili ve aktif bir şekilde devam ettiği söylenebilir.

Budapeşte’deki işbirliği ve kardeşlik amacındaki en ilgimizi çeken konunun doğalgazla çalışan otobüsler, ulaşım ve kültür konuları olduğunu görebiliriz. Ankara’nın, Budapeşte’nin Macar yapımı doğalgazla çalışan otobüs konusundaki başarılarından faydalanmak istediğini, bu yüzden karşılıklı ziyaretlere önem verdikleri ve bu otobüslerin Ankara’ya getirilmesi için uğraşıldığı söylenebilir. Bunun yanında her iki kentin kendi kültürlerini tanıttıkları için her türlü kaynak paylaşımı ve organizasyonu desteklediklerine de rastlanabilir (Ek:2, Ankara- Budapeşte İşbirliği ve Dostluk Protokolü, md.2).

Ortakların saptanması konusuna geldiğimizde Ankara için, özellikle ulaşım ve toplu taşıma konularında gelişen Budapeşte'nin deneyimleri oldukça önem taşımaktadır. Bu yüzden de amaçları gerçekleştirecek en iyi ortağın Budapeşte olarak saptandığı söylenebilir.

Kardeşlik süreci ya da başlangıç süreci ise Nisan 1992'de dönemin Belediye Başkanı Murat KARAYALÇIN'ın ve Budapeşte Belediye Başkanı Gabor DEMSZKY'nin Ankara'da işbirliği ve kardeşlik protokolünü imzalaması ile başlamış olup, deneyim ziyaretleri, kültür programları, konferans ve seminerlerle sıcak tutulmuştur.

Amaçların tanımlanması ve beklentiler kriterinde, hem Ankara Budapeşte'de Türk kültürünü tanıtmak istemiş, hem de Budapeşte Ankara'da kendi kültürlerini tanıtmak istemiştir. Bu yüzden sanatçıların, alanlarında deneyim sahibi heyetlerin ve akademisyenlerin belirli zamanlarda ziyaretlerine olanak tanınmasını istemişlerdir. Ayrıca Ankara ulaşımında kullanmak ve rahatlığı sağlamak için Budapeşte'den 252 adet körüklü karus otobüsün Ankara'ya getirilmesi amacıyla Macar Otobüsleri İhracat Şirketi ile anlaşma protokolü imzalamıştır (1991 tarihli Murat KARAYALÇIN'ın Budapeşte Ziyaret Raporu).

Yine aynı raporda her iki şehrin halledilmesi gereken sorunlarının birbirine çok benzediğini, yeni işbirliği imkanlarının bulunabileceği, taşımacılığın verimli işletimi ve reorganizasyonun sermaye alanında sağladıklarını ifade etmiştir.

Gerekli kurumsallaşmayı, her iki kentin de önce belediye meclislerinden sonra da ilgili bakanlıklarından çıkan yasal izin ve onay ile sağlanması ve böylece üzerinde anlaşılan konular için her iki belediyenin de ilgili birimlerinin sorumlu olması ve faaliyete geçmesi şeklinde açıklanabilir.

Uygulamanın denetimi Budapeşte-Ankara Dostluk ve İşbirliği Protokolü'nün 1. maddesinde yer aldığı şekliyle her yıl 4-5 temsilciden oluşan heyetin karşılıklı birbirlerini bilgilendirmesi ve görüş alışverişinde bulunması şeklinde gerçekleşecektir. Ayrıca bunların yanında belediye başkanları ve beraberlerindeki heyetin karşılıklı ziyaretleri ve uluslararası konferanslarda bir araya gelindiğindeki temaslarla da denetim ve uygulamalar takip edilebilecektir.

İletişim ve katılım kanallarının oluşturulması süreci ise uzun bir dönemi kapsamakta ve her iki kent için de önemli olan şu etkinliklerle uzun yıllardır devam etmiş ve etmektedir;

KARAYALÇIN'ın 1991 Budapeşte Ziyaret Raporu'nda Ankara-Budapeşte kentleri arasında iletişim, kültürel ilişkiler ve çevre konularında işbirliğinin geliştirilmesi ve bunların yanı sıra iki belediyenin, kentlerindeki sanayi ve ticaret odalarıyla temas kurarak bir Ankara-Budapeşte iş konseyinin kurulmasına yardımcı olmaları konusunda bir protokol imzaladığını, Budapeşte 2. Bölge Belediye Başkanı ile kendi bölgesinde bulunan Gül Baba Türbesi'nin onarımını ve türbe çevresinde bir Türk Kültür Merkezi'nin yapılmasını görüştüğünü, Macar Otobüsleri İhracat Şirketi'yle Ankara'ya 252 yeni körüklü karus otobüsün alınması için anlaşmaya varılan protokolü imzaladığını belirtmiştir.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Özel Kalem Müdürlüğü'nün 723 Sayı ve 11.03.2003 tarihli yazısına göre Ankara Büyükşehir Belediyesi AB Aday Ülke Başkentleri Konferansı'na Mamak Belediye Başkanı Gazi ŞAHİN katılmış ve ŞAHİN'in Mart 2003 Budapeşte Raporu'na göre "1994 yılında İ. Melih GÖKÇEK'in "Örnek Başkente Doğru" projesini başlattığını böylece kentsel dönüşüm konsepti geliştirdiğini, bu konseptin temel özelliğinin bir taraftan Ankara'nın plansız yapılardan kurtarılması diğer taraftan da sosyal devlet olmanın bilinciyle o bölgelerde yaşayan insanların mağdur edilmeden daha sağlıklı ve yaşanabilir konutlara sahip olmasıdır. Projede çevre arazilerde plansız ve projersiz bir yapılanmaya sebep olan dar gelirli insanlarla bir anlaşma yapıp, arazileri karşılığında onlara modern daireler verilmiştir" şeklindeki konuşmasıyla projeden kendisi bahsetmiştir. Ayrıca 2011 yılında 14-17 Eylül 2011 tarihli Budapeşte Belediyesi Ankara Ziyareti Raporu'na göre; Budapeşte Belediye Başkanı Istvan TARLOS başkanlığındaki 5 kişilik heyet Ankara'yı ziyaret etmiştir. Ziyaretin 2. günü de " Ankara Sokaklarında Çalışan Çocuklar Merkezi" ile başlatılmıştır. Merkez, toplumun herhangi bir kesiminde unutulmuş ya da ihmal edilmiş herhangi bir bireyin bırakılmadığının en güzel örneği olarak heyetin çocuklara sunulan imkanlar karşısında belediyemizin hizmet anlayışı konusunda fikir edinmelerine olanak sağlamış, Kuzey Ankara Kentsel Dönüşüm Projesi de üç etabı tamamlanan Dikmen Vadisi Kentsel Dönüşüm Projesi göz önünde bulundurulduğundan çok daha büyük bir ölçekte yaşanabilir yaşam merkezi oluşturulması açısından heyetin dikkatini çekmiştir.

Uzun yıllara dayanan işbirliği ve dostluk protokolü Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Daire Başkanlığı'nın 572 Sayı ve 123.11.2011 tarihli yazısına göre, Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin dünyanın çeşitli ülkelerinden kentler ile karşılıklı olarak bilgi ve deneyimlerin paylaşılması, kültürel yakınlaşmanın sağlanması, şehirlerimiz arasındaki ekonomik ve ticari faaliyetlerin pekiştirilmesi ve tarihi bağlarının güçlendirilmesi gibi amaçlarla dostluk ve işbirliği ilişkilerini kuvvetlendiren “kardeş şehir” ilişkilerini imzalamıştır.

Tüm bunların yanında yıllardır çeşitli zamanlarda düzenlenen kültür günlerine ilişkin etkinlikler konusunda Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı 117 Sayılı ve 26.02.2015 tarihli yazısına göre, Eylül 2015 tarihinde Ankara'da düzenlenmesi planlanan Budapeşte Kültür Günleri'ne ilişkin etkinliklerin düzenleneceği yerlerin ziyaret edilmesi ve teknik konular üzerinde görüşmeler yapmak amacıyla Budapeşte Belediyesi'nden bir heyet 3-5 Mart 2015 tarihleri arasında belediyeyi ziyaret edecektir.

Görüldüğü üzere sınır ötesi kentler arasında, önce işbirliği ve dostluk anlaşmaları ile başlayan ve kardeşliğin temelini oluşturan ilişkiler, etkin ve devamlı şekilde sağlanıyorsa, kentlerin işbirliğini sağlamlaştırmak için bir sonraki adım kardeş kent ilişkileri şeklinde gerçekleşiyor. Kurulan dostluk ve işbirliği “kardeşlik protokolleri” ile sağlamlaştırılıyor. Bu nedenle işbirliği ve ortaklık ilişkilerinin sağlıklı yürümediği zamanlarda kardeşlik ilişkilerinin tercih edilmediği söylenebilir. Denetimin sağlıklı işlemesi, sorumlu heyetler arasında iletişim kopukluğunun yaşanmaması ve ortaklarla amaçların iyi tanımlanması kardeşlik ilişkilerinde verimliliği artırıyor denebilir.

4.4. Ankara Büyükşehir Belediyesinin Kardeş Şehirleri

Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin şu ana kadar toplam 45 şehir ile kardeşlik ilişkisi bulunmaktadır. Ancak bunların yarıya yakınıyla ilişkiler çeşitli sebeplerden ötürü ya askıya alınmıştır ya da kardeşlik ilişkileri dondurulmuştur. Bu sebepler doğal afetlerin getirdiği olumsuz etkiler, ülkelerde yaşanan iç karışıklıklar, savaşlar, ekonomik bunalımlar, diplomatik ilişkilerin bozulması şeklinde sıralanabilir. Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin kardeş şehirlerinin kimler olduğuna ve kardeşlik protokollerinin ne zaman imzalandığına baktığımızda;

- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ve İslamabad Kardeş Şehir Protokolü (01.03.1982)
- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Malezya'nın Başkenti Kuala Lumpur Belediyesi Kardeş Şehir Protokolü(16.06.1982)
- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Houston Belediyesi Kardeş Şehir Protokolü (03.03.1987)
- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Lefkoşa Belediyesi Kardeşlik ve İşbirliği Belgesi (14.11.1989)
- Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Moskova Belediyesi Arasındaki Kardeşlik ve İşbirliği Protokolleri (17.04.1992)
- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Kırgızistan Cumhuriyeti Başkenti Bişkek Arasında Dostluk ve Kardeşlik Protokolü (26.06.1992)
- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Sofya Büyükşehir Belediyesi Kardeşlik Protokolü (16.09.1992)
- Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Çek Cumhuriyeti Prag Arasındaki Kardeş Şehir Protokolü (17.02.1993)
- Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Küba Cumhuriyeti Havana Belediyesi Kardeşlik ve İşbirliği Protokolü (27.10.1993)
- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Türkmenistan'ın Başkenti Aşkabat Arasındaki Kardeş Şehir Protokolü (21.06.1994)
- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Kuveyt Devleti Kuveyt Şehri Belediyesi Kardeş Kent Protokolü (20.09.1994)
- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Saraybosna Belediyesi Arasındaki Kardeşlik ve İşbirliği Protokolü (20.10.1994)

- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Arnavutluk Cumhuriyeti Tiran Belediyesi Kardeş Şehir Protokolü (23.01.1995)
- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Makedonya Cumhuriyeti Üsküp Büyükşehir Belediyesi Kardeşlik ve İşbirliği Protokolü (26.10.1995)
- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Rusya Federasyonu-Baskır Cumhuriyeti Ufa Belediyesi Kardeşlik ve İşbirliği Protokolü (04.03.1997)
- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Romanya Cumhuriyeti Bükreş Genel Belediyesi Kardeşlik ve İşbirliği Protokolü (20.07.1998)
- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Şili Santiyago Şehri Kardeşlik Protokolü
- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Manama Kardeş Şehir Protokolü (06.06.2000)
- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Umman'ın Başkenti Muskat Arasındaki Kardeş Şehir Protokolü (01.08.2001)
- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Amerika Birleşik Devletleri Şikago Kenti Kardeş Şehir Protokolü (10.06.2002)
- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Afganistan'ın Başkenti Kabil Arasındaki Kardeşlik Protokolü (14.06.2003)
- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Moğalistan'ın Başkenti Ulaanbaatar Arasında Kardeş Şehir İlişkisi Kurulmasına İlişkin Protokol (14.06.2003)
- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Tacikistan'ın Başkenti Duşanbe'nin Kardeş Şehir Protokolü (11.12.2003)
- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Kosova'nın Başkenti Priştina Arasındaki Kardeş Şehir Protokolü (23.02.2004)

- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Moldova'nın Başkenti Kişinev Arasında Kardeş Şehir Anlaşması (12.02.2004)
- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Suriye'nin Başkenti Şam Arasındaki Kardeş Şehir Protokolü (10.11.2004)
- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Etopya'nın Addis Abbaba Şehri ile Kardeş Kent Protokolü (27.12.2004)
- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Özbekistan'ın Başkenti Taşkent Arasındaki Kardeş Şehir Protokolü (04.03.2005)
- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nin Başkenti Kinşasa Arasında Kardeş Şehir Protokolü (07.08.2005)
- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Yemen Cumhuriyeti Kenti Sana Belediyesi Arasında Kardeş Şehir Protokolü (12.01.2005)
- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Kore Cumhuriyeti Seul Belediyesi Arasındaki Kardeş Şehir Protokolü (29.06.2005)
- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Beyaz Rusya Cumhuriyeti Kenti Minsk Belediyesi Arasındaki Kardeşlik ve İşbirliği Protokolü (10.11.2007)
- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Hırvatistan'ın Zagreb Kardeşlik ve İşbirliği Protokolü (27.10.2008)
- Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Çin Halk Cumhuriyeti Şangay Belediyesi Kardeşlik ve İşbirliği Protokolü (28.08.2008)
- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Gine Cumhuriyeti Bissau Belediyesi Arasındaki Kardeş Kent Protokolü (22.07.2011)
- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Kazakistan'ın Başkenti Astana Kardeşlik ve İşbirliği Protokolü (12.10.2011)

- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Washington D.C. Belediyesi Arasındaki Kardeşlik Protokolü (03.10.2011)
- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Somali'nin Mogadişu Belediyesi ile Kardeş Şehir Protokolü (05.01.2012)
- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hanoi Halk Meclisi Arasındaki Kardeşlik ve İşbirliği Protokolü (14.09.2011)
- Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Tayland Krallığı Bangkok Arasındaki kardeşlik ve İşbirliği Protokolü (21.03.2012)
- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Avusturya Başkenti Viyana Belediyesi Arasındaki Kardeş Şehir Protokolü (25.05.2012)
- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Tataristan'ın Başkenti Kazan Belediyesi Arasındaki Kardeş Şehir Protokolü (11.04.2013)
- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Nijer Cumhuriyeti Niamey Belediyesi Kardeşlik Protokolü (23.07.2013)
- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Tahran Belediyesi Arasındaki Kardeş Şehir Protokolü (18.12.2013)
- Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Slovenya Cumhuriyeti Lübljana Belediyesi Arasındaki Kardeş Şehir Protokolü (03.02.2015)

Görüldüğü gibi Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin 45 tane kardeş şehri bulunmaktadır. Kardeşlik ilişkilerine 1980'li yıllardan itibaren başlayıp hemen hemen her yıl bir kentle kardeşlik protokolü imzalanmıştır. İlişkiler ve protokoller 2000'li yıllardan itibaren hız kazanmış ve özellikle ülkelerin başkentleri ile ilişkiler kurulmuştur. Tüm bu kardeş şehirlerle ilişkiler tam anlamıyla amaçlarına ulaşamamış olup, olumlu örneklere çalışmanın ilerleyen bölümlerinde yer verilecektir.

4.5. Ankara Büyükşehir Belediyesinin Bazı Kardeş Şehirleriyle İlişkileri

1989 yılından başlayıp, günümüze kadar devam eden kardeş şehir çerçevesi içinde ilişkilerin pek çok sebebe dayandığı görülebilir. Diplomatik atamalar, yeni yıl tebrikleri, yemekli davetler, seminer ve konferans davetleri, spor turnuvaları, ekonomik ve ticari zirveler, tecrübelerinden faydalanmak için kamu personeli davetleri, yapı ve mimari tanıtım ziyaretleri, festivaller, kültür tanıtım etkinlikleri, kutlama törenleri, küresel forum ve toplantılar, örnek olarak gösterilebilir.

Tüm bu sayılanlar, Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin kardeş olduğu belediyeler ile sürdürdüğü olumlu ve olumsuz ilişkiler, askıda kalan veya devam eden ya da bazı sebeplerle kopan ilişkiler çerçevesinde başlıklar halinde incelenecektir.

4.5.1. Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Pakistan'ın İslamabat Kenti Arasındaki Kardeş Şehir İlişkisi Durumu

Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Pakistan'ın kardeşlik ilişkileri de oldukça eskiye dayanır. Davet ve ziyaretlerden öte sosyal ve ekonomik yardımlaşmanın da olduğu ve bir çok konuda da özellikle Ankara'nın Pakistan karşısında bir hayli özverili olduğunu da görebiliriz. Tüm bu ilişkiler ışığında kardeşlik ve dostluk ilişkisinin günümüze kadar nasıl uzandığı birazdan bahsedeceğimiz durumlar çerçevesinde anlaşılabilir.

26 Eylül 1996 tarihinde Pakistan Büyükelçisi İnam Ul Haque tarafından gelen mektupta, 2-4 Ekim 1996 tarihinde Ankara'ya geleceğini belirtmektedir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü Uluslararası İlişkiler Bölümü 491 Sayılı ve 27.03.1996 tarihli yazısında İ. Melih GÖKÇEK; “Büyükelçi İnam Ul Haque'yi Ankara'nın kardeş şehri İslamabad'ın Belediye Başkanı muhterem meslektaşımı kentlerimiz arasında olması gereken ve kaynağını milletlerimiz arasındaki yüce değerlerden alan ilişkileri görüşmek ve planlamak üzere muhterem eşleri ve bir heyet ile birlikte bizim için en uygun zamanın önümüzdeki mayıs ya da haziran ayları olmakla birlikte kendileri için uygun olabilecek bir tarihte Ankara'ya davet etmekten şeref duyuyorum” şeklindeki ifadesiyle kardeşlik ilişkilerinin sıcak tutulması için davette bulunmuştur.

Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü'nün 684 Sayılı ve 30.10.1996 tarihli yazısına göre, Pakistan'ın Ulusal Kamu Yönetimi Enstitüsü'nden 15 kişilik bir heyet 9-17 Kasım 1994 tarihleri arasında Ankara'yı ziyaret edecektir. Ziyaret ülkemizin karayolları, limanlar, iletişim ağı, kamu hizmetlerinin yürütülmesi, insan kaynaklarının geliştirilmesi, sanayileşme politikaları ve yönetimi konularını kapsayan bir inceleme gezisi niteliğindedir.

Dış İşleri Bakanlığı'nın 270366 Sayılı ve 25.06.2004 tarihli yazısında, İslamabat Büyükelçiliğine müracaat eden İslamabat Belediye Başkanı Karman Lashari, 19-26 Mayıs 2004 tarihleri arasında Türkiye'ye gerçekleştirdiği ziyaretle ilgili olarak Büyükşehir Belediye Başkanı İ. Melih GÖKÇEK'e doğrudan göndermiş olduğu mektubunda değindiği üzere, Ankara'daki Altınpark'ın düzenlenmesinden çok etkilendiğini, İslamabat'ta da yapılacak büyük bir park için tüm masrafların İslamabat Belediyesi'ne ait olmak üzere, Ankara Büyükşehir Belediyesi'nden bir peyzaj mimarını Pakistan'a davet etmek istediklerini belirtmiştir.

Ankara Valiliği İl Mahalli İdareler Müdürlüğü 902 Sayılı ve 17 Mart 2005 tarihli yazısına göre; 1982 yılında imzalanan kardeş şehir anlaşması çerçevesinde, halklar arasındaki işbirliğini geliştirmek ve başkentlerin tanıtımına katkı sağlamak amacıyla karşılıklı kültür günleri düzenlenmesine karar verildiğinden bahisle, bu çerçevede Pakistan'ın başkenti İslamabat'a 18-21 Mart 2005 tarihlerinde düzenlenmesi konusunda anlaşmaya varılan "Ankara Günleri" etkinliğine katılmak üzere İ. Melih GÖKÇEK başkanlığında bir heyet gidecektir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü'nün 1097 Sayılı ve 29.08.2005 tarihli yazısında, Pakistan Büyükelçiliğinden alınan yazıya istinaden 16 kişilik bay/bayan şarkıcı, dansçı ve müzisyenlerden oluşan bir Pakistan Kültür Grubu eylülün son haftasında Türkiye'yi ziyaret edip performanslarını sergileyeceklerdir.

Türkiye Büyükelçiliğinden 805/270 Sayılı ve 01.11.2005 tarihli yazıda, İslamabat'ta Ankara Parkı açıldığı, ve Ankara Parkına değişik türlerde oyuncaklar ve oturma grupları hibe edileceği yer alıyor.

20 Ocak 2006 tarihli Pakistan Cumhuriyeti Büyükelçiliğine yazılan mektupta, Pakistan'da meydana gelen deprem dolayısıyla üzüntülerini iletmelerini

ve bu nedenle yardımların hazırlandığını, bu yardımların dağıtımı ile ilgili Pakistan’da yapılacak törene Emekli Tümgeneral Atilla BAŞARAN’ın başkanlığında b,r heyetin katılacağı belirtilmiştir.

Dış İşleri Bakanlığı’nın 2006/16323 Sayılı ve 11.01.2006 tarihli yazısında Ankara Büyükşehir Belediyesi’nin depremzedelere 1 milyon battaniyenin son bölümünün Pakistan makamına teslim etmek üzere Belediye Başkanlığından bir heyetin gideceği bildirilmiştir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü Dış İlişkiler Ofisi’nin İslamabat Büyükelçisi Kemal GÜR’e 08.03.2006 tarihinde yazdığı mektupta, İslamabat’ta kurulacak mezbaha ile ilgili olarak Ankara Büyükşehir Belediyesi’nin elinden gelen yardımı yapmaya hazır olduğunu ifade etmiştir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Daire Başkanlığı’nın 1 Sayılı ve 15.08.2006 tarihli yazısında 2005 yılının nisan ayında Pakistan’ın başkenti İslamabat’ta Ankara Kültür Günleri düzenlendiği, Mustafa SANDAL konseri, FOMGED Gençlik Grubu Halk Dansları Gösterisi ve Ankara Şehir Resimleri Sergisi açılmıştır.

03-04 Nisan 2011 tarihli Halime BATTAL’ın hazırladığı İslamabat Belediyesi Heyeti Raporu’nda, 03-04 Nisan 2011 tarihleri arasında İslamabat Belediye Başkanı İmtiyaz İnayet ELAHI ve eşi Sabia ELAHI ile beraberindeki 2 kişilik bir heyet Ankara’yı ziyaret etmiştir. Türkiye-Pakistan halklarının geçmişten bugüne dayanan dostluk ve kardeşlik bağlarını geliştirilmesi amacıyla iki şehir arasında bu tür iyi niyet ve işbirliği ziyaretlerinin gerçekleştirilmesi uygulanmış iyi örneklerinin ve belediye hizmetlerine ait tecrübelerin paylaşılmasına da vesile olmakta ve kurumsal kapasitenin arttırılmasına katkıda bulunmaktadır.

Pakistan İslam Cumhuriyeti Ankara Büyükelçisi Muhammad Haroon SHAUKAT tarafından 08.12.2011 tarihinde GÖKÇEK’e yazılan yazıda gerçekleştirecekleri “Pakistan Kültür Haftası” etkinliklerinin çoğu Ankara ve İstanbul’da gerçekleştirileceğinden Ankara Büyükşehir Belediyesi’nin destek ve himayesini istediğini belirtmiştir.

Başbakanlık Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı Doğu ve Güney Asya, Pasifik ve Latin Amerika Dairesi Başkanlığı’nın 1092/6640 Sayılı ve 15.10.2012 tarihli yazısında, Pakistan’ın Azad Jammu Kaşmir Hükümeti eyalet

başkenti Muzafferabad şehrinde hizmet veren Karayolları Genel Müdürlüğü'nde görevli mühendislerin karayolları ve köprü inşaatındaki yeni teknolojilerle ilgili ülkemizin tecrübelerinden faydalanmak ve yerinde incelemelerde bulunup ülkemizde eğitim almak istediklerine ilişkin durumları kabul edilmiştir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı'nın 931 Sayılı ve 07.12.2012 tarihli yazısında Pakistan'ın Sindh Eyaletinden bir grup gazetecinin 10-123 Aralık 2012 tarihinde “ Belediyecilik ve afet Yönetimi” konularında mesleki çalışmalarda bulunmak üzere Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreteri Kamil KILIÇ ile 11 Aralık 2012 tarihinde görüşecekleri yer alır.

Dış İşleri Bakanlığı'nın 863258 Sayılı ve 24 ağustos 2010 tarihli yazısında, Pakistan'da yaşanan sel felaketinin yol açtığı tahribat ve acıların hafifletilmesine yardımcı olmak amacıyla 2860 Sayılı Yardım Toplama Kanunu'nun gereklerinin yerine getirilmesi uygun görülmüştür. Buna göre, gıda, kişisel hijyen çantası, muhtelif ihtiyaçlar, tekne, çadır, jeneratör, su arıtma düzenekleri, drenaj pompaları, battaniye, ilaç, kolay bozulmayan gıda maddeleri gibi kalemler hazırlanacaktır.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı 150 Sayılı ve 25.04.2014 tarihli yazısında 100. Ulusal Yöneticilik Kursu Programı kapsamında Türkiye'ye gelecek olan Pakistan üst düzey bürokratları heyetini 21 Mayıs 2014 tarihinde ağırlayacaktır.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı'nın 83 Sayılı ve 16.02.2015 tarihli yazısında Pakistan'ın İslamabat Şehirleri arasında bir dostluk ve işbirliği protokolü imzalanmasının iki şehir arasındaki kardeş kent ilişkilerinin gelişmesine somut katkı sağlayacağı gerekçesiyle değerlendirilmesi istenmektedir.

4.5.2. Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Kuala Lumpur Arasındaki Kardeş Şehir İlişkisi Durumu

Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin Kuala Lumpur ile ilişkileri olumlu olsa da diğer kardeş şehirleri ile kıyaslandığında biraz daha iletişim kopukluğundan söz edilebilir. Bunlar da aşağıdaki durumlardan çıkarılabilir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü Dış İlişkiler Bölümü 11.12.1999 tarihli yazısına göre, Ankara Büyükşehir Belediyesi Kuala Lumpur'da, Kuala Lumpur Belediyesi de Ankara'da bir restoran açmayı taahhüt etmiştir. Şimdi ise bir müteşebbis Ankara Büyükşehir Belediyesi adına Kuala Lumpur'da bir Türk restoranı açmayı düşünmektedir.

Dış İşleri Bakanlığı'nın 29.09.1999 gün ve 918 Sayılı yazılarına göre, 26-30 Ekim 1999 tarihleri arasında Malezya'ya resmi bir ziyarette bulunulmuş, bu ziyarette ülkeler ve şehirler arasında süre gelen iyi ilişkileri daha da kuvvetlendirmiş, toplu ulaşım, trafik ve yeşil alan konularında heyete verilen brifinglerin çok faydalı olduğu ifade edilmiştir.

Dış İşleri Bakanlığı'nın 20.03.2002 tarih ve 135 Sayılı yazısına göre, 30 Mart-3 Nisan 2002 tarihleri arasında Kuala Lumpur Belediye Başkanı başkanlığındaki 5 kişilik belediye heyeti Ankara ve İstanbul'daki tarihi ve turistik yerleri gezmek amacıyla ziyarette bulunacaktır.

6 Mayıs 2002 tarihinde Kuala Lumpur Malezya Bölümü Sekreterinden gelen yazıda, Malezya'nın ev sahipliği yapacağı 18. EAROPH Dünya Planlama Kongresi'nin 7-10 Ekim 2002 tarihleri arasında Kuala Lumpur'da gerçekleşecek ve konusu "İyi Bir Şehir Yönetimi İçin Yeni Teknolojilerin kullanılması olan ve belediye başkanları kurul toplantısı gibi pek çok ilgi çekici paralel olayın yer alacağı uluslararası kongreye Asya-Pasifik bölgesindeki ülkelerin katılımının fazla olacağını düşünerek Ankara Büyükşehir Belediyesi de davet edilmiştir.

Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı'nın 20.12.2002 tarih ve 3742 Sayılı yazısına göre, Kuala Lumpur Belediye Başkanı'nca Ankara'da hayvanat bahçesine 100 adet maymun hediye edilmek istenmiş ve maymunlar Keçiören Evcil Hayvanlar Parkı ve Sincan Yunus Göleti'ndeki hayvanat bahçesine yerleştirilmiştir.

Dış İşleri Bakanlığı Enerji, Su, Çevre, İşleri Genel Müdür Yardımcılığı'nın 12.07.2004 tarih ve 380 Sayılı yazısına göre Malezya'da faaliyette bulunan "International Network for Urban Development" isimli kuruluşun 5-9 Eylül 2004 tarihleri arasında Kuala Lumpur'da 28. Dünya Kentsel Kalkınma Kongresi'ni düzenleyeceği, Ankara ve İstanbul Belediye Başkanlarının da birer konuşma yapmak için davet edildiği yer alır.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü Dış İlişkiler Bölümü 18.04.2005 tarih ve 502 Sayılı yazısına göre, Ulusal İskan Politikaları hakkında araştırma yapmak üzere 24-30 Nisan 2005 tarihleri arasında Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından iskan ve konut politikalarını içeren bir brifing verilmesi ve akabinde Dikmen Vadisi Kentsel Dönüşüm Projesi'ni tanıtıcı bir gezi yapılması kararlaştırılmıştır.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı 25.06.2007 tarih ve 278 Sayılı yazısına göre, 09-11 Temmuz 2007 tarihleri arasında Ankara'da bulunacak olan Kuala Lumpur Belediye Başkanı ve beraberindeki heyet, 10 Temmuz 2007 tarihinde Mamak Belediye'nin çalışmaları hakkında bilgi almak için ziyarette bulunacaklardır.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı 11.12.2007 tarih ve 536 Sayılı yazısına göre, Ankara'nın kardeş kenti olan Kuala Lumpur'da doğal gazla çalışan şehir içi otobüsleri konusunda inceleme ve araştırmalarda bulunmak üzere 14-17 Aralık 2007 tarihleri arasında Ankara Büyükşehir Belediyesi'nden bir heyet Kuala Lumpur'da bulunacaktır.

3 Mart 2008 tarihinde Kuala Lumpur Belediyesi'nden alınan yazıda, Kuala Lumpur'un kardeş şehirlerinden olan Melaka Şehri, 8. Uluslararası Toplantısı " Güvenli ve Sürdürülebilir Kent Gelişimi" konulu kongresini, 16-17 Nisan 2008 tarihleri arasında gerçekleştirecek olup, Kuala Lumpur Belediye Başkanı ve beraberindeki bir heyetin Ankara'ya yapmış olduğu ziyaret esnasında Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin sosyal projelerini gezmiş ve bu projelerden etkilenmiştir. Bu nedenle bu toplantıda Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin bir sunum yapmasını isteyerek diğer şehirlerinden bu sunumdan faydalanmasını arzu etmiştir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı 04.06.2010 tarih ve 633 Sayılı yazısına göre, Ankara ve Kuala Lumpur arasındaki ilişkilerin gelişmesine katkı sağlamak ve peyzaj, şehir planlama ve ulaşım konularında karşılıklı görüş alışverişi yapmak üzere Ankara Büyükşehir Belediyesi'nden bir heyet gitmiştir.

Kuala Lumpur Belediyesi'nden 07.10.2010 tarihinde gelen davet mektubunda, 2011 Kuala Lumpur 1. Dünya Şehirlerarası Futbol Turnuvasına davet edilmiştir.

4.5.3. Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Ulan Bator Arasındaki Kardeş Şehir İlişkisi Durumu

Ankara Büyükşehir Belediyesi bu kardeş şehir belediyesi ile de ilişkilerini sıcak tutmuş, gerek konferans gerekse cadde ve parklara iki şehrin isimlerinin verilmesi konusunda etkinlikler gerçekleştirmişlerdir.

20 Ağustos 2001 tarihinde Moğolistan Ankara Büyükelçisinden alınan yazıya göre, Moğolistan Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi'nden Ankara'daki bulvar ve büyük caddelerden birine Cengiz Han adının verilmesini talep etmiş ve Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Özel Kalem Müdürlüğü'nün 26.04.2002 tarih ve 453 Sayılı yazısına göre 29-30 Nisan 2002 tarihleri arasında Bahçelievler semtindeki bir caddeye Cengiz Han adı verildiği sebebiyle açılışı yapılacaktır.

21 Şubat 2003 tarih ve 1445 Sayılı Moğolistan Başkent Valiliği'nden gelen yazı üzerine 2003 yılı Haziran ayında Ulan Bator'da Dünya Bankası ile ortak olarak "yatırımcılar Konferansı" düzenlenecek olup, bu konferansa Türkiye'den de ilgili yatırımcı kişi ve kuruluşları davet etmiştir.

Ankara Valiliği'nin 23.06.2003 tarih ve 2094 Sayılı kararı ile Ulan Bator Belediyesi ve Dünya Bankası'nın ortak düzenlediği Ulan Bator kent gelişimi üzerine Donörler Tematik Grup Toplantısı'na 3-4 Nisan 2003 tarihleri arasında Ankara Büyükşehir Belediyesi'nden de bir heyet katılacaktır.

28.02.2003 Ulan Bator Valisi tarafından İ. Melih GÖKÇEK'e gelen davet mektubunda, Ulan Bator Belediyesi ve Dünya Bankası ile ortaklaşa düzenlenen "Yatırımcılar Sempozyumu"na başkent Ankara'dan da kişi ve kuruluşlar davet edilmiştir.

Ankara Valiliği'nden gelen 03.06.2003 tarih ve 134 Sayılı yazıya göre, Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından 13-16 Haziran 2003 tarihleri arasında düzenlenecek olan "Ankara'nın Kardeş Kentleri Birinci Zirve Konferansı"na

katılmak üzere Ulan Bator Valisi ve Belediye Başkanı ile beraberindeki heyet gelecektir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü'nün 21.04.2004 tarih ve 362 Sayılı yazısına göre 27 Nisan-2 Mayıs tarihleri arasında Ankara'da Moğolistan Kültür Günleri düzenlenmiştir.

Ufuk Eğitim Vakfı Moğol-Türk Okulları'nın 29.06.2004 tarihinde yazdığı yazıda bu okullarda öğrenim gören 15 Moğol öğrencisi için 04-18 Temmuz 2004 tarihlerini kapsayacak şekilde Türkiye'yi tanıma ve Türkçelerini geliştirme amaçlı bir gezi düzenlenecek olup Ankara'yı da ziyaret etmek istemişleridir.

Dışişleri Bakanlığı'nın 09.02.2005 tarih ve 55048 Sayılı yazısında, 2005 yılında Ulan Bator'da düzenlenecek Ankara Kültür Günleri'nin hazırlığı için Ankara Büyükşehir Belediyesi'nden bir heyet gidecektir.

20 Mayıs 2005 tarih ve 1/867 Sayılı Ulan Bator Valisi ve Başkent Belediye Başkanı'nın yazdığı mektupta, 29 Mayıs-02 Haziran 2005 tarihleri arasında Ankara'da bulunacak olan Ulan Bator heyeti, 30 Mayıs 2005 tarihinde zararlı böceklerle mücadele konusunda bilgi almak üzere Çevre Koruma Daire Başkanı'nı ziyaret edecek ve bu heyetten 2 kişi zararlı böceklerle mücadele konusunda makine kullanımını da içeren bir eğitim almak istemektedirler.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı 26.10.2006 tarih ve 36 Sayılı yazısına göre, Ulan Bator'a büyük önder Mustafa Kemal Atatürk'ün anıtının dikilmesine karar alındığı ve başbakanlarının Türkiye'ye yapacağı ziyaret sırasında Ankara'da Cengiz Han anıtının temelinin atılmasını umduklarını belirtmişlerdir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı 15.02.2010 tarih ve 190 Sayılı yazısına göre, Ulan Bator'daki Ankara Caddesi üzerinde bulunan bir liseye "Atatürk Lisesi" ismi verilmiştir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı 08.02.2011 tarih ve 127 Sayılı yazısına göre, Ulan Bator'da yapılması planlanan Ulusal Rekreasyon Parkı'nın içerisinde Kardeş Şehirler Heykel Bahçesi oluşturulacağı bildirilmiş, söz konusu bahçede işbirliği içinde oldukları 50'den

fazla şehir arasından içinde Ankara'nın da bulunduğu 12 kardeş şehrin tarihini, kültürünü ve benzersiz özelliklerini yansıtan özelliklerle temsil edilecektir.

Dışişleri Bakanlığı'nın 06.03.2013 tarih ve 6556 Sayılı yazısına göre, Ulan Bator'dan bir heyet Ankara'nın şehirleşme, toplu konut ve çevre düzenleme gibi alanlarda kat ettiği ilerlemeyi incelemek ve yetkililerle görüş alışverişinde bulunmak üzere Ankara'ya resmi ziyarette bulunma talepleri vardır.

4.5.4. Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Washington Arasındaki Kardeş Şehir İlişkisi Durumu

3 Nisan 2001'de Başkan Vekili Tom O'Connor tarafından Gökçek'e gelen davet mektubunda, 9-13 Nisan arasında Gökçek'le Washington'da bir toplantı düzenlemek istediklerini, metro gibi altyapı konularında incelemelerde bulunmalarını ve trafik akışını düzenlemeleri için kendilerinin tecrübelerinden Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin faydalanabileceğini ve görüşmede şu konular üzerine konuşabileceklerini belirtmişlerdir:

Stratejik işbirliğinin gelişimi ve tanımı, işletimce ekonomik analizler, uluslararası iş ve işletim planlaması, servis ve ücret müzakeresi, iş gelişim planı ve Avrupa hükümet kurumları arasında irtibat acenteleri.

Geliştirme bölümü başkan adayı Walid CHAARE tarafından M. Gökçek'e 30 Kasım 2001'de yazılan mektupta, Birleşik Devletlerin Türkiye'de ki stratejik öneme sahip pek çok projesini tamamladıklarını, atık alanların tasarımı konusunda ihtisas yaptıklarını, bu bağlamda Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin projesinin finansal, uygulama usulleri ve anlaşma şartlarından doğan meselelerini ele alabilecekleri bir buluşma gerçekleştirmek istediklerini ifade etmiştir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü'nün 31.07.2002 tarih ve 732 sayılı kararında Şikago ile öncelerde kardeş şehir ilişkisi kurulmak istenmiş ancak her iki şehirde başkent oluşları ve başkentlerin kendi aralarında kurdukları kardeş şehir ilişkilerinin daha verimli ve faydalı olduğu göz önüne alınarak Ankara ve Washington arasında kardeş kent ilişkisi kurulması talep edilmiştir.

Ticaret Ateşesi Eric Hunt'un Eylül 2002'de yazdığı davet mektubunda 3/7 Kasım 2002 tarihleri arasında Şikago, İllinois'de düzenlenecek olan Gıda İşleme

ve Paketleme Makineleri Fuarı'na ticari bir delegasyon götürmeyi planlamaktadır. Bu sektöre emek veren Ankara Büyükşehir Belediyesi'ni de davet etmek istemektedir. Bu fuar, gıda ve mefruşat işleme ve paketleme makineleri endüstrisi alanında düzenlenen en büyük ve en gelişmiş uluslararası fuardır. Gıda işleme tekniği, gıda endüstrisinin her sektör için sunulan yeni trend teknolojiler, paketleme tekniği ve servisleri yer alacak, makine ve teçhizat arasında gıda üretimi hazırlama, paketleme, sergileme, doldurma, depolama, dondurma, muhafaza, kalite kontrol ve gıda endüstrisi için bilgisayar sistemleri ve programları ve diğer teknik servisler yer alacaktır. Bu delegasyonun bir üyesi olarak Ankara Büyükşehir Belediyesi için fuara ücretsiz kayıt, fuarda uluslararası iş merkezine ücretsiz giriş, sergi süresince Amerikan firmaları ile birebir görüşme organizasyonu ile Türk delegasyonu tanıtıcı ve firma bilgilerini içeren hazırlayacakları broşürde yer alacak ve bu broşürün fuarda dağıtım olanakları sağlanacaktır.

29 Ağustos 2003 tarihinde A.B.D Büyükelçisi Eric S.Edelman tarafından gönderilen davet mektubunda, eğitim ve kültür işleri bürosunun 21 Ekim/14 Kasım 2003 tarihleri arasında 'Sivil Eğitim' konulu çok bölgeci bir program düzenlendiği, bu program diğer ülkelerden gelen katılımcılar ile meslektaşlar arasında fikir birleştirici imkanı sağlayacağından Ankara Büyükşehir Belediyesi de davet edilmiş ve davete icabet etmişlerdir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü'nün 24.10.2003 tarihi ve 1108 Sayılı kararına göre Ankara Büyükşehir Belediyesi'nden bir heyet 18 Kasım/13 Aralık 2003 tarihleri arasında düzenlenecek olan 'A.B.D'de gönüllülük ve kamu hizmeti' konulu programa davet edilmiş ve bu heyetin bu programa katılacağı belirtilmiştir.

1 Temmuz 2004 tarihinde James R. Willburn tarafından gelen davet mektubunda M. Gökçek'i California'ya davet ediyor, ziyaretin amacını da şu şekilde belirtiyor;

*Silikon Vadisi'nde ki ICT firmalarının hükümet kurumlarının idare ve yönetimi üzerindeki etkisini öğrenmek,

*Hükümet acenteleriyle Silikon Vadisi ICT sektörlerinin ortaklığı hakkında bilgi sahibi olma,

*Türkiye’de faaliyette bulunan veya faaliyette bulunmak isteyen şirketler ve kamu kurumları veya sivil toplum kuruluşlarının idarecileriyle görüşmek,

Ankara Büyükşehir Belediyesi de bu davete icabet etmiştir.

16 Aralık 2004 tarihinde Harvard Dizayn Okulu’ndan gelen davette ‘Türkiye’de ki Kent Alanları’ konulu konferansa M. Gökçek davet edilmiş, konferansta kentin kalkınmasına yönelik mücadeleler ve özellikle üç metropolitan bölge olan Ankara, İzmir, İstanbul’da ki mimari dizayna yönelik çalışma yapılacaktır.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü Dış İlişkiler Bölümü’nün 22.12.2004 tarih ve 1372 sayılı yazısında, A.B.D dışişleri bakanının Türk-Amerikan kültürel gelişimine katkı sağlamak ve karşılıklı işbirliğini geliştirmek amacıyla uluslararası bir program düzenlemiştir. 5-27 Şubat 2005 tarihleri arasında gerçekleşecek programa Ankara Büyükşehir Belediyesi’nden de bir heyet katılacaktır.

Dışişleri Bakanlığı Konsolosluk Yasadışı Göç Kontrolü Daire Başkanlığı’nın 25426 sayılı ve 9.01.2005 tarihli yazısında A.B.D İnsan Ticareti ve Mağdurları yasasınca A.B.D Kongresi’ne her yıl sunulan ‘İnsan Ticaret Raporu’nda Türkiye 4.Kategori olarak eklenen 2.Grup İzleme Listesi’ne dahil edilmiştir. Bir sonraki sürece kadar ilerleme sağlaması beklendiği söylenmiş ve yine 7 Haziran 2005 tarih ve 240363 sayılı yazıya göre Türkiye, insan ticaretini kaldırmak üzere askeri tüm standartlara uymayan ancak bu konuda önemli çabalar harcayan ülkeleri belirleyen 2.Grupta yer alır.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü Dış İlişkiler Bölümü 14.06.2005 tarih ve 762 sayılı yazıya göre, A.B.D Ankara büyükelçisini nezaket ziyareti için, M. Gökçek makamında ağırlayacaktır.

27 Mart 2008 tarihinde Ardan M. Fenty tarafından M. Gökçek’e gelen mektupta Washington D.C ile kardeş şehir çalışmalarını başlatmak istiyorsa en az 15-20 gönüllüden oluşan bir çalışma komisyonunun kurulması ve bu gönüllülerin çoğunun Washington D.C’ de yaşaması, okuması veya çalışması gerekmektedir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Daire Başkanlığı’nın 23.03.2010 tarih ve 344 sayılı yazısına göre Ankara Büyükşehir Belediyesi

Ankara'nın 20 yıllık su ihtiyacını karşılayacak Kızılırmak Projesi'ni hayata geçirerek su sıkıntısını ortadan kaldırmış ve bu proje Dünya Su Örgütü tarafından 8-9 Nisan 2010 tarihleri arasında New York'ta gerçekleşecek olan 'BM'de Su ve Küresel Sağlık' konulu üst düzey konferansta 'En İyi Uygulama' alanında ödüllendirilmiştir.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı'nın 21.04.2010 tarih ve 462 sayılı yazısına göre 06-09 Mayıs 2010 tarihleri arasında, A.B.D' de faaliyet gösteren Pacifica İnstitute tarafından 'Anadolu Kültürleri ve Yemekleri Festivali' ' Türkiye'yi keşfedin' sloganıyla Ankara Büyük Belediyesinden de bir heyet davet edilmiştir.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı'nın 15-22 Kasım 2011 tarihli Amerika Ziyaret Raporu'na göre, IAAPA Cazibe Merkezleri Eğlence Fuarı'na Ankara Büyükşehir Belediyesi' de katılmış, alanında öncü firmalar ile görüşmeler yapılmış, heyet üyeleri cazibe merkezlerinin oluşturulması ve yönetilmesine ilişkin tecrübelerini paylaşmış, böylece sosyal, kültürel, ekonomik ve teknik alanda pek çok yeni işbirliğinin oluşacağını ümit etmektedirler.

Dış İşleri Bakanlığı Amerika Genel Müdür Yardımcılığı'nın 2359304 sayılı ve 21.12.2011 tarihli yazısında Leo A. DALY Mimarlık ve Mühendislik Şirketi'nin önümüzdeki dönemde Türkiye'de daha fazla iş yapmayı arzu ettiklerini, bu amaçla da 15/20 Ocak 2011 tarihinde M. Gökçek'inde içinde bulunduğu çeşitli bakan ve belediye başkanı ile görüşmek istemektedir. Söz konusu şirket A.B.D' nin en büyük 10. dünyanın da en büyük 25. Şirkettir.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı'nın 23.05.2012 tarih ve 427 sayılı yazısına göre 17/19 Mayıs 2012 tarihlerinde Türk-Amerikan Dernekleri Federasyonu tarafından New York'ta düzenlenecek olan Geleneksel Bayrak Çekme Töreni, Tük Günü Yürüyüşü ve Festivali'ne Ankara Büyükşehir Belediyesi'nden de bir heyet katılacaktır.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı'nın 02.10.2012 tarih ve 741 sayılı yazısına göre, 04/07 Ekim 2012 tarihleri arasında A.B.D'nin Texas Eyaleti'nin Houston şehrinde düzenlenecek

olan ‘İpek Yolu Festivali’ne Türkiye’yi temsilen Ankara Büyük Şehir Belediyesi’nden de bir heyet gidecektir.

Dış ilişkiler Daire Başkanlığı’nın 19/23 Eylül 2012 tarihli Amerika ziyaret raporunda, internet teknolojisine ilişkin en yeni gelişmelerin ve en iyi uygulamaların tartışıldığı konferansta M. Gökçek, Sosyal Medyayı En İyi Kullanan Belediye Başkanı ödülünü almıştır.

4.5.5. Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Minsk Arasındaki Kardeş Şehir İlişkisi Durumu

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı’nın 10.12.2007 tarih ve 528 sayılı yazısına göre, Minsk Belediye Başkan Yardımcısı ve beraberindeki heyet yol, imar, altyapı ve üstyapı alanlarındaki uzmanlardan oluşmakta ve bu alanlarda görüşme yapmak üzere ziyaret gerçekleştirecektir.

Büyükşehir Belediye Meclisi’nin 13.12.2007 tarih ve 3179 Sayılı kararına göre Ankara Büyükşehir Belediyesi Moskova, Minsk ve Kiev şehirleri arasında yakın işbirliğinin kültürel etkinliklerle pekiştirilmesi amacıyla karşılıklı “Kültür Günleri”nin düzenlenmesine karar verilmiştir.

24 Aralık 2007 tarihinde Minsk Büyükelçisinden gelen mektupta, Belarus ve Rusya Ortak Petrol ve Gaz Şirketi BELARUSNEFTEGAZ’ın yönetim kurulu başkanı, Belarus ve Türkiye arasındaki ikili ticari ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesinde önemli rol oynayan Ticaret-Lojistik Kompleksi ve Ticaret İş Merkezi inşaatları yatırımcıları hakkında görüşmeler yapmak için randevu talep etmiştir.

8 Ocak 2008 tarihinde Minsk Büyükelçisi tarafından yazılan mektupta, Minsk’in kentsel turizm dönüşüm projesini hayata geçirmek amacıyla Minsk’te “Şehre turistik biçim verme ve uluslararası başarılı tecrübeler” toplantısı düzenlenmesi ve Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı’ndan Ankara’da bulunan yol gösterme ve bulunduğunuz yeri gösteren levhaların hazırlanması ve yerleştirilmesi konusunda dersler vermesi için yardım istemişlerdir. Ancak bu yardım, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı’nın 28.01.2008 tarih ve 84 Sayılı kararında belirtildiği üzere; Ankara Büyükşehir Belediyesi’ndeki yeniden yapılanma çalışmaları doğrultusunda ilgili

trafik biriminin diğerk bir Genel Müdürlüğe bağlanmış olup, henüz kuruluş aşamasında olduğundan bahsedilen konularda Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin tecrübelerinin istenilen düzeyde olmayacağı endişesi ile anılan seminerin faydalı olmayacağı belirtilerek gerçekleştirilmemiştir.

21 Temmuz 2008 tarihinde Minsk Belediye Başkanı'ndan gelen mektupta, Minsk'te yapılacak olan Uluslararası Maratona katılmak üzere bir şehir temsilcisi ve bir bayanla bir erkek olmak üzere 2 atlet, toplam 3 kişiden oluşan heyeti davet etmişleridir.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı'nın 07.12.2009 tarih ve 1002 Sayılı yazısına göre; Belarus'un bağımsızlığının tanınmasının 17. yıldönümü kutlamaları vesilesiyle bir sergi açmayı planlamışlar ve anılan sergi için ücretsiz olarak Zafer Çarşısı Sergi Salonu tahsis edilmiştir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Şube Müdürü Masum SUN'un 6-9 Ekim 2010 tarihli Minsk Ziyaret Raporu'nda,

Minsk Belediyesi tarafından 7-8 Ekim 2010 tarihleri arasında “ Büyükşehirlerin Kaynakları Bölgenin ve Ülkenin Sosyo-Ekonomik Kalkınma Kaynaklarıdır” konulu konferansa Ankara Büyükşehir Belediyesi'nden de bir heyet katılmıştır. Ankara heyeti olarak Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin gerçekleştirdiği Kentsel Dönüşüm Projeleri ile ilgili sunumlar yapılmış ve bu proje modelinin avantajları dile getirilerek Ankara'nın son yıllarda gerçekleştirdiği değişimde bu projelerin yaptığı katkı ortaya konulmuştur. Raporunda heyet tarafından Minsk'te hem şehirleşme konusunda eskiden kalan planlı bir şehrin tarihi dokusunun korunduğu hem de yeni yapıların bu dokuya uygun olarak inşa edildiği ayrıca şehrin peyzajına büyük önem verildiği gözlemlenmiş olduğu belirtilmektedir. Bu başarı da kente özel önem verilmesi,kentin idaresi ile ilgili kararlarda bizzat Cumhurbaşkanının tensiplerinin olmasının özel bir yeri olduğu anlaşımli, kentteki toplu konut projelerinde ve inşaat sektöründe Türk müteahhitlerin de yer aldığı otel, alışveriş merkezi, alt yapı ve konut inşaatları gibi alanlarda çok kaliteli hizmetlere imza attıkları, bu da ülkedeki Türkiye'nin bilinirliğini arttırdığını ve saygınlık kazandırdığını belirtmektedir.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı'nın 19.10.2011 tarih ve 850 sayılı yazısına göre, 2007 yılında kardeş kent ilişkisi kurulan Minsk Belediyesi'nin halklar arasındaki dostluk ve kardeşlik bağlarının geliştirilmesi amacıyla "Minsk Gecesi" adı altında kültürel bir etkinlik düzenlemeyi teklif ettiği ve bu etkinlikler üzerinde fikir alışverişinde bulunmak üzere Minsk Belediye Başkanı Ankara'ya davet edilmiştir.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nın 22.11.2011 tarih ve 2696 Sayılı yazısına göre, Belarus-Türkiye İşbirliği Türk Sermaye Derneği iki ülke arasındaki ticari ilişkileri geliştirmek ve ülkeler arasındaki ticari ilişkilere katkıda bulunabilmek amacıyla kurulmuş bir dernektir. Dernek, Türkiye ve Belarus Cumhuriyetleri'nde çeşitli şirket ve makamlar için etkin ve verimli bir şekilde danışmanlık ve koordinatörlük yapmaktadır.

4.5.6. Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Hırvatistan Arasındaki Kardeş Şehir İlişkisi Durumu

Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler görevlisi Ramazan Kabasakal'ın 18.05.2005 tarihli Zagreb Gezisi Raporu'na göre,

Hırvatistan'ın başkenti Zagreb Belediyesi'nden gelen davet üzerine 11-14 Mayıs 2005 tarihleri arasında Zagreb'de gerçekleştirilmek üzere "Değişim Okulu-Açıklığın Okulu" konulu 7. Uluslararası Avrupa Başkentleri Eğitim Daire Başkanları Zirvesi'ne tüm Avrupa Başkentleri Eğitim Daire Başkanları davet edilmiştir. Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin eğitim alanındaki projelerine büyük katkı sağlayacağı inancıyla 4.Konferansı Ankara'da gerçekleştirilen Avrupa Başkentleri Eğitim Daire Başkanları Zirvesi'ne Ankara Büyükşehir Belediyesi'nden de bir heyet katılmıştır.

Dış İşleri Bakanlığı'nın 18.08.2006 tarih ve 2006/346499 Sayılı yazısına göre, M. Gökçek ve Hırvatistan Ankara Büyükelçisi Bakota arasında gerçekleşen bir görüşmede Ankara-Zagreb şehirleri arasında daha yakın işbirliği ilişkisinin yürütülmesi imkanlarının ele alındığı, bu kapsamda Zagreb Belediye Başkanı'nın Ankara'ya ziyaretinin söz konusu olabileceği ve bu nedenle de Zagreb Belediye Başkanı'nın M. Gökçek'ten ziyaret için resmi bir davet beklediği ifade edilmiştir.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı'nın 14.07.2008 tarih ve 532 sayılı yazısına göre, Zagreb Belediye

Başkanı'ndan alınan davet mektubuna istinaden, iki şehrin yakınlaşması, iki ülke arasındaki dostluğun pekişmesi ve karşılıklı deneyimlerin paylaşılması açısından etkili olacağı düşünülen söz konusu ziyareti gerçekleştirmek üzere Ankara Büyükşehir Belediyesi'nden bir heyet gidecektir.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığının 22-25 Temmuz 2008 tarihli Zagreb Şehir Ziyareti Raporu'na göre, katılan heyet, "Çevre Planlaması, İmar ve Şehircilik" hakkında görüşmeler yapıldıktan sonra ardından Ekonomi Danışmanı ile de görüşmeler yapılmış, şehir turları ile cami ziyaretlerinde bulunulmuştur.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı'nın 17.10.2008 tarih ve 684 Sayılı yazısına göre, 26-28 Ekim 2008 tarihleri arasında Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin resmi davetlisi olarak, Kuzey Ankara Kentsel Dönüşüm Projesi'ni ziyaret etmek üzere Zagreb Belediye Başkanı ve beraberindeki heyet Ankara'ya gelecektir.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı'nın 02.01.2008 tarih ve 930 Sayılı yazısına göre, Zagreb'de düzenlenecek olan FIS Zagreb-Sijema Kayak Kraliçesi ve Kralı Yarışması'na Ankara Büyükşehir Belediyesi'nden de bir heyet davet edilmiştir ve karşılıklı görüş alışverişinde bulunmak ve kardeş şehir ilişkisini güçlendirmek adına davete icabet edilecektir.

2 Ocak 2009 tarihli Zagreb Belediye Başkanı'ndan alınan mektupta, Zagreb'de 27-29 Nisan 2009 tarihleri arasında yapılacak olan BM Kalkınma Programı tarafından organize edilen konferansa Ankara Büyükşehir Belediyesi'nden de bir heyet davet edilmiştir. Konferansın temel hedefi, sürdürülebilir şehir planlaması ve enerji yönetimini geliştirmektir. Konferansa belediye başkanları, yerel ve bölgesel idare temsilcileri, üniversiteler, bilimsel kuruluşlar, mühendisler, mimarlar, inşaat yatırımcıları, kalkınma ve enerji ajansları ile basın katılacaktır. Ankara Büyükşehir Belediyesi de bu davete icabet etmiştir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi AB Şube Müdürü Abdulrahman İLHAN'ın 03-05 Mart 2011 tarihli Zagreb Raporu'nda "Büyük Doğal Afetlerde İtfaiyecilerin Rolü" adlı seminere Ankara Büyükşehir Belediyesi'nden de bir heyet

katılmış, konuyla ilgili sunumlar yapılmış, itfaiyecilikte lojistik konularına değinilmiş ve Ankara İtfaiyesinin teşkilat yapısı, kuruluşu ve şuan ki geldiği nokta ile ilgili sunumlar yapılmıştır.

04.02.2013 tarihli Enerji, Çevre ve Sürdürülebilir Kalkınma Bürosu tarafından yapılan davet mektubunda, 13-18 Mayıs 2013 tarihleri arasında düzenlenecek olan Zagreb Enerji Haftası'na Ankara Büyükşehir Belediyesi'nden de bir heyet davet edilmiştir. Bu konferans ve seminerler; enerji ve çevrenin korunması, doğal kaynaklarımızın işletim ve kullanım olasılıkları, küresel ısınmanın sonuçları ve küresel ısınmaya karşı mücadelenin sonuçları, enerjinin rasyonel kullanımı, enerji verimliliği değerlerinin uygulanması, yenilenebilir enerji kaynakları, ekolojik olarak kabul edilebilir yakıtlar, yenin teknolojilerin uygulanması ve geliştirilmesi, AB fonlarına başvurulması, ekonomik kalkınma fırsatları ve projelerin finanse edilmesi konu başlıkları gerçekleştirilecektir.

4.5.7. Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Ufa Arasındaki Kardeş Şehir İlişkisi Durumu

Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı'nın 13.05.2009 tarih ve 306 Sayılı yazısına göre, 16-18 Haziran 2009 tarihleri arasında Rusya Federasyonu Tataristan Cumhuriyeti başkent, Kazan'da yapılacak olan Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin de üyesi olduğu İslam Başkentleri ve Kentleri Teşkilatı 27. OICC Yönetim Kurulu ve İşbirliği Fonu Toplantısı'na da Ankara Büyükşehir Belediyesi'nden bir heyet katılacaktır.

Ufa Şehir İdaresi Başkanı tarafından 25.04.2000 tarihinde M. GÖKÇEK'e gönderilen davet mektubunda, Ankara-Ufa firmaları arasındaki direkt ve ortak menfaatleri geliştirmek amacıyla 6-9 Haziran 2000 tarihleri arasında Ufa'da düzenlenecek “ Şehir 2000: Mimari İnşaat” konulu uluslararası sergiye Ankara Büyükşehir Belediyesi'nden bir heyet ve bütün Ankara firmalarının katılımıyla ilgili davet sunar.

TİKA'nın 04.10.2001 tarih ve 572/3542 Sayılı yazısında Başkörtöstan Özerk Cumhuriyeti'nden bir heyet 15-22 Ekim 2001 tarihleri arasında KOBİ'ler konusunda incelemelerde bulunmak üzere Türkiye'yi ziyaret edecek, bu vesileyle kardeş şehri olan Ankara'yı da ziyaret edecektir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı'ndan 11.06.2009 tarihli Başkörtöstan Cumhuriyeti Türkiye temsilcisine giden davet mektubunda, Ankara'nın kardeş kenti olan Ufa Belediyesi'nden bir heyeti 21 Haziran 2009 tarihinde Ankara'da ağırlamaktan büyük mutluluk duyacaklarını, böylece dostane ilişkilerin artacağını, alt ve üst geçitler, yol ve kavşak çalışmaları, yeşil alanlar, kentsel dönüşüm projeleri ve rekreasyon alanlarını yerinde görme fırsatı sunacaktır.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı'nın 27.04.2010 tarih ve 470 Sayılı yazısına göre, “ Başkörtöstan Cumhuriyeti Bilim ve Kültür Günleri” etkinlikleri kapsamında Ankara'da sergilenmek istenen “Ahmet Zeki TOGAN” ın oyunu için Gençlik Parkı Necip Fazıl Salonu tahsis edilmiştir.

Ufa Belediyesi'nden gelen 08.07.2011 tarihli teşekkür mektubunda, 2-6 Temmuz 2011 tarihleri arasında yapılan 4. Büyük Ankara Festivali'ne katılan Ufa Şehri heyeti, konukseverlikten oldukça memnun kaldıklarını, uluslararası ölçekte Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin belediye hizmetleriyle, ilçelerle ve kamu kuruluşlarıyla birleştirici bir tutum sergilediğini belirtmiş, heyetlerine ve kültürel performans gruplarına gösterilen ilgi için teşekkür etmiştir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı'nın 10-14 Haziran 2014 tarihli Başkörtöstan Heyeti Raporuna göre,

Ankara Büyükşehir Belediyesi'nden bir heyet “Rusya Günü” kutlamalarına katılmıştır. Ufa Belediyesi ile geçmiş çalışmalar gözden geçirildiğinde, 2011 yılında Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin EXPO 2020 adaylığına destek talebine istinaden Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin tüm kardeş kentlerine gönderdiği çağrıya Ufa Belediyesi'nin olumlu cevap verdiği ve Uluslararası Sergiler Bürosuna hitaben Ankara'nın adaylığını destekleyen, bu bağlamda kökleri tarihin derinliklerine uzanan kardeşlik bağlarının pekiştirilmesi ve şehirler arasındaki işbirliklerinin artırılması amacıyla Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin bu tür etkinliklerde yer alması ve kardeş kentlerin desteklerini göstermesi büyük önem taşımaktadır.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı'nın 05.12.2014 tarih ve 662 Sayılı yazısında, Ufa Şehrinde düzenlenecek olan “Ufa

Prom EXPO” 10. yıl fuarına Ankara’daki işadamlarından temsilciler de davet edilmiştir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı’nın 04.07.2014 tarih ve 283 Sayılı yazısına göre, Ankara’nın kardeş kenti olan Ufa Belediyesi’nden alınan 26.06.2014 tarih ve 1888/13 Sayılı davet mektubunda 24-25 Eylül 2014 tarihinde Ufa’da okul öncesi eğitim konulu uluslararası bir konferans gerçekleştirilecektir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı’nın 07.01.2015 tarih ve 227 Sayılı yazısına göre, Ufa Belediye Başkanı ve beraberindeki 6 kişilik heyet 21-22 Nisan 2015 tarihleri arasında Ankara’ya ziyarette bulunacak, Ankara’nın su ve kanalizasyon sistemleri ile yakından ilgilenmekte olup, bunlarla ilgili bilgi verilecek ve kendilerine bir sunum yapılacaktır. Ancak bu ziyaret Ufa Belediyesi’nin beklenmedik nedenleri yüzünden ertelenmiştir.

4.5.8. Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Viyana Arasındaki Kardeş Şehir İlişkisi Durumu

Viyana Vali ve Belediye Başkanı’ndan gelen 8 Haziran 1998 tarihli davet mektubunda, UCUE’ (AB Başkentleri Birliği)nin cari başkanı sıfatıyla, Güney-Kuzey Avrupa Başkentleri Konferansına başkanlık yapan Belediye Başkanı gözlemci olarak 1-3 Ekim 1998 tarihleri arasında Viyana’ya davet etmiştir.

Gökçek’in 15 Kasım 2002 tarihinde Avusturya-Viyana Belediye Başkanı’na yazdığı davet mektubunda, Viyana ile kardeşliğin AB’ye üye veya aday ülkelerin başkentleri ile ekonomik ilişkileri geliştirmenin, bölgedeki barış ve istikrar ortamının oluşmasına büyük katkı sağlayacağını, ilişkileri güçlendirmek için kendisini, eşini ve beraberlerindeki heyeti Ankara’ya davet etmiştir.

Ankara Valiliği İl Mahalli İdareler Müdürlüğü’nün 31.01.2005 tarihleri arasında gerçekleştirilecek olan Luna Park Oyuncakları Fuarı’na, bunun yanında Viyana Bele’nin kentsel yaşama konu projelerinde araştırmalar da bulunmak üzere Ankara Büyükşehir Belediyesi Melih Gökçek eşliğinde bir heyet görevli olarak Viyana’ya gidecektir.

Başbakanlık Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü'nün 24.08.2005 tarih ve 1604-4074 Sayılı yazısına göre,

Viyana Basın Müşavirliği'nden alınan bir yazıda, Avusturya Ulusal Radyosu'nun kültür ve enformasyon kanalı Radio Ö1 yapımcılarından Peter LACHNIT' in, başvuruda bulunarak adı geçen radyo kanalında 24 Eylül-2 Ekim 2005 tarihleri arasında 'Türkiye Haftası' çerçevesinde yayımlanacak Ankara'yı tanıtıcı bir program yapılacaktır. Program kapsamında; Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı M. Gökçek ile görüşerek Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin amblemi, kentsel dönüşüm projeleri, modern şehir mimari örnekleri, iç göçün Başkent'in gelişimine etkileri, Kocatepe Cami ve mimarisi hakkında bilgi aktarımı ve Ankara sokaklarında halk ile röportaj yapılacaktır.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Çevre Koruma Daire Başkanı'nın 11.04.2006 tarihleri arasında Viyana'da düzenlenecek olan 'Kentsel Peyzajlar:Ortak Hedefler-Paylaşılan Stratejiler' konulu sempozyuma Çevre Koruma Daire Başkanı Hatice AKGÜL katılacaktır.

20 Ekim 2006 tarihinde Viyana Büyükelçisinden Gökçek'e gelen mektupta, Atatürk Bulvarı üzerindeki elçiliğe 70 yıldan fazladır ait yeşil alanla ilgili olarak Ankara'ya ziyaretleri esnasında bu alana dokunulmayacağı kararlaştırılmış, ancak ağaçların kesildiği ve kazı çalışmalarının başladığını öğrendiklerini, bu konuyla bağlantılı olarak büyükelçiliğe davet edilen Murat DOĞRU' nun yanıldığını ve büyükelçiliğin önündeki alanın aslında Ankara Büyükşehir Belediyesi'ne ait olduğunu belirtmiş, bu sebeple fazlasıyla öfkelenediklerini ve bu konuda tüm yasal haklarını kullanacaklarını ifade etmiştir.

Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 10.03.2008 tarih ve 529 Sayılı kararı ve İçişleri Bakanlığı'nın 28.05.2008 tarih ve 50000/14748 Sayılı yazısına göre, Ankara Çankaya ilçesi Hilal Mahallesi sınırlarında bulunan 703 Sokak'ın 'Holzmeister Caddesi' olarak Avusturya Cumhurbaşkanı Heinz FISHER'in 19-22 Mayıs 2008 tarihinde ülkemize gerçekleştireceği ziyaret esnasında isimlendirilmesinin yararlı olacağı belirtilmiştir.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı'nın 19.06.2008 tarih ve 464 Sayılı kararına göre M. Gökçek ve beraberindeki 20 kişilik heyet Viyana'ya belediyeler arası işbirliği görüşmeleri ve

ardından Avrupa 2008 Hırvatistan-Türkiye çeyrek final karşılaşmasını Viyana Belediye Başkanı ile izlemeye gidecektir.

Dışişleri Bakanlığı İkili Kültürel İşler Genel Müdürlüğü Yardımcılığı'nın 16.07.2008 tarih ve 2008/521 Sayılı kararına göre, Ankara Büyükşehir Belediyesi olarak iki halk arasında kültürel anlayışı arttıracak ve işbirliğine olanak sağlayacak Kültür Günleri etkinlikleri düzenlenebileceğini ve söz konusu etkinlikler çerçevesinde 2009 yılında 'Ankara'da Viyana Günleri' düzenlenebileceği belirtilmiştir.

6 Ekim 2008 tarihinde Avusturya Büyükelçisi'nden gelen mektupta, Viyana ve Ankara Başkentleri arasında doğrudan işbirliğinin geliştirilmesi çerçevesinde 5/6 Kasım 2008 tarihleri arasında her iki şehirden katılacak şirketler ile Ankara'da ticaret görüşmeleri gerçekleştirileceklerini belirtmiştir.

Avusturya Büyükelçiliği'nden 20 Mayıs 2009 tarihinde alınan yazıda şehirlerarası işbirliği kapsamında Viyana ve Ankara arasında düzenlenecek olan ulaşım alanındaki seminerle şehirlerarası işbirliğinin temelini atılacağı ve ilişkilerin sağlamlaştırılacağı belirtilmiş, bunun üzerine 4-5 Haziran 2009 tarihinde altyapı ve ulaşım ile ilgili Ankara'da bir sempozyum düzenlenmiştir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Daire Başkanlığı'nın 02.10.2009 tarih ve 754 Sayılı yazısına göre, 5 Kasım 2009 tarihinde Ankara-Viyana arasında gerçekleştirilecek olan 'Sürdürülebilir Kentsel Gelişme ve Toplu Konut Sempozyumu' kapsamında Zafer Çarşısı Güzel Sanatlar Galerisi'nde 'Konut Sergisi' yapılacak ve bu sergide Kuzey Ankara Kentsel Dönüşüm Maketi sergilenecektir.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Daire Başkanlığı'nın 09.11.2009 tarih ve 892 Sayılı yazısında karşılıklı görüş alışverişinde bulunmak ve ilişkilerimizi güçlendirmek amacıyla 11-13 Kasım 2009 tarihleri arasında Viyana'da düzenlenecek olan 'Güney-Doğu Avrupa Başkentleri Birliği'nin Yıllık Konferansı'na Ankara Büyükşehir Belediyesi'nden bir heyet katılacaktır.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Daire Başkanlığı'nın 17.11.2009 tarih ve 942 sayılı yazısına göre, 19-20 Kasım 2009 tarihleri arasında düzenlenecek olan ulaşım ve altyapı konulu 'Viyana-Ankara Sempozyumuna' Ankara Büyükşehir Belediyesinden de bir heyet katılacaktır. Sempozyumda

Kentsel Gelişim, Trafik ve Ulaştırma Şehir Meclis Başkanı, Viyana’da Kentsel Gelişim ve Trafik konularında bir konuşma yapmıştır.

Viyana Belediye Başkanlığı’ndan 27 Ağustos 2009 tarihinde Melih Gökçek’e gelen davet mektubunda, 11/13 Kasım 2009 tarihleri arasında Güney-Doğu Avrupa Başkentleri Birliği’nin yıllık konferansı Viyana’da ilk defa düzenlenecek olup, bu konferansa konuk olarak M. Gökçek’inde katılmasını istediklerini yazmıştır. Konferansın gündeminde yerel ve bölgesel piyasaların her zamankinden daha fazla küresel olarak birbirlerine bağımlı ve bağlantılı olduğunu gösteren mevcut ekonomik kriz damgasını vuracaktır.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Ofisi’nin 17-22 Mayıs 2010 tarihli Viyana ziyareti raporuna göre, gerçekleştirilen Real Vienna 2010 Fuarı kapsamında toplam 17 ülkeden 191 katılımcının yer aldığı fuarda, Ankara Büyükşehir Belediyesi Standı’nı ziyaret eden katılımcılara Kuzey Ankara Kentsel Dönüşüm Projesi, Kongre Merkezi, Mamak Kentsel Dönüşüm Projesi, Disneyland projesi gibi mevcut projeler ve belediyenin statüsü ve yapısı hakkında bilgiler aktarılmıştır.

İçişleri Bakanlığı’nın 17.05.2010 tarih ve 598956 Sayılı kararı ile 2010 yılında Başkent Ankara ve Viyana arasında ortak dekorasyon imzalanmıştır. Buna göre; dostluğu ve işbirliğini kapsayan bu ortak deklarasyon ile iki Başkent arasındaki işbirliğini derinleştirmek ve güçlendirmek konusunda anlaşmış bulunmaktadırlar. Şehirler farklı kökenden gelen insanların bir arada yaşadıkları ve çevrenin geleceği ile ilgili karar verilen, bilimin, kültürün ve araştırmanın derinleştiği merkezi bir rol üstlenmektedir. Özellikle bu çerçevede her iki şehirde yaşayan vatandaşlarının yararına olabilecek bir deneyim ve tecrübe alışverişi gerçekleştirilecektir.

1:Konu

İki şehir birlikte aşağıdaki alanlarda gelecekte işbirliğini güçlendirecektir:

1.Şehir ve Bölge Planlama

2.Kamusal Alanın Yeniden Şekillendirilmesi

3.Konut

4.Mobilite

5.Medya ve Vatandaşlarla İletişim

2:Uygulama

Ankara ve Viyana şehri paragraf bir altında yer alan konularda karşılıklı bilgi ve tecrübe alışverişini derinleştirme konusunda mutabık kalmışlardır. Uzmanların karşılıklı ziyaretleri zamanında bildirilecektir ki; bu buluşmalar en iyi şekilde organize edilebilsin ve gerçekleştirilebilsin. Bu görevlerin yerine getirilebilmesi bu konulara ilişkin mevcut kaynaklara bağlıdır.

Sorumluluklar

Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi ve Viyana Belediyesi Dış İlişkiler Bölümü bu ortak deklarasyonun yürütülmesinden sorumludur.

Çevre ve Orman Bakanlığı Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Dairesi Başkanlığının 24.03.2011 tarih ve 25245 Sayılı yazısında, Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Avusturya Cumhuriyeti Federal Tarım, Ormanlık, Çevre ve Su Yönetimi Bakanlığı arasındaki işbirliği çerçevesinde 6 Nisan 2011 tarihinde Ankara'da 'Avusturya ve Türkiye'de Çevre ve Teknolojileri' konulu bir konferans düzenlenecek, konferansa Türkiye'den ve Avusturya'dan yetkili uzmanlardan oluşan heyet katılacaktır.

Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 13.02.2013 tarih ve 285 Sayılı karar ve Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Yazı İşleri ve Kararlar Dairesi Başkanlığı Kararlar Şube Müdürlüğü'nün 18.02.2013 tarih ve 807 Sayılı yazılarına göre, Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin değişik ülkelerde yaptığı Ankara Günleri Avrupa kentlerinde de yapılabilecektir.

Viyana Ekonomik Forumu Başkanı'ndan gelen 14 Temmuz 2014 tarihli davet mektubunda, Viyana Ekonomik Forumu Belediye Başkanları Komitesi üyeliği için M. Gökçek'te davet edilmiş böylece ülkeler ve bölgedeki şehirler arasında tesis edilecek iyi bir işbirliğine katkı sağlayacağını belirtmiştir.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı'nın 03.03.2015 tarih ve 124 Sayılı yazısında, 2012 yılında imzalanan

dostluk ve işbirliği protokolü çerçevesinde belediyeler arasında bilgi ve deneyim paylaşımında bulunmak, proje alanlarını ziyaret etmek ve kentlerde düzenlenebilecek kültürel aktiviteler üzerine görüşmeler yapmak amacıyla Viyana Belediyesi'nden bir heyet 9-12 Mart tarihleri arasında Ankara Büyükşehir Belediyesini ziyaret edecektir.

4.5.9. Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Bükreş Arasındaki Kardeş Şehir İlişkisi Durumu

6-8 Şubat 1998 tarihli Bükreş 'Üçüncü Güney-Doğu Avrupa Ülkeleri Başkent Belediye Başkanları Konferansı' raporuna göre,

Konferansın kuruluş amacı, bölge başkentleri arasında gerekli görülen her konuda işbirliği ve dayanışma yapmak, ayrıca Avrupa topluluğunun da üyesi olan Atina ve Viyana kentleri, konferans ve AB arasında bağlantı kurabileceklerdir. Konferansta, Ankara kentinin önerisi olan kuruluşun yapısını kurumsal hale getirmesi kabul edildi. Her kent, Atina'da kurulu idari sekreteryaya koordinasyonunda bir irtibat grubu oluşturmak için bir irtibat sekreteri atayacaktır. Konferans ev sahipliğinin alfabetik sıraya göre yapılacağını belirten işbirliği protokolü değiştirilerek teklif verme ve gizli oy ile yapılmasına karar verildi. Ankara kenti oy birliği ile tam üyeliğe kabul edildi, 4.Güney- Doğu Avrupa Başkentleri Belediye Başkanları Konferansı'nın Ankara'da yapılmasına karar verildi.

Dışişleri Bakanlığı Genel ve İkili Ekonomik İşler Genel Müdürlüğü Yardımcılığı'nın 07 Ekim 2005 tarih ve 421462 Sayılı yazısına göre Bükreş Belediye Başkanı, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanını 14-15 Kasım 2005 tarihleri arasında Bükreş'te düzenlenecek 'Bükreş'te Yatırım Olanakları' isimli seminere davet etmiştir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Meclisi'nin 18.01.2006 tarih ve 136 sayılı kararında, Romen hukukçusu, devlet adamı ve diplomatı olan Nicoletti TITULESCU büstü Romanya Büyükelçiliği Kamçılara Binası'nın girişine kurulması ve şubat 2006 tarihinde ülkemize yapacağı ziyaret esnasında gerçekleştirileceği belirtilir.

Dışişleri Bakanlığı İkili Kültürel İşler Genel Müdür Yardımcılığınının 01.03.2006 tarih ve 79976 Sayılı kararında, Büyükelçi Ayşenur Alpaslan'ın

yazısına yer verilmiş ve buna göre Bükreş'te Doro Bantilor semtindeki bir sokağa Ankara ismi verilmiş, bunun yanında anılan meydanda Ankara'nın sembolü olan Hitit Güneşi'nin veya Ankara'nın meşhur Angora Keçileri'nin dikileceği ve yeşil alan yapılanmalarıyla bir Ankara parkı haline getirilebileceği yer alır.

08.06.2011 tarihinde Bükreş Büyükşehir Belediye Başkanı'ndan gelen mektupta, Ankara'da ki farklı tarihi binalarda gerçekleştirilen restorasyon ve dekorasyon çalışmalarının fevkalade sonuçlarını görmek hususunda ziyaret edecektir. Ayrıca ulaşım, kanalizasyon sistemleri, otopark yönetimi gibi konularda görüşmenin gündemini oluşturacaktır.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Daire Başkanlığı'nın 17.08.2010 tarih ve 830 Sayılı yazısına göre, Dışişleri Bakanlığı Kültür İşleri Genel Müdür Yardımcılığı'nın 23 Haziran 2010 tarihi ve 813522 Sayılı yazısına itafen Bükreş'in prestijli bir bölgesinde soydaşlarımız için bir Türk mezarlığı ve camisi yapılacağı ve bunların inşaatına bir an önce başlanması, çalışmaların en kısa zamanda tamamlanması ve cami için arsa tahsisi yapabileceklerini ifade etmişlerdir.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Daire Başkanlığı'nın 19.04.2011 tarih ve 372 sayılı yazısında '23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı' kapsamında gerçekleştirilecek olan 'Birinci Uluslararası Çocuk Oyunları'nın 24 Nisan 2011 tarihinde yapılacak açılış töreninin Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin misafiri olarak Bükreş Belediye Başkanı ve beraberindeki heyet katılacaktır.

09.03.2012 tarihinde Bükreş Büyükşehir Belediye Başkanlığı'ndan gelen davet mektubunda, 9 Mayıs'ta gerçekleştirilecek 2012 UEFA Avrupa Ligi Finali'ne ev sahipliği yapacaklarını ve bu etkinliğe Ankara Büyükşehir Belediyesi'nden Melih Gökçek ve beraberindeki heyeti beklediklerini ifade ederler.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İşler Dairesi Başkanlığı'nın 9-10 Mayıs 2010 tarihli M. Gökçek'in Bükreş ziyareti raporunda Ankara-Bükreş ilişkilerini oluşturulan kardeş şehir süreçleri içinde Ankara'nın proje ve hizmetlerinin Bükreş Belediye Başkanlığı'ndan gelen heyete tanıtıldığı, büyükelçiliklerin daha yakın işbirlikleri içinde oldukları, Ankara Büyükşehir

Belediyesi Başkanı'na Bükreş ziyareti sırasında Fahri Hemşehrilik Beratı ve kentin anahtarı verilmiştir. Bükreş Büyükşehir Belediyesi Çocuk Oyunlarının Sembolü, Ankara Kedisi Misket'ten övgüyle bahsetmiş ve Bükreş'te ki parklarından gittikçe Ankara'da ki parklara benzediğini belirtmiştir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı'nın 19-21 Eylül 2014 tarihli Bükreş'in 555. yıldönümü kutlamalarına ilişkin Romanya Ziyaret Raporu'nda, Bükreş Belediyesi'nden alınan 09.06.2004 tarihli davet mektubuna icaben bir heyetle katıldıklarını, kutlamalar vesilesiyle Bükreş Belediye Yetkilileriyle iş birliklerinin artırılması hususunda karşılıklı kültür günlerinin düzenlenmesinde mutabık kaldıklarını ve ekonomik, kültürel işbirliğinin artırılmasına yönelik temaslarda bulunulmasının devam edeceği yer alır.

4.5.10. Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Lefkoşa Arasındaki Kardeş Şehir İlişkisi Durumu

Ankara Büyükşehir Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü Uluslararası İlişkiler Bölümü 25.05.1998 tarihli yazısında, Güney-Doğu Avrupa Ülkeleriyle İlişkiler Dairesi'ne yazılan yazıda, 9-12 Eylül 1998 tarihleri arasında yapılacak "4. Güney-Doğu Avrupa Başkentleri Belediye Başkanları Toplantısı"na söz konusu kurumun Genel Sekreteriyasının Atina'da olduğundan ve bu çerçevede tüm tarafları ilgili toplantıya davet edecek tarafın Atina olması nedeniyle Lefkoşa Rum Kesimi Belediye Başkanı da davet edilecektir.

Dışişleri Bakanlığı Kuzeydoğu Akdeniz Genel Müdür Yardımcılığı'nın 14.06.2001 tarih ve 102034 Sayılı yazısında,

1-3 Temmuz 2001 tarihleri arasında Viyana'da düzenlenecek "AB Genişleme Sürecinde Başkentlerin Rolü" konulu konferansa katılacak Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin heyetinde Lefkoşa Belediye Başkanı Şemi BORA'nın da yer alması, toplantı sonunda yayınlanacak olan deklarasyonun imzaya açılması halinde Lefkoşa Rum Kesimi Belediyesi ile birlikte imza atılmaması yer almıştır. Çünkü Güney Kıbrıs Rum Yönetimi taraflarınca Ada'nın yasal yönetimi olarak tanınmamakta, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi ile diplomatik ilişkilerimiz bulunmamakta ve anılan yönetim ile her türlü siyasi, ekonomik, kültürel işbirliği ve temastan kaçındıkları yer alır. Bu konferansta Ankara Büyükşehir

Belediyesi'nin tutumu, Dışişleri Bakanlığı Balkanlar Genel Müdür Yardımcılığı'nın 437/71 Sayılı ve 08.05.2001 tarihli yazısına göre Lefkoşa Türk Belediyesi'nin resmi sıfatı ile Güney-Doğu Avrupa Ülkeleri Başkentleri Belediye Başkanı 5. Konferansı'na katılması açısından önemlidir ve taktirle karşılanmıştır.

14 Ocak 2005 tarihinde Diskarpaz Belediye Başkanı'ndan gelen mektupta, Ankara'ya yapılan güzel parkların küçük bir benzerini ve başkentlerini simgeleyen bir park yapmak istediklerini ancak imkansızlıklar sebebiyle gerçekleştiremediklerini ve bu konuda Ankara Büyükşehir Belediyesi'nden yardım istediklerini yazmıştır.

Girne Belediyesi'nden M. GÖKÇEK'e 17.08.2006 tarihinde gelen mektupta, kentler arasında bir ilişki başlatmak, deneyimlerin paylaşılması, kültürel ve teknik işbirliği imkanlarını görüşmek, kentsel yaşama ait konularda bilgi ve tecrübe değişimi imkanı oluşturmak amacıyla üç kişilik heyetle Ankara'yı ziyaret etmek istemektedir.

Lefkoşa Türk Belediyesi'nden 23.08.2006 tarihinde M. GÖKÇEK'e gelen davet mektubunda, Zeytinlik Köyü'ndeki Zeytin Festivali etkinliğine davet etmiştir. Festivalde zeytinle ilgili yemekler ve sunuşlar yapılırken, bilimsel olarak budama, toplama yöntemleri üzerindeki çalışmalardan bahsedilecektir.

Ankara Valiliği'nin 25.06.2007 tarih 349/8279 Sayılı yazısında Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nin Türkiye Çok Yıllı Endikatif Planlama Belgesi ismini verdiği bir sınır ötesi işbirliği programını hayata geçirmeye çalıştığını ancak Güney Kıbrıs Rum Yönetimi tanınmadığı için böyle bir işbirliğinin mümkün olamayacağı yer alır.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı'nın 27.07.2007 tarih ve 335 Sayılı yazısında Mamak Belediyesi'nin bilgi işlem konularında bilgi almak amacıyla, Lefkoşa Meclis Üyeleri ve bürokratlarından oluşan 6 kişilik bir heyet Ankara'da ağırlanacaktır.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı'nın 26.11.2007 tarih ve 636 Sayılı yazısında, M. GÖKÇEK 26 Kasım 2007 tarihindeki Lefkoşa Belediyesi'nin yeni hizmet binasının açılışı ve Lefkoşa Belediyesi Tiyatro Binası'nın temel atma törenine davet edilmiş ve davete icabet edilmiştir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı'nın 21.09.2010 tarih ve 931 Sayılı yazısında, Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin çalışmaları ve projeleri konularında incelemelerde bulunmak amacıyla Ankara'ya Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Lefkoşa Belediyesi tarafından bir heyet gelecektir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı'nın 07.07.2011 tarih ve 576 Sayılı yazısına göre, Kıbrıslı Türklerin anavatan Türkiye tarafından kurtuluşunun 37. yılı münasebetiyle düzenlenecek olan 20 Temmuz Barış ve Özgürlük Bayramı kutlamaları çerçevesindeki etkinlik için 30 kişilik Mehter Takımı istenmiştir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı'nın 13.05.2013 tarih ve 363 Sayılı yazısında, 15-18 Mayıs 2013 tarihleri arasında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden bir heyetin Ankara'da kardeş okul projesi kapsamında inceleme ve kültür amaçlı bir ziyaret gerçekleştireceği bildirilmiştir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Küreselleşme düşüncesinin tüm dünyada uyandırdığı yankılar, önce ülkelerde yönetim yapılarını değiştirmiş ve yönetimde çok aktörlülüğü, devletin küçültülmesini, devletlerarası etkileşimi gerekli kılan yönetişimin kabul görmesini beraberinde getirmiştir. Dünyada esen bu hava, ticari ilişkilerin ve dizginlenemeyen bilgi ilerlemesinin serbestleşmesine dolayısıyla da ülkelerin deneyim ve bilgi birikimlerinin paylaşılmasına sebep olmuştur. Böylece ülkeler birbirleriyle daha çok etkileşim halinde olma gereğini hissettirerek çeşitli alanlarda işbirliği ve ortaklıklar oluşturmaya başlamıştır.

Türkiye de gelişmekte olan bir ülke olması ve jeopolitik konumu sebebiyle bu rüzgârdan nasibini almıştır. Uluslararası ilişkiler bakımından da daha yoğun ve çok yönlü ilişkiler kurarak dünyada yerini sağlamlaştırmaya çalışmaktadır.

Ülkeler arasında gelişen işbirlikleri ve kurulan ortaklıklar değişen dünya düzeniyle birlikte yerel nitelikten sıyrılıp, sınırların aşılması sebebiyle küresel niteliğe bürünmüştür. Dolayısıyla ortaklık, yönetişimde uygulanan bir strateji olmuş, kardeş şehircilik ise gerçekleştirilen işbirliği ve ortaklığın ileri bir şekli olarak daha yasal çerçevelerle bir ortaklık modeli olarak uygulanmıştır.

Avrupa ve Amerika kentleri kardeş kent ilişkilerinde daha farklı ortaklıklar kurmayı tercih etmektedir. Kurulan ortaklıklar genellikle uluslararası nitelikli ve işbirliği temellidir. Ayrıca yönetimler, halka daha kısa ve etkin çözümler sunabilecek projelerle ilgilenmeyi tercih etmekte, sonuçların halklar tarafından çok daha çabuk hissedilmesi için uğraşmaktadır. Ayrıca halkların bu projelerden haberdar olması ve sürece dahil edilmesi de önem taşımaktadır.

Türkiye'deki belediyeler Avrupa ya da Amerika kadar olmasa da önemli sayıda kardeş şehirlere sahiptir. Oluşturulan kardeş şehir ilişkileri Türkiye'deki belediyelerin yanında Asya, Avrupa ve Amerika kıtasındaki ülkelerin belediyeleri ile yapılan işbirliği şeklinde karşımıza çıkmaktadır. Avrupa ve Amerika ile oluşturulan kardeş şehir ilişkilerinde Türkiye, genellikle alıcı ve onların deneyimlerinden faydalanan niteliktedir. Bu yüzden Türkiye'deki pek çok belediye kardeş şehir ilişkilerinde bulunsa da pek çoğu başarı sağlayamamaktadır. Bunların sebepleri de yerel özerkliğin tam anlamıyla oluşmaması, bütçe

yetersizlikleri, belediyelerin kardeşlik ilişkilerini pek fazla önemsememesi ve halkın bu konuda bilinçsizliği ve duyarsızlığı olarak sıralanabilir.

Ankara'nın 45 tane kardeş şehri bulunmakla birlikte, işbirliği anlaşması imzaladığı ülkeler de vardır. Ancak bu 45 tane kardeş şehrin hepsiyle ilişkilerinin etkin bir şekilde ilerlediğini söylemek mümkün değildir. Şam ve Sofya Belediyeleri başta olmak üzere kardeş şehirlerinin yarısına yakınıyla ilişkileri askıya alınmıştır. Bunun sebepleri arasında ülkelerde meydana gelen savaşlar, doğal afetler, ülkeler olarak siyasi ilişkilerin bozulması, diplomatik konularda yaşanan sıkıntılar yer alır. Örneğin Suriye'de yaşanan savaş ve iç karışıklıklar sebebiyle kurulan kardeşlik ilişkisi ilerleyememekte, hatta bozulma noktasına gelmektedir. Bunun yanında Bulgaristan'ın Türkiye konusunda Ermeni Soykırımı ile ilgili yayınladığı bildiri, Bulgaristan'daki belediyeler ile kardeş şehir olunmaması konusunda Ankara'nın tavır almasına sebep olmuş, Sofya ile kurulan kardeşlik ilişkisinin dondurulmasına yol açmıştır. Sadece Bulgaristan değil, Bulgaristan gibi tutum sergileyen ve kardeşlik ilişkisi kurulan belediyeler ile de ilişkiler askıya alınmıştır.

Bunların yanında Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin gerek uluslararası alanda gerekse diplomatik alanlarda da birçok başarısından bahsetmek mümkündür. En güzel örneklerden biri Lefkoşa ile kurulan kardeş şehir ilişkileri kapsamında, Avrupa Birliği Genişleme Sürecinde Başkentler Konferansı'nda Güney Kıbrıs Rum Cumhuriyeti'nin Lefkoşa'daki Türk Devleti'ni tanımamasından kaynaklı Türk Belediyesi Başkanını da tanımaması üzerine Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin sergilediği tutumdur. Türk Belediyesi ve Belediye Başkanı da diplomatik ilişki ve kararlarda yer almadığı sürece Ankara'da bu alanlarda yer almamış ve Rumları tanımama kararı almıştır. Böylelikle uzun uğraşlar ve Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin başarıları sonucunda, tek bir isimde, yani Lefkoşa adı altında, diplomatik ilişkilerde her iki tarafın belediye başkanlarının da yer alması, böylece her iki tarafında otoritesinin tanınması kararlaştırılmıştır.

Yine uluslararası alanda pek çok ülkede oluşan algı, İstanbul'un başkent sanılmasıyla ilgilidir. Çoğu ülke halkının Ankara'nın başkent olduğundan haberi olduğu bile söylenemez. Bu sebeple kurulan kardeşlik ilişkisiyle düzenlenen "Ankara Günleri" Ankara'nın dünyaca tanınması açısından önemlidir.

Diğer güzel bir örnek, Bükreş’le kurulan kardeş şehircilik ilişkileri vesilesiyle, Bükreş’te yalnız Türkler için tahsis edilen arsada Müslümanlara ait bir Türk mezarlığı yapılmış, ardından bu arsaya cami de inşa edilmiştir. Yine çarpıcı örneklerden biri, Moskova ile kurulan kardeşlik ilişkileri çerçevesinde, her iki kentin sanayi ve ticari örgütleri arasında doğrudan ilişki kurmak amacıyla “İş Forumu” oluşturulmasıdır. Ayrıca Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih GÖKÇEK, Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi tarafından verilen “Avrupa Ödülü”, “Sosyal Medyayı En İyi Kullanan Belediye Başkanı” Ödülü, BM’lerin Çevre Programı tarafından onaylanan “Yaşanabilir Kentler” Ödülü gibi uluslararası alanda etkili ödüller almıştır.

Kardeş şehir ilişkilerinin daha etkin ve verimli yürütülmesi için öncelikle belediyeler amaçlarını, beklentilerini ve ortaklarını iyi saptamalıdır. Belde ve kentli halk bu konuda daha çok bilgilendirilmeli, işbirliği süreçlerine aktif bir şekilde dahil edilmelidir. Belediyeler kardeşlik ilişkilerinde iyi örnekleri daha çok paylaşmalı, bu ilişkilerin geliştirilmesi için bütçeden ayrılan pay arttırılmalıdır. Şüphesiz belediye başkanları ve belediye çalışanları da bütçeden gelen kaynağı kendi menfaatlerine ayırmak yerine doğru ve harcaması planlanan yerlere kanalize etmek hususunda duyarlı olmalıdır. Kardeşlik ilişkisinde rol almak üzere teknik uzmanların yer aldığı bir konsey oluşturulmalı, teknolojik ortamlarda yürütülen faaliyetler halkın bilgisine sunulmalıdır. Kurulan kardeşlik ilişkilerinin etkinliği konusunda yerel mekanizmalar daha aktif rol almalı, denetim sıkılaştırılmalı ve yasal boşluklar giderilmelidir. İç İşleri ve Dış İşleri Bakanlığı ise bu konuda daha seçici ve yönlendirici davranmalıdır.

Belediyelerde ortaklıklar her ne sebeple gerçekleştirilirse gerçekleştirilsin asla bireysel çıkar hesaba katılmamalıdır. Kurulan ortaklıklarda her kural tek tek hukuki zeminde karşılık bulmalı, tamamıyla halkın faydasına dönük olmalıdır. Genel ve ortak amaç; kurulan ortaklıklarda her iki tarafında belediye sınırları içinde kalan halkın ve kamu yararının sağlanması şeklinde olmalıdır. Bunun yanında kurulan ya da kurulacak olan ortaklık kültürünün geliştirilmesi ve pekiştirilmesi yönünde adımlar atılmalıdır.

Kardeş şehirciliğin uygulanmasıyla kültürel etkinlikler arttırılarak kentin özellikleri hem kentlilere hem de gelen ziyaretçilere tanıtılarak farkındalık yaratılabilir, daha çok organizasyon ve etkinlikler düzenlenerek turizm faaliyetlerinin ve gelirlerinin artması sağlanabilir.

Belediyelerin gerçekleştireceği projeler, kentliler, sivil toplum kuruluşları, sanayi odaları ve ticari kuruluşlar gibi ilgili etkileşim kanallarına açılarak ihtiyaçlar doğrultusunda hem detaylandırılabilir hem de katılım ve denetim daha aktif bir şekilde sağlanabilir.

Kentlerin kurulacak kardeş şehir ilişkilerinde en önemli öncelikleri halkın ve kentin ihtiyaçları olmalı, plan ve programlar bu doğrultuda geliştirilmelidir. Öte yandan kent ve kentlilerle ilgili alınacak her karardan kentte yaşayan insanlar bilgi sahibi olmalı, görüşlerine başvurulmalı, böylece kardeş şehircilikte yönetişimin getirdiği “katılımcılık” ilkesi de uygulanmış olmalıdır.

Belediyeler yerel yönetim konusunda eksik oldukları tarafları ve deneyimleri açıkça belirlemeli, bu konularda gerçekleştirilen seminer, kurs, konferans gibi alanlardan mümkün olduğunca fazla yararlanmalıdır. Özellikle gelişmiş ülkelerin ulaşım, altyapı, çevre düzenlemesi, mimari, kent planlaması gibi alanlarındaki deneyimlerinden bilgi sahibi olup, kendi bünyelerinde uygulayabilecekleri koşulları yaratmalıdır.

Küreselleşmenin getirdiği bilgi ve teknoloji alanlarında çözüm odaklı ve yenilikçi projeler üreterek kardeş şehirciliği destekleyen Avrupa Kuruluşlarından daha çeşitli ve büyük fonlar alınması için çalışmalar yapılarak, kente yapılacak harcamalar için finansman sağlanması kolaylaştırılmalıdır. .

Tüm bunlardan hareketle gerçekleştirilen ortaklıklar ve işbirliklerinin yerel mi yoksa küresel mi bir nitelik taşıdığı ve kardeş şehircilik ilişkilerinin ortaklığın bir modeli olup olmadığı, küresel ortaklık yerine yerel ortaklık şeklinde değerlendirilebileceği de tartışmaya açık bir konu olup, bu konuda araştırma yapma arzusunda olan bilim insanlarına tavsiye edilmektedir.

KAYNAKLAR

- Acartürk, E. (2001). *Yerel Yönetimlerin Hizmet Sunumunda Alternatif Yöntemler*. Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı 6, Aralık 2001, sf. 46-60.
- Aktan, C. C. (2008). www.yerelsiyaset.com/pdf/mart2008/2.pdf
- Al, H. (2002). *Bilgi Toplumu ve Kamu Yönetiminde Paradigma Değişimi*, Ankara: Bilim Adamı Yayınları.
- Arar, A. A. (2002). *Yerel Gündem 21*. Uluslararası Ekonomik Sorunlar Dergisi, www.mfa.gov.tr/uluslararası-ekonomik-sorunlar_agustos2002_tr.mfa
- Arıkboğa, E. (2007). *Türk Yerel Yönetim Sisteminde Reform ve Yeni YKİ*. Ankara.
- Atak Matbaa (2009). *Yerel Kalkınmanın Yönetişimi Uluslararası Konferansı*. 24-25 Ekim.
- Atmaca, Y. (2012). *Yeni Kamu Yönetimi Anlayışı Çerçevesinde Belediyelerde Kamu Hizmet Anlayışı Değişimi: Konya Büyükşehir Belediyesi Örneği*. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Konya 2012.
- Aydın, A. H. (2011). *Türk Kamu Yönetimi*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Bingöl, P. (2010). *Avrupa Birliği Lizbon Anlaşması ve Anlaşmanın Yerel Yönetimlere Etkisi*” www.yerelsiyaset.com
- Blair, H. (2000). *Participation and Accountability at the Periphery: Democratic Local Governance in Six Countries*, *World Development*, Vol. 28, No.1, pp.21-39
- Bovaird, T., Löfler, E. (2002). Moving from Excellence Models of Local Service Delivery to Benchmarking “ Good Local Governance” *International Review of Administrative Sciences*, SAGE Publications (London, Thousand Oaks, CA and New Delhi), Vol.68, pp,9-24.

- Bozkurt, Ö., T. Ergun, S. Sezen (Ed.), (1998). *Kamu Yönetimi Sözlüğü*. Ankara: TODAİE Yayını.
- Canpolat, H., Haktankaçmaz, M. İ. (2010). *Yerel Yönetişim Sorunları Açısından Londra Büyükşehir Yönetimi*. Çağdaş Yerel Yönetimler, Cilt 19, Sayı 1, Ocak 2010, sf.91-106.
- Cebe, M. S. (2007). *Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı Kapsamında Belediye Yasası ve Büyükşehir*. Ankara: Adalet Yayınevi.
- CEMR (2014). (www.twinnig.org.tr)
- Clarke, N. (2011). Globalising care? Town twinning in Britain since 1945', *Geoforum* 42: 115-125, http://eprints.soton.ac.uk/169119/1/Globalising_care_FAVPPR.pdf,
- Coşkun, S. (1994). *Kamu Reformları Değişim ve Süreklilik*. Nobel Yayıncılık, Ankara.
- Çelikkan, E. (2015). *Kentsel Dönüşümde Yerel Ortaklık*. www.hurriyet.com.tr,8 Şubat 2014.
- Çetin, M. (2007). *Yerel Ekonomik Kalkınma Yaklaşımı ve Uluslararası Organizasyonlar*. Celal Bayar Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi, Yönetim ve Ekonomi Dergisi, Cilt 14, Sayı 1, Manisa 2007.
- Çukurçayır, M. A., Eroğlu, H. T. (2012). Yönetişim Yaklaşımı ve Türkiye'de Kent Konseyleri, Genç. F. N. (Ed). Yönetişim ve Yönetim Ekseninde Kamu Yönetimi (s.215-244), Bursa: Ekin Yayınevi.
- Demir, K. A. (2014). *Klasik Kamu Yönetimi Yapısından Yerelleşmeye Geçiş:Yönetişim Kapsamında Bir Değerlendirme*. Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt 2, Sayı 2, 2014.
- Emrealp, S. (2010). *Türkiye'nin Katılımcı Demokratik Yerel Yönetişim Modeli Olarak Dünyaya Armağanı: Kent Konseyleri*. İstanbul: UCLGMEWA.

- Erdoğan, H. (2010). *Belediye Yatırımlarının Finansmanında Yap-İşlet-Devret Alternatifi: Antalya Sarısu Mesire Alanı Örneği*. Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Dergisi, Cilt 15, Sayı 3, sf: 471-486.
- Ermış, S. (2012). *Kentler Arası İlişkiler ve İstanbul Vizyonu*. İller ve Belediyeler Dergisi, Sayı 776, Aralık 2012.
- Eryılmaz, B. (1999). Yeni Kamu Yönetimi Anlayışının Yerel Yönetimler Üzerindeki Etkileri, *Kent Yönetimi ve Çevre Politikaları*, Ed. Öztürk İ.ve diğerleri, İstanbul: İstaç Yayınları.
- Es, M. (2008). *Kentlilik Bilinci ve Yerel Siyaset*. Yerel Siyaset, Okutan Yayıncılık, 1. Baskı, Ocak 2008.
- Esen, E. (2007). *Türk Yerel Yönetimlerinin Uluslararası ve Avrupa Birliği Kuruluşları ile İlişkileri*. Akdeniz Üniversitesi Avrupa Birliği Araştırma ve Uygulama Merkezi AKVAM, Antalya: Yayın No 2.
- GEF(2015). <http://www.ttgvg.org.tr/tr/gef-ngo-network>
- Genç, F. N. (2012). *Yönetişim ve Yönetim Ekseninde Kamu Yönetimi*, Ekin Yayınevi, 1. Baskı, Bursa.
- Genç, F. N., Özoğuz, B. B. ve Yılmaz, M. (2011). *Yönetişim Yaklaşımı ve Farklı Katılım Yöntemleri*. Kent Konseyi Sempozyumu Bildiri Kitabı, Bursa: Kent Konseyleri Sempozyumu 6-7 Mayıs 2011.
- Genç, F. N., Yılmaz, A., Özhür H. Ed. (2008). *Dönüşen Kentler ve Değişen Yerel Yönetimler*. Gazi Kitabevi, Bursa: Ankara Yayıncılık, Eylül 2012.
- Göymen, K. (2013). *Türkiye'de Yerel Yönetimler ve Yönetişim: Gereksinmeler, Önergeler ve Yönelimler*. Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi 2000, Sayı: 9.
- GRDP. *Avrupa Birliği Bölgesel Kalkınma Programlarının Çevreyle Uyumunda Bir Araç Olarak Ortaklık*. Şubat 2006.
- Güzelsarı, S. (2003). *Neo-liberal Politikalar ve Yönetişim Modeli*. Amme İdaresi Dergisi, Cilt 36, Sayı 2, Haziran 2003, sf:17-34.

<http://www.antalyaguide.org/default.asp?islem=menudetay&id=468&catid=407&antalyaguide=Karde%FE+%DEehirler>

http://www.ibb.gov.tr/tr-tr/kurumsal/pages/kardes_sehirler.aspx

İlhan, İ. (2013). *Türkiye’de Belediyeler ve Şirketleri Arasındaki İhale İlişkileri Üzerine Bir Araştırma*. Sayıştay Dergisi, Sayı 88, Ocak-Mart 2013.

İlker, G. (2010). *Küreselleşme Sürecinde Stratejik İşbirlikleri*. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu Dergisi, Konya: Cilt 13, Sayı 1-2.

İşçioğlu, D. (2014). *Türkiye Dünyasında Yerel Yönetimlerin Sorunları*. Kasan, 2014.

Kalabalık, H. (2005). *Avrupa Birliği Ülkeleriyle Karşılaştırmalı Yerel Yönetim Hukuku*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Katz, E. (2003). *Eyalet ve Yerel Yönetimlerin Değişikliklere Tepkileri Demokrasi Laboratuvarlarında Güncel Deneyler*. ABD Dışişleri Bakanlığı Elektronik Dergisi, Demokrasi Konuları, Eyalet ve Yerel Yönetim, Değişikliğe Uyum Sağlamak, Cilt 8, Sayı 2, Ekim 2003.

Kaya, E. (2010). *Uluslararası Yoksullukla Mücadele Stratejileri Sempozyumu Deneyimler ve Yeni Fikirler*, İstanbul: 13-15 Ekim 2010.

Keleş, R. (2009). *Yerinden Yönetim ve Siyaset”* İstanbul: Cem Yayınevi. Ocak 2009.

Kestellioğlu, G. (2011). *Yerel Demokrasi ve Kent Konseyleri: Kahramanmaraş Örneği*. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Dergisi (1), sf: 121-141.

Kim, J. (2007). *Kardeş Ülke Kore ile Türkiye: Türk Askerlerinin Kore Savaşına Katılma Tarihi*. Seul Kore: Milli Mükafat Başkanlığı, 2007.

Köseoğlu, M. (2010). *Türkiye’de Yerel Yönetim Birlikleri: Yapısı, Hukuki Dayanakları ve Sorunları*. Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Kentleşme ve Çevre Sorunları Bilim Dalı,.

- Marmara Belediyeler Birliği (2014). *Kardeş Şehirler Veritabanı*.
www.marmara.gov.tr
- MED-PACT (2014). www.med-pact.com
- Negiz, N. (2007). *Türkiye’de Büyükşehir Belediyelerinde Hizmet Etkinliği ve Eğitim İlişkisi: Alan Araştırması ve Bir Model Önerisi*. Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Ana Bilim Dalı, Doktora Tezi, Isparta 2007.
- Ogawa, A. (2012) *Sister City As A Preservation Strategy*,
(http://academiccommons.columbia.edu/download/fedora_content/download/ac:147524/CONTENT/-_Asuka_Ogawa_Thesis_Sister_City_as_a_Preservation_Strategy_May_2012.pdf).
- Okçu, M. (2007). *Yönetişim Tartışmalarına Katkı: Avrupa Birliği İçin Yönetişim Ne Anlama Geliyor?* Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Cilt 12, 2007, sf: 299-312.
- Ökmen, M., Baştan, S. ve Yılmaz, A. (2004). Kamu Yönetiminde Yeni Yaklaşımlar ve Bir Yönetişim Faktörü Olarak Yerel Yönetimler, Yılmaz, A. ve Ökmen, M. (Ed). *Kamu Yönetimi* sf(23-80), Ankara: Gazi Kitabevi.
- Ömürgönülşen, U. (2003). Çağdaş Kamu Yönetimi I. Acar, M. Özgür, H. (Ed.), *Kamu Sektörünün Yönetimi Sorununa Yeni Bir Yaklaşım: Yeni Kamu İşetmeciliği*. (3-43). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, Ekim 2003.
- Özcan,Ü. (2006). *Yerel Yönetimler Arasında Ortaklıklar ve Kardeş Şehir İlişkileri* ElKitabı,www.depaturk.com/docs/siyasi/Kardes_Sehir_El_Kitabi_Son_Hali.pdf
- Özdemir, A.T. (2011). *Mahalli İdarelerde Halkın Katılımı Bağlamında Kent Konseyleri*. Sayıştay Dergisi, Sayı 83, Ekim-Aralık 2011.
- Özer, M. A. (2006). *Yönetişim Üzerine Notlar*. Sayıştay Dergisi, Sayı 63, Ekim-Aralık 2006.

- Özgökçeler, S. (2014). *Yerel Kalkınmada Etkin Bir Kavram: Yerel Yönetişim (Bursa Kent Konseyi Örneği)*. İş, Güç Endüstri İlişkileri ve İnsan Kaynakları Dergisi, Cilt 16, Sayı 1, Ocak/January 2014.
- Parlak, B. (2014). *Avrupa Birliği Perspektifinden Merkezi Yönetim-Yerel Yönetim İlişkileri*. TESAM Akademi Dergisi , Cilt 1, Sayı 1, 2014.
- Parlak, B. (2003). Çağdaş Kamu Yönetimi I. Acar, M. Özgür, H. (Ed.), *Küreselleşme Sürecinde Modern Ulus-Devlet ve Kamu Yönetimi*.(347-389). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, Ekim 2003.
- Perouse, J. F., Daniş, A. D. (2005). *Zenginliğin Mekanında Yeni Yansımaları: İstanbul'da Güvenlikli Siteler.*,Toplum ve Bilim Dergisi, Sayı 104, 2005.
- REC (2015). *REC Türkiye*. <http://www.rec.org.tr/>
- Sayın, D. (2000). *Yerel Yönetim Birlikleri ve Kavramsal, Hukuksal Sorunlar*. Sayıştay Dergisi, Sayı 38, Temmuz-Eylül 2000.
- Sezer, Ö. (2008). *Küreselleşme Sürecinde Türkiye'de Yerel Yönetimlerin Yapısal ve İşlevsel Dönüşümü*. Ankara.
- siteresources.worldbank.org/TURKEYINTURKISHEXTN/Resources/Turkeyİstanbul_Municipal_Infrastructure_Project_Brief_September_2007_Tercume2610.pdf
- Sobacı, M. Z. (2007). *Yönetişim Kavramı ve Türkiye'de Uygulanabilirliği Üzerine Değerlendirmeler*. Yönetim Bilimleri Dergisi, Cilt 5, Sayı 1, 2007
- Souder, D.B. ve Bredel, S. (2005). A Study of Sister City Relations, <http://www.colorado.edu/ealc/sisterstudies/report.pdf> ,
- Şentürk, H. (2006). Belediyelerde Stratejik Planlama. www.e-akademi.org/makaleler/sazakli-1.htm
- Tekalan, Ş. A. (2012). *Türkiye Eğitimde Açık Pazar Olabilir*. Turque Diplomatie_Şubat 2012, trdiplo.com/Tekalan_PDF.pdf
- Temiz, H. E. (2012). *Sosyal Politika Bağlamında Küresel Yönetişim*. Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt 6, Sayı 13-14.

Titiz, İ. (2007). *Belediyeler ve Bölgesel Kalkınma*. Plato Danışmanlık, 2007

TODAİE, (2009). *Ulusal Kalkınma ve Yerel Yönetimler 2*. Yayın No: 351, 1.Basım, Ankara: Ekim 2009.

Toprak, Z. (2006). *Yerel Yönetimler*. Nobel Basımevi, 6. Basım.

Türkiye Belediyeler Birliği. (2012). *Kardeş Şehirler Uluslararası Belediye İşbirlikleri ve Birliğimizin Rolü*. Ankara: Sayı: 776, Aralık.

Ünlü, H. (1994). *Yerel Yönetimler Arası İşbirliği*. Ankara Toplu Konut İdaresi Başkanlığı.

www.abgs.gov.tr/files/pub/csd_i_compendium_tr.pdf, *Avrupa Birliği ve Türkiye Arasındaki Sivil Toplum Diyaloğunun Geliştirilmesi (CSD) Projesi*

www.alkent2000.com.tr/müşterilerimizgörüşlerisayfası

www.hurriyet.com.tr/yerel-haberler/edirne-haberleri/lalapasa-heyeti-kardes-sehrekultur-gezileri_9578, 16.11.2014

Yıldırım, U. (2004). *Yeni Belediye Yasaları Çerçevesinde Alternatif Hizmet Sunma Yöntemleri*. Çağdaş Yerel Yönetimler, Cilt 13, Sayı 4, Ekim 2004, sf:19-37.

Yılmaz, O. (2001). *Kamu Yönetimi Reformu: Genel Eğilimler ve Ülke Deneyimleri*. İktisadi sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü Hukuki Tedbirler ve Kurumsal Düzenlemeler Dairesi Başkanlığı, Şubat 2001, <http://ekutup.dpt.gov.tr>

ZHUSSİPBEK, G.(2011). *Avrupa Birliği ile Rusya Federasyonu Arasındaki Stratejik Ortaklığın Analizi*. Uluslararası Hukuk ve Politika, Cilt 7, Sayı 25.

EKLER

EK:1

- 03.12.2010 tarih ve 6085 sayılı Kanun ile düzenlenen İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansı 2011 Denetim Raporu

-10.07.2004 tarih ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu (23.07.2004/25531)

-03.07.2005 tarih ve 5393 sayılı Belediye Kanunu (13.07.2005/25874)

-26.05.2005 tarih ve 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu (11.06.2005/25842)

-10.11.2010 tarih ve 30639/50000 sayılı Yurtdışı ilişkiler Genelgesi (2010/73)

-01.03.1982 tarih ve 42 sayılı Belediye Meclisi Kararı ve 25.02.1982 gün ve 221-2387 Sayılı İçişleri Bakanlığı Başkanlıktan Havaleli Teklif

-03.03.1987 tarih ve 49 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi Kararı

-08.06.1982 tarihli ve 2/1148 sayılı Ankara Belediye Meclisi Adına Başkanlıktan Havaleli Teklif

-29.11.1993 tarih ve 405 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi Kararı

-19.09.1994 tarih ve 363 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi Kararı ve 20.09.1994 tarihli Anlaşma

-08.10.1994 tarih ve 418 sayılı Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi Kararı

-20.10.1994 tarih ve 446 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi Kararı ve 20.10.1994 tarihli Anlaşma

-14.11.1994 tarih ve 1278 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü Yazısı

-15.12.1994 tarih ve 588 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi Kararı ve 23 Ocak 1995 tarihli Anlaşma

-06.07.1995 tarih ve 898 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü Yazısı

- 07.07.1995 tarih ve 2976 sayılı Ankara Valiliği'nden alınan Yazı
- 12.10.1995 tarih ve 700 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi Kararı ve 26 Ekim 1995 tarih Anlaşma
- 27.03.1996 tarih ve 491 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü Uluslararası İlişkiler Bölümü Yazısı
- 30.10.1996 tarih ve 684 sayılı Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Yazısı
- 25.05.1998 tarihli Ankara Büyükşehir Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü Uluslararası İlişkiler Bölümü Yazısı
- 29.09.1999 tarih 918 sayılı Dışişleri Bakanlığı Yazısı
- 11.02.2002 tarih ve 221 sayılı İç İşleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü Yazısı ve 4 Mart 1997 tarihli Anlaşma
- 11.02.2002 tarih ve 221 sayılı İç İşleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü Yazısı ve 20 Temmuz 1998 tarihli Anlaşma
- 27.01.2000 tarih ve 58 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi Kararı ve 06.06.2000 tarihli Anlaşma
- 09.05.2000 tarih ve 469 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü Dış İlişkiler Bölümü Yazısı
- 28.08.2000 tarih ve 504 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi Kararı ve 25.04.2012 tarih ve 2012/5055948 sayılı Dışişleri Bakanlığı Kültürel Diplomasi Genel Müdür Yardımcılığı Oluru
- 07.05.2001 tarih ve 22 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü Dış İlişkiler Bölümü Yazısı
- 20.06.2001 tarih ve 306 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi Kararı ve 23.12.2001 tarih ve 3602 sayılı İçişleri Bakanlığı İzni
- 01.08.2001 tarih ve 437 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi Kararı
- 10.08.2001 tarih ve 1651 sayılı İç İşleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü Yazısı ve 12 Ekim 2001 tarihli Anlaşma
- 04.10.2001 tarih ve 572/3542 sayılı Türk İş Birliği ve Koordinasyon Ajansı Yazısı

- 20.03.2002 tarih ve 135 sayılı Dışişleri Bakanlığı Yazısı
- 04.04.2002 tarih ve 357 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü Dış İlişkiler Bölümü Yazısı
- 26.04.2002 tarih ve 453 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Özel Kalem Müdürlüğü Yazısı
- 23.05.2002 tarih ve 229 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi Kararı ve 14.06.2003 tarihli Anlaşma
- 10.06.2002 tarih ve 263 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi Kararı ve
- 02.08.2002 tarih ve 296230 sayılı İçişleri Bakanlığı İkili Kültürel İşler Genel Müdürlüğü Yardımcılığı İzni
- 31.07.2002 tarih ve 732 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü Kararı
- 02.08.2002 tarih ve 735 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü Yazısı
- 02.08.2002 tarih ve 737 Sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü Yazısı
- 23.09.2002 tarih ve 1639 sayılı İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü Kararı
- 20.12.2002 tarih ve 3742 sayılı Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı Yazısı
- 21.02.2003 tarih ve 1445 Sayılı Moğolistan Başkent Valiliği Yazısı
- 11.03.2003 tarih ve 723 sayılı Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Özel Kalem Müdürlüğü Yazısı
- 09.06.2003 tarih ve 258 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi Kararı ve 28.07.2003 tarih ve 2530 sayılı İçişleri Bakanlığı İzni
- 03.06.2003 tarih ve 134 sayılı Ankara Valiliği'nden Gelen Yazı
- 23.06.2003 tarih ve 2094 sayılı Ankara Valiliği Kararı
- 03.07.2003 tarih ve 718 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü

-08.08.2003 tarih ve 2023 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi Kararı

-24.10.2003 tarihi ve 1108 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü Kararı

-10.12.2003 tarih ve 1255 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü Dış İlişkiler Bölümü Yazısı

-17.12.2003 tarih ve 630 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi Kararı ve 23.02.2004 tarih ve 674 sayılı İçişleri Bakanlığı İzni

-16.02.2004 tarih ve 463 sayılı Çevre ve Orman Bakanlığı Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Dairesi Başkanlığı Yazısı

-01.04.2004 tarih ve 1018 sayılı Çevre ve Orman Bakanı'nın dış ilişkiler ve Avrupa Birliği Daire Başkanlığı Yazısı

-21.04.2004 tarih ve 362 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü Yazısı

-21.05.2004 tarih ve 244 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi Kararı ve 10.11.2004 tarih ve 6407 sayılı İçişleri Bakanlığı İzni

-25.06.2004 tarih ve 270366 sayılı Dış İşleri Bakanlığı Yazısı

-12.07.2004 tarih ve 380 sayılı Dış İşleri Bakanlığı Enerji, Su, Çevre, İşleri Genel Müdür Yardımcılığı Yazısı

-14.09.2004 tarih ve 968 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı

-21.11.2004 tarih ve 1422 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi Kararı ve 12.01.2005 tarih ve 50035 sayılı İçişleri Bakanlığı İzni

-16.12.2004 tarih ve 1702 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi Kararı ve 11.04.2013 tarih ve 306/50186 sayılı İçişleri Bakanlığı İzni

-22.12.2004 tarih ve 1372 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü Dış İlişkiler Bölümü Yazısı

-09.01.2005 tarih ve 25426 sayılı Dışişleri Bakanlığı Konsolosluk Yasadışı Göç Kontrolü Daire Başkanlığı Yazısı

-10.01.2005 tarih ve 52 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi Kararı ve 04.03.2005 tarih ve 50188 sayılı İçişleri Bakanlığı İzni

- 28.01.2005 tarih ve 36610 sayılı Dışışleri Bakanlığı Yazısı
- 09.02.2005 tarih ve 55048 sayılı Dışışleri Bakanlığı Yazısı
- 17.03.2005 tarih ve 902 sayılı Ankara Valiliği İl Mahalli İdareler Müdürlüğü Yazısı
- 18.04.2005 tarih ve 502 Sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü Dış İlişkiler Bölümü Yazısı
- 16.05.2005 tarih ve 1170 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü Dış İlişkiler Bölümü Yazısı
- 14.06.2005 tarih ve 762 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü Dış İlişkiler Bölümü Yazısı
- 15.07.2005 tarih ve 1934 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi Kararı ve 14.09.2005 tarih ve 50793 sayılı İçişleri Bakanlığı İzni
- 24.08.2005 tarih ve 1604-4074 sayılı Başbakanlık Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü Yazısı
- 29.08.2005 tarih ve 1097 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü Yazısı
- 26.09.2005 tarih ve 1202 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü Dış İlişkiler Müdürlüğü Yazısı
- 07.10.2005 tarih ve 421462 sayılı Dışışleri Bakanlığı Genel ve İkili Ekonomik İşler Genel Müdürlüğü Yardımcılığı Yazısı
- 01.11.2005 tarih ve 805/270 sayılı İslamabad Türkiye Büyükelçiliğinden Alınan Yazı
- 11.01.2006 tarih ve 2006/16323 sayılı Dış İşleri Bakanlığı Yazısı
- 18.01.2006 tarih ve 136 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Meclisi Kararı
- 20.01.2006 tarih ve 57 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Özel Kalem Müdürlüğü Dış İlişkiler Bölümü Yazısı
- 01.03.2006 tarih ve 79976 sayılı Dışışleri Bakanlığı İkili Kültürel İşler Genel Müdür Yardımcılığı Yazısı
- 16.06.2006 tarih ve 459 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi Kararı ve 05.05.2006 tarih ve 50482 sayılı İçişleri Bakanlığı İzni

-15.08.2006 tarih ve 1 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Daire Başkanlığı Yazısı

18.08.2006 tarih ve 2006/346499 sayılı Dışişleri Bakanlığı Kararı

-26.10.2006 tarih ve 36 Sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı

-25.06.2007 tarih 349/8279 sayılı Ankara Valiliği'nden Gelen Yazı

-25.06.2007 tarih ve 278 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı

-27.07.2007 tarih ve 335 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı

-26.11.2007 tarih ve 636 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı

-10.12.2007 tarih ve 528 sayılı 528 sayılı Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı

-11.12.2007 tarih ve 536 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı

13.12.2007 tarih ve 3179 sayılı Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi Kararı

-02.01.2008 tarih ve 930 sayılı Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı

-10.03.2008 tarih ve 529 sayılı Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi Kararı

-04.04.2008 tarih ve 2323 sayılı Türk İş Birliği ve Koordinasyon Ajansı Yazısı

-15.05.2008 tarih ve 2008/356 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı

-18.05.2008 tarih ve 2009/330 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı

-20.05.2008 tarih ve 363 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı

-09.07.2008 tarih ve 1719 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi Kararı ve 04.09.2008 tarih ve 23384/50000 sayılı İçişleri Bakanlığı İzni

- 14.07.2008 tarih ve 532 sayılı Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı
- 16.07.2008 tarih ve 2008/521 sayılı Dışişleri Bakanlığı İkili Kültürel İşler Genel Müdürlüğü Yardımcılığı Yazısı
- 18.07.2008 tarih ve 19414/50000 sayılı İçişleri Bakanlığı Kararı
- 17.10.2008 tarih ve 684 sayılı Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı
- 13.05.2009 tarih ve 306 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı
- 21.05.2009 tarih ve 2009/338 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı
- 02.10.2009 tarih ve 2009/775 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı
- 19.10.2009 tarih ve 2009/800-801 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı
- 23.10.2009 tarih ve 2009/837 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı
- 09.11.2009 tarih ve 892 sayılı Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Daire Başkanlığı Yazısı
- 13.11.2009 tarih ve 926 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı
- 17.11.2009 tarih ve 942 sayılı Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Daire Başkanlığı Yazısı
- 18.01.2010 tarih ve 24 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı
- 15.02.2010 tarih ve 190 Sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı
- 23.03.2010 tarih ve 344 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Daire Başkanlığı Yazısı
- 10.04.2010 tarih ve 2417 sayılı Dışişleri Bakanlığı Yurtdışı Tanıtma ve Kültür İşleri Genel Müdürlüğü Yazısı

- 16.04.2010 tarih ve 1134 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi Kararı ve 17.05.2010 tarih ve 598956 sayılı Dışişleri Bakanlığı İzni
- 21.04.2010 tarih ve 462 sayılı Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı
- 27.04.2010 tarih ve 470 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı
- 30.04.2010 tarih ve 2010/492 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı
- 04.06.2010 tarih ve 633 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı
- 17.08.2010 tarih ve 830 sayılı Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Daire Başkanlığı Yazısı
- 21.09.2010 tarih ve 931 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı
- 24.09.2010 tarih ve 863258 sayılı Dış İşleri Bakanlığı Yazısı
- 14.10.2010 tarih ve 1901/3725 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Dairesi Başkanlığı Kültür Etkinlikleri Şube Müdürlüğü Yazısı
- 29.12.2010 tarih ve 1224 sayılı Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı
- 08.02.2011 tarih ve 127 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı
- 24.03.2011 tarih ve 25245 sayılı Çevre ve Orman Bakanlığı Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Dairesi Başkanlığı Yazısı
- 19.04.2011 tarih ve 372 sayılı Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Daire Başkanlığı Yazısı
- 07.07.2011 tarih ve 576 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı
- 07.07.2011 tarih ve 577 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı
- 11.07.2011 tarih ve 1865 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi Kararı ve 30.09.2011 tarih ve 24328/50000 sayılı İçişleri Bakanlığı İzni

- 08.08.2011 tarih ve 2250 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi Kararı ve 30.09.2011 tarih ve 24327/50000 sayılı İçişleri Bakanlığı İzni
- 20.09.2011 tarih ve 724 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı
- 19.10.2011 tarih ve 850 sayılı Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı
- 22.11.2011 tarih ve 2696 sayılı Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Kararı
- 21.12.2011 tarih ve 2359304 sayılı Dış İşleri Bakanlığı Amerika Genel Müdür Yardımcılığı Yazısı
- 16.01.2012 tarih ve 278 sayılı Ekonomi Bakanlığı Serbest Bölgeler, Yurtdışı Yatırım ve Hizmetler Genel Müdürlüğü Yazısı
- 23.01.2012 tarih ve 2012/62 sayılı İçişleri Bakanlığı Yazısı
- 06.04.2012 tarih ve 95 sayılı Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi Kararı ve 08.06.2012 tarih ve 15471/5000 sayılı İçişleri Bakanlığı Oluru
- 23.05.2012 tarih ve 427 sayılı Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı
- 02.10.2012 tarih ve 741 sayılı Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı
- 15.10.2012 tarih ve 1092/6640 sayılı Başbakanlık Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı Doğu ve Güney Asya, Pasifik ve Latin Amerika Dairesi Başkanlığı Yazısı
- 07.12.2012 tarih ve 931 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı
- 13.02.2013 tarih ve 285 sayılı Büyükşehir Belediye Meclisi Kararı ve 18.02.2013 tarih ve 807 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Yazı İşleri ve Kararlar Dairesi Başkanlığı Kararlar Şube Müdürlüğü Yazısı
- 06.03.2013 tarih ve 6556 sayılı Dışişleri Bakanlığı Yazısı
- 11.03.2013 tarih ve 167 sayı Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Yazısı
- 13.05.2013 tarih ve 363 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı

-16.05.2013 tarih ve 920 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi Kararı ve 23.07.2013 tarih ve 749/21175 sayılı İçişleri Bakanlığı İzni

-14.07.2013 tarih ve 2139 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi Kararı

19.09.2013 tarih ve 711 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı

-11.10.2013 tarih ve 1853 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi Kararı

-25.04.2014 tarih ve 150 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlık Yazısı

-18.06.2014 tarih ve 252 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı

-04.07.2014 tarih ve 283 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı

-12.11.2014 tarih ve 572 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı

-14.11.2014 tarih ve 587 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı

-05.12.2014 tarih ve 662 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı

-07.01.2015 tarih ve 227 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı

-23.02.2015 tarih ve 106 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı

-16.02.2015 tarih ve 83 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı

-26.02.2015 tarih ve 117 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı

-03.03.2015 tarih ve 124 sayılı Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı

-22.03.2015 tarih ve 183 sayılı Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yazısı

- 26 Ağustos 1991 Tarihli Budapeşte Belediye Başkanı Gabor DEMSZKY tarafından Murat KARAYALÇIN'a yazılan Mektup
- 8 Kasım 1991 Tarihli Zsolt MEREY tarafından yazılan Davet Mektubu
- 8 Kasım 1996 Tarihli Saray Bosna Kantonu Başkanı'ndan gelen Mektup
- 26 Eylül 1996 Tarihli Pakistan Büyükelçisi İnam Ul Haque tarafından gelen Mektup
- 25 Nisan 2000 Tarihli Ufa Şehir İdaresi Başkanı tarafından . GÖKÇEK'e gönderilen Davet Mektubu
- 12 Mart 2001 Tarihli Kayrat SARIBAY tarafından gelen Mektup
- 3 Nisan 2001 Tarihli Başkan Vekili Tom O'Connor tarafından Gökçek'e gelen Davet Mektubu
- 20 Ağustos 2001 Tarihli Moğolistan Ankara Büyükelçisinden alınan Mektup
- 27 Kasım 2001 Tarihli İ. Melih GÖKÇEK'in Bişkek Valisi Ekselansları Medetbek Kerim KULOV'a yazdığı Davet Mektubu
- 30 Kasım 2001 Tarihli Geliştirme bölümü başkan adayı Walid CHAARE tarafından M.Gökçek'e gönderilen Mektup
- 6 Mayıs 2002 Tarihli Kuala Lumpur Malezya Bölümü Sekreterinden gelen Mektup
- 22 Mayıs 2002 Tarihli A. Zhaksybekov tarafından İ. Melih GÖKÇEK'e yazılan Davet Mektubu
- 18 Temmuz 2002 Tarihli Gabor DEMSZKY tarafından İ. Melih GÖKÇEK'e Gelen Mektup
- 15 Kasım 2002 Tarihli İ. Melih GÖKÇEK'in Avusturya-Viyana Belediye Başkanı'na yazdığı Davet Mektup
- 28 Şubat 2003 Tarihli Ulan Bator Valisi tarından gelen Mektup
- 9 Mayıs 2003 Tarihli Sarayevo Fonu Müdüründen M. Gökçek'e gelen Mektup
- 29 Ağustos 2003 Tarihli A.B.D Büyükelçisi Eric S.Edelman tarafından gelen Davet Mektubu
- 10 Şubat 2004 Tarihli Macaristan Cumhuriyeti Türkiye Büyükelçiliğinden Gelen Mektup

- 28 Şubat 2004 Tarihli Seul Belediyesi'nden gelen Davet Mektubu
- 27 Nisan 2004 Tarihli Hee Soo PARK'ın Mektubu
- 29 Haziran 2004 Tarihli Ufuk Eğitim Vakfı Moğol-Türk Okulları'ndan gelen Mektup
- 1 Temmuz 2004 Tarihli James R. Willburn tarafından gelen Davet Mektubu
- 16 Aralık 2004 Tarihli Harvard Dizayn Okulu'ndan gelen Davet Mektubu
- 14 Ocak 2005 Tarihli Diskarpaz Belediye Başkanı'ndan gelen Mektup
- 18 Şubat 2005 Tarihli Seul Belediye Başkanı Lee, Myung BAK tarafından gelen Davet Mektubu
- 18 Mart 2005 Tarihli Moldova Cumhuriyeti Kişinev Belediye Başkanı'ndan İ. Melih GÖKÇEK'e gelen Mektup
- 30.11.2005 tarihinde İ. Melih GÖKÇEK'e Kazakistan Büyükelçiliği'nden gelen Yazıda
- 20 Ocak 2006 Tarihli Pakistan Cumhuriyeti Büyükelçiliğine yazılan Mektup
- 08 Mart 2006 Tarihli Ankara Büyükşehir Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü Dış İlişkiler Ofisi'nin İslamabat Büyükelçisi Kemal GÜR'e gönderdiği Mektup
- 17 Ağustos 2006 Tarihli Girne Belediyesi'nden gelen Davet Mektubu
- 23 Ağustos 2006 Tarihli Lefkoşa Türk Belediyesi'nden gelen Davet Mektubu
- 20 Ekim 2006 Tarihli Viyana Büyükelçisinden İ. Melih GÖKÇEK'e gelen Davet Mektubu
- 06.04.2007 Tarihli M. Gökçek'in Sofya Belediye Başkanı'na yazdığı Davet Mektubu
- 5 Aralık 2007 Tarihli İncheon Belediye Başkanı Sangsoo Ahn tarafından gelen Mektup
- 29 Şubat 2008 Tarihli Seul Belediye Başkanı Oh Sehoon'un tarafından gelen Mektup
- 3 Mart 2008 Tarihli Kuala Lumpur Belediyesi'nden alınan Mektup
- 27 Mart 2008 Tarihli Ardan M. Fenty tarafından M. Gökçek'e gelen Mektup
- 16 Mayıs 2008 Tarihli İmangali Tasmagambetov'dan gelen Davet Mektubu

- 29.05.2008 Tarihli Türk-Kore Kùltür İletifim Derneği onur temsilcisi Yong Durk PARK'tan Gelen Mektup
- 6 Ekim 2008 Tarihli Avusturya Bùyùkelçisi'nden gelen Mektup
- 2008 yılında Kazakistan Turizm ve Spor Bakanlığı'ndan gelen Davet Mektubu
- Ocak 2009 Tarihli Zagreb Belediye Başkanı'ndan gelen Mektup
- 2009 yılında Kore Cumhuriyeti Pyeongtack Şehri Belediye Başkanı Myung Ho SONG tarafından gelen Davet Mektubu
- 11 Haziran 2009 Tarihli Ankara BùyùkŐehir Belediyesi Difl İlişkiler Dairesi Başkanlığı'ndan Başkortostan Cumhuriyeti Tùrkiye temsilcisine giden Davet Mektubu
- 27 Ağustos 2009 Tarihli Viyana Belediye Başkanlığı'ndan gelen Davet Mektubu
- 25 Aralık 2009 Tarihli Bùyùkelçi Jae Hyun Bae tarafından gelen Davet Mektubu
- Ankara BùyùkŐehir Belediyesi Difl İlişkiler Ofisi'nin 17-22 Mayıs 2010 Tarihli Viyana Ziyareti Raporu
- 12 Eylùl 2010 Tarihli Saray Bosna Kanton Valisi'nden gelen Mektup
- 07 Ekim 2010 Tarihli Kuala Lumpur Belediyesi'nden gelen Davet Mektubu
- 09 Kasım 2010 Tarihli Kişinev Belediye'nden gelen Mektup
- 20 Aralık 2010 Tarihli Choi Hang-Do tarafından gelen Davet Mektubu
- 13 Ocak 2011 Tarihli Guvangju Belediye Başkanı Kang Un-tae tarafından gelen Davet Mektubu
- 20 Mayıs 2011 Tarihli Seul Kadın ve Aile Vakfı Başkanı Hyun Kyunk Park tarafından gelen Davet Mektubu
- 08.07.2011 Tarihli Ufa Belediyesi'nden gelen Teřekkùr Mektubu
- 08.12.2011 Tarihli Pakistan İslam Cumhuriyeti Ankara Bùyùkelçisi Muhammad Haroon SHAUKAT tarafından İ. Melih GÖKÇEK'e yazılan Mektup
- 09 Mart 2012 Tarihli Bùkreř BùyùkŐehir Belediye Başkanlığı'ndan gelen Davet Mektubu
- 08 Kasım 2012 Tarihli Ankara BùyùkŐehir Belediye Başkanı M. Gökçek'ten Manama Belediyesi'ne gönderilen Davet Mektubu

- 04 Şubat 2013 Tarihli Enerji, Çevre ve Sürdürülebilir Kalkınma Bürosu tarafından gelen davet Mektubu
- 04 Temmuz 2013 Tarihli Yeosu Belediyesi'nden gelen bir Davet Mektubu
- 14 Temmuz 2014 Tarihli Viyana Ekonomik Forumu Başkanı'ndan gelen Davet Mektubu
- 6-8 Şubat 1998 tarihli Bükreş 'Üçüncü Güney-Doğu Avrupa Ülkeleri Başkent Belediye Başkanları Konferansı' Raporu
- Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler adına Ramazan Kabasakal'ın 25.07.2000 Tarihli Raporu
- 18.05.2005 Tarihli Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler görevlisi Ramazan Kabasakal'ın Zagreb Gezisi Raporu
- 22-25 Temmuz 2008 Tarihli Ankara Büyükşehir Belediyesi Delegasyonunun Zagreb Şehir Ziyareti Raporu
- Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Şube Müdürü Masum SUN'ın 2009 tarihli Pyeongtack Raporu
- Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İşler Dairesi Başkanlığı'nın 9-10 Mayıs 2010 tarihli M. Gökçek'in Bükreş ziyareti Raporu
- 14-17 Eylül 2010 Tarihli Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Personeli Halime BATTAL'ın hazırladığı Halep Belediyesi Heyeti Raporu
- 03-05 Mart 2011 Tarihli Ankara Büyükşehir Belediyesi AB Şube Müdürü Abdulrahman İLHAN'ın Zagreb Raporu
- Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı 14-17 Eylül 2011 Tarihli Budapeşte Belediyesi Ankara Ziyareti Raporu
- 6-9 Ekim 2010 Tarihli Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Şube Müdürü Masum SUN'un Minsk Ziyaret Raporu
- 15-22 Kasım 2011 Tarihli Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı'nın Amerika Ziyaret Raporu
- Dış ilişkiler Daire Başkanlığı'nın 19/23 Eylül 2012 tarihli Amerika ziyaret raporu
- 8-11 Aralık 2012 Tarihli Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Manama Belediyesi Heyet Raporu

- Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanı Ramazan KABASAKAL'ın 20-25 Ekim 2013 Tarihli Yeosu Ziyaret Raporu
- 14-16 Nisan 2014 Tarihli Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Personeli Halime BATTAL'ın hazırladığı Budapeşte Heyeti Raporu
- Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı'nın 10-14 Haziran 2014 tarihli Bakortistan Heyeti Raporu
- Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanı Ramazan KABASAKAL'ın hazırladığı 04-08 Ağustos 2014 Tarihli Macaristan Ziyareti Raporu
- Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İler Dairesi Başkanlığı'nın 19-21 Eylül 2014 tarihli Bükreş'in 555. yıldınm kutlamalarına ilişkin Romanya Ziyaret Raporu

EK:2

PROTOKOLLER

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ve İslamabad Kardeş Şehir Protokolü**

Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi'nin 42 Sayılı ve 01.03.1982 tarihli kararı ve İç İşleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nün Ankara ile İslamabad'ın kardeş şehir ilan edilmeleri ile ilgili 25.02.1982 gün ve 221-2387 Sayılı başkanlıktan havaleli teklif 2303 Sayılı yasa gereğince belediye meclisi adına görev yapan belediye encümeninin 01.03.1982 tarihli toplantısında incelenerek gereği düşünüldü; 2303 Sayılı yasa gereği belediye meclisi adına görev yapan belediye encümenince yapılan görüşmede; Pakistan Devleti'nin Başkenti İslamabat ile Türkiye Cumhuriyeti'nin Başkenti Ankara'nın kardeş şehir olarak kabul edilmesine 01.03.1982 tarihinde karar verildi.

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Malezya'nın Başkenti Kuala Lumpur Belediyesi Kardeş Şehir Protokolü**

T.C. Ankara Belediye Meclisi adına 2/1148 Sayılı ve 08.06.1982 tarihli başkanlıktan havaleli teklife göre; "Ankara Valiliği'nin Malezya'nın başkenti Kuala Lumpur ile Ankara kardeş şehir ilan edilmesi ile ilgili 08.06.1982 gün ve 2-1148 Sayılı başkanlıktan havaleli teklif 2303 Sayılı Yasa gereğince belediye meclisi adına görev yapan belediye encümeninin 16.06.1982 günlü toplantısında düşünüldü ve 2303 Sayılı Yasa gereği 16.06.1982 tarihinde kardeş şehir ilan edilmesine karar verildi."

Kuala Lumpur olarak,

Malezya'nın başkenti Kuala Lumpur ve Türkiye'nin başkenti Ankara'nın birbirleriyle kardeş şehir olma isteği vardır. Bunun yanında her iki şehrin amacı, karşılıklı anlayış ve güveni geliştirmek, dostluk ve iyi niyetle karşılıklı ilişkiye teşvik etmektir.

Her iki şehirde amacı dostluk bağlarını güçlendirerek eğitim, kültür, sosyal, ekonomik, bilimsel ve teknik programları geliştirmektir.

Ankara ve Kula Lumpur' un arzusu her iki şehir arasındaki uzun yıllara dayanan dostluk yalnız kardeş şehirler ve halkları arasında değil, uluslararası anlayış ve iyi niyetinde beslenmesidir.

İş bu mutabakat Ankara'da imzalanmış olup, Şubat 1984 tarihinden itibaren Ankara ve Kuala Lumpur' un kardeş şehir olacağı ilan edilmiştir.

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Houston Belediyesi Kardeş Şehir Protokolü**

Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi'nin 49 Sayılı ve 03.03.1987 tarihli kararına göre mecliste, Mehmet ALTINSOY başkanlığında oybirliği ile kabul edilmiştir. Buna göre;“Sayın Başbakanımız Turgut ÖZAL'ın Amerika Birleşik Devletleri Houston kentinde başarılı bir kalp ameliyatı geçirmesi nedeniyle Houston halkının kendisine göstermiş olduğu yakın ilgi ve misafirperverliğinden dolayı, Houston kentinin kardeş şehir ilan edilmesi hakkındaki Büyükşehir Belediye Meclis Üyelerinde H.Hüseyin ALTAŞ, Halit MASATLI ve Turgut ERGUN'un müşterek imzalı önerileri hakkındaki başkanlık yazısı, Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 03.03.1987 tarihli toplantısında okundu. Konu üzerinde yapılan görüşmelerden sonra Amerika Birleşik Devletleri Houston kentinde sayın başkanımız Turgut ÖZAL'ın başarılı bir kalp ameliyatı geçirmesi ve kent halkının kendilerine göstermiş oldukları yakın ilgi ve misafirperverlikten dolayı Houston kentinin Ankara ile kardeş şehir ilan edilmesi hakkındaki başkanlık yazısının ittifakla kabulüne karar verildi.”

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Lefkoşa Belediyesi Kardeşlik ve İşbirliği Belgesi**

Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi'nin 205 Sayılı ve 28.08.1989 tarihli kararı, oybirliğiyle kabul edilip,ardından anlaşma dönemin Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Murat KARAYALÇIN ve yine dönemin Lefkoşa Belediye Başkanı Mustafa AKINCI tarafından 14.11.1989 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır. Buna göre;

-Ankara ve Lefkoşa kentleri,aralarındaki derin tarihi ve kültürel bağlarından güç alarak, mevcut işbirliği ve kardeşlik ilişkilerini pekiştirmek,

-İki kentin yeni işbirliği alanlarına girmesini sağlamak,

-İki kent arasında kalıcı bir işbirliği ve hemşehrileri arasında sürekli bir sevgi ve kardeşlik bağı kurmak amacıyla, aşağıdaki konuları karara bağlamışlardır.

1) İki kent, tarih huzurunda, hemşehrileri arasındaki daimi kardeşliği ilan eder.

2) İki kent, yerel yönetimle ilgili alanlarda ve özellikle aşağıdaki konularda uzmanlık, bilgi ve deneyim alışverişinde bulunur;

- Kentsel yönetim,
- Belediye Hizmetleri,
- Kentsel Planlama ve Konut,
- Eğitim ve İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi,
- Çevre Okuma,
- Yeni Teknolojiler,
- Tarihsel Mirasın Korunması,
- Kültür,
- Turizm

3) İki kent arasındaki bağları, kent yöneticileri, kültür, sanat, gençlik ve diğer hemşehri gruplarının karşılıklı değişimi ile pekiştirme yolunda ortak çaba gösterir.

4) İki taraf bu anlaşmanın uygulanması amacıyla ayrıntılı programlar hazırlar.

5) Resmi olarak imzalanan bu belge, imza tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

14.11.1989 tarihinde, Ankara şehrinde imzalanmıştır.

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Kırgızistan Cumhuriyeti Başkenti Bişkek Arasında Dostluk ve Kardeşlik Protokolü**

Anlaşma dönemin Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Murat KARAYALÇIN ve yine dönemin Bişkek Büyükşehir Belediye Başkanı Omurberk

ABAKİROV tarafından 26.06.1992 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır. Buna anlaşmaya göre;

Türkiye Cumhuriyeti Başkenti Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Kırgızistan Cumhuriyeti Başkenti Bişkek Büyükşehir Belediyesi, Türkiye ve Kırgızistan Cumhuriyetlerinin çıkarları doğrultusunda, iki başkent arasında dostluk ve kapsamlı işbirliği ilişkileri kurarak, Cumhuriyetler arası dostluk bağlarını daha da güçlendirmeyi amaçlar. İki ülke halklarının birbirlerinin yaşam biçimi ve kültürlerine olan karşılıklı ilgisini göz önüne alarak;

İki başkent arasındaki yakın dostluk bağlarının Türkiye ve Kırgızistan Cumhuriyetlerinde, barışa, karşılıklı anlayışa ve giderek gelişecek kapsamlı ilişkilere sağlayacağı katkıya inanarak, Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Bişkek Büyükşehir Belediyesi halk meclisi üyeleri adına her iki kentin yöneticileri, Ankara-Bişkek arasındaki bu dostluk protokolünü imzalarlar.

Her iki başkent, aşağıdaki konularda dostluk ve kapsamlı işbirliği için, eşitlik, karşılıklı güven ve çıkar ilişkileri doğrultusunda, her olanaktan yararlanacaklardır:

-İki belediye arasında yönetici, meclis üyeleri, çeşitli konularda uzmanlar ve ayrıca ticari, ekonomik, bilimsel, kültürel ve diğer ilişkilerin geliştirilmesine katkısı olacak heyetlerin karşılıklı ziyaretleriyle,

-Kent yönetimi ve ekonomik konularda bilgi alışverişleriyle,

-Teknoloji, sanayi ve doğal kaynakların en iyi biçimde kullanımına yönelik yeni ve uzun vadeli işbirliği için her iki başkent en son teknolojiyle, bilimsel ve teknik deneyimini karşı belediyeye ileterek,

-İki taraf içinde yararlı olacak ortak projeler konusunda çalışmalar yaparak,

-Her iki başkentte düzenlenecek uluslararası sergi, sempozyum ve fuarlara katılarak, Ankara ve Bişkek Büyükşehir Belediyesi'nin koordinasyonlarıyla yıllık programlar oluşturacaklardır.

Ayrıca Bişkek Belediyesi, Ankara Belediyesinin Türk Cumhuriyetleri Başkent Belediye Başkanlarının bir konferans çatısı altında bir araya gelmelerini sağlayacak girişimi desteklemektedir.

Bu protokol, uzun vadeli olup, herhangi bir zaman kısıtlamasına tabi değildir ve 26 Haziran 1992 tarihinde Latin ve Kiril alfabesinde hazırlanarak Ankara’da imzalanmıştır.

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Sofya Büyükşehir Belediyesi Kardeşlik Protokolü**

Dönemin Ankara ve Sofya Büyükşehir Belediye Başkanları Murat KARAYALÇIN ve Alexander YANCHULEV tarafından 16 Eylül 1992 tarihinde Sofya’da imzalanmıştır. Bu protokolün 3. maddesi gereğince Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Murat KARAYALÇIN ve Sofya Büyükşehir Belediye Başkanı Alexander YANCHULEV, her iki başkent belediye meclislerinin onayını da alarak Ankara ve Sofya’yı kardeş kent yapmaya karar vermişlerdir.

İki başkent bu kardeşlik anlaşmasını, birbirlerine komşu ülkeler olarak Türkiye-Bulgaristan halkları başta olmak üzere, bölge dünya halkları arasında da barış ve dayanışma ideallerinin yüceltilmesi yolundaki samimi dilekleri ve uğraşlarının bir ifadesi olarak kabul etmektedirler.

Bu kardeşlik anlaşmasıyla her iki başkent aralarındaki kardeşlik ve dostluk bağlarını geliştirmeyi, belediye hizmetleri ve yerel yönetimler konularında deneyim ve bilgi alışverişinde bulunmayı ve ortak çıkarları kapsayacak projelerde işbirliği yapmayı taahhüt ederler.

İki başkent, kardeş kentinin ilerlemesi, gelişmesi ve halklar arasında dostluk ve iyi komşuluk ilişkilerinin güçlenmesi için sürekli gayret göstereceklerdir.

Başkentler, her iki tarafta dostluk, ticaret ve kültür haftalarının düzenlenmesini sağlayacaklar ve bu haftalarda gümrük ve diğer teknik konularda karşılıklı kolaylıklar sağlanması için hükümetleri nezinde girişimlerde bulunacaklardır. Ayrıca başkentler arasında ilişkilerinin geliştirilmesi konusunda işadamlarının temaslarında eş güdümü sağlamak için yıllık programlar oluşturacaklardır.

Ankara ve Sofya kardeşlik Anlaşması, Türkçe ve Bulgarca olarak 16 Eylül 1992 tarihinde, iki başkent belediye başkanı tarafından Sofya’da resmi bir törenle imzalanmıştır.

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Türkmenistan’ın Başkenti Aşkabat Arasındaki Kardeş Şehir Protokolü**

Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi’nin 405 Sayılı ve 29.11.1993 tarihli kararı ile Başkent Ankara ile Başkent Aşkabat Vilayeti’nin kardeş şehir önerisine ilişkin başkanlık yazısı Büyükşehir Meclisi’nin 29.11.1993 tarihli toplantısında okunmuş olup aynı tarihte Aşkabat vilayetinin kardeş şehir istemlerine ilişkin teklif metni ile başkanlık yazısının aynen kabulüne oybirliği ile karar verilmiştir. Bu anlaşma, 21.06.1994 tarihinde Aşkabat’ta imzalanmış olup amaçları şu şekildedir:

“Biz Ankara ve Aşkabat Belediye Başkanları olarak, Türkiye Cumhuriyeti’nin başkenti Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi ve Türkmenistan Cumhuriyeti’nin başkent, Aşkabat Belediyesi Halk Meclisi’nin almış oldukları kararlar doğrultusunda, ülkemiz ve aynı tarihi/kültürel mirası taşıyan halklarımız arasındaki ortak değerleri göz önüne alarak, ilgili her alanda işbirliği yapmak, özellikle belediyecilik alanında bilgi ve tecrübelerimizi birbirimize aktarmak, hemşehrilerimizin refahına, mutluluğuna katkıda bulunabilmek amacıyla iki başkentimizi kardeş şehir ilan ediyoruz.” (405/1993) şeklindeki ifadeleriyle Aşkabat Belediye Başkanı Yağmur OVEZOV ve Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı İ. Melih GÖKÇEK tarafından imzalanmıştır.

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Kuveyt Devleti Kuveyt Şehri Belediyesi Kardeş Kent Protokolü**

Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi’nin 363 Sayılı ve 19.09.1994 tarihli kararıyla Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi kararıyla Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Kuveyt Belediyesi’nin kardeş ilan edilmesine ilişkin başkanlık yazısı Büyükşehir Belediye Meclisi’nin toplantısında aynı tarihte okunmuş, kanun komisyona gönderilmeden görüşülüp karara bağlanmasını Büyükşehir Belediye Başkanı İ. Melih GÖKÇEK istemiş ve başkanlık yazısı ve teklif metninin oybirliği ile kabulüne karar verilmiştir. Bu anlaşmaya göre;

Burada “tarafklar” olarak anılan Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Kuveyt Şehri Belediyesi meclisleri Ankara ve Kuveyt halkları adına iktisadi, toplumsal ve kültürel alanlarda kapsamlı bir işbirliğinin kurulması ve geliştirilmesi düşüncesiyle böyle bir ilişkinin kurulmasının Türkiye ve Kuveyt arasındaki dostluk ve kardeşlik bağlarının daha da güçlenmesine yardımcı olacağına inanarak aşağıdaki alanlarda yakın işbirliğine girmeyi kararlaştırmışlardır.(20.09.1994 tarihli anlaşma)

Madde: 1) Taraflar, Ankara ve Kuveyt Halkları arasında Őehirsel yaŐamın bütün alanlarında dostluk ve kardeşlik ilişkilerini geliştireceklerdir.

Madde:2) Taraflar, Şehir yönetimi, ulaşım, imar,,inşaat, sağlık ve evre koruması gibi alanlarda bilgi ve tecrbe değişimini özendirecek ve destekleyeceklerdir.

Madde: 3) Taraflar, bu protokoldeki esaslara uygun olarak çalışmalar yapacak, Ankara ve Kuveyt’teki ticaret ve sanayi odalarının yada benzeri kurumların işbirliği yapmalarına yardımcı olacaklardır.

Madde: 4) Taraflar, kültür ve kültür mirasının korunması, spor, gençlik politikası, mesleki eğitim ve kitle iletişim araçları gibi alanlarda işbirliği kuracaklardır.

Madde: 5) Taraflar arasındaki işbirliğinin yıllık programlar halinde geliştirmek üzere uzman ve teknisyen desteğinde bulunacaklar ve iki baŐŐehirdeki kentsel sorunlar belirlenerek yapılacak projeler ortaklaşa icra edilecektir.

Madde: 6) Taraflar, iki baŐŐehir halkları arasındaki tarihsel,kültürel, toplumsal ve dini ilişkileri geliştirmek maksadıyla belediye meclisi yeleri ve Şehir sakinlerinden oluşan heyetler halinde karşılıklı ziyaretlerde bulunacaklardır.

Madde: 7) Taraflar, iş bu protokolde kararlaştırılan konuların planlanması, programlanması, koordinasyonu ve yürütülmesi amacıyla ilgili uzman ve bürokratlardan oluşan icra komisyonları kuracaklardır.

Madde:8) Bu protokol Türkçe ve Arapça olarak iki orijinal metin halinde 20.09.1994 tarihinde Ankara’da imzalanarak yürürlüğe girmiştir.

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Saraybosna Belediyesi Arasındaki Kardeşlik ve İşbirliği Protokolü**

Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi'nin 446 Sayılı ve 20.10.1994 tarihli kararı belediye meclisinde oybirliği ile kabul edilmiş olup, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı İ. Melih GÖKÇEK ve Saraybosna Belediye Başkanı Dr. Tarık KUPUSOVIÇ tarafından 20 Ekim 1994 tarihinde Ankara'da imzalanarak yürürlüğe girmiştir. Bu anlaşmaya göre her iki belediye başkanı 20-23 Ekim 1994 tarihleri arasında Ankara'da düzenlenen Uluslararası Bosna-Hersek Konferansı'nda bir araya gelerek,

-Her iki başkent arasındaki kaynağını tarihten alan kardeşlik, dostluk ve sevgi bağlarını geliştirmek, belediye hizmetleri ve yerel yönetimler konularında deneyim ve bilgi alışverişinde bulunmak ve ortak çıkarları kapsayacak projelerde işbirliği yapmak üzere,

-Bu hizmetleri yerine getirirken Türkiye ve Bosna-Hersek halkları başta olmak üzere, bölge ve dünya halkları arasında da barış ve dayanışma ülkelerinin yüceltilerek geliştirilmesi yolundaki samimi dileklerini gerçekleştirmek üzere,

-Her iki başkent Belediye Meclislerinin onayını da alarak Ankara ve Saraybosna'yı kardeş kent yapmaya karar vermişlerdir.

-İki başkent, bu kardeş kent kavramının ilerlemesi, gelişmesi ve halklar arasındaki dostluk dahil manevi ilişkilerin gerçekleşmesi için sürekli gayret gösterecekleri gibi iktisadi, sosyal, kültürel alanlarda da kapsamlı çerçevede gelişme sağlamak üzere fikir alışverişinde bulunacaklardır.

Bu Protokol Türkçe ve Boşnakça olarak dört orijinal metin şeklinde 20 Ekim 1994 tarihinde Ankara'da imzalanarak yürürlüğe girmiştir.

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Arnavutluk Cumhuriyeti Tiran Belediyesi Kardeş Şehir Protokolü**

Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi'nin 588 Sayılı ve 15.12.1994 tarihli kararı belediye meclisinde oybirliği ile kabul edilmiş olup, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı İ. Melih GÖKÇEK ve Tiran Belediye

Başkanı Sali KELMENDİ tarafından iki belediye 23 Ocak 1995 tarihinde kardeş şehir olarak ilan edilmiştir. Bu anlaşmaya göre;

“Ankara-Tiran Belediye Başkanları olarak, iki ülke halkları arasında var olan ve kaynağını tarihten alan yakın kültürel, sosyal ve geleneksel dostluk ilişkilerini de göz önünde bulundurarak, hemşehrilerimizin huzur, güven ve refahına katkıda bulunmak için ilgili her alanda işbirliği yapmak üzere iki başkent belediye meclisinin aldığı kararlar uyarınca Ankara ve Tiran’ı kardeş şehir ilan ediyoruz” (KELMENDİ, 1995).

Alanlar:

-Kentsel yönetim ve kentsel çalışmalara konu olan imar, iskan, çevre düzenlemesi ve doğal çevrenin korunması gibi alanlarda bilgi ve birikim değişiminde bulunacak ve bu konularda ortak projeler hazırlayarak icra edeceklerdir.

-İki başkent ve iki ülke halkları arasındaki sosyal ve kültürel ilişkileri arttırmak ve geliştirmek amacıyla iki başkentte sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler düzenleyeceklerdir.

-İki başkentte de ticari, sosyal ve kültürel amaçlı sivil toplum örgütlerinin diğer taraftaki faaliyetlerini destekleyecek ve özendirilecektir.

-İki başkentte ya da üçüncü bir tarafta sosyal, kültürel, siyasal ve aktüel konuları amaçlayan seminer, sergi ve konferans gibi organizasyonları ortaklaşa düzenleyebilecek ve bir tarafa bu içeriklerde düzenlenebilecek faaliyetlere diğer taraf davet edilecektir.

-Bölgesel barış ortamının sağlanabilmesi ve buna yönelik anlayış ve işbirliğinin dünyanın diğer bölgelerinde de yaygınlaştırılması için ilgili her alanda işbirliğine girerek ve bu amaçla bölgesel ve küresel katılımcı organizasyonların kurulmasına ön ayak olacak ve mevcut kurumların daha etkin çalışması için çaba harcayacaklardır.

-Bu protokolde öngörülen konuları yürütmek ve iki başkent halkı yararına yeni programlar üretmek amacıyla bir birim oluşturacaklardır (23 Ocak 1995).

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Makedonya Cumhuriyeti Üsküp Büyükşehir Belediyesi Kardeşlik ve İşbirliği Protokolü**

Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi'nin 700 Sayılı ve 12.10.1995 tarihli kararı belediye meclisinde oybirliği ile kabul edilmiş olup, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı İ. Melih GÖKÇEK ve Üsküp Büyükşehir Belediye Başkanı Jove KEKONOVVKİ tarafından 26 Ekim 1995 tarafından Ankara'da imzalanarak yürürlüğe girmiştir.

Makedonya Cumhuriyeti'nin başşehri Üsküp ile Ankara'nın kardeş şehir olması ve işbirliği protokolü imzalanmasına ilişkin başkanlık yazısı Büyükşehir Belediye Meclisinin 12.10.1995 tarihli toplantısında okunup 20-28 Ekim 1995 tarihlerinde resmi inceleme ve görüşlerde bulunmak ve Ankara-Üsküp kardeşlik ve işbirliği Protokolünün imzalanması hakkındaki başkanlık teklifi oylanarak oybirliği ile kabul edildi. Buna göre;

“ Bu protokolde “ taraflar” olarak anılan Türkiye Cumhuriyeti'nin başkenti Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Makedonya Cumhuriyeti'nin başkenti Üsküp Büyükşehir Belediyesi, Türk ve Makedon halkları arasında var olan ve kaynağını tarihten alan kültürel, sosyal, politik, ve dostluk ilişkilerini göz önünde bulundurarak iki ülke ve iki başkent in ortak menfaatlerine olacağı inanç ve amacıyla, Ankara ve Üsküp Büyükşehir Belediye Meclislerinde alınan kararlarla aşağıda verilen alanlarda işbirliğine girmeyi ilan ve taahhüt ederler.

Madde:1) Taraflar, trafik,kanalizasyon, su ve asfalt çalışmaları gibi kentsel altyapı alanlarında işbirliği yapacak ve bu alanlarda tecrübe ve uzman teatisinde bulunacaklar.

Madde: 2) Taraflar, kentsel politika planlaması, kent planlaması ve doğal çevrenin korunması konularında ortak projeler oluşturacak ve uygulayacaklardır.

Madde: 3) Taraflar, kültür, eğitim, turizm, spor ve bilimsel çalışmalar konularında işbirliği yapacaklar ve iki kentteki ilgili kurumların işbirliği yapmalarını özendirecekler ve karşılıklı tanıtımlarda bulunacaklardır.

Madde: 4) Taraflar, iki kentteki ticaret ve sanayi odalarının karşılıklı ticari ilişkilere girmelerine destek ve önyak olacaklardır.

Madde: 5) Taraflar, iki başkentin belediye meclis üyelerinden ve uzmanlardan oluşan heyet teatisinde bulunacaklar ve her iki kentte düzenlenebilecek uluslararası düzeydeki panel, konferans, sergi ve fuar gibi etkinliklere diğer tarafı davet edeceklerdir.

İş bu protokol 5 maddeden ibaret olup Türkçe ve Makedonca olarak dört metin halinde 26 Ekim 1995 tarihinde Ankara’da imzalanarak yürürlüğe girmiştir.” (26 Ekim 1995)

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Rusya Federasyonu-Başkır Cumhuriyeti Ufa Belediyesi Kardeşlik ve İşbirliği Protokolü**

Türkiye Cumhuriyeti İç İşleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü’nce 221 Sayılı ve 11.02.2002 tarihli yazıda Ankara İli Büyükşehir Belediyesi ile Bosna Hersek’in Başkenti Saraybosna, Arnavutluk’un Başkenti Tiran, Rusya Federasyonu Bünyesindeki Başkörtostan Cumhuriyeti’nin Başkenti Ufa, Romanya’nın Başkenti Bükreş, Türkmenistan’ın Başkenti Aşabat, Pakistan’ın Başkenti İslamabat ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin Diskarpaz şehri arasında kardeş şehir ilişkisi kurulması Bakanlıkça uygun görülmüştür. Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı İ. Melih GÖKÇEK ve Ufa Belediye Başkanı F. Aglyamoviç YAMALTDİNOV tarafından 4 Mart 1997 tarihinde imzalanmıştır. Bu anlaşmaya göre;

Burada “Taraflar” olarak anılan Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Rusya Federasyonu Başkır Cumhuriyeti Ufa Belediyesi, Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu arasında 25 Mayıs 1992’de Türkiye Cumhuriyeti ile Başkır Cumhuriyeti arasında, 7 Haziran 1990 tarihinde imzalanan anlaşmalara dayanarak ve iki ülke halkları arasında var olan tarih, dil, din ve kültür ortaklığından hareket ederek iki kentin Belediye Meclislerinde aldıkları kararlarla iki kenti kardeş şehir ilan etmişler ve başkent haklarının ortak menfaatine olacağı inancıyla iktisadi, toplumsal ve kentsel yaşama konu olan ve aşağıda belirtilen konularda işbirliği yapmayı kararlaştırmışlardır.

Madde: 1) Taraflar, su,kanalizasyon, toplu ulaşım, çevre düzenlemesi, hava ve çevre kirliliğinin önlenmesi, trafik yönetimi ve şehir ve bölge planlaması gibi kentsel altyapı hizmetlerinin çağdaş ölçülerde oluşturulması, geliştirilmesi ve

yürütülmesi konularında işbirliği yapacaklar ve bu bağlamda ekipman, tecrübe ve uzman teatisinde bulunacaklardır.

Madde: 2) Taraflar iki ülke ve kent halkları arasında var olan ve kaynağını tarihten alan kültür, dil, din, gelenek ve görenek, aile yaşamı gibi ilişkilerin daha da geliştirilmesi ve iki ülke ve kent halklarının birbirine daha da yakınlaştırılması amacıyla çalışmalar yapacaklar ve paralel iki başkentte ortak seminerler, konferanslar, fuarlar, sergiler, spor müsabakaları v benzeri sosyal ve kültürel faaliyetler düzenleyecekler ve bu alanlarda uzman ve eğitimci teatisinde bulunacaklardır.

Madde: 3) Taraflar, düzenleyebilecekleri ulusal ve uluslararası kentsel, kültürel ve sosyal faaliyetlerine diğer taraftan da katılımını sağlayacaklardır.

Madde: 4) Taraflar, eğitim ve bilim alanında işbirliğinde bulunacaklar ve kentlerinde bulunan yüksek eğitim kurum ve kuruluşları, bilimsel kurum ve kuruluşları, meslek eğitim kurum ve kuruluşları ile temel eğitim okulları, kütüphaneler ve benzeri eğitsel ve bilimsel kurumların işbirliği yapmalarını özendircekler ve Ankara’da ve Ufa’daki eğitim ve öğretim kurumlarında Türkçe ve Başkırca dillerinin öğretilmesini teşvik edeceklerdir.

Madde: 5) Taraflar, Türkiye Cumhuriyeti ve Başkır Cumhuriyeti’nde yürürlükte olan yasalara uygun olarak kentlerindeki sanayi ve ticaret odalarının ve üyelerinin birbiriyle ticari ve iktisadi ilişkilerde bulunmaları konusunda çabalar gösterecek ve diğer taraftan özel teşebbüslere yetki alanları içinde kolaylık ve yardım sağlayacaklardır.

Madde: 6) Taraflar, iş bu anlaşmada öngörülen konuların yürütülmesi konusunda birbirlerine bilgi verecekler ve yapılan çalışmaları incelemek ve görüşmelerde bulunmak üzere belediye meclisi üyelerinden ve uzmanlardan oluşan heyet teatilerinde bulunacaklardır.

Madde: 7) İş bu anlaşma 4 Mart 1997 tarihinde üç orijinal nüsha halinde Türkçe, Başkırca, ve Rusça kopyaları aynı hukuki hükme sahip olmak üzere düzenlenip imzalanarak, herhangi bir süre sınırlamasına tabi olmadan yürürlüğe girmiştir.

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Romanya Cumhuriyeti Bükreş Genel Belediyesi Kardeşlik ve İşbirliği Protokolü**

Türkiye Cumhuriyeti İç İşleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nce 221 Sayılı ve 11.02.2002 tarihli yazıda Ankara İli Büyükşehir Belediyesi ile Bosna Hersek'in Başkenti Saraybosna, Arnavutluk'un Başkenti Tiran, Rusya Federasyonu Bünyesindeki Başkortostan Cumhuriyeti'nin Başkenti Ufa, Romanya'nın Başkenti Bükreş, Türkmenistan'ın Başkenti Aşabat, Pakistan'ın Başkenti İslamabat ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Diskarpaz şehri arasında kardeş şehir ilişkisi kurulması Bakanlıkça uygun görülmüştür. Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı İ. Melih GÖKÇEK ve Bükreş Belediye Başkanı Viorel LIS tarafından 20 Temmuz 1998 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır. Bu anlaşmaya göre;

Türkiye Cumhuriyeti ile Romanya Cumhuriyeti arasındaki sosyal, ekonomik ve kültürel ilişkilerin, yerel yönetimler arasındaki ilişkilerle daha da güçleneceği inancıyla ve Ankara Büyükşehir ve Bükreş Genel Belediye Meclislerinin aldıkları kararlarla, burada " taraflar" olarak anılan Ankara ile Bükreş'in iş bu protokol ile kardeş şehir oldukları ve aşağıdaki alanlarda işbirliği ilişkilerine girecekleri ilan olunur.

Madde: 1) Taraflar, kent ve çevresinin korunması, kent planlaması, toplu taşımacılık ve sosyal hizmetler gibi kentsel yönetim ve hizmet konularında bilgi ve birikim değişiminde bulunacaklardır.

Madde: 2) Taraflar iki kentteki iş çevrelerinin ticari ilişkilere ve işbirliğine girmelerine ön ayak olacak ve destekleyeceklerdir.

Madde: 3) Taraflar, iki ülkedeki yerel yönetim kurumları ile sivil toplum kurumları arasında dayanışma ve işbirliği yapma ortamlarını hazırlayacaklar ve iki başkent halkları arasındaki dostluk ilişkilerinin arttırılmasını özendireceklerdir.

Madde: 4) Taraflar, bir ortak eşgüdüm kurulu oluşturarak iş bu protokolün yukarıda verilen maddelerinin uygulamaya geçirilmesini sağlayacaklardır.

Madde: 5) İş bu kardeşlik protokolü, 20 Temmuz 1998 pazartesi günü, ikisi Türkçe ve ikisi Romanca olmak üzere dört orijinal suret olarak Ankara'da imzalanarak yürürlüğe girmiştir.

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Şili Santiyago Şehri Kardeşlik Protokolü**

Şantiyago şehri Şili Belediye Başkanı Jaime Ravinet ve Ankara Belediye Başkanı İ.Melih Gökçek tarafından her iki kenti temsilen imzalanmıştır. Bundan sonra her iki şehir taraflar olarak anılacaktır. Taraflar arasındaki mevcut dostluğun derinleştirilmesi ve hem Ankara hem Santiyago vatandaşlarının yararına, önemli kent kültürlerinin gelişimi amacıyla bu kardeşlik ve işbirliği protokolü imzalanmıştır ve maddeleri aşağıdaki gibidir;

Madde :1) Bu anlaşmanın amacı, kendi toplumlarında sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak amacıyla Kentsel Çevre yönetimi ve sermaye alanlarını geliştirecek planlar oluşturmak.

Madde :2) Taraflar teknolojik ve uygulamalı bilgi transferi, mesleki ve teknik personelin eğitimleri için profesyonel değişim yoluyla işbirliğinde bulunacaktır.

Madde :3) Taraflar; kültürel, teknik ve ekonomik konularda kendi vatandaşları arasında ortaklıklar ve değişimi teşvik edip, özellikle de sergiler ve gösterilerin organizasyonu, sanatçılar, bilim adamları ve iş adamlarının değişimine destek vereceklerdir.

Madde :4)

-Değişim ile tecelli edecekler:

-Bilgi alışverişi

-Bilgi ve teknoloji yönetimi alışverişi,

-Teknik tesviye ve uzman değişimi,

-Teknoloji transferi,

-İki şehir arasında, seminerler, kurslar, toplantılar, konferanslar, sempozyumlar arasında profesyonel değişimler, taraflar burada var olmayan diğer işbirliği formlarını da kabul ederler.

Madde :5) Bu anlaşma ancak yazılı bildirimle değişebilecektir ve değişiklik iki tarafında kendi onayı ve yazılı bildirimleriyle gerçekleşip yürürlükte olacaktır.

Madde :6) Bu anlaşma imzalandığı tarihten itibaren geçerli olup, 5 yıl boyunca kalıcıdır. Benzer dönemler için olarak yazılı bildirimler ile yenilenebilir.

Madde :7) Yukarıdaki protokolde mevcut program ve projelerin taraflarca kabul edilmedikçe uygulanması mümkün değildir. Bu anlaşma Türkçe, İspanyolca ve İngilizce olmak üzere 3 dilde eşit geçerliliğe sahiptir.

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Manama Kardeş Şehir Protokolü**

Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi'nin 58 Sayılı ve 27.01.2000 tarihli kararda Bahreyn ile dostluk ilişkileri çerçevesinde Manama ile Ankara arasında kardeş şehir ilişkisi kurulması hakkında Eğitim ve Kültür Komisyonunun 24.01.2000 gün ve 6 Sayılı raporu Büyükşehir Belediye Meclisinin 27.01.2000 tarihli toplantısında okunup oybirliği ile kabul edildi. Buna göre;

1. Toplu taşıma, şehir planlaması, konut, çevre ve belediye işleri ile ilgili tüm konulara ilişkin teknik uzmanlık alışverişi gerektiren konulara teşvik etmek.

2. Manama' da uygun yerlerde Türk restoranları ve Ankara'da uygun yerlerde de Arap restoranlarının açılmasını teşvik ederek iki ülke vatandaşlarının yemek kültürleri ile ilgili bilgilenmelerini sağlamak.

3. Her iki şehirde mevcut projeleri tanımaya yönelik ziyaretlerin teşvilerinde bulunması.

4. Kardeş ulusların halkları arasındaki işbirliğini geliştirmek için kültür ve folklor programlarında, sergi ve spor aktivitelerinde bilgi alışverişinde ve değişimlerde bulunmak.

5. Manama' da bir Ankara parkı ve Ankara'da da bir Manama parkı kurulacaktır.

Bu anlaşma imzalandığı tarihten itibaren her iki taraf için geçerli olacak ve önceden yazılı bir bildirim olmadığı sürece feshi gerçekleşmeyecektir.

Bu anlaşma 06/06/2000 tarihinde Ankara’da imzalanmış olup, Türkçe, Arapça ve İngilizce dillerinde her biri eşit derece önemli olmak üzere geçerliliğe sahiptir.

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Umman’ın Başkenti Muskat Arasındaki Kardeş Şehir Protokolü**

Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi’nin 437 Sayılı ve 01.08.2001 tarihli kararı ile kardeş şehir olunmasına oybirliği ile karar verilmiştir.

Konu üzerinde yapılan görüşmelerden sonra; geçmiş yüzyıllara dayanan dostluğun pekişeceği, kentsel yaşama konu olan altyapı, sosyal ve kültürel hizmetleri konusunda önemli bilgi ve tecrübe değişiminin sağlanacağı,

Ayrıca Dış İşleri Bakanlığı Kültür İşleri Genel Müdürlüğü’nün yazısında da Umman’ın başkenti Muskat ile Ankara arasında kardeş şehir ilişkisi kurulmasının yararlı olacağı belirtilmektedir. Bu nedenle; Ankara Büyükşehir Belediyesi İle Umman’ın başkenti Muskat arasında kardeş şehir ilişkisi kurması hakkındaki Eğitim ve Kültür Komisyonu raporu oylanarak oybirliği ile kabul edildi.

***Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Kazakistan’ın Başkenti Astana Kardeşlik İşbirliği Protokolü**

Türkiye Cumhuriyeti İç İşleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü’nün 1651 Sayılı ve 10.08.2001 tarihli kararı ile Ankara İli Büyükşehir Belediyesi İle Kazakistan’ın Astana şehri arasında kardeş şehir ilişkisi kurulması bakanlıkça uygun görülmüştür. Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı İ. Melih GÖKÇEK ve Astana Belediye Başkanı Adilbek DJAKSYBEKOV tarafından 12 Ekim 2001 tarihinde Ankara’da imzalanmıştır. Bu anlaşmaya göre;

Türkiye Cumhuriyeti’nin başkenti Ankara ve Kazakistan Cumhuriyeti’nin başkenti Astana Büyükşehirleri, karşılıklı saygı prensiplerinden hareket ederek, mevcut dostluk bağlarını geliştirme arzusu ile, büyükşehirler arasındaki ilişkilerin her iki tarafın menfaatlerine uygunluğunu teşkil etmek amacıyla daha iyi tanıtımı

ve halklarını yakınlaştırmak için aşağıdaki protokol maddelerini uygulama konusunda anlaşmaya varmışlardır.

- Kentsel Planlama ve Gelişme,
- Ulaşım Planlaması,
- Ekonomik İşbirliği,
- Çevre Koruma,
- Sağlık Koruması ve Gelişimi,
- Uluslararası Etkinliklere Katılmada İstişare,
- Karşılıklı Öğrenci, Öğretici ve Bilgi Teatisinde Bulunulması,
- Kültür, Spor ve Turizm Alanlarında İşbirliği

Sarih projeli işbirliği ile ilgili anlaşmalar iki büyükşehrin ilgili temsilcileri tarafından hazırlanacak ve gerçekleştirilecektir.

Bu protokolün her iki örneği de aynı derecede geçerli olmak üzere Kazakça ve Türkçe iki nüsha şeklinde hazırlanarak 12 Ekim 2001 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır.

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Amerika Birleşik Devletleri Şikago Kenti Kardeş Şehir Protokolü**

Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi'nin 263 Sayılı ve 10.06.2002 tarihli kararı ve Türkiye Cumhuriyeti İç İşleri Bakanlığı İkili Kültürel İşler Genel Müdürlüğü Yardımcılığı'nın 296230 Sayılı ve 02.08.2002 tarihli izniyle kardeşlik kurulmuştur. Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi'nin 263 Sayılı kararına göre;

Konu üzerinde yapılan görüşmelerden sonra; Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Amerika Birleşik Devletleri Şikago kenti arasında kardeş şehir ilişkisi kurulması Türkiye Cumhuriyeti Şikago Başkonsolosluğu'ndan alınan yazıda istenmekte olup, yapılan incelemelerde Devlet Başkanımız Sn. Şükrü Sina

GÜREL'in yaptığı ziyarette, Şikago Belediye Başkanı ile yaptığı görüşmelerde ülkemizdeki bir kentin Şikago ile kardeş şehir ilişkisi kurulmasının her iki ülke halkı için büyük yarar sağlayacağı gündeme gelmiştir. Şikago sekiz milyon nüfusu ile ABD'nin üçüncü büyük kenti olmasının yanı sıra önemli bir ticaret, finans ve kültürel merkezi konumunda olduğu, Şikago Kenti ile kardeş şehir ilişkileri kurulması halinde ülkemizin tanıtılması, ticaret ve kültürel etkinliklerimizin arttırılmasına katkı sağlayacağı da bir gerçektir.

Ayrıca Şikago'nun aralarında, Paris, Moskova, Atina, Prag ve Varşova ve Yeni Delhi gibi başkentlerinin bulunduğu 23 kent ile kardeş kent ilişkisi içinde olduğu, belediyenin değişik etnik ve kültürel yapısına sahip kente, ticari, ekonomik, eğitim ve kültür alanında büyük katkı sağladığı görüşünden hareketle kardeş kent programına önem vermekte olup, bu tür ilişkilerin arttırılması her iki ülke için yarar sağlayacağı düşünülmektedir. Bu nedenle Ankara ile Şikago arasında kardeş şehir ilişkisi kurulması hakkındaki Eğitim ve Kültür Komisyonu raporu oybirliği ile kabul edildi.

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Afganistan'ın Başkenti Kabil Arındaki Kardeş Şehir İlişkisi Kurulmasına İlişkin Deklarasyon**

Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi'nin 229 Sayılı ve 23.05.2002 tarihli kararı ile iki ülke arasında kardeş şehir deklarasyonu kurulmuştur. Anlaşma, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı İ. Melih GÖKÇEK ve Kabil Belediye Başkanı Mohammed Anver JEKDALEK tarafından 14.06.2003 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır. Bu anlaşmaya göre;

Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Kabil Belediyesi ve iki ülke arasında tarihi, kültürel ve kardeşlik bağlarını geliştirmek ve kuvvetlendirmek, ortak amaçlara hizmet edecek sonuçlara ulaşmak konusunda işbirliğinin önemini vurgulamak için,

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı ve Kabil Belediye Başkanı, Ankara Kabil arasında Kardeş Şehir Deklarasyonu'nun yayınlanarak aşağıdaki konularda mutabık kalmışlardır:

- 1) Kamu taşımacılığı, şehir planlaması, konut, çevre ve belediye konularında

teknik ve uzman değişimini gerçekleştirmeye çalışmak,

2) İki ÷lke vatandaşlarının her bir ÷lkedeki yemek k÷lt÷r÷n÷ tanımlarını kolaylaştırmak amacıyla Kabil’de uygun yerlerde T÷rk restoranları ve Ankara’da uygun yerlerde Afgan restoranları açılmasının gerçekleştirilmesi için imkanlarının araştırılması,

3) Her iki şehirde devam eden projelerle ilgili bilgi almak amacıyla karşılıklı ziyaretlerde bulunulmasının sağlanması için özendirilmesi,

4) İki kardeş ÷lkenin halkları arasında işbirliğinin güçlendirilmesi için karşılıklı k÷ltürel ve folklor programları, sergiler ve spor faaliyetleri düzenlenmesinin teşvik edilmesi,

5) Ankara’da bir caddeye “Afganistan Caddesi” ve Kabil’de bir caddeye “T÷rkiye Caddesi” adı verilmesi,

6) Ankara’da bir Kabil Parkı ve Kabil’de bir Ankara Parkı kurulmasına çalışılması,

Bu anlaşma imza tarihinden itibaren yürürlüğe girecek ve taraflardan birisinin anlaşmanın sona erdiğini bildiren bir yazılı beyanı olmadığı sürece yürürlükte kalacaktır.

T÷rkçe, Dari ve İngilizce dillerinde 14.06.2003 tarihinde Ankara’da imzalanmıştır. Tercümeden kaynaklanan uyuşmazlık halinde İngilizce esas metin alınacaktır.

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Moğalistan’ın Başkenti Ulaanbaatar Arasında Kardeş Şehir İlişkisi Kurulmasına İlişkin Deklarasyon**

Türkiye Cumhuriyeti İç İşleri Bakanlığı’nın 2530 Sayılı ve 28.07.2003 tarihli izni ve Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinin 258 Sayılı ve 09.06.2003 tarihli kararı ile gerçekleşmiştir. Anlaşma, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı İ. Melih GÖKÇEK ve Moğalistan Belediye Başkanı Miyegombo ENKHBOLD tarafından 14 Haziran 2003 tarihinde Ankara’da imzalanmıştır. Bu anlaşmaya göre;

Türk-Moğol halklarının yüzyıllardır süren tarihi kardeşlik bağları ve Türkiye Cumhuriyeti ve Moğalistan arasında dostane ilişkiye dayanarak başkentlerimiz Ankara ve Ulaanbaatar arasındaki dostluk ilişkisini geliştirme isteğimizin teyidi olarak aşağıdaki hususları beyan etmekteyiz.

1) Başkent Ankara ve Ulaanbaatar arasında kardeşlik ilişkisini kurarak har alanda geliştirilecektir.

2) Şehir yapılanması, şehir endüstrisinin her alanında işbirliğini genişleterek pekiştirme konusunda her türlü desteği sağlamak,

3) İki şehir arasında ekonomik, ticari, kültür ve bilim alanlarında işbirliği yapmanın yanı sıra belediyeler arasında çalışma tecrübesi, bilgi değişimi ve karşılıklı ziyaretlerde bulunmak suretiyle birlikte çalışmak,

4) İki şehir arasında eğitim, turizm ve spor alanlarında işbirliği yapılarak genç nesillerden oluşan heyetlerin değişimi yapılacaktır.

5) Türk-Moğol ilişkilerinin tarihi yıldönümleri ve önemli olaylarda iki başkentte karşılıklı kutlamaya yönelik etkinlikler düzenlemek,

İş bu deklarasyon 14 Haziran 2003 yılında Başkent Ankara'da Türkçe ve Moğolca olarak imzalanmıştır. İki nüsha da aynı derecede geçerlidir.

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Tacikistan'ın Başkenti Duşanbe'nin Kardeş Şehir İlan Edilmeleri Konusunda Ortak Bildiri**

Türkiye Cumhuriyeti İç İşleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nün 1639 Sayılı ve 23.09.2002 tarihli onayı ile her iki şehrin kardeş olması uygun görülmüştür. Anlaşma, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı İ. Melih GÖKÇEK ve Duşanbe Belediye Başkanı Mehmdsaid UBAYDULLOEV tarafından Ankara'da imzalanmıştır. Bu anlaşamaya göre;

“Bizler Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı İ. Melih GÖKÇEK ve Duşanbe Belediye Başkanı Mehmdsaid UBAYDULLOEV,

İş bu ortak bildiri:

Ankara ile Duşanbe arasındaki ilişkileri güçlendirmek amacı ve ülkelerimiz halkları ve şehirlerimizin yararına göstereceğimiz ortak gayretlerle, Ankara ve Duşanbe'yi kardeş şehir ilan ediyoruz.”

-Ankara ve Duşanbe kardeş şehirleri; dostluk, eşit hukuk ve karşılıklı menfaat esasında, ekonomi, ticaret ve kültür ilişkilerini geliştireceklerdir.

-İki şehir arasındaki ilişkilerin daha da güçlendirilmesi için ayrıca eğitim-öğretim, turizm, sağlık ve çevre alanlarında da işbirliği yapılabilecektir.

İş bu bildiri Ankara Şehrinde 11.12.2003 tarihinde Türkçe ve Tacikçe iki nüsha halinde imzalanmıştır.

İşbirliği Anlaşmasına göre ise aşağıdaki hususlarda mutabakata varılmıştır:

Madde: 1) Taraflar, ekonomik, bilimsel, ticari, toplumsal ve kültürel ilişkilerin güçlendirilmesi ve geliştirilmesi için gerekli tüm imkanlardan yararlanacaklardır.

Madde: 2) Taraflar, kendi yetkileri çerçevesinde, özel ekonominin çeşitli sektörlerinde faaliyet gösteren şirketler arasında mal değişim, çeşidi ve fiyatı ile hizmetler, şartlar ve hesaplama işlerine ilişkin anlaşmaları tarafların ilgili mevzuatına göre yapacaklardır.

Madde: 3) Taraflar, Tacikistan Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti mevzuatları çerçevesinde, karşılıklı menfaatler temelinde girişimcilik faaliyetlerini ve özel ekonomiyi güçlendirmek, ortak projelere parasal imkanlar sağlamak için yasal, ekonomik ve mali şartları oluşturacaklardır.

Madde: 4) Taraflar, ekonomik ilişkileri gerçekleştirmek için birbirlerine yardımcı olacaklar, mesleki sergilere katılım, bilgi değişimi gibi özel ekonominin çeşitli alanlarındaki işbirliğine imkan sağlayacaklardır.

Madde: 5) Taraflar, öğretmen ve öğrenci değişimi, araştırma ve bilimsel etkinlikler düzenlenmesi, projeler gerçekleştirilmesi ve ilgi gösteren organizasyonlar arasında doğrudan işbirliği kurulması yoluyla; eğitim ve bilim alanlarındaki ilişkileri geliştirmek için gerekli çabaları harcayacaklardır.

Madde: 6) Taraflar, kültür, sanat, spor ve turizm alanlarında ve sergiler düzenlenmesi, tiyatro ve konser sanatçılarının karşılıklı ziyaretleri, turist ve spor gruplarının değişimi konularında işbirliğini teşvik edeceklerdir.

Madde: 7) Taraflar, ekonomik, ticari, bilimsel ve kültürel ilişkileri geliştirme amacıyla bilgi değişiminde bulunacaklardır.

Madde: 8) Bu anlaşma hükümlerinin uygulanması ile ilgili olarak tüm anlaşmazlık karşılıklı müzakerelerle halledilecektir.

Anlaşmada değişiklik ve düzeltme yapılaması karşılıklı mutabakat ile ayrı bir protokol imzalanması suretiyle gerçekleşir.

Madde: 9) Bu anlaşma, imzalandığı gün yürürlüğe girer ve taraflardan biri anlaşmanın sona ermesi konusunda yazılı bildirimde bulunmadığı takdirde, anlaşma yürürlükte kalır.

Bu anlaşma Ankara şehrinde 11.12.2003 tarihinde her biri eşit derecede geçerli olmak üzere Tacikçe ve Türkçe iki nüsha halinde imzalanmıştır.

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Kosova'nın Başkenti Priştina Arasındaki Kardeş Şehir Protokolü**

Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi'nin 630 Sayılı ve 17.12.2003 tarihli kararı ile oylanmış ve kabul edilmiş, İç İşleri Bakanlığı'nın 674 Sayılı ve 23.02.2004 izni ile uygun görülmüştür. 630 Sayılı Belediye Meclisi Kararı'na göre;

Konu üzerinde yapılan görüşmelerden sonra; Ankara ile Kosova'nın Başkenti Priştina arasında kardeş şehir ilişkisi kurulması konusu, Kosova halkı ile Türk Halkı arasındaki uzun yıllara dayandığı, ancak son yıllarda bu ilişkilerde bir gerileme olduğu, bu dostluk ilişkilerinin tekrar canlandırılması amacıyla iki ülke arasında kardeş şehir ilişkileri kurulmasının öneminin başkent olmaları nedeniyle Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Kosova'nın başkenti Priştina arasında kardeşlik ilişkisi tesisinin uygun olacağı kanaatine varılmıştır.

Bu nedenle, iki ülke halkları arasındaki yakınlaşmayı ve birbirlerini tanımlarını sağlayacağı kanaatine varıldığından, Ankara Büyükşehir Belediyesi

ile Kosova'nın başkenti Priştina arasında kardeş şehir ilişkileri kurulması Dış İşleri Bakanlığı başkenti Priştina arasında kardeşlik ilişkisi tesisinin uygun olacağı kanaatine varılmıştır.

Bu nedenle, iki ülke halkları arasındaki yakınlaşmayı ve birbirlerini tanımalarını sağlayacağı kanaatine varıldığından, Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Kosova'nın başkenti Priştina arasında kardeş şehir ilişkileri kurulması Dış İşleri Bakanlığı Yurtdışı Tanıtım ve Kültür İşleri Genel Müdürlüğü'nün 29.09.2003 tarihli yazısında da uygun görülmüştür.

Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Kosova'nın başkenti Priştina arasında kardeş şehir ilişkisi kurulması hakkındaki Eğitim ve Kültür Komisyon raporu oylanarak oybirliği ile kabul edildi.

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Moldova'nın Başkenti Kişinev Arasında Kardeş Şehir Anlaşması**

Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi'nin 306 Sayılı ve 20.06.2001 tarihli kararı ve İç İşleri Bakanlığı'nın 3602 Sayılı ve 23.12.2001 tarihli izni ile Ankara İli Büyükşehir Belediyesi ile Moldova'nın Başkenti Kişinev Şehri arasında kardeşlik ilişkisi kurulması Bakanlıkça uygun görülmüştür. Anlaşma, Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanı İ. Melih GÖKÇEK ile Kişinev Belediye Başkanı Serafim URECHEAN tarafından 12.02.2004 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır. Bu anlaşmaya göre;

Ankara ve Kişinev arasındaki tarihi, kültürel ve dostluk bağlarını sağlamlaştırmak ve güçlendirmek, ortak amaçları başarıyla gerçekleştirmek için belediyelerimiz arasında uygun işbirliği yollarını bulmak üzere; farklı alanlarda somut adımların atılması ve karşılıklı anlaşma yoluyla, bu ilişkilerin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi için, Ankara ve Kişinev Belediyeleri, aşağıdaki konularda iki belediye arasında kardeş şehir anlaşması imzalanması konusunda karar kılmışlardır:

1)Kentsel yapılanma, planlama, kamu taşımacılığı ve belediye ile ilgili tüm alanlarda teknik tecrübelerin paylaşılması,

2)Ankara'da Moldova restoranları ve Kişinev'de Türk restoranları yapılması ve açılması yoluyla her iki ülkenin yemek kültürlerinin tanıtılması,

3)İki başkent in mevcut projelerinin tanıtılması için karşılıklı olarak heyet değişiminin sağlanması,

4)Spor, sergi ve kültürel faaliyetlerin organize edilmesi,

5)Ankara'da bir caddeye Kişinev Caddesi ve Kişinev'de bir caddeye Ankara Caddesi isminin verilmesi,

6)Ankara'da bir Kişinev Parkı ve Kişinev'de bir Ankara Parkı açılması,

12.02.2004 tarihinde imzalanan bu protokol, Türkçe, İngilizce ve Moldova dillerinde hazırlanmış olup hepsi de eşit statüye sahiptir. Tercümeden kaynaklanan uyuşmazlık halinde İngilizce esas metin alınacaktır.

Bu anlaşma bir kez imzalanacak ve süre sınırı olmayacaktır. Kontratın tarafları, bu anlaşmayı 30 gün önceden bildirmek suretiyle karşılıklı anlaşma sonucu iptal edebileceklerdir.

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Etopya'nın Addis Abbaba Şehri ile Kardeş Kent Protokolü**

Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi'nin 605 Sayılı ve 14.09.2004 tarihli kararında görüşülüp oybirliği ile kabul edildikten sonra, İç İşleri Bakanlığı'nın 7134 Sayılı ve 27.12.2004 tarihli izni ile uygun görülmüştür. 605 Sayılı karara göre bu şehirle kardeş şehir olmanın amacı şu şekildedir:

“ Komisyonumuzca yapılan değerlendirmelerde dört milyon kişilik bir nüfusa sahip bulunan başkent Addis Abbaba Afrika'nın önde gelen merkezleri arasında yer almakta olup, yüzü aşkın diplomatik temsilciliğe ev sahipliği yaptığı gibi, aynı zamanda Afrika Birliğinin ve Birleşmiş Milletler Afrika Ekonomik Komisyonunun merkezi konumunda olduğu,

Addis Abbaba Büyükelçiliğimiz, iki başkent arasında kardeş ilişkisi kurulabildiği takdirde, halen çarpık kentleşme, gecekondulaşma ve sağlık hizmetlerinin yaygınlaştırılması gibi muzdarip bulunan Addis Abbaba kenti yönetiminin Ankara'nın deneyim ve uzmanlığından yararlanma olanağına da sahip olabileceğini değerlendirmektedir.

Bu nedenle de iki ülke insanların birbirlerini tanınması ve kültürel yönden de yararlı olacağı kanaatine varıldığından Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Etopya'nın Başkenti Addis Abbaba ile kardeş şehir ilişkisi kurulmasına ilişkin Eğitim Komisyonu raporu oylanarak oybirliği ile kabul edildi." Gerekçeleriyle kardeş şehir olundu.

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Özbekistan'ın Başkenti Taşkent Arasındaki Kardeş Şehir Protokolü**

Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi'nin 52 Sayılı ve 10.01.2005 tarihli kararı ve İç İşleri Bakanlığı'nın 50188 Sayılı ve 04.03.2005 tarihli izni ile uygun görülmüştür. Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi'nin 52 Sayılı kararına göre; "Konu üzerinde yapılan görüşmelerden sonra; Özbekistan Büyükelçiliğinden alınan 26 Kasım 2004 tarihli yazılarında Özbekistan'ın Başkenti Taşkent ile Ankara arasında kardeş şehir ilişkisi kurulması istenmekte olup ve Taşkent Belediye Başkanlığı, Özbekistan Cumhurbaşkanı Sayın İslam KERİMOV'un Şubat 2005'te Ankara'ya yapacağı ziyaret esnasında kardeş kent protokolünün imzalanmasını önermekte olup, tarihi ve kültürel bağları çok eskilere dayanan Türkiye ve Özbekistan halkları arasındaki ilişkileri daha da güçlendireceği ve Ankara ile Taşkent arasındaki işbirliğine büyük katkı sağlayacağı inancıyla Ankara ve Taşkent arasında kardeş şehir ilişkisi kurulmasına ilişkin Eğitim Komisyon raporu oylanarak oybirliği ile kabul edildi" ifadesi ile Melis Başkanı İ. Melih GÖKÇEK başkanlığında ilan edilmiştir.

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nin Başkenti Kinşasa Arasında Kardeş Şehir Protokolü**

Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi'nin 1934 Sayılı ve 15.07.2005 tarihli kararı ve İç İşleri Bakanlığı'nın 50793 Sayılı ve 14.09.2005 tarihli izni ile uygun görülmüştür. Bu anlaşmaya göre;

Her iki ülke arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi, ortak çıkar ve beklentiler ile ülkelerin kalkınmasına destek verilmesi amacıyla, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı ve Kinşasa Belediye Başkanı'nın beyanları üzerine aşağıdaki konularda mutabık kalınmıştır:

Madde :1) Toplu taşıma, şehir planlaması, sosyal ve kültürel alanlarla ilgili projelerde, her türlü teknik ve uzman değişiminin sağlanması,

Madde :2) Şehirlerde geliştirilen projelerin öğrenilmesi ve bilgi edinilmesi amacıyla karşılıklı ziyaretlerin sağlanması,

Madde :3) İki ülke arasındaki ticari ilişkilerin gelişmesini ve kalkınmanın sağlanmasını teşvik etmek amacıyla Ankara ve Kinşasa Sanayi ve Ticaret Odaları arasında işbirliğinin sağlanması,

Madde :4) İki kardeş ülke halkları arasındaki ilişkilerin güçlenmesi amacıyla sergilerin yanı sıra, karşılıklı kültürel ve folklor programlarıyla spor faaliyetleri düzenlemek,

İş bu anlaşma, imzalandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer ve tarafların yazılı beyanları ile sona erdirilebilir.

Bu anlaşma, 07.08.2005 tarihinde Ankara’da imzalanmış ve Türkçe ve Fransızca olmak üzere her iki nüsha orijinal metin halinde aynı yasal önemi taşımaktadır.

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Yemen Cumhuriyeti Kenti Sana Belediyesi Arasında Kardeş Şehir İlişkisi Kurulmasına İlişkin Deklarasyon**

Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi’nin 1422 Sayılı ve 21.11.2004 tarihli kararı ve İç İşleri Bakanlığı’nın 50035 Sayılı ve 12.01.2005 tarihli izni ile uygun görülmüştür. Bu anlaşmaya göre;

“Ankara Büyükşehir Belediyesi; iki ülke arasındaki tarihi, kültürel ve kardeşlik bağlarını geliştirmek ve kuvvetlendirmek, ortak amaçlara hizmet edecek sonuçlara ulaşmak konusunda işbirliğinin önemini vurgulamak için, Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanı ve Sana Belediye Başkanı, Ankara ve Sana arasında kardeş şehir deklarasyonunun yayınlanarak aşağıdaki konularda mutabık kalmışlardır:

1) Kamu taşımacılığı, şehir planlama, çevre, sağlık, itfaiye hizmetleri ve sosyal projeler ile ilgili teknik ve uzman değişimini gerçekleştirmeye çalışılması,

2) Her iki şehirde devam eden projelerle ilgili bilgi almak amacıyla karşılıklı ziyaretlerde bulunulmasının özendirilmesi,

3) Her iki ülke arasındaki ticari ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla, Ankara ve Sana'nın sanayi ve ticaret odaları arasında karşılıklı işbirliğinin teşvik edilmesi,

4) İki kardeş ülkenin halkları arasında işbirliğinin güçlendirilmesi için karşılıklı kültürel ve folklor programları, sergiler ve spor faaliyetleri düzenlenmesi,

Bu anlaşma imza tarihinden itibaren yürürlüğe geçecek ve taraflardan birisinin anlaşmanın sona erdiğini bildiren bir yazılı beyanı olmadığı sürece yürürlükte kalacaktır.” Şeklindeki ifadeyle Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı İ. Melih GÖKÇEK ve Sana Belediye Başkanı Dr. Yahya Mohammed AL-SHUAİBİ tarafından Ankara’da imzalanmıştır.

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Beyaz Rusya Cumhuriyeti Kenti Minsk Belediyesi Arasındaki Kardeşlik ve İşbirliği Protokolü**

Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi'nin 459 Sayılı ve 16.06.2006 tarihli kararı oybirliği ile kabul edilmiş olup, İç İşleri Bakanlığı'nın 50482 Sayılı ve 05.05.2006 tarihli izni ile uygun görülmüştür. Bu anlaşmaya göre;

Ankara Büyükşehir Belediyesi (Türkiye Cumhuriyeti) ve Minsk Belediyesi (Beyaz Rusya Cumhuriyeti) bundan sonraki iki taraf olarak anılacak olup, Türkiye Cumhuriyeti ile Beyaz Rusya Cumhuriyeti arasındaki ikili anlaşmalar ve ulusal yasalar çerçevesinde işbirliği ve kardeş şehir ilişkisi kurmaya karar vermişlerdir. Ankara ile Minsk arasında kardeş şehir protokolünü yayımlayarak, aşağıdaki konularda mutabık kalmışlardır:

1) Ticaret ve sanayi odaları arasında karşılıklı tecrübe değişimi ve ortak faaliyetlerin gerçekleştirilmesine çalışılması,

2) Belediye hizmetleri ile ilgili olan halk sağlığı, çevre, trafik ve ulaşım, imar, modernleşme ve planlama konularında karşılıklı uzman değişiminin gerçekleştirilmesini sağlamak,

3) Her iki şehirde devam eden projelerle ilgili karşılıklı ziyaretlerde bulunulmasının özendirilmesi,

4) Her iki dost ülkenin halkları arasında işbirliğinin güçlendirilmesi için karşılıklı kültürel programlar, sergiler ve spor faaliyetleri düzenlenmesinin teşvik edilmesi,

5) Minsk'te Ankara Günleri, Ankara'da Minsk Günleri düzenlenmesi,

Bu anlaşma imzalandığı tarihten itibaren yürürlüğe girecek ve taraflardan birinin anlaşmanın sona erdiğini bildiren yazılı beyanı olmadığı müddetçe yürürlükte kalacaktır.

Kardeşlik ve işbirliği protokolü 10.11.2007 tarihinde Ankara'da Türkçe ve Rusça olarak Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı İ.Melih GÖKÇEK ve Minsk Belediye Başkanı Mikhail PAVLOV tarafından imzalanmış olup her iki metin de yasal olarak eşittir.

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Hırvatistan'ın Zagreb Kardeşlik ve İşbirliği Anlaşması**

Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi'nin 1719 Sayılı ve 09.07.2008 tarihli kararı oybirliği ile kabul edilmiş olup, İç İşleri Bakanlığı'nın 23384/50000 Sayılı ve 04.09.2008 tarihli izni ile uygun görülmüştür. Bu anlaşmaya göre;

“İki ülke arasında kurulan bağları kuvvetlendirmek ve karşılıklı işbirliğinin önemini vurgulayarak ortak hedeflere ulaşmak için gereken hususlar yerine getirebilmek amacıyla Ankara ve Zagreb arasında kardeşlik ve işbirliği anlaşması ile aşağıdaki hususların gerçekleştirilmesi konusunda mutabık kalmışlardır:

1) Kent yönetimi, toplu taşıma, şehir planlama, çevre koruma, sağlık, itfaiye, sosyal projeler konularında karşılıklı olarak uzman değişiminin teşvik edilmesi,

2) Her iki dost ülkenin halkları arasında şehrin mevcut projeleri ile ilgili bilgi ve tecrübe değişimi için karşılıklı ziyaretlerin gerçekleştirilmesi,

3) Türkiye ve Hırvatistan arasında ekonomik ilişkilerin güçlendirilmesi için Ankara ile Zagreb şehirleri ticaret ve sanayi odaları arasındaki işbirliğinin teşvik edilmesi,

4) Her iki dost ülkenin halkları arasında işbirliğini geliştirmek amacıyla kültürel faaliyetler, sergiler ve spor aktiviteleri düzenlenmesinin teşvik edilmesi,

Bu maddeler anlaşma imzalandığı günden itibaren iki taraf içinde geçerli sayılacak ve taraflardan biri diğerine fesih ihbarı vermediği sürece geçerliliğini koruyacaktır.”

Bu anlaşma, Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Başkanı İ. Melih GÖKÇEK ve Zagreb Belediye Başkanı Milan BANDIC tarafından 27.10.2008 tarihinde Ankara’da imzalanmış olup, Türkçe, Hırvatça ve İngilizce dillerinde yazılan metinlerden her biri eşit yasal geçerliliğe sahiptir.

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Suriye’nin Başkenti Şam Arasındaki Kardeş Şehir Protokolü**

Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi’nin 244 Sayılı ve 21.05.2004 tarihli kararı oybirliği ile kabul edilmiş olup, İç İşleri Bakanlığı’nın 6407 Sayılı ve 10.11.2004 tarihli izni ile uygun görülmüştür. Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi’nin 244 Sayılı kararına göre amaç;

“Ankara ile Suriye’nin başkenti Şam arasında kardeş şehir ilişkisi kurulması konusu, Suriye Halkı ile Türk Halkı arasındaki ilişkinin uzun yıllara dayandığı, ancak son yıllarda bu ilişkilerde bir gerileme olduğu, bu dostluk ilişkilerinin tekrar canlandırılması amacıyla iki ülke arasında kardeş şehir ilişkileri kurulmasının öneminin başkent olmaları nedeniyle Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Suriye’nin başkenti Şam arasında kardeşlik ilişkisi tesisinin uygun olacağı kanaatine varılmıştır.” Şeklindedir. Bu nedenle, iki ülke halkları arasındaki yakınlaşmayı ve birbirlerini tanımalarını sağlayacağı kanaatine varıldığından, Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Suriye’nin başkenti Şam arasında kardeş şehir ilişkileri kurulması hakkındaki Eğitim ve Kültür Komisyonu raporu oylanarak oybirliği ile Seyfi SALTOĞLU başkanlığında kabul edilmiştir. Buna göre;

Madde: 1) Taraflar, trafik, ulaşım, yönetim, kentsel planlama, imar, hizmetler, kentsel çevrenin korunması ve teknoloji alanlarında bilgi ve tecrübe paylaşımında bulunacaklar.

Madde: 2) Taraflar, kültürel, sosyal, spor ve turizm alanlarında ortak işbirliğinin kurulmasına ve geliştirilmesine uygun zemini ve imkanı sağlayacaklar ve iki kentin karakteristiğine göre kültürel ve sanatsal etkinlikler düzenleyeceklerdir.

Madde: 3) Taraflar, bu protokolün uygulanmasını takip etmek ve uygulamada ortaya çıkabilecek zorlukların üstesinden gelmek amacıyla her iki tarafın üst düzey yöneticilerinin yer alacağı yıllık toplantılarda bir araya geleceklerdir.

Madde: 4) 1-Taraflar uluslararası kurum ve kuruluşlara daha etkin ve birlikte katılım konularında birbirlerine danışabilir ve bakış açılarını aktarabilirler.

2-Taraflar, afet ve kriz yönetimi alanında bilgi ve deneyim alışverişinde bulunacaklardır.

Madde: 5) Komitelerin kurulması, uzmanların yer alacağı periyodik yıllık toplantıların koordine edilmesi için gerekli tedbirlerin alınması ve bu protokol hükümlerinin uygulanmasında Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı ve şam Valiliği Halkla İlişkiler Müdürlüğü sorumlu olacaklardır.

Madde: 6) 1-Taraflardan biri iş bu protokolün Şartlarını değiştirmek isterse, bu değişiklik taraflar arasındaki iştişareler yoluyla yapılacaktır. İstişareler, değişiklik talebi ile azami altmış (60) gün içerisinde başlar ve değişim tarihinde diplomatik yollardan yürürlüğe girer.

2-Bu protokol üç (3) yıl süre ile yürürlükte kalacaktır ve bitiş tarihinden altı ay öncesine kadar taraflardan birinin diğerine bu protokolü değiştirme veya feshetme nedenini yazılı olarak bildirmediği müddetçe benzer periyotlarda otomatik olarak yenilenecektir. Bu durumda devam eden veya yürürlüğe konan faaliyetler ve projeler etkilenmeyecektir.

Madde: 7) Bu anlaşma yürürlüğe girmesi için gerekli i prosedürlerin tamamlandığını ifade eden son yazılı bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girer.

Bu anlaşma Arapça, Türkçe ve İngilizce dillerinde bütün metinler eşit derecede geçerli olmak üzere iki orijinal nüsha olarak, 2010 yılında Ankara’da, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı İ. Melih GÖKÇEK ve Şam Belediye Başkanı Dr. Bisher AL-SABBAN tarafından imzalanmıştır.

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Gine Cumhuriyeti Bissau Belediyesi Arasındaki Kardeş Kent Protokolü**

Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi’nin 1865 Sayılı ve 11.07.2011 tarihli kararı oybirliği ile kabul edilmiş olup, İç İşleri Bakanlığı’nın 24328/50000 Sayılı ve 30.09.2011 tarihli izni ile uygun görülmüştür. Bu anlaşmaya göre;

“ Türkiye Cumhuriyeti Başkenti Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Gine-Bissau Başkenti Bissau Belediyesi bu protokolde “ taraflar” olarak anılacaktır. Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sayın Abdullah GÜL’ ün resmi konuğu olarak Türkiye’ye gelen Gine Bissau Cumhurbaşkanı Sayın Malam Bacai SANHA’nın ziyareti vesilesiyle iki ülke arasındaki dostane ilişkilere bağlı olarak iki başkent arasında kardeş kent ilişkisi tesis edilmesi ve kentsel konularda işbirliği yapılması amacıyla aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varılmıştır:

Madde: 1) Taraflar, trafik, ulaşım, yönetim, kentsel planlama, kalkınma, imar, hizmetler, kentsel çevrenin korunması ve teknoloji alanlarında bilgi ve tecrübe paylaşımında bulunacaklardır.

Madde: 2) Taraflar, kültürel, sosyal, spor ve turizm alanlarında ortak işbirliğinin kurulmasına ve geliştirilmesine uygun zemini ve imkanı sağlayacaklar ve her iki kentin karakteristiğine göre kültürel ve sanatsal etkinlikler düzenleyeceklerdir.

Madde: 3) Taraflar, afet ve kriz yönetimi alanında bilgi ve deneyim alışverişinde bulunacaklardır.

Madde: 4) Bu protokol üç (3) yıl süre ile yürürlükte kalacaktır ve bitiş tarihinden altı ay öncesine kadar taraflardan birinin diğerine bu protokolü değiştirmeye veya feshetme niyetini yazılı olarak bildirmediği müddetçe benzer periyotlarda otomatik olarak yenilenecektir. Bu durumda devam eden veya yürürlüğe konan faaliyetler ve projeler etkilenmeyecektir.

Madde: 5) Bu anlaşma, yürürlüğe girmesi için gerekli iç prosedürlerin tamamlandığını ifade eden son yazılı bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girer.

Bu anlaşma, 22.07.2011 tarihinde Ankara’da Türkçe, İngilizce ve Portekizce dillerinde bütün metinler eşit derecede geçerli olmak üzere iki orijinal nüsha olarak, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı İ. Melih GÖKÇEK ve Gine-Bissau Cumhuriyeti İç İşleri Bakanı Satu Camara PINTO tarafından imzalanmıştır. Uyuşmazlık halinde İngilizce metin esas alınacaktır.

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Washington D.C. Belediyesi Arasındaki Kardeşlik Protokolü**

Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi’nin 2250 Sayılı ve 08.08.2011 tarihli kararı oybirliği ile kabul edilmiş olup, İç İşleri Bakanlığı’nın 24327/50000 Sayılı ve 30.09.2011 tarihli izni ile uygun görülmüştür. Bu anlaşmaya göre;

“Türkiye Cumhuriyeti’nden Ankara ve Amerika Birleşik Devletlerinden Washington D.C. şehirleri arasındaki bağların kuvvetlendirilmesi amacıyla iki başkent kardeş şehir olunması konusunda mutabık kalmışlardır. Bu anlaşma, üzerinde müştereken mutabık kalınan alanlardaki projenin geliştirileceği karşılıklı işbirliği ile sonuçlanacak ve kentlerin birbirlerinden öğrenebilecekleri ile iki kent arasındaki dostluğun kuvvetlenmesiyle neticelenecektir.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı ve Washington D.C. Belediye Başkanı, Ankara ve Washington arasındaki aşağıdaki hususların gerçekleştirilmesi konusunda kardeş şehir protokolü imzalanmasında mutabık kalmışlardır.

1-Toplu taşıma, kentsel planlama, çevrenin korunması, sağlık ve sosyal projelerdeki en iyi uygulamalara ait teknik bilginin paylaşılması,

2-İş, eğitim, sosyal ve kültürel çevrenin karşılıklı olarak tanıtılması amacıyla öğrenci ve diğer kişilerin ziyaretlerinin teşvik edilmesi,

3-İki başkent arasındaki ekonomik ilişkilerin kuvvetlendirilmesi ve artırılması amacıyla her iki kentte, ekonomik kalkınma ve yeni iş alanlarının oluşturulmasına dahil olan kesimler arasında iletişimin kurulması,

4-Başkentler arasındaki yakın bağların geliştirilmesi için özellikle gençler arasındaki spor, kültür, ve eğitim alanlarındaki özel etkinliklerin gerçekleştirilmesi,

Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı ve Washington D.C. Belediyesi protokol ve Uluslararası İlişkiler Başkanlığı, komitelerin kurulması,uzmanların yer alacağı toplantıların düzenlenmesi ve bu protokol hükümlerinin uygulanmasında koordinasyon, değerlendirme ve idareden sorumlu olacaktır. Bu protokol imzalandığı tarihte süresiz olarak yürürlüğe girer, taraflardan birinin diğerine bu protokolü feshetme niyetini bitiş tarihinden altı ay öncesine kadar yazılı olarak bildirmedığı müddetçe geçerlidir. Böyle bir durumda devam eden veya yürürlüğe giren faaliyetler ve projeler etkilenmeyecektir.

Bu anlaşma 3 Ekim 2011 tarihinde Washington D.C. kentinde İngilizce ve Türkçe dillerinde iki nüsha halinde, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı İ. Melih GÖKÇEK ve Washington D.C. Belediye Başkanı Vincent C. GRAY tarafından imzalanmıştır.

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Somali'nin Mogadişu Belediyesi ile Kardeş Şehir Protokolü**

Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi'nin 231 Sayılı ve 20.10.1988 Sayılı kararı meclisin toplantısında okunup İç İşleri Bakanlığı'nın oluru için bakanlığa sunulmadığından karar, 498 Sayılı karar şeklinde 20.08.2000 tarihinde tekrar mecliste okunup İç İşleri Bakanlığı'nın oluruna gönderilmiştir. İç İşleri Bakanlığında 424/50000 Sayılı ve 05.01.2012 tarihinde de İç İşleri Bakanlığı'nın uygun görmesi üzerine kabul edilmiştir.

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hanoi Halk Meclisi Arasındaki Kardeşlik ve İşbirliği Protokolü**

Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi'nce alınan 27.02.1998 gün ve 155 Sayılı meclis kararının onay için İç İşleri Bakanlığı'na gönderilmediği anlaşıldığından yeniden karara bağlanıp oybirliği ile gönderilmesi için tekrar belediye meclisinde okunmuş ve 28.08.2000 gün ve 504 Sayılı karar olarak İç İşleri Bakanlığı'na tekrar sunulmuştur. Türkiye Cumhuriyeti Dış İşleri Bakanlığı Kültürel Diplomasi Genel Müdür Yardımcılığınının 2012/5055948 Sayılı ve

25.04.2012 tarihli oluru ile 14 Eylül 2011 tarihinde imzalandığı anlaşılan ve Hanoi Büyükelçiliği aracılığıyla Hanoi Belediyesi'nden temin edilen işbirliği protokolü ek ile sunulmuştur. Bu işbirliği protokolüne göre;

“ Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hanoi Halk Meclisi bu protokolde “ taraflar” olarak anılacaktır.

-Tarafların, yönetim, kentsel planlama ve çevrenin kirlilikten korunması alanlarında faydalanacakları pratik tecrübelerin ortak işbirliğinde ifade edilmesi,

-Kültür, sanat ve spordaki karşılıklı paylaşımına önem verilmesi ve bu alanlarda ikili ilişkilerin güçlendirilmesi,” konularında aşağıdaki gibi anlaşmaya varmışlardır:

Madde: 1) Taraflar, trafik, ulaşım, yönetim, kentsel planlama, imar, hizmetler, kentsel çevrenin korunması ve teknoloji alanlarında bilgi ve tecrübe paylaşımında bulunacaklardır.

Madde: 2) Taraflar, kültürel, sosyal, spor ve turizm alanlarında ortak işbirliğinin kurulmasına ve geliştirilmesine uygun zemini ve elverişli imkanı sağlayacaklar ve her iki kentin karakteristiğine göre kültürel ve sanatsal etkinlikler düzenleyeceklerdir.

Madde: 3) Taraflar, bu protokolün uygulanmasını takip etmek ve uygulamada ortaya çıkabilecek zorlukların üstesinden gelmek amacıyla her iki taraftan üst düzey yöneticilerin yer alacağı toplantılarda bir araya geleceklerdir.

Madde: 4) 1-Taraflar, uluslararası kurum ve kuruluşlara daha etkin ve birlikte katılım konularında birbirlerine danışabilir ve bakış açılarını aktarabilirler.

2-Taraflar, afet ve kriz yönetimi alanında bilgi ve deneyim alışverişinde bulunacaklardır.

Madde: 5) Komitelerin kurulması ve uzmanların yer alacağı periyodik toplantıların koordine edilmesi için gerekli tedbirlerin alınması ve bu protokol hükümlerinin uygulanmasından Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler

Dairesi Başkanlığı ve Hanoi Halk Komitesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı sorumlu olacaktırdır.

Madde: 6) 1-Taraflardan biri iş bu protokolün şartlarını değiştirmek isterse, bu değişiklik taraflar arasındaki istişareler yoluyla yapılacaktır. İstişareler, değişiklik talebi ile azami altmış (60) gün içerisinde başlar ve değişim tarihinde diplomatik yollardan yürürlüğe girer.

2-Bu protokol üç (3) yıl süre ile yürürlükte kalacaktır ve bitiş tarihinden altı ay öncesine kadar taraflardan birinin diğerine bu protokolü değiştirme ya da feshetme niyetini yazılı olarak bildirmediği müddetçe benzer periyotlarda otomatik olarak yenilenecektir. Bu durumda devam eden veya yürürlüğe konan faaliyetler ve projeler etkilenmeyecektir.

Bu protokol imzalandığı tarihten itibaren yürürlüğe girecektir.

Anlaşma, 14.09.2011 tarihinde Ankara'da Türkçe, Vietnamca ve İngilizce dillerinde bütün metinler eşit derecede geçerli olmak üzere iki orijinal nüsha olarak, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı İ. Melih GÖKÇEK ve Hanoi Halk Meclisi Başkanı Ngo Thi Doan THANH tarafından imzalanmıştır. Uyuşmazlık halinde İngilizce metin esas alınacaktır.

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Tataristan'ın Başkenti Kazan Belediyesi Arasındaki Kardeş Şehir Protokolü**

Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi'nin 1702 Sayılı ve 16.12.2004 tarihli kararı oybirliği ile kabul edilmiş olup, İç İşleri Bakanlığı'nın 306/50186 Sayılı ve 04.03.2005 tarihli izni ile uygun görülmüştür. Bu anlaşmaya göre;

“Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nden Ankara ve Rusya Federasyonu'ndan Kazan şehirleri arasındaki bağların kuvvetlendirilmesi amacıyla iki başkent kardeş şehir olunması konusunda mutabık kalmışlardır. Bu protokol üzerinde müştereken mutabık kalınan alanlardaki projelerin geliştirileceği karşılıklı işbirliği ile sonuçlanacak ve kentlerin birbirlerinden öğrenebilecekleri ile iki kent arasındaki dostluğun kuvvetlenmesiyle neticelenecektir. Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı ve Kazan Belediye Başkanı, Ankara ve Kazan arasındaki aşağıdaki

hususların gerçekleştirilmesi konusunda kardeş şehir protokolü imzalanmasında mutabık kalmışlardır.

1-Toplu taşıma, kentsel planlama, çevrenin korunması, sağlık ve sosyal projelerdeki en iyi uygulamalara ait teknik bilginin paylaşılması,

2-İki kardeş kentin arasında işbirliğinin güçlendirilmesi adına karşılıklı kültürel çevrenin karşılıklı olarak tanıtılması ve her iki şehirde devam eden projelerle ilgili bilgi alışverişinde bulunulması amacıyla karşılıklı ziyaretlerin teşvik edilmesi,

3-İki başkent arasındaki ekonomik ilişkilerin kuvvetlendirilmesi ve artırılması amacıyla her iki kentte, ekonomik kalkınma ve yeni iş alanlarının oluşturulmasına dahil olan kesimler arasında iletişimin kurulması,

4-Bu protokol hükümlerinin uygulanmasında Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı ve Kazan Belediyesi Dış İlişkiler ve Turizm Dairesi Başkanlığı sorumlu olacaklardır.

Bu protokol, imzalandığı tarihte süresiz olarak yürürlüğe girer, taraflardan birinin diğerine bu protokolü feshetme niyetini bitiş tarihinden altı ay öncesine kadar yazılı olarak bildirmediği müddetçe geçerlidir. Böyle bir durumda devam eden veya yürürlüğe giren faaliyetler ve projeler etkilenmeyecektir.”

11.04.2013 tarihinde Ankara’da Türkçe, Rusça ve İngilizce dillerinde üç nüsha halinde, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı İ. Melih GÖKÇEK ve Kazan Belediye Başkanı İlsur METSHİN tarafından imzalanmıştır. Her üç metin de eşit yasal geçerliliğe sahiptir. Tercümeden kaynaklanan uyuşmazlık halinde İngilizce metin esas alınacaktır.

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Nijer Cumhuriyeti Niamey Belediyesi Kardeşlik Protokolü**

Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Meclisi’nin 920 Sayılı ve 16.05.2013 tarihli kararı oybirliği ile kabul edilmiş olup, karar onay için önce Dış İşleri Bakanlığı’na, oradan da İç İşleri Bakanlığı’na gönderilmiştir. Dış İşleri Bakanlığı’nın 2013/634112 Sayılı 09.07.2013 tarihli yazısı, 27.06.2013 tarihli ve 18491 Sayılı Niamey Büyükelçiliğinden alınan yazıyla uygun görülüp,

Ankara'dan bir heyetin gelmesinin beklendiği söylenip İç İşleri Bakanlığı'na gönderilmiştir. İç İşleri Bakanlığı ise 749/21175 Sayılı ve 23.07.2013 tarihli yazı ile onaylamıştır. Tüm bunlara göre, Ankara Büyükşehir Belediyesi, Batı Afrika'nın çeşitli ülke ve başkentleri ile kardeşlik ve işbirliği içerisinde olup, bilgi ve deneyimlerinden faydalanılması, belediye hizmetleri ile ilgili idari, teknik ve sosyo-kültürel alanlarda özellikle Afrika'nın yaşam ve gelişim endeksi düşük ülkelerle bu tarz işbirliği geliştirmektedir. Niamey Belediyesi ile de aynı amaçlar doğrultusunda kent olunması planlanmaktadır. Ankara ile Niamey arasındaki sosyal, kültürel ve teknik alanlarda bağların geliştirilmesi ve Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin tecrübelerinin Niamey'e aktarılmasına vesile olmak amacıyla kardeş kent olunması için anlaşma yapılması amaçlanmaktadır.

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Tahran Belediyesi Arasındaki Kardeş Şehir Protokolü**

Türkiye Cumhuriyeti ile İran İslam Cumhuriyeti aralarındaki tarihi, destansı ve kardeşçe ilişkileri geliştirmek ve güçlendirmek doğrultusunda iyi komşuluk ve dostane bağları geliştirmek esaslarına uygun olarak belediyecilik alanındaki ilişkilerini geliştirmek konusunda mutabık kalmışlardır. Bu çerçevede, Ankara ve Tahran'ın Belediye Başkanları iki şehir arasında kardeş şehir ilişkileri tesis etmek amacıyla bu protokolü imzalamaya karar vererek, iki ülkenin mevcut yasal düzenlemeleri çerçevesinde aşağıda belirtilen konularda işbirliği yapılması hususunda mutabakata varmışlardır:

1-İki şehrin halkları arasında dostane ilişkilerin güçlendirilmesi ve geliştirilmesi,

2-Kent yönetimi, kent hizmetleri, imar, trafik ve toplu taşıma ve çevre koruma konularında karşılıklı tecrübe ve bilgi değişiminin sağlanması,

3-İki şehre yarar sağlayacak ticari faaliyetler ve ekonomik işbirliğinin yanı sıra kentsel kalkınma projelerinde iş ortaklarının teşvik edilmesi,

4-Her iki şehrin gelişimine katkı sağlayacak projelerin planlanması ve uygulanmasında işbirliği yapılması ve her iki ülkenin özel sektör şirketleri ve müteahhitlerinin birbirlerinin ülkesinde gerçekleştirilecek projelere etkin katılımın sağlanması için gerekli zeminin sağlanması,

5-Kültürel ve eğitsel ilişkilerin geliştirilmesi çerçevesinde kültür ve uzman gruplarının yanı sıra heyet değişim programlarının yürütülmesi,

6-Bir arada var olma, her iki ülkenin vatandaşlarının barış ve refah içerisinde yaşaması, ülke, bölge ve dünya barışını ve istikrarını teşvik etmek amacı ile bölgesel, kıtasal ve küresel forumlarda ve kurumlarda iki şehir arasındaki yakınlaşma ve işbirliğinin güçlendirilmesi,

Taraflar, bu protokolün hayata geçirilmesine imkan vermek için üst düzey yönetici ve uzman gruplarından oluşan heyet değişim programları yürütmek ve ortak çalışma grupları oluşturmak konusunda mutabık kalmışlardır.

Bu protokol imzalandığı tarihten itibaren yürürlüğe girecek olup 18.12.2013 tarihinde Ankara’da Türkçe, Farsça ve İngilizce dillerinde, bütün metinler eşit derecede geçerli olmak üzere orjinal iki nüsha olarak, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı İ. Melih GÖKÇEK ve Tahran Belediye Başkanı Mohammed Baqer-QALIBAF tarafından imzalanmıştır.

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Slovenya Cumhuriyeti Lübllyana Belediyesi Arasındaki Kardeş Şehir Protokolü**

Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Slovenya Cumhuriyeti Lübllyana Belediyesi bundan sonra “taraflar” olarak anılacaklardır. İki şehrin halkları arasında daha iyi bir anlayışı ve dostluk bağlarını geliştirmek amacıyla kardeş şehir protokolü imzalamaya karar vermişlerdir. İki şehir arasındaki dostluk münasebetleri, her iki tarafın refahının artırılması ve iyi ilişkilerin düzenli olarak geliştirilmesi istikametinde olacaktır. Taraflar aşağıda belirtilen konularda mutabakata varmışlardır:

1-Kent yönetiminde en iyi uygulamaların paylaşılması ve kentsel planlama, emlak, toplu taşıma, çevre koruma, ekonomi, bilim ve turizm alanlarında karşılıklı tecrübe değişiminin sağlanması,

2-Gençlik, kültür ve kültürel mirası korumak, profesyonel eğitim ve spor alanlarında çeşitli etkinlik ve faaliyetler gerçekleştirerek işbirliğinin güçlendirilmesi,

3-Her iki şehrin gelişimine katkı sağlamayı amaçlayan yatırımcıların ziyaretinin, tüm girişim ve projelerin hayata geçirilmesinin teşvik edilmesi,

4- Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi ve Lübliyana Belediyesi Uluslararası İlişkiler ve Protokol Ofisi, bağlı oldukları yönetimler adına günlük iletişim ve koordinasyondan sorumlu olacaklardır.

Bu protokol imzalandığı tarihten itibaren yürürlüğe girecek olup, 03.02.2015 tarihinde Ankara’da Türkçe, Slovence ve İngilizce dillerinde bütün metinler eşit derecede geçerli olmak üzere üç nüsha olarak, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı İ. Melih GÖKÇEK ve Lübliyana Belediye Başkanı Zoran JANKOVIC tarafından imzalanmıştır.

Tüm bunlara istinaden, kardeş şehir anlaşması imzalanmayan ya da kardeş şehir anlaşmasından önce dostluk ve kardeşlik ilişkilerinin temellerinin atıldığı iş birliği ve dostluk protokolleri vardır. Kısaca bunlara da göz atmak gerekirse;

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Avusturya Başkenti Viyana Belediyesi Arasındaki Kardeş Şehir Protokolü**

İçişleri Bakanlığı’nın 17.05.2010 tarih ve 598956 Sayılı kararı ile 2010 yılında Başkent Ankara ve Viyana arasında ortak dekorasyon imzalanmıştır. Buna göre; dostluğu ve işbirliğini kapsayan bu ortak deklarasyon ile iki Başkent arasındaki işbirliğini derinleştirmek ve güçlendirmek konusunda anlaşmış bulunmaktadır. Şehirler farklı kökenden gelen insanların bir arada yaşadıkları ve çevrenin geleceği ile ilgili karar verilen, bilimin, kültürün ve araştırmanın derinleştiği merkezi bir rol üstlenmektedir. Özellikle bu çerçevede her iki şehirde yaşayan vatandaşlarının yararına olabilecek bir deneyim ve tecrübe alışverişi gerçekleştirilecektir.

1:Konu

İki şehir birlikte aşağıdaki alanlarda gelecekte işbirliğini güçlendirecektir:

1.Şehir ve Bölge Planlama

2.Kamusal Alanın Yeniden Şekillendirilmesi

3.Konut

4.Mobilite

5.Medya ve Vatandaşlarla İletişim

2:Uygulama

Ankara ve Viyana şehri paragraf bir altında yer alan konularda karşılıklı bilgi ve tecrübe alışverişini derinleştirme konusunda mutabık kalmışlardır. Uzmanların karşılıklı ziyaretleri zamanında bildirilecektir ki; bu buluşmalar en iyi şekilde organize edilebilsin ve gerçekleştirilebilsin. Bu görevlerin yerine getirilebilmesi bu konulara ilişkin mevcut kaynaklara bağlıdır.

Sorumluluklar

Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi ve Viyana Belediyesi Dış İlişkiler Bölümü bu ortak deklarasyonun yürütülmesinden sorumludur.

*** Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Kore Cumhuriyeti Seul Belediyesi Arasındaki Kardeş Şehir Protokolü**

Bu protokole göre;

1-Her iki kent ekonomi, çevre koruma, sosyal refah ve kent planlaması gibi çeşitli konuları içerecek fakat bunlarla sınırlı kalmayacak şekilde mevcut işbirliğinin derecesini ve faaliyet alanlarını genişletmeye devam edeceklerdir.

2-Her iki kent, diğer kentün kültürel, anlayışının da artırılması doğrultusunda ve sanat grupları değişimi yoluyla sanatın geliştirilmesi için çalışacaklardır. Bu amaçla Seul'da Ankara Günleri, Ankara'da da Seul Günleri organize edeceklerdir.

3-Seul Büyükşehir Belediyesi, e-devlet ve toplu kamu taşımacılığı konularını içerecek fakat bunlarla sınırlı kalmayacak şekilde kent yönetimi politikaları ili ilgili teknik bilgi ve deneyimini Ankara ile paylaşacaktır.

Bu anlaşma, Türkçe ve Korece hazırlanarak, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı İ. Melih GÖKÇEK ve Seul Belediye Başkanı Lee Myung BAK tarafından 29 Haziran 2005 tarihinde imzalanmıştır.

*** Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Çek Cumhuriyeti Prag Arasındaki Kardeş Şehir Protokolü**

Prag kenti ve Ankara kenti belediye başkanları karşılıklı vesilesiyle, özellikle sosyal, ekonomik ve kültürel alanlarda aşağıdaki koşullarda işbirliği oluşturacaklardır.

A. Kent konseyleri ve genel yönetim şekilleri:

1. Karşılıklı ilişkilerin geliştirilmesi ve somutlaştırılması için sorumlu belediye meclisinden bir kişiyi tayin etmek.(Son tarih: 31 Mart 1993)

2. Mevcut koşullara göre belediye meclisi üyeleri tarafından onaylanan bilgi, personel deneyim ve personel değişimi hem yazılı bildirmek ve organize etmek.

3. Ortak çıkar ve memorandumun yerine getirilmesi için yıllık bozda özellikle ekonomi, şehircilik, ulaşım, sosyal hizmetleri, kültür, eğitim, turizm ve tüm spor alanlarını kapsayan değerlendirmelerde bulunulması. (Son Tarih:Her yıl sonu)

B. Tercih edilen alanlarda işbirliği.

1. Her iki bürokratik sorunları çözmek ve belediye şirketlerinin ticari faaliyetlerine engel olabilecek durumları art arda kaldırmak amacıyla danışmanlık hizmeti sunarak ticaret ve sanayi odaları arasında geniş işbirliği sağlamak.

2. İşbirliğini geliştirmek ve deneyim alışverişine yönelik sürekli etkinlik amacıyla belediye yetkilileri ve uzmanlardan oluşan heyetleri davet etmek.

a) Yapı malzemeleri ve teknolojileri, tarihi, anıt ve binaların restorasyonunun yeniden uygulanması.

b) Çevre koruma ve enerji alanlarında programların geliştirilmesi.(Her yıl bir kez)

Kültür, eğitim ve spor alanında:

3.Sanatsal topluluklar, sanatçı, eğitim ve spor faaliyetlerinde alışverişte bulunmak ve sergiler düzenlemek.

Özellikle;

a)Plastik senetlerle uğraşan sanatçıların değişimi.

b)Sayın JanSaudek' in fotoğraflarını sergilemek amacıyla Ankara'ya davet edilmesi.

c)Açık hava ve salon konserleri gerçekleştirmek üzere ünlü bir caz grubunun Ankara'ya gönderilmesi.

d)Ünlü Prag pandomim topluluklarını Ankara'ya davet etmek.

4)Hem şehirlerin hem de üniversitelerin kültürel temaslarının sağlanması için televizyon ve radyo stüdyolarının kurulmasını desteklemek.

5)Sanat kuruluşlarının temsilcilerinin toplantıları, spor, kulüpleri ve gençlik örgütlerinin oluşumunu başlatmak.

C. Finansal

Gönderinin seyahate ve sevkiyata ilişkin tüm maliyetleri yani; konaklama, yiyecek, yerel ulaşım, malzeme sevkiyatı, protokol sonuçları ve ziyarete bağlı tüm maliyetler vs. alıcı tarafından karşılanacaktır.

D. Nihai Hükümler

Bu protokol 17 Şubat 1993 tarihinde Prag'da imzalanmış olup, imzalandığı tarihte yürürlüğe girmiştir. Metnin Çekçe ve İngilizce olmak üzere dört orijinal versiyonu vardır.

*** Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Küba Cumhuriyeti Havana Belediyesi Kardeşlik ve İşbirliği Protokolü**

Burada taraflar olarak anılacak olan Ankara ve Havana iktisadi, toplumsal ve kültürel alanlarda kapsamlı bir işbirliği kurulması ve geliştirilmesi düşüncesiyle

ve böyle bir ilişkinin kurulmasının Türkiye ve Küba arasındaki dostluk bağlarının gelişmesine yardımcı olacağına inanarak,

Madde: 1) Taraflar Ankara ve Havana halkları arasında kent yaşamının bütün alanlarında dostluk ilişkilerini geliştireceklerdir.

Madde: 2) Taraflar kent yönetimi, ulaşım, imar, inşaat, sağlık ve çevre koruması alanlarında bilgi ve deneyim değişimini özendirileceklerdir.

Madde: 3) Taraflar kültür ve kültür mirasının korunması, spor, gençlik politikası, mesleki eğitim ve kitle iletişim araçları gibi alanlarda işbirliği kuracaklardır.

Madde: 4) Taraflar bu memorandum'daki esaslara uygun olarak çalışacak ve sivil toplumu örgütleri arasındaki işbirliğini geliştirecek ve destekleyeceklerdir.

Madde: 5) Taraflar, Ankara ve Havana'daki ticaret ve sanayi odalarının ya da benzeri kurumların işbirliğinde bulunmalarına yardımcı olacaklardır.

Madde: 6) Taraflar arasındaki işbirliğini yıllık programlar halinde geliştirecektir.

Bu memorandum; Türkçe ve İspanyolca olarak iki orijinal metin halinde 27.10.1993 tarihinde Ankara'da Ankara Büyükşehir Belediye Başkan Vekili Vedat AYDIN ve Havana Şehri Halk Gücü Eyalet Meclisi Başkanı Pedro Chavez GONZALES tarafından imzalanarak yürürlüğe girmiştir.

*** Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Tayland Krallığı Bangkok Arasındaki kardeşlik ve İşbirliği Protokolü**

Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 2139 Sayılı ve 14.07.2013 tarihli kararı belediye meclisinde oybirliği ile kabul edilmiştir. Türkiye Cumhuriyeti Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Tayland Krallığı Bangkok Valiliği (bundan sonra taraflar olarak anılacaktır) iki başkent halkları arasında daha iyi bir anlayışı ve dostluk bağlarını geliştirmek amacıyla dostluk ve işbirliği anlaşması imzalamaya karar vermişlerdir. İki şehir arasındaki dostluk münasebetleri, her iki tarafın refahının artırılması ve iyi ilişkilerin düzenli olarak geliştirilmesi istikametinde olacaktır. Buna göre;

Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Bangkok Valiliği, yeni oluşturdukları dostane ilişkiler, eşitlik ilkeleri ve karşılıklı menfaatleri doğrultusunda, kendi yetki sınırları ve finansal teknik olanakları dahilinde çeşitli yollarla yönetim, hizmetler, sanat, kültür, spor ve turizm, kentsel planlama ve imar, trafik, ulaşım, çevre, teknoloji, afet ve kriz yönetimi ve kentsel yönetim ile ilgili diğer konularda dostluk ilişkileri çerçevesinde bilgi alışverişi ve işbirliği yapacaklarını taahhüt ederler.

Yukarıda belirtilen amacı gerçekleştirmek için, gerektiğinde iki şehir bilgi alışverişi ve işbirliği yapacakları özel konuları birbirlerine danışacaklardır.

Bu anlaşma imza tarihinden itibaren yürürlüğe girecektir. Bu anlaşma üç (3) yıl süre ile yürürlükte kalacaktır ve bitiş tarihinden altı ay öncesine kadar taraflardan birinin diğerine bu protokolü değiştirme veya feshetme niyetini yazılı olarak bildirmedeği müddetçe benzer periyotlarda otomatik olarak yenilenecektir. Bu durumda devam eden veya yürürlüğe konan faaliyetler ve projeler etkilenmeyecektir.”

21.03.2012 tarihinde Türkçe, Tayca ve İngilizce dillerinde, bütün metinler eşit derecede geçerli olmak üzere Ankara’da, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı İ. Melih GÖKÇEK ve Tayland Krallığı Bangkok Valisi Sukumbhand PARIBATRA tarafından imzalanmıştır.

*** Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Çin Halk Cumhuriyeti Şangay Belediyesi Kardeşlik ve İşbirliği Protokolü**

Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi’nin 06.04.2012 tarih ve 95 Sayılı kararı ve İç İşleri Bakanlığı’nın 08.06.2012 tarih ve 15471/5000 Sayılı oluru ile gerçekleşmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti ile Çin Halk Cumhuriyeti arasında dostluğu kuvvetlendirmek ve yerel yönetimler ile halklar arasındaki dostluk bağlarını ve karşılıklı anlayışı geliştirmek amacıyla mutabık kalmışlardır. Buna göre;

1-Kent yönetimi konusunda en iyi uygulamaların paylaşılması ve kamu taşımacılığı, şehir planlaması, emlak, çevre koruma, ekonomi ve turizm alanlarında karşılıklı tecrübe değişiminin sağlanması,

2-Çeşitli faaliyetlerle gençlik, kültür, kültürel mirasın korunması, profesyonel eğitim, spor alanlarında işbirliğinin güçlendirilmesi,

3-Her iki şehrin gelişimine katkı sağlamayı amaçlayan tüm proje ve girişimlerin hayata geçirilmesinin desteklenmesi,

4- Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı ve Şangay Belediyesi Dış İlişkiler Ofisi bağlı buldukları yönetimler adına günlük iletişim ve koordinasyondan sorumlu olacaktır.

Bu anlaşma 28.08.2008 tarihinde Ankara'da imzalanmış olup, bu tarihten itibaren yürürlüğe girmiştir. Türkçe, Çince ve İngilizce dillerinde ikişer nüsha olarak Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı İ. Melih GÖKÇEK ve Şangay Belediye Başkanı Han ZHENG tarafından imzalanmıştır.

*** Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Moskova Belediyesi Arasındaki Kardeşlik ve İşbirliği Protokolleri**

1-İki başkent arasında Belediye Meclis Üyeleri dahil resmi heyetler ve uzmanlar grubu yıllık olarak karşılıklı ziyaretlerde bulunacaklardır.

2-Belediyeler, iki başkent in sanayi ve ticari örgütleri arasında doğrudan ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla, Moskova-Ankara İşbirliği Konseyi'nin kurulması yolunda girişimlerde bulunacaklardır.

3-İki başkent arasındaki kültür ve iş ilişkilerinin gelişmesine yardımcı olacak; Ankara'da Moskova Evi, Moskova'da Ankara Evi kurulması için gerekli çalışmalar başlatılacaktır.

4-Ankara Büyükşehir Belediyesi,

a)Ankara'da yapımı sürdürülen metro ve hızlı tramvay işletmeciliğine ve,

b)1/1000 ölçekli Ankara maketinin hazırlanmasında, Moskova Belediyesi aracılığıyla müşavirlik hizmetleri satın alınması olanaklarını araştıracaktır.

5-İki başkent arasında turizmin gelişmesine yönelik çalışmalarının başlatılması sağlanacaktır.

6-Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Murat KARAYALÇIN'ın önerisi ve Moskova Büyükşehir Belediye Başkanı Gavrill POPOV'un da benimsemesiyle, Karadeniz'de kıyısı olan ülke başkentleri belediye başkanlarına "Karadeniz Başkentleri Belediye Başkanları Konferansı" oluşturulması için ortak çağrıda bulunaklardır. Bu program 17 Nisan 1992 tarihinde Ankara'da Murat KARAYALÇIN ve Gavrill POPOV tarafından imzalanmıştır.

Tüm bu kardeş şehirlerin yanında bir de işbirliği içinde olunan belediyeler vardır, bunlar;

*** Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Budapeşte Belediyesi Dostluk ve İşbirliği Protokolü**

1) Şehirler işbirliğini geliştirmek amacıyla 4 yada 5 temsilciden oluşan heyetle birbirlerini bilgilendirecek ve yıllık görüş alışverişinde bulunacaklardır.

Çevre koruması, kent yönetimi, imar, kamu işleri, sosyal politikalar gibi konularda işbirliğinde bulunacaklardır.

2) Ankara, Macar yapımı otobüslerin kullanılması hakkında duyduğu memnuniyeti dile getirmiş ve Budapeşte Belediyesi ile Ankara Büyükşehir Belediyesi çevre koruma, şehir trafiği iyileştirme olanaklarına ilişkin bilgilerde deneyim alışverişinde bulunacaktır.

Ankara Doğalgaz Genel Müdürlüğü'nden 1 ya da 2 kişiden oluşan heyet, yerinde inceleme yapmak ve bu işbirliğinin başlatılması için 1992 yılında Budapeşte'de olacaktır.

3) Her iki belediye de banyo şehirlerde düzenlenecek olan fuar ve sergi firmalarının katılımına yardımcı olacak ve Ankara Büyükşehir Belediyesi 1996'da Budapeşte'de düzenlenecek olan EXPO programı için destek verecektir.

4) Her iki belediyenin kendi kültür bakanlıkları, Ankara'da Budapeşte Günleri, Budapeşte'de de Ankara Kültür Günleri düzenlenmesini destekleyecektir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, Budapeşte'de ki sergi için Ankara Medeniyetleri Müzesi'nden Türkiye'nin kültürünü yansıtan birkaç materyal ile destek verecektir.

Her iki belediyede Türk Macar halıları ile ilgili kendi şehirlerinde sergi ve organizasyonlar düzenleyecektir.

Budapeşte ve Ankara Kültür Haftaları'nda, resim ve sergide dahil olmak üzere müzik programlarından oluşan kültür günleri düzenlenecektir. Budapeşte Belediyesi 1993 yılında Ankara Kültür Günleri'ne ev sahipliği yapacak, Ankara Büyükşehir Belediyesi ise, 1994 yılında Budapeşte'ye ev sahipliği yapacaktır.

5) Ankara'da Macarca aktiviteler; sözlükler, teknik kitaplar ve Macar Edebiyatı'ndan oluşan materyaller ile düzenli olarak desteklenecektir. Budapeşte tarafından da Türkçe ile ilgili benzer aktiviteler gerçekleştirilecektir. Budapeşte'de ki Szabo Ervin Kütüphanesi ve Ankara Büyükşehir Belediyesi Kütüphanesi, değişim yayınları yapacaktır.

6) Budapeşte Belediyesi ve Ankara Büyükşehir Belediyesi, kendi şehirlerinde ayda bir akademisyenler, ressamlar ve bilim adamları ağırlayacaklardır. (Konaklama ve ulaşım dahil.)

Ziyaretler esnasında sanatçılar eserleriyle kültür hayatına katkı sağlayacaktır.

7) Ankara Büyükşehir Belediyesi Türk Kültürü'nü yansıtacak olan Gülbaba Türbesi'nin Budapeşte'de restorasyonunu yapacaktır. Gülbaba Türbesi'nin restorasyonuna, Türk Kültür Bakanlığı' da destek verecektir.

Her iki kent de bahsedilen programların gerçekleşmesine destek verecektir, bu program 28 Nisan 1992'de Ankara'da imzalanmıştır.

*** Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Moskova Belediyesi İşbirliği Protokolü (12.12.2014):**

1992 yılında imzalanan dostluk ve işbirliği protokolünden bu yana, Ankara ve Moskova alanlarda, çeşitli değişim programlarını hayata geçirmiş ve işbirliklerini arttırmışlardır. Dolayısıyla iki şehrin halkları arasında dostane ilişkileri arttırmak ve karşılıklı anlayışı geliştirmek doğrultusunda işbirliği programı imzalamaya karar vermişlerdir. Bundan sonra her iki belediye " taraflar" olarak anılacaktır. Bu protokol 12,12.2014 tarihinde Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanı İ. Melih GÖKÇEK ve Moskova Belediye Başkanı Sergey

SOBYANIN tarafından imzalanmış olup, buna göre mutabakata vardıkları konular şöyledir:

Öncelikli işbirliği alanları:

1-Büyük Şehirlerde Toplu Ulaşım ve Yol Altyapılarının Geliştirilmesi;

Taraflar aşağıdaki konularda tecrübe değişiminde bulunacaklardır:

- Park sistemleri organizasyonu
- Güzergah ulaşımı için banliyö merkezleri ve kesişen park yerleri inşa edilmesi
- Akıllı ulaşım sistemleri uygulamaları ve bilgisayar destekli trafik akışı mühendisliği

2-Kentsel Planlamanın Geliştirilmesi Alanında;

Taraflar aşağıdaki hususlarda katkıda bulunacaklardır:

- Tasarım ve kentsel gelişim nazım planları uygulaması alanında tecrübe değişimi gerçekleştirilmesi,
- Yeşillendirme ve kentsel mekan iyileştirilmesi için en uygun şartların oluşturulması kapsamında tecrübe değişimi gerçekleştirilmesi,
- Kentsel mekanların yeniden inşaatı alanında tecrübe değişimi gerçekleştirilmesi,

3-Kentsel Gelişim, Konut Hizmetleri ve Kentsel Altyapı Alanlarında;

Taraflar;

- Konut iyileştirme, altyapı hizmetleri ve sosyal tesisler çerçevesinde ortak projeler ve programlar geliştireceklerdir.
- Spor tesislerinin yeniden inşası konusunda tecrübe paylaşımının sağlanması,

4-Çevre Koruma Alanında Taraflar;

- Çevresel konularda uzmanların gerçekleştireceği görüşmelere ve toplantılara olanak sağlayacaklardır.

- Çevre koruma alanında bilgi paylaşımında bulunacaklardır.

5-Kültür, Turizm ve Spor Alanlarında Taraflar Aşağıdaki Konularda İşbirliği Yapacaklardır;

- Kültürel miras kaynaklarının devlet tarafından korunması, ulusal muhafaza ve bu konuların kitleleşmesi çerçevesinde tecrübe paylaşımının sağlanması,

- Turist ve konaklama hizmetlerinin geliştirilmesi konularında iletişimin tesis edilmesi,

- Taraflarca düzenlenen turizm ticaret sergileri, konferanslar ve seminerlere katılmak,

- Belirli spor alanlarında uzmanlaşmış spor heyetlerinin değişimi,

- Kültür heyetlerinin değişimi,

6-Bilim ve Teknoloji Alanında Taraflar;

- Vatandaşlar için devlet hizmetleri erim programları geliştireceklerdir.

- Elektronik devlet hizmetlerinin geliştirilmesini teşvik edeceklerdir.

- Devlet makamları ve vatandaşlar arasındaki koordinasyonun geliştirilmesine olanak sağlayacaklardır.

7-Ticaret, Ekonomi ve İş Alanında Taraflar Aşağıda Belirtilenleri Hayata Geçireceklerdir;

- Girişimcilik ve özel teşebbüsün geliştirilmesi ve desteklenmesi alanında tecrübe paylaşımının sağlanması,

- Ticaret ve hizmetler alanında modern kazanımların tetkik edilmesi için konuyla ilgili sergi, yarışma, festival, ticaret fuarı ve yuvarlak masa toplantıları hakkında bilgi paylaşımında bulunulması,

8-Sosyal Koruma ve Sosyal Güvenlik Alanında Taraflar Aşağıda Belirtilenler Kapsamında İşbirliği Yapacaklardır;

- Sosyal koruma konusunda tecrübe paylaşımının gerçekleştirilmesi,
- Sosyal koruma ve hukuki yardım konulu programlar kapsamında tecrübe paylaşımının gerçekleştirilmesi.

Genel Hükümler:

Bu işbirliği programı süresince, iki şehir arasındaki ortaklık bağlarının güçlendirilmesi için taraflar, kendi belediye yapılarının, özel teşebbüsün, ticari ve kamu kuruluşlarının, özel sektörün girişim ve çabalarını teşvik edecekler ve destekleyeceklerdir. Bu işbirliği programının amaçları için gerekli olan her türlü çalışma, müzakere, toplantı ya da diğer aktivitelerin her iki ülkede veya bir başka yerde düzenlenmesi, tarafların mutabakatına tabidir. Bu işbirliği programının uygulanmasına ilişkin özel detaylar, metotlar ve programların geliştirilmesi ve nihayetlenmesi, tarafların karşılıklı olarak anlaşmasına bağlıdır. Bu işbirliği programı kapsamında gerçekleştirilecek işbirliği alanlarına ilişkin herhangi bir finansal anlaşma içine girmek isterlerse, söz konusu anlaşmanın müzakereleri ayrı bir şekilde yürütülecek ve bu müzakereler sonucunda ayrı ve farklı bir anlaşma imzalanacaktır.

Bu Protokol 12.12.2014 tarihinde Ankara’da Türkçe, Rusça ve İngilizce dillerinde, bütün metinler eşit derecede geçerli olmak üzere iki nüsha olarak imzalanmıştır. Uyuşmazlık halinde İngilizce metin esas alınacaktır.

*** Ankara Büyükşehir Belediyesi ve İskenderiye Şehri Arasında Dostluk ve İşbirliği Protokolü**

Türkiye Cumhuriyeti Dış İşleri Bakanlığı’nın 2013/84597 Sayılı ve 04.04.2013 tarihli yazısı her iki şehir arasında protokolün onay görmesi amacıyla İç İşleri Bakanlığı’na gönderilmiştir. Mısır Başkonsolosluğu’nun 28.02.2013 tarihli 6501 Sayılı yazısında;

“Tabiatın sınırladığı dar bir coğrafi mekanda süratli kentleşme süreci yaşayan İskenderiye’de içme suyu, trafik, otopark yönetimi, toplu taşıma, toplu konut, çöp toplama ve geri dönüşüm gibi temel yerel hizmetlerde ciddi boyutta

eksiklik ve yetersizlikler gözlenmektedir. Gerek İskenderiye valisi ve yardımcısı gerek diğer yerel yöneticiler, ülkemizin yerel yönetim tecrübesine yakın ilgi duymakta ve belediyelerimizle ortak proje geliştirme ve firmamızın ihalelere katılması arzularını görüştüğümüz her fırsatta tekrarlamaktadırlar.

Belediyecilik hizmetlerinin hemen her konusunda altyapı yenilenme ve takviyesine ivedi ihtiyaç duyulan İskenderiye'ye Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı birimlerinin yararlı teknik yönlendirmelerde bulunabileceği ve bu konularda uzmanlaşan kamu/özel firmalarımızla ortak projeler geliştirilmesinin mümkün olduğu değerlendirilmektedir.

Mısır'da cari yerel yönetim sistemine göre, belediye hizmetleri ve valilikler tarafından yürütülmektedir. Bu itibarla Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nın muhatabı tabiatıyla İskenderiye Valiliği'dir.

Başkonsolosluğumuz ve Ticaret Ataşeliğimiz, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve İskenderiye Valiliği arasında işbirliği süreci başlatılmasını teşvik etmekte ve mümkün olan katkıyı sağlamaktadır.

Söz konusu protokolün imzalanmasının, Mısır'ın ikinci büyük kenti İskenderiye'de ülkemizin itibar ve görünürlüğünü güçlendireceği, firmalarımızı istikbalde yerel hizmetlere dair açılacak iş imkanlarında avantajlı kılacağı düşünülmektedir.” Şeklinde işbirliğinin amaçları sıralanmıştır. İç İşleri Bakanlığı'nın 258/12047 Sayılı ve 18.04.2013 tarihli yazısı ile uygun görülmüştür.

*** Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Çin'in Shenzhen Belediyesi Arasındaki Dostluk ve İşbirliği Protokolü**

Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 1853 Sayılı ve 11.10.2013 tarihli kararı ile belediye meclisinde oybirliği ile kabul edilmiştir. Buna göre;

1-Kent yönetiminde en iyi uygulamaların paylaşılması ve kentsel planlama, emlak, toplu taşıma, çevre koruma, ekonomi, bilim, bilgi teknolojileri ve turizm alanlarında karşılıklı tecrübe değişiminin sağlanması,

2-Gençlik, kültür ve kültürel mirası korumak, profesyonel eğitim ve spor alanlarında çeşitli etkinlik ve faaliyetler gerçekleştirerek işbirliğinin güçlendirilmesi,

3-Her iki şehrin gelişimine katkı sağlamayı amaçlayan tüm girişim ve projelerin hayata geçirilmesinin teşvik edilmesi,

4-Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi ve Shanzhen Belediyesi Dış İlişkiler Ofisi bağlı oldukları yönetimler adına günlük iletişim ve koordinasyondan sorumlu olacaklardır.

Bu protokol imzalandığı tarihten itibaren geçerlidir. Bu anlaşma 2013 tarihinde Türkçe, Çince ve İngilizce dillerinde imzalanmıştır.

*** Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Suriye'nin Halep Şehri Arasındaki Dostluk ve İşbirliği Protokolü**

Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 940 Sayılı ve 12.04.2011 tarihli kararı belediye meclisi kararının oybirliği ile kabul edilmesi ve İç İşleri Bakanlığı'nın 14017/50000 Sayılı ve 20.05.2011 tarihli izni ile kabul edilmiştir. Buna göre;

1. Kentsel planlama, gayrimenkul, toplu taşıma, çevre koruma, ekonomi, bilim ve turizm alanlarında ve şehir yönetiminde iyi uygulamaların yürütülmesi ve paylaşılması.

2. Gençlik, kültür ve mirasın korunması, mesleki eğitim ve spor alanlarında etkinlik ve faaliyetlerin işbirliği ile güçlendirilmesi.

3. Her iki şehirde hedefi kalkınma olduğundan buna yönelik tüm girişim ve projelerin uygulanmasını teşvik etmek.

4. Çarpık kentleşmenin önlenmesine yönelik bilgi ve tecrübe paylaşımı.

5. Parkların planlanması ve bakım alanlarında işbirliği.

6. İki şehir arasında sosyal kalkınma ile ilgili deneyim alışverişinde bulunmak.

7. Her iki şehre de turizmin geliştirilmesi için destek sağlanması ve Ankara ile Halep kültürel ve tarihsel değerlerini teşvik için broşürler yayınlamak.

8. Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Bölümü ve Halep Belediyesi'nin Yabancı İlişkiler Ofisi Dış İlişkiler Bölümü, kendi hükümetleri adına günlük iletişim ve koordinasyondan sorumlu olacaktır.

Bu protokol, Türkçe, Arapça ve İngilizce olarak üç dille eşit derecede önemli olacak şekilde imzalanmış olup, tercimden kaynaklı uyuşmazlıkla karşılaşılması halinde İngilizce metin esas alınacaktır.

*** Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Afganistan'ın Kabil Şehri Arasındaki Bir Caddeye “Kabil” İsmi Verilmesine İlişkin Protokol**

Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Kabil Belediyesi bu protokolde belirtilen tüm maddelere bağlı ve mutabık olarak:

1-Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Afganistan İslam Cumhuriyeti başkenti Kabil Belediyesi arasındaki mevcut tarihi ve kültürel bağların pekiştirilmesi ve geliştirilmesi

2-Ankara'da 14 Mart 2003 yılında Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın İ. Melih GÖKÇEK ve dönemin Kabil Belediye Başkanı Muhammed Anver JEKDALEK tarafından imzalanan “ Türkiye Cumhuriyeti Başkenti Ankara ve Afganistan'ın Başkenti Kabil arasında Kardeş Şehir İlişkisi Kurulmasına İlişkin Deklarasyonu” çerçevesindeki ilişkilerin güçlendirilmesi,

3-İstanbul'da 24 Aralık 2010 tarihinde düzenlenen Türkiye- Afganistan-Pakistan Beşinci Üçlü Zirve Toplantısı marjında Türkiye Cumhuriyeti Dış İşleri Bakanı Prof. Dr. Satın Ahmet DAVUTOĞLU ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Bakanı Dr. Sayın Zalmay RESUL tarafından imzalanan “Türk-Afgan Dostluk Günü Hakkında Mutabakat Muhtırası “ çerçevesinde, her yıl 1 Mart tarihinin “Türk-Afgan Dostluk Günü” olarak Ankara ve Kabil'de düzenlenecek etkinliklerle kutlanması,

4- Türk-Afgan Dostluk Günü çerçevesinde 1-3 Mart 2011 tarihleri arasında Kabil'de gerçekleştirilen faaliyet kapsamında, 2 Mart günü düzenlenen bir törenle Türkiye Cumhuriyeti Kabil Büyükelçiliğinin hemen yanındaki yaklaşık 1 km uzunluğundaki ve şehrin başlıca arterlerinden biri olan bulvara “Ankara Caddesi” ismi verilmiştir.

5-Bu protokol temelinde Ankara Büyükşehir Belediyesi Öveçler Mahallesi 4. caddeye “Kabil Caddesi” olarak isimlendirilmesi uygun görülmüştür. Kabil Caddesi, Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinin onayının ardından Afganistan İslam Cumhuriyeti’nin Ankara Büyükelçisi ve Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı tarafından açılacaktır.

6-Bu protokol her iki tarafı da bağlayıcı olarak imza tarihinden itibaren yürürlüğe girecek, taraflardan birinin mutabakatın sona erdiğini bildiren bir yazılı beyanı olmadığı sürece yürürlükte kalacaktır.”

Bu protokol Türkçe, Darice ve İngilizce dillerinde 05.04.2011 tarihinde Ankara’da Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı İ. Melih GÖKÇEK ve Kabil Belediye Başkanı Muhammed Yunus NEVENDİŞ tarafından imzalanmıştır. Tercümeden kaynaklı uyumsuzluk halinde İngilizce metin esas alınacaktır.

*** Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Avusturya’nın Başkenti Viyana Arasındaki Dostluk ve İşbirliği Protokolü**

Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi’nin 1134 Sayılı ve 16.04.2010 tarihli kararının belediye meclisinde oybirliği ile kabul edilmesinden sonra İç İşleri Bakanlığı’nın onayına sunulmuş, orası da Dış İşleri Bakanlığı’nın olurluna sunmuştur ve Dış İşleri Bakanlığı’nın 17.05.2010 tarihli ve 598956 Sayılı cevabında; işbirliği protokolü imzalanmasında siyasi açıdan bir sakınca olmadığı, ancak söz konusu protokol taslağının Türkçe ve Almanca metinlerinde tespit edilen farklılıkların yazılarında belirtildiği şekilde düzeltilmesinin uygun olacağı ifade edilmiştir. Buna göre;

Madde: 1) Taraflar kentsel planlama, restorasyon, kentsel dönüşüm, kent içi ulaşım, çevre, kültür, sanat, spor ve turizm konularında işbirliğini geliştireceklerdir.

Madde: 2) Taraflar yukarıda belirtilen konularda bilgi ve deneyim paylaşımını sağlamak amacıyla karşılıklı ziyaretler gerçekleştireceklerdir. Ziyaretlerle ilgili kapsam ve konular önceden belirlenecek olup mali imkanlar ölçüsünde bu konularda işbirliğine gidilecektir.

Madde: 3) Protokol hükümlerinin uygulanmasında Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı ve Viyana Belediyesi Avrupa ve Uluslararası İlişkiler Birimi sorumlu olacaklardır.

Madde: 4) Bu protokol dört (4) yıl süren ile yürürlükte kalacaktır.

Protokol, 22.05.2012 tarihinde Viyana'da Türkçe ve Almanca dillerinde her iki metin eşit derecede geçerli olmak üzere Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı İ. Melih GÖKÇEK ve Viyana Belediye Başkanı Dr. Michael HAUPL tarafından imzalanmıştır.

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı : Ece AKTULUN

Doğum Yeri ve Tarihi : 16.06.1989

EĞİTİM DURUMU

Lisans Öğrenimi : Adnan Menderes Üniversitesi İktisadi İdari
Bilimler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümü

Yüksek Lisans Öğrenimi : Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler
Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi

Bildiği Yabancı Diller : İngilizce

İŞ DENEYİMİ

Çalıştığı Kurumlar ve Yıl : Adnan Menderes Üniversitesi İktisadi İdari
Bilimler Fakültesi Kısmi Zamanlı Öğrencilik
(2012)

Call-x Danışmanlık Şirketi İnsan Kaynakları

Müdür Yardımcılığı (2013)

İLETİŞİM

E-posta Adresi : eceaktulun@hotmail.com

Telefon :0554 356 32 16